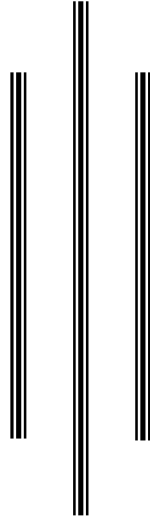

व्यवस्थापिका-संसद
चौथो अधिवेशन

बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण
२०६५ / २०६६
(सूचना पत्र - २)

प्रारम्भ मिति :-
२०६५ साल भदौ २० गते शुक्रवार

अन्त्य मिति :-
२०६५ साल माघ ६ गते सोमवार

व्यवस्थापिका-संसद सचिवालय
कार्यव्यवस्था शाखा
संसद्भवन, सिंहदरबार
काठमाडौं

व्यवस्थापिका-संसद

माननीय सदस्यहरुको नामावली

(वर्णानुक्रमानुसार)

क्र. सं.	नाम, थर	जिल्ला	क्षेत्र नं.	समूह
१.	मा० श्री अकलबहादुर थिङ	काभ्रेपलान्चोक	२	
२.	मा० श्री अग्निप्रसाद सापकोटा	सिन्धुपाल्चोक	२	
३.	मा० श्री अग्नीप्रसाद खरेल	भापा		अन्य
४.	मा० श्री अजयकुमार चौरसिया	पर्सा	३	
५.	मा० श्री अजयकुमार द्विवेदी	पर्सा	२	
६.	मा० श्री अर्जुनप्रसाद जोशी	पर्वत	१	
७.	मा० श्री अर्जुन राई	खोटाङ्ग		जनजाति
८.	मा० श्री अनिलकुमार भा	रौतहट		मधेशी
९.	मा० श्री अबुल कलाम आजाद	रौतहट		मधेशी
१०.	मा० श्री अभिषेकप्रताप शाह	कपिलवस्तु	५	
११.	मा० श्री अमरबहादुर गुरुङ्ग तमु	गोरखा	३	
१२.	मा० श्री अमिक शेरचन	चितवन	५	
१३.	मा० श्री अम्बिका बस्नेत	काठमाण्डौं		अन्य
१४.	मा० श्री अमिलाल भागड	मोरङ		मधेशी
१५.	मा० श्री अमृतलाल राजवंशी	भापा		मधेशी/जनजाति
१६.	मा० श्री अमृता थापा मगर	स्याङ्जा		जनजाति
१७.	मा० श्री अरविन्द साह	धनुषा		मधेशी
१८.	मा० श्री अलाउद्दीन अन्सारी	नवलपरासी		मधेशी
१९.	मा० श्री अशोककुमार रोकायाक्षेत्री	बाँके		अन्य
२०.	मा० श्री आडुदावा शेर्पा	काठमाण्डौं		जनजाति
२१.	मा० श्री आत्मारामप्रसाद साह	बारा		मधेशी
२२.	मा० श्री आमोदप्रसाद उपाध्याय	मोरङ	१	
२३.	मा० श्री आरजु राणा देउवा	डडेल्धुरा		अन्य
२४.	मा० श्री आशाकुमारी सरदार	मोरङ		मधेशी/दलित
२५.	मा० श्री इन्द्रजित राई	भोजपुर		जनजाति
२६.	मा० श्री इन्द्रजीत थारु	दाङ	१	
२७.	मा० श्री इन्द्रबहादुर गुरुङ	स्याङ्जा		जनजाति
२८.	मा० श्री इन्द्रमती यादव	कपिलवस्तु		मधेशी
२९.	मा० श्री इन्द्रमायाँ गुरुङ्ग	गोरखा		
३०.	मा० श्री इन्द्रावती अधिकारी (दनुवार)	सिन्धुली		मधेशी/जनजाति
३१.	मा० श्री इश्वरी न्यौपाने	कैलाली		अन्य

३२.	मा० श्री इसलाममिया धोवी	पर्सा		मधेशी
३३.	मा० श्री ईश्वर दयाल मिश्र	कपिलवस्तु	४	
३४.	मा० श्री ईश्वरीप्रसाद दाहाल	काठमाण्डौ		अन्य
३५.	मा० श्री उपेन्द्र यादव	सुनसरी	५	
३६.	मा० श्री उमा कार्की विष्ट	संखुवासभा		अन्य
३७.	मा० श्री उमाकान्त चौधरी	वारा	५	
३८.	मा० श्री उमाकान्त शर्मा	सल्यान	२	
३९.	मा० श्री उमा गोठे (कपाली)	भक्तपुर		जनजाति
४०.	मा० श्री उमा भुजेल	गोरखा		जनजाति
४१.	मा० श्री उमा रेग्मी	चितवन		अन्य
४२.	मा० श्री उर्मिला थापा	तनहुँ		जनजाति
४३.	मा० श्री उर्मिला महतो कोईरी	सर्लाही		मधेशी
४४.	मा० श्री उर्मिला देवी साह	धनुषा		मधेशी
४५.	मा० श्री उषाकला राई	खोटाङ्ग		जनजाति
४६.	मा० श्री उषा गुरुङ्ग	भापा		जनजाति
४७.	मा० श्री एकनाथ ढकाल	गोरखा		अन्य
४८.	मा० श्री एकराज भण्डारी	सल्यान		अन्य
४९.	मा० श्री ओनसरी घर्ति मगर	रोल्पा		जनजाति
५०.	मा० श्री ओमप्रकाश यादव (रुपन्देही - २)	रुपन्देही	२	
५१.	मा० श्री ओमप्रकाश यादव (रुपन्देही - ६)	रुपन्देही	६	
५२.	मा० श्री ओमप्रकाश शर्मा	पर्सा		मधेशी
५३.	मा० श्री कर्णजीत बुढाथोकी	हुम्ला	१	
५४.	मा० श्री कमला थापा	काभ्रेपलाञ्चोक		अन्य
५५.	मा० श्री कमला पन्त	गोरखा		
५६.	मा० श्री कमला रोक्का	रुकुम		जनजाति
५७.	मा० श्री कमला शर्मा	सुर्खेत	१	
५८.	मा० श्री करिमा वेगम	पर्सा	१	
५९.	मा० श्री कल्पनादेवी सुवेदी	सिन्धुली		अन्य
६०.	मा० श्री कल्पना धमला	धादिङ्ग	२	
६१.	मा० श्री कल्पना राणा	काठमाण्डौ		अन्य
६२.	मा० श्री कल्पना सोव	डोटी		दलित
६३.	मा० श्री कल्याणी रिजाल	काठमाण्डौ		अन्य
६४.	मा० श्री कलावती देवी दूसाध	वारा		मधेशी/दलित
६५.	मा० श्री कविता कुमारी सरदार	मोरङ		मधेशी/दलित
६६.	मा० श्री कविन्द्रनाथ ठाकुर	धनुषा		मधेशी
६७.	मा० श्री कालीबहादुर मल्ल	जाजरकोट	१	
६८.	मा० श्री काशीदेवी भा	धनुषा		मधेशी

६९.	मा० श्री किरणकुमार राई	सुनसरी	१	
७०.	मा० श्री किरणकुमारी (राय)	सर्लाही		मधेशी
७१.	मा० श्री किरण गुरुड	तनहुँ	३	
७२.	मा० श्री किरण यादव	महोत्तरी		मधेशी
७३.	मा० श्री कुन्ती कुमारी शाही	दैलेख		अन्य
७४.	मा० श्री कुबेर बहादुर वली	दाङ		
७५.	मा० श्री कुमार राई	भोजपुर		जनजाति
७६.	मा० श्री कुमारी मुक्तान	मकवानपुर	४	
७७.	मा० श्री कुलप्रसाद नेपाल	पाल्पा	३	
७८.	मा० श्री कुलबहादुर गुरुड	इलाम	३	
७९.	मा० श्री केशवकुमार बुढाथोकी	भापा	५	
८०.	मा० श्री केशवप्रसाद नेपाल	सिन्धुपाल्चोक		अन्य
८१.	मा० श्री केशवप्रसाद मैनाली	सर्लाही		अन्य
८२.	मा० श्री केशव राई	ओखलढुंगा	१	
८३.	मा० श्री कौशलकुमार राय यादव	महोत्तरी	५	
८४.	मा० श्री कृष्णकुमार चौधरी	कैलाली	४	
८५.	मा० श्री कृष्णकुमारी परियार	कास्की		दलित
८६.	मा० श्री कृष्णप्रसाद यादव	रौतहट	४	
८७.	मा० श्री कृष्णप्रसाद सापकोटा	काभ्रेपलान्चोक	३	
८८.	मा० श्री कृष्णबहादुर महारा	दाङ	३	
८९.	मा० श्री कृष्णा अमात्य	काठमाण्डौ		जनजाति
९०.	मा० श्री कृष्णा ठाकुर	धनुषा		मधेशी
९१.	मा० श्री खड्गबहादुर बस्याल (सार्की)	सुर्खेत		दलित
९२.	मा० श्री खड्गबहादुर विश्वकर्मा	कालिकोट	१	
९३.	मा० श्री खिमलाल देवकोटा	कास्की		अन्य
९४.	मा० श्री खुमा सुवेदी	रोल्पा		अन्य
९५.	मा० श्री खुसिराम पाखीन	गोरखा		जनजाति
९६.	मा० श्री खेमबहादुर बम	डोटी	२	
९७.	मा० श्री खोभारी राय	सर्लाही	५	
९८.	मा० श्री गगन थापा	काठमाण्डौ		अन्य
९९.	मा० श्री गणेश तिवारी नेपाली	महोत्तरी	३	
१००.	मा० श्री गणेशबहादुर खड्का	दैलेख	१	
१०१.	मा० श्री गमबहादुर श्रीस मगर	म्याग्दी		जनजाति
१०२.	मा० श्री गायत्री साह	सर्लाही		मधेशी
१०३.	मा० श्री गिरिजाप्रसाद कोइराला	मोरङ		अन्य
१०४.	मा० श्री गिरीराजमणी पोखेल	महोत्तरी	१	
१०५.	मा० श्री गीता ठगुन्ना	दार्चुला		अन्य

१०६.	मा० श्री गुणाखर वस्याल	पर्वत	२	
१०७.	मा० श्री गोकर्ण राई	सोलुखुम्बु		जनजाति
१०८.	मा० श्री गोपाल किराँती	सोलुखुम्बु	१	
१०९.	मा० श्री गोपाल ठाकुर	बारा		मधेशी
११०.	मा० श्री गोपालमान श्रेष्ठ	स्याङजा	२	
१११.	मा० श्री गोपालसिंह बोहरा	दार्चुला		जनजाति
११२.	मा० श्री गोपीवहादुर सार्की (अछामी)	मोरङ	८	
११३.	मा० श्री गोमा पाठक	स्याङजा		अन्य
११४.	मा० श्री गोविन्द चौधरी	रौतहट	५	
११५.	मा० श्री गोविन्द नेपाली	नुवाकोट		दलित
११६.	मा० श्री गोविन्द पौडेल	म्याग्दी	१	
११७.	मा० श्री गोविन्दराम प्रजा	मकवानपुर		जनजाति
११८.	मा० श्री गौरी महतो कोइरी	सुनसरी		मधेशी
११९.	मा० श्री गौरी शंकर खड्का	भापा	२	
१२०.	मा० श्री गंगा पराजुली	ललितपुर		अन्य
१२१.	मा० श्री घनश्याम यादव अहिर	रुपन्देही	१	
१२२.	मा० श्री चक्रबहादुर ठकुरी	काठमाण्डौं	३	
१२३.	मा० श्री चन्दन साह	रौतहट		मधेशी
१२४.	मा० श्री चन्दा देवी	पर्सा		मधेशी
१२५.	मा० श्री चन्द्रदेव जोशी	काठमाण्डौं		अन्य
१२६.	मा० श्री चन्द्रप्रकाश मैनाली	भापा		अन्य
१२७.	मा० श्री चन्द्रप्रसाद गजुरेल	सिन्धुली	२	
१२८.	मा० श्री चन्द्रबहादुर गुरुङ्ग (मुस्ताङ)	मुस्ताङ	१	
१२९.	मा० श्री चन्द्रबहादुर गुरुङ (स्याङजा)	स्याङजा		जनजाति
१३०.	मा० श्री चन्द्रबहादुर थापा	गुल्मी	३	
१३१.	मा० श्री चन्द्रलाल मेचे	भापा		
१३२.	मा० श्री चन्द्रिकाप्रसाद यादव	रुपन्देही		मधेशी
१३३.	मा० श्री चन्द्रीराम टमटा	बैतडी		दलित
१३४.	मा० श्री चलनबहादुर तामाङ्ग	सिन्धुपाल्चोक		जनजाति
१३५.	मा० श्री चिनक कुर्मी	नवलपरासी	४	
१३६.	मा० श्री चिरञ्जीवि राम थारु	बर्दिया		मधेशी/जनजाति
१३७.	मा० श्री चित्रबहादुर के.सी.	वाग्लुङ	२	
१३८.	मा० श्री चित्रबहादुर श्रेष्ठ	चितवन	४	
१३९.	मा० श्री चुनबहादुर थामी	दोलखा		जनजाति
१४०.	मा० श्री छविलाल विश्वकर्मा	रुपन्देही		दलित
१४१.	मा० श्री छिमी लामा	हुम्ला		जनजाति/पिछडिएको क्षेत्र
१४२.	मा० श्री छियामा राई	सुनसरी		जनजाति

१४३.	मा० श्री ज्वालाकुमारी साह	वारा		मधेशी
१४४.	मा० श्री जग्यबहादुर शाही	दैलेख		
१४५.	मा० श्री जगत प्रसाद यादव	सिरहा		मधेशी
१४६.	मा० श्री जगतबहादुर ताजपुरिया	भापा		
१४७.	मा० श्री जगदिश्वर नरसिंह के.सी.	नुवाकोट		अन्य
१४८.	मा० श्री जनककुमारी चालिसे	ललितपुर		अन्य
१४९.	मा० श्री जनार्दन शर्मा	रुकुम	२	
१५०.	मा० श्री जयपुरी घर्ती	रोल्पा	१	
१५१.	मा० श्री जयप्रकाश यादव	वारा		मधेशी
१५२.	मा० श्री जयप्रकाशप्रसाद गुप्ता	सप्तरी	२	
१५३.	मा० श्री जयराम दाहाल	वारा	६	
१५४.	मा० श्री जया घिमिरे	धनुषा		अन्य
१५५.	मा० श्री जितेन्द्रप्रसाद सोनार	वारा	४	
१५६.	मा० श्री जिपछिरिङ लामा शेर्पा	दोलखा		जनजाति
१५७.	मा० श्री जिवनप्रेम श्रेष्ठ	गोरखा		जनजाति
१५८.	मा० श्री जुनकुमारी रोका (ओली)	रुकुम	१	
१५९.	मा० श्री जुब्बा सोरेन	मोरङ		मधेशी
१६०.	मा० श्री जुलीकुमारी महतो	सिरहा		मधेशी
१६१.	मा० श्री जोखबहादुर महारा	रोल्पा		अन्य
१६२.	मा० श्री जोगीलाल यादव	मोरङ		मधेशी
१६३.	मा० श्री भक्कप्रसाद सुवेदी	काठमाण्डौ	२	
१६४.	मा० श्री भलनाथ खनाल	इलाम	१	
१६५.	मा० श्री टसी स्हाडमो गुरुडसेनी	मुस्ताङ		जनजाति
१६६.	मा० श्री टिकाराम सुब्बा लेप्चा	इलाम		जनजाति
१६७.	मा० श्री टेकबहादुर बस्नेत	सल्यान	१	
१६८.	मा० श्री टेकेन्द्रप्रसाद भट्ट	कञ्चनपुर	३	
१६९.	मा० श्री टोपबहादुर रायमाभी	अर्घाखाँची	१	
१७०.	मा० श्री डबलबहादुर शाह	बाजुरा		
१७१.	मा० श्री डम्बरबहादुर खड्का	संखुवासभा	२	
१७२.	मा० श्री डम्बरध्वज तुम्वाहाम्फे	ताप्लेजङ्ग	२	
१७३.	मा० श्री डम्बर सिं सम्वाहाम्फे	पाँचथर	२	
१७४.	मा० श्री डिल्लीमान तामाङ	रामेछाप	२	
१७५.	मा० श्री डोलबहादुर कार्की	स्याङजा		अन्य
१७६.	मा० श्री डोल्मा तामाङ	सिन्धुपाल्चोक		जनजाति
१७७.	मा० श्री ताराकुमारी घर्ती	रोल्पा		जनजाति
१७८.	मा० श्री तारानारायण श्रेष्ठ	रामेछाप	१	
१७९.	मा० श्री तिलक परियार	बाँके	१	

१८०.	मा० श्री तिलकबहादुर थापा मगर	सर्लाही		जनजाति
१८१.	मा० श्री तिलकबहादुर रावल	काठमाण्डौ		अन्य
१८२.	मा० श्री तिर्थराम डंगोल	काठमाण्डौ		जनजाति
१८३.	मा० श्री तुलबहादुर माभी	सिन्धुली		मधेशी
१८४.	मा० श्री तुलसी सुब्बा	तेह्रथुम	१	
१८५.	मा० श्री तेजबहादुर मिजार	काभ्रेपलान्चोक	४	
१८६.	मा० श्री थममाया थापामगर	म्याग्दी		जनजाति
१८७.	मा० श्री दलबहादुर राना	पाल्पा	१	
१८८.	मा० श्री दलबहादुर सुनार	बाँके		दलित
१८९.	मा० श्री दानबहादुर कुर्मि (चौधरी)	कपिलवस्तु	२	
१९०.	मा० श्री दामाकुमारी शर्मा	दाङ	२	
१९१.	मा० श्री दामोदर चौधरी	दाङ		मधेशी/जनजाति
१९२.	मा० श्री दालकुमारी सुनवार	रामेछाप		जनजाति
१९३.	मा० श्री दावा तामाङ	सिन्धुपाल्चोक	३	
१९४.	मा० श्री दिनानाथ शर्मा	वाग्लुङ		अन्य
१९५.	मा० श्री दिपक कार्की	भापा	६	
१९६.	मा० श्री दिपकबहादुर के.सी.	प्यूठान	२	
१९७.	मा० श्री दिलबहादुर घिसिङ	मकवानपुर	१	
१९८.	मा० श्री दिलिप महर्जन	काठमाण्डौ		जनजाति
१९९.	मा० श्री दिवाकर गोल्छा	काठमाण्डौ		मधेशी
२००.	मा० श्री दीपकुमार उपाध्याय (लामिछाने)	कपिलवस्तु	१	
२०१.	मा० श्री दुर्गाकुमारी वि.क.	कास्की	४	
२०२.	मा० श्री दुर्गाजयन्ती राई	खोटाङ्ग		जनजाति
२०३.	मा० श्री दुर्गा परियार	उदयपुर		दलित
२०४.	मा० श्री दुर्गादेवी महतो	पर्सा		मधेशी/जनजाति
२०५.	मा० श्री दुर्गा लिंखा	धनकुटा		जनजाति
२०६.	मा० श्री दुर्गादेवी (पासवान)	धनुषा		मधेशी/दलित
२०७.	मा० श्री दुधकुमारी हमाल	डोल्पा		अन्य/पिछडिएको क्षेत्र
२०८.	मा० श्री देवप्रसाद गुरुङ्ग	मनाङ	१	
२०९.	मा० श्री देवराज जोशी	बाजुरा	१	
२१०.	मा० श्री देविलाल थापा	जुम्ला		अन्य/पिछडिएको क्षेत्र
२११.	मा० श्री देवी खड्का	दोलखा	१	
२१२.	मा० श्री देवीलाल चौधरी	कञ्चनपुर	२	
२१३.	मा० श्री देवेन्द्रप्रसाद पटेल	रौतहट	६	
२१४.	मा० श्री धनराज गुरुङ	स्याङ्जा		जनजाति
२१५.	मा० श्री धर्मप्रसाद घिमिरे	भापा	१	
२१६.	मा० श्री धर्मराज निरौला	सुनसरी	२	

२१७.	मा० श्री धर्मराज वि.क.	वभाङ्ग		दलित/पिछडिएको क्षेत्र
२१८.	मा० श्री धर्मशिला चापागाई	भापा	४	
२१९.	मा० श्री ध्यानगोविन्द रञ्जित	काठमाण्डौ	९	
२२०.	मा० श्री धिरेन्द्रबहादुर श्रेष्ठ	सल्यान		जनजाति
२२१.	मा० श्री धिरेन्द्राकुमारी उपाध्याय	कालिकोट		अन्य/पिछडिएको क्षेत्र
२२२.	मा० श्री ध्रुव आडदम्बे	पाँचथर		जनजाति
२२३.	मा० श्री नगेन्द्रबहादुर धिमाल	मोरङ	९	
२२४.	मा० श्री नजिर मिया	अर्घाखाँची		मधेशी
२२५.	मा० श्री नन्दकुमार प्रसाई	मोरङ		अन्य
२२६.	मा० श्री नन्दनकुमार दत्त	सप्तरी		मधेशी
२२७.	मा० श्री नरबहादुर पुन	वाग्लुङ	३	
२२८.	मा० श्री नरबहादुर विष्ट	सुर्खेत	३	
२२९.	मा० श्री नरहरि आचार्य	काठमाण्डौ	५	
२३०.	मा० श्री नरेन्द्रबहादुर कुँवर	वैतडी	१	
२३१.	मा० श्री नरेश भण्डारी	जुम्ला	१	
२३२.	मा० श्री नवराज कोइराला	कालिकोट		अन्य/पिछडिएको क्षेत्र
२३३.	मा० श्री नवराज धामी	मुगु	१	
२३४.	मा० श्री नविन्द्रराज जोशी	काठमाण्डौ	८	
२३५.	मा० श्री नवोदिता चौधरी	सुनसरी		मधेशी/जनजाति
२३६.	मा० श्री नारदमुनी राना	कैलाली		मधेशी/जनजाति
२३७.	मा० श्री नारायणकाजी श्रेष्ठ	गोरखा		
२३८.	मा० श्री नारायण खड्का	उदयपुर	१	
२३९.	मा० श्री नारायणप्रसाद अधिकारी	प्यूठान	१	
२४०.	मा० श्री नारायणप्रसाद दाहाल	चितवन	३	
२४१.	मा० श्री नारायणप्रसाद पौडेल	दाङ		अन्य
२४२.	मा० श्री नारायणमान विजुक्छे	भक्तपुर	१	
२४३.	मा० श्री नारायणी देवी घिमिरे अर्याल	पाल्पा		अन्य
२४४.	मा० श्री निमा लामा	मनाङ		
२४५.	मा० श्री निर्मला प्रसाई	इलाम		अन्य
२४६.	मा० श्री निलम के.सी. (खड्का)	भापा		अन्य
२४७.	मा० श्री निलम वर्मा	रौतहट		मधेशी
२४८.	मा० श्री नीरकुमारी कुँवर	सिन्धुली	३	
२४९.	मा० श्री नीलाम्बर आचार्य	काठमाण्डौ		
२५०.	मा० श्री नेत्रप्रसाद पन्थी	रुपन्देही		अन्य
२५१.	मा० श्री पट्टु थारु	बाँके		मधेशी/जनजाति
२५२.	मा० श्री पदमज्योति	काठमाण्डौ		
२५३.	मा० श्री पदमबहादुर राई	भोजपुर	१	

२५४.	मा० श्री पदमलाल विश्वकर्मा	इलाम		दलित
२५५.	मा० श्री पद्मा कुमारी अर्याल	स्याङजा		अन्य
२५६.	मा० श्री पम्फा भुसाल	ललितपुर	३	
२५७.	मा० श्री परशुराम रम्तेल	गोरखा		दलित
२५८.	मा० श्री परि थापा	बाग्लुङ		जनजाति
२५९.	मा० श्री पार्वती थापा (श्रेष्ठ)	गोरखा	१	
२६०.	मा० श्री पार्वती महतो (कुमाल)	चितवन		मधेशी/जनजाति
२६१.	मा० श्री पार्वती रसाइली	रामेछाप		दलित
२६२.	मा० श्री पासाङ्ग शेर्पा (ताप्लेजुङ्ग)	ताप्लेजुङ्ग		
२६३.	मा० श्री पासाङ्ग शेर्पा (संखुवासभा)	संखुवासभा		जनजाति
२६४.	मा० श्री पुजा खनाल	सुनसरी		अन्य
२६५.	मा० श्री पुरन राना थारु	कञ्चनपुर	१	
२६६.	मा० श्री पुरनसिंह दयाल	बैतडी		दलित
२६७.	मा० श्री पुरुषोत्तम बस्नेत	सोलुखुम्बु		अन्य
२६८.	मा० श्री पुष्पकमल दाहाल (प्रचण्ड)	काठमाण्डौ	१०	
२६९.	मा० श्री पुष्पविक्रम मल्ल	धादिङ्ग	१	
२७०.	मा० श्री पुष्पा भुसाल	अर्घाखाँची	२	
२७१.	मा० श्री पूर्णकुमार शेर्मा	पाँचथर	१	
२७२.	मा० श्री पूर्णकुमारी सुवेदी	बाँके	४	
२७३.	मा० श्री पूर्णप्रसाद राई	संखुवासभा	१	
२७४.	मा० श्री पूर्णप्रसाद राजवंशी	भापा	३	
२७५.	मा० श्री पूर्णबहादुर खड्का	सुर्खेत		अन्य
२७६.	मा० श्री पूर्णबहादुर राना	बाग्लुङ		जनजाति
२७७.	मा० श्री पोष्टबहादुर बोगटी	नुवाकोट	३	
२७८.	मा० श्री पृथ्वी सुब्बा गुरुङ्ग	लमजुङ	२	
२७९.	मा० श्री प्रकाशचन्द्र लोहनी	नुवाकोट		अन्य
२८०.	मा० श्री प्रकाश पाख्रिन	सर्लाही	१	
२८१.	मा० श्री प्रकाशमान सिंह	काठमाण्डौ	१	
२८२.	मा० श्री प्रकाशशरण महत	नुवाकोट		अन्य
२८३.	मा० श्री प्रतिभा राणा	बर्दिया		अन्य
२८४.	मा० श्री प्रदीपकुमार ज्ञवाली	गुल्मी	२	
२८५.	मा० श्री प्रदीप गिरी	सिरहा		अन्य
२८६.	मा० श्री प्रदुमनप्रसाद चौहान	पर्सा	४	
२८७.	मा० श्री प्रभु साह तेली	रौतहट	३	
२८८.	मा० श्री प्रमिलादेवी यादव	धनुषा		मधेशी
२८९.	मा० श्री प्रमिला राई	उदयपुर		जनजाति
२९०.	मा० श्री प्रमोदप्रसाद गुप्ता	वारा	३	

२९१.	मा० श्री प्रल्हाद लामिछाने	मकवानपुर	३	
२९२.	मा० श्री प्रेमबहादुर तामाङ	रसुवा	१	
२९३.	मा० श्री प्रेमबहादुर पुलामी	मकवानपुर	२	
२९४.	मा० श्री प्रेमबहादुर सिंह	कालिकोट		अन्य/पिछडिआको क्षेत्र
२९५.	मा० श्री फुलमतीदेवी चौधरी	कैलाली		जनजाति
२९६.	मा० श्री बबीना मोक्तान लावती	भापा		जनजाति
२९७.	मा० श्री बलदेव शर्मा मजगैयां	दाङ		अन्य
२९८.	मा० श्री बवन सिंह	रौतहट	१	
२९९.	मा० श्री वर्षमान पुन मगर	ललितपुर	१	
३००.	मा० श्री बसन्ती भा	महोत्तरी		मधेशी
३०१.	मा० श्री बादशाह कुर्मी	बाँके		मधेशी
३०२.	मा० श्री बाबुलाल पासवान	मोरङ		मधेशी/दलित
३०३.	मा० श्री बालकृष्ण खाण	रुपन्देही	३	
३०४.	मा० श्री बिन्दा पाण्डे	नुवाकोट		अन्य
३०५.	मा० श्री बिना पौडेल	संखुवासभा		अन्य
३०६.	मा० श्री बिना ज्ञवाली	बर्दिया		अन्य
३०७.	मा० श्री विनोदकुमार चौधरी	काठमाण्डौ		मधेशी
३०८.	मा० श्री विनोद पहाडी	पाल्पा		दलित
३०९.	मा० श्री विमला के.सी.	रुकुम		अन्य
३१०.	मा० श्री विमला मिजार	उदयपुर		दलित
३११.	मा० श्री विरबहादुर तामाङ्ग	धादिङ्ग		जनजाति
३१२.	मा० श्री बिरेन्द्र जुहारचन	मुस्ताङ		जनजाति
३१३.	मा० श्री विष्णुप्रसाद रिमाल	नुवाकोट		अन्य
३१४.	मा० श्री विष्णुमाया विश्वकर्मा	तनहुँ		दलित
३१५.	मा० श्री बुधनीदेवि महतो	महोत्तरी		मधेशी
३१६.	मा० श्री बुद्धरत्न मानन्धर	काठमाण्डौ		जनजाति
३१७.	मा० श्री बुद्धिराम गुरुङ	लमजुङ	१	
३१८.	मा० श्री बोधनारायण सरदार	सुनसरी		मधेशी/जनजाति
३१९.	मा० श्री भगतबहादुर बहुवाल	कैलाली	२	
३२०.	मा० श्री भगवति चौधरी	सुनसरी		
३२१.	मा० श्री भक्तबहादुर शाह	जाजरकोट	२	
३२२.	मा० श्री भरतकुमारी रेग्मी शर्मा	दैलेख		अन्य
३२३.	मा० श्री भरत प्रसाद शाह	महोत्तरी		मधेशी
३२४.	मा० श्री भानुभक्त जोशी	बझाङ	१	
३२५.	मा० श्री भिमप्रसाद आचार्य	सुनसरी	६	
३२६.	मा० श्री भिमप्रसाद गौतम	तनहुँ		अन्य
३२७.	मा० श्री भिष्म धिमाल	भापा		मधेशी/जनजाति

३२८.	मा० श्री भीमबहादुर रावल	अछाम		अन्य
३२९.	मा० श्री भीमराज चौधरी राजवंशी	मोरङ	६	
३३०.	मा० श्री भूपेन्द्र चौधरी	सप्तरी		
३३१.	मा० श्री भैरे कामी	अछाम		दलित
३३२.	मा० श्री भोटनीदेवी खवास	मोरङ		मधेशी/जनजाति
३३३.	मा० श्री मणि (खम्बु) किराती	उदयपुर	२	
३३४.	मा० श्री मधुसूदन अग्रवाल	काठमाण्डौ		मधेशी
३३५.	मा० श्री महा नेपाली	बाजुरा		दलित/पिछडिएको क्षेत्र
३३६.	मा० श्री महन्थ ठाकुर	सर्लाही		
३३७.	मा० श्री महालक्ष्मी अर्याल उपाध्याय	मकवानपुर		अन्य
३३८.	मा० श्री महालक्ष्मी श्रेष्ठ	काठमाण्डौ		जनजाति
३३९.	मा० श्री महेन्द्रध्वज जि.सी.	नवलपरासी	२	
३४०.	मा० श्री महेन्द्र पासवान	सिरहा	५	
३४१.	मा० श्री महेन्द्र यादव	धनुषा		मधेशी
३४२.	मा० श्री महेन्द्रप्रसाद यादव	सर्लाही		मधेशी
३४३.	मा० श्री महेश चौधरी	दाङ		
३४४.	मा० श्री महेशप्रसाद यादव	सप्तरी	३	
३४५.	मा० श्री मातृकाप्रसाद यादव	धनुषा		मधेशी
३४६.	मा० श्री मानबहादुर महतो	कैलाली		मधेशी/जनजाति
३४७.	मा० श्री मानसिङ्ग राजवंशी	भापा		मधेशी/जनजाति
३४८.	मा० श्री माया चेपाङ	चितवन		जनजाति
३४९.	मा० श्री मायाप्रसाद शर्मा	जाजरकोट		अन्य
३५०.	मा० श्री मालवर सिंह थापा	स्याङजा		जनजाति
३५१.	मा० श्री मालामती देवी राना	कैलाली		जनजाति
३५२.	मा० श्री मिना पाण्डे	सर्लाही		अन्य
३५३.	मा० श्री मिनाक्षी भ्ना	धनुषा		मधेशी
३५४.	मा० श्री मिनेन्द्रप्रसाद रिजाल	मोरङ		अन्य
३५५.	मा० श्री मीना पुन	वाग्लुङ		जनजाति
३५६.	मा० श्री मुगालाल महतो	सुनसरी	४	
३५७.	मा० श्री मुन्नीकुमारी गुप्ता	सप्तरी		मधेशी
३५८.	मा० श्री मुहमद रिजवान	सर्लाही	२	
३५९.	मा० श्री मुहम्मद वकील मुसलमान	रुपन्देही	७	
३६०.	मा० श्री मोतिलाल दुगड	मोरङ		मधेशी
३६१.	मा० श्री मो. अकवाल अहमद शाह	कपिलवस्तु		
३६२.	मा० श्री मो. अफताब आलम	रौतहट	२	
३६३.	मा० श्री मोहनप्रसाद पाण्डेय	स्याङजा	३	
३६४.	मा० श्री मोहनबहादुर खत्री	उदयपुर	३	

३६५.	मा० श्री मोहम्मद इस्तियाक राई	बाँके	२	
३६६.	मा० श्री मोहमद सफिक मिया	स्याङजा		अन्य
३६७.	मा० श्री मोहमद्द सिद्दिकी	बाँके		मधेशी
३६८.	मा० श्री मृगेन्द्रकुमार सिंह यादव	सप्तरी	६	
३६९.	मा० श्री मंगल वि.क.	सुर्खेत		दलित
३७०.	मा० श्री मंगलसिद्धि मानन्धर	काठमाण्डौ		जनजाति
३७१.	मा० श्री यदुवंश भ्ना	धनुषा		मधेशी
३७२.	मा० श्री यशोदा गुरुङ्ग (सुवेदी)	मनाङ		अन्य
३७३.	मा० श्री यशोदादेवी अधिकारी	मोरङ		अन्य
३७४.	मा० श्री यामलाल कंडेल	सुर्खेत	२	
३७५.	मा० श्री युवराज कार्की	भापा		अन्य
३७६.	मा० श्री रणध्वज लिम्बु	तेह्रथुम		जनजाति
३७७.	मा० श्री रत्न गुरुङ्ग	काठमाण्डौ		जनजाति
३७८.	मा० श्री रत्न शेरचन	बाग्लुङ		जनजाति
३७९.	मा० श्री रमणी राम	सप्तरी		दलित
३८०.	मा० श्री रम्भा देवी	रौतहट		मधेशी
३८१.	मा० श्री रमा गुरागाई	काठमाण्डौ		अन्य
३८२.	मा० श्री रमेश रिजाल	पर्सा	५	
३८३.	मा० श्री रमेश लेखक	कञ्चनपुर		अन्य
३८४.	मा० श्री रविन्द्र प्रसाद अधिकारी	कास्की	३	
३८५.	मा० श्री रश्मिराज नेपाली	दाङ		अन्य
३८६.	मा० श्री राजकाजी गुरुङ	कास्की	२	
३८७.	मा० श्री राजकाजी महर्जन	ललितपुर	२	
३८८.	मा० श्री राजकुमार राई	धनकुटा		जनजाति
३८९.	मा० श्री राजकुमार लिम्बु (नाल्वो)	मोरङ		जनजाति
३९०.	मा० श्री राजकुमार श्रेष्ठ	सिन्धुपाल्चोक	१	
३९१.	मा० श्री राजकिशोर यादव	सिरहा	६	
३९२.	मा० श्री राजबहादुर बुढा क्षेत्री	दैलेख	२	
३९३.	मा० श्री राजलाल यादव	सिरहा	२	
३९४.	मा० श्री राजेन्द्रकुमार खेतान	काठमाण्डौ		
३९५.	मा० श्री राजेन्द्र महतो	सर्लाही	४	
३९६.	मा० श्री राधववीर जोशी	काठमाण्डौ		जनजाति
३९७.	मा० श्री राधा ज्ञवाली	रुपन्देही		अन्य
३९८.	मा० श्री राधादेवी तिमल्सेना	काठमाण्डौ		अन्य
३९९.	मा० श्री राधेश्याम अधिकारी	काठमाण्डौ		
४००.	मा० श्री रामकुमार यादव	सिरहा		मधेशी
४०१.	मा० श्री रामकुमार राई	खोटाङ्ग	१	

४०२.	मा० श्री रामकुमार शर्मा	महोत्तरी	४	
४०३.	मा० श्री रामकुमारी देवी यादव	धनुषा	६	
४०४.	मा० श्री रामकृष्ण चित्रकार	ललितपुर		जनजाति
४०५.	मा० श्री रामकृष्ण यादव	धनुषा	२	
४०६.	मा० श्री रामचन्द्र पौडेल	तनहुँ	२	
४०७.	मा० श्री रामचन्द्र भ्ना	धनुषा	१	
४०८.	मा० श्री रामचन्द्र राय अमात	सुनसरी		मधेशी
४०९.	मा० श्री रामचन्द्र प्यासी कुसवाह	बारा		मधेशी
४१०.	मा० श्री रामचरण चौधरी (थारु)	बर्दिया	४	
४११.	मा० श्री रामजनम चौधरी	कैलाली		मधेशी/जनजाति
४१२.	मा० श्री रामजीप्रसाद शर्मा	वाग्लुङ	१	
४१३.	मा० श्री रामनरेश राय	सर्लाही		मधेशी
४१४.	मा० श्री रामनाथ ढकाल	रुपन्देही	५	
४१५.	मा० श्री रामनारायण सिंह	सर्लाही		मधेशी
४१६.	मा० श्री रामप्रित पासवान	सप्तरी		मधेशी
४१७.	मा० श्री राम बच्चन अहिर (यादव)	नवलपरासी	५	
४१८.	मा० श्री रामबहादुर थापा मगर (चितवन)	चितवन	२	
४१९.	मा० श्री रामबहादुर थापा मगर (उदयपुर)	उदयपुर		जनजाति
४२०.	मा० श्री रामबहादुर बोहोरा	डोल्पा	१	
४२१.	मा० श्री रामरती राम	सिरहा		मधेशी/दलित
४२२.	मा० श्री रामवती चौधरी	सुनसरी		मधेशी/जनजाति
४२३.	मा० श्री रामशिला ठाकुर	महोत्तरी		मधेशी
४२४.	मा० श्री राम सहायप्रसाद यादव	बारा		मधेशी
४२५.	मा० श्री रामानन्द मण्डल	मोरङ	४	
४२६.	मा० श्री रामशरण महत	नुवाकोट	२	
४२७.	मा० श्री रामसरोज यादव	धनुषा		मधेशी
४२८.	मा० श्री रामेश्वरप्रसाद रौनियार	पर्सा		मधेशी
४२९.	मा० श्री रीमाकुमारी नेपाली	रोल्पा		दलित
४३०.	मा० श्री रुकमिणी चौधरी	दाङ		जनजाति
४३१.	मा० श्री रुपा वि.क.	पाल्पा		दलित
४३२.	मा० श्री रुपा सो.सी. चौधरी	कैलाली	१	
४३३.	मा० श्री रेणु दाहाल	चितवन		अन्य
४३४.	मा० श्री रेणुका चौलागाईं	काभ्रेपलाञ्चोक		अन्य
४३५.	मा० श्री रेणुकुमारी यादव	सप्तरी	४	
४३६.	मा० श्री रेनु चन्द (भट्ट)	वैतडी	२	
४३७.	मा० श्री रोशन गाहा थापा	नवलपरासी		जनजाति
४३८.	मा० श्री ल्हारक्याल लामा	सिन्धुपाल्चोक		जनजाति

४३९.	मा० श्री लक्की शेर्पा	काठमाण्डौं		जनजाति
४४०.	मा० श्री ललिता किडरीड मगर	काभ्रेपलाञ्चोक		जनजाति
४४१.	मा० श्री ललिताकुमारी साह	सप्तरी		मधेशी
४४२.	मा० श्री ललिता साह	सुनसरी		मधेशी
४४३.	मा० श्री लक्ष्मण महतो	सिरहा	१	
४४४.	मा० श्री लक्ष्मण दत्त जोशी	दार्चुला	१	
४४५.	मा० श्री लक्ष्मणप्रसाद घिमिरे	रामेछाप		अन्य
४४६.	मा० श्री लक्ष्मणलाल कर्ण	पर्सा		मधेशी
४४७.	मा० श्री लक्ष्मी गुरुङ्ग	रामेछाप		जनजाति
४४८.	मा० श्री लक्ष्मी परियार	उदयपुर		दलित
४४९.	मा० श्री लक्ष्मी कुमारी चौधरी	सप्तरी		मधेशी/जनजाति
४५०.	मा० श्री लक्ष्मीलाल चौधरी	सप्तरी		जनजाति
४५१.	मा० श्री लालबहादुर सुस्लिङ्ग मगर	मोरङ	२	
४५२.	मा० श्री लालबाबु पण्डित	मोरङ		मधेशी
४५३.	मा० श्री लालमणी चौधरी	चितवन	१	
४५४.	मा० श्री लिला सुब्बा	धनकुटा		जनजाति
४५५.	मा० श्री लिलाकुमारी बगाले (सोमई)	पाल्पा	२	
४५६.	मा० श्री लिलाकुमारी भण्डारी	कैलाली	६	
४५७.	मा० श्री लिलादेवी मेहता	सुनसरी		मधेशी/जनजाति
४५८.	मा० श्री लीला न्याईच्याँई	भक्तपुर		जनजाति
४५९.	मा० श्री लेखराज भट्ट	कैलाली	५	
४६०.	मा० श्री लोकेन्द्र विष्ट मगर	रुकुम		जनजाति
४६१.	मा० श्री लोकेन्द्रबहादुर चन्द	बैतडी		अन्य
४६२.	मा० श्री वविता देवी धोवी	रुपन्देही		मधेशी/दलित
४६३.	मा० श्री वालकृष्ण हुंगेल	ओखलढुंगा	२	
४६४.	मा० श्री वावुराम भट्टराई	गोरखा	२	
४६५.	मा० श्री विजयकुमार गच्छदार	सुनसरी	३	
४६६.	मा० श्री विजयकुमार यादव	सिरहा	३	
४६७.	मा० श्री विजयकुमार पौडेल	काठमाण्डौं		अन्य
४६८.	मा० श्री विमलकुमार केडिया	रौतहट		मधेशी
४६९.	मा० श्री विभाकुमारी कार्की	वारा		अन्य
४७०.	मा० श्री विमला नेपाली	दाङ		दलित
४७१.	मा० श्री विमला सुवेदी	नुवाकोट	१	
४७२.	मा० श्री विमलेन्द्र निधि	धनुषा	३	
४७३.	मा० श्री विश्वदिप लिडदेन लिम्बु	भगापा	७	
४७४.	मा० श्री विश्वनाथ प्रसाद अग्रवाल	ललितपुर		मधेशी
४७५.	मा० श्री विश्वनाथप्रसाद यादव	सप्तरी		मधेशी

४७६.	मा० श्री विश्वभक्त दुलाल	काठमाण्डौं		दलित
४७७.	मा० श्री विश्वेन्द्र पासवान	सिरहा		मधेशी/दलित
४७८.	मा० श्री विषमलाल अधिकारी	सिन्धुली	१	
४७९.	मा० श्री विष्णुकुमारी राई	इलाम		जनजाति
४८०.	मा० श्री विष्णुप्रसाद चौधरी थारु	बर्दिया	२	
४८१.	मा० श्री विष्णुप्रसाद पौडेल	रुपन्देही	४	
४८२.	मा० श्री वीरमान चौधरी	कैलाली	३	
४८३.	मा० श्री वृजेशकुमार गुप्त	कपिलवस्तु	३	
४८४.	मा० श्री श्यामसुन्दर गुप्ता	रुपन्देही		
४८५.	मा० श्री शम्भु हजरा दुसाध	पर्सा		मधेशी/दलित
४८६.	मा० श्री शरत सिंह भण्डारी	महोत्तरी	६	
४८७.	मा० श्री शरदसिंह भण्डारी	अछाम	२	
४८८.	मा० श्री शशांक कोइराला	नवलपरासी	१	
४८९.	मा० श्री शत्रुघनप्रसाद सिंह कोइरी	सिरहा	४	
४९०.	मा० श्री शत्रुघन महतो	धनुषा	७	
४९१.	मा० श्री शान्ता चौधरी	दाङ		मधेशी
४९२.	मा० श्री शान्ता न्यौपाने	चितवन		अन्य
४९३.	मा० श्री शान्ति जिरेल	दोलखा		जनजाति
४९४.	मा० श्री शान्ति बस्नेत (अधिकारी)	काठमाण्डौं		अन्य
४९५.	मा० श्री शान्तिदेवी चमार	कपिलवस्तु		मधेशी
४९६.	मा० श्री शान्तिमाया तामाङ्ग	दोलखा		जनजाति
४९७.	मा० श्री शान्तीदेवी राजवंशी	मोरङ		मधेशी
४९८.	मा० श्री शारदा घिमिरे	रुपन्देही		अन्य
४९९.	मा० श्री शारदा भ्ना	धनुषा		मधेशी
५००.	मा० श्री शारदा नेपाली	बर्दिया		दलित
५०१.	मा० श्री शारदादेवी कुमाल	चितवन		मधेशी/जनजाति
५०२.	मा० श्री शालिकराम जम्कटेल	धादिङ्ग	३	
५०३.	मा० श्री शिवचन्द्र मिश्र	सप्तरी		मधेशी
५०४.	मा० श्री शिवचन्द्र प्रसाद कुशवाहा	वारा	२	
५०५.	मा० श्री शिवनारायण उराव	सुनसरी		मधेशी/जनजाति
५०६.	मा० श्री शिवपुजन राय यादव	सर्लाही	६	
५०७.	मा० श्री शिवराज गौतम	दाङ	४	
५०८.	मा० श्री शिवराम यादव	सप्तरी		मधेशी
५०९.	मा० श्री शीला कतिला	काभ्रेपलाञ्चोक		
५१०.	मा० श्री शुषमा शर्मा घिमिरे	दाङ	५	
५११.	मा० श्री शुसिला कन्दडवा	तेह्रथुम		जनजाति
५१२.	मा० श्री शेरबहादुर कुवर	अछाम	१	

५१३.	मा० श्री शेरबहादुर देउवा	डडेल्धुरा	१	
५१४.	मा० श्री शेरबहादुर पहरी	मकवानपुर		
५१५.	मा० श्री शोभाकर पराजुली	बारा		अन्य
५१६.	मा० श्री शंकर पोखरेल	दाङ		अन्य
५१७.	मा० श्री शंकरबहादुर खड्का	बझाङ	२	
५१८.	मा० श्री सकुन्तला लेप्चा	इलाम		जनजाति
५१९.	मा० श्री सत्य पहाडी	डोल्पा		अन्य/पिछडिडिएको क्षेत्र
५२०.	मा० श्री सत्यलाल मुल	भक्तपुर		जनजाति
५२१.	मा० श्री सदरुल मिया हक	सप्तरी	५	
५२२.	मा० श्री सन्वपाल मादेन	ताप्लेजुङ्ग		जनजाति
५२३.	मा० श्री सन्तकुमार थारु	बर्दिया	३	
५२४.	मा० श्री सन्तबहादुर नेपाली	अर्घाखाँची		दलित
५२५.	मा० श्री सन्तमाया तामाङ	काभ्रेपलाञ्चोक		जनजाति
५२६.	मा० श्री सन्तोष थारु	सुनसरी		मधेशी/जनजाति
५२७.	मा० श्री सन्तोषी वि.क.	रोल्पा		दलित
५२८.	मा० श्री सन्ध्या देवी	बाँके		मधेशी
५२९.	मा० श्री सपना प्रधान मल्ल	काठमाण्डौं		जनजाति
५३०.	मा० श्री सरला यादव	रौतहट		मधेशी
५३१.	मा० श्री सरला रेग्मी	बर्दिया	१	
५३२.	मा० श्री सरस्वती चौधरी	धनुषा		मधेशी/जनजाति
५३३.	मा० श्री सलाहुद्दीन मुसलमान	कपिलवस्तु		मधेशी
५३४.	मा० श्री समिता कार्की	खोटाङ्ग	२	
५३५.	मा० श्री सरिता गिरी	सिरहा		मधेशी
५३६.	मा० श्री सरोजकुमार यादव	बारा	१	
५३७.	मा० श्री सलमा खातुन मिकरानी	सर्लाही		मधेशी
५३८.	मा० श्री सवितादेवी यादव	सुनसरी		मधेशी
५३९.	मा० श्री सर्वदेवप्रसाद ओझा	बाँके	३	
५४०.	मा० श्री सविना बराम	गोरखा		
५४१.	मा० श्री सावित्रा गुरुङ्ग दुरा	तनहुँ		जनजाति
५४२.	मा० श्री सावित्रा भुसाल	काठमाण्डौं		अन्य
५४३.	मा० श्री सावित्री सिंह	रुपन्देही		मधेशी
५४४.	मा० श्री सावित्रीकुमार काफ्ले	मोरङ	३	
५४५.	मा० श्री सिताकुमारी पौडेल	चितवन		अन्य
५४६.	मा० श्री सिता गुरुङ	तेह्रथुम		जनजाति
५४७.	मा० श्री सिद्धार्थ कुमार सोमानी	भापा		मधेशी
५४८.	मा० श्री सीतादेवी बौडेल	नवलपरासी	३	
५४९.	मा० श्री सीता पोखरेल	तनहुँ		अन्य

५५०.	मा० श्री सुकदैया चौधरी (थारु)	कैलाली		मधेशी/जनजाति
५५१.	मा० श्री सुदन राई	भोजपुर	२	
५५२.	मा० श्री सुदर्शन बराल	गुल्मी	१	
५५३.	मा० श्री सुन्दरा थारु	बर्दिया		मधेशी/जनजाति
५५४.	मा० श्री सुनदेवी जोशी	चितवन		जनजाति
५५५.	मा० श्री सुनिल प्रजापति	भक्तपुर	२	
५५६.	मा० श्री सुनीता कुमारी महतो	सिरहा		मधेशी
५५७.	मा० श्री सुनीलबाबु पन्त	गोरखा		अन्य
५५८.	मा० श्री सुप्रभा घिमिरे	काठमाण्डौं	४	
५५९.	मा० श्री सुमित्रादेवी राय यादव	सर्लाही	३	
५६०.	मा० श्री सुरिताकुमारी साह	धनुषा		मधेशी/जनजाति
५६१.	मा० श्री सुरेशकुमार आलेमगर	तनहुँ	१	
५६२.	मा० श्री सुरेन्द्र पाण्डे	धादिङ्ग		अन्य
५६३.	मा० श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङ्ग	इलाम	२	
५६४.	मा० श्री सुशीलचन्द्र अमात्य	ललितपुर		जनजाति
५६५.	मा० श्री सूर्यबहादुर के.सी.	कास्की		अन्य
५६६.	मा० श्री सूर्यबहादुर सेन	गुल्मी		अन्य
५६७.	मा० श्री सूर्यमान गुरुङ	ताप्लेजङ्ग	१	
५६८.	मा० श्री सूर्यमान दोड तामाङ्ग	काभ्रेपलान्चोक	१	
५६९.	मा० श्री सेवकीदेवी दास तत्मा	सिरहा		मधेशी/दलित
५७०.	मा० श्री सोनाम छेजुङ्ग लामा	मुगु		जनजाति/पिछडिङ्गको क्षेत्र
५७१.	मा० श्री संघप्रसाद थारु	कपिलवस्तु		मधेशी/जनजाति
५७२.	मा० श्री संजयकुमार साह	धनुषा	४	
५७३.	मा० श्री हर्कबहादुर सिंह	डोटी	१	
५७४.	मा० श्री हरीराम सिपाइली	कैलाली		दलित
५७५.	मा० श्री हरिनारायण यादव	महोत्तरी	२	
५७६.	मा० श्री हरिराज लिम्बु	धनकुटा	२	
५७७.	मा० श्री हरि रोक्का	खोटाङ्ग		
५७८.	मा० श्री हरिलाल थापा मगर	डडेल्धुरा		
५७९.	मा० श्री हलिना खातुन सोखिन	सर्लाही		मधेशी
५८०.	मा० श्री हसिना मियाँ	स्याङ्जा		मधेशी
५८१.	मा० श्री हर्षजित लामा	काभ्रेपलान्चोक		जनजाति
५८२.	मा० श्री हितकाजी गुरुङ्ग	स्याङ्जा	१	
५८३.	मा० श्री हितमान शाक्य	काठमाण्डौं	६	
५८४.	मा० श्री हिमकुमारी सुनार	लमजुङ		दलित
५८५.	मा० श्री हिसिला यमी (भट्टराई)	काठमाण्डौं	७	
५८६.	मा० श्री हीरा गुरुङ	खोटाङ्ग		जनजाति

५८७.	मा० श्री हेमबहादुर श्रेष्ठ	दोलखा	२	
५८८.	मा० श्री हेमराज भण्डारी	धनकुटा	१	
५८९.	मा० श्री हेमराज तातेड	सप्तरी	१	
५९०.	मा० श्री हृदयेश त्रिपाठी	नवलपरासी	६	
५९१.	मा० श्री श्रवणकुमार अग्रवाल	ललितपुर		मधेशी
५९२.	मा० श्री श्रामणेर आनन्द	काठमाण्डौं		जनजाति
५९३.	मा० श्री श्रीराम ढकाल	तनहुँ		अन्य
५९४.	मा० श्री ज्ञानेन्द्र कुमाल	गोरखा		मधेशी

व्यवस्थापिका-संसद सचिवालय

बैठक बसेको मिति, प्रारम्भ र अन्त्य सम्बन्धी विवरण

सि.नं.	बैठक संख्या	मिति	शुरु समय	अन्त्य समय
१.	१	२०६५/०५/२०	३:१०	५:००
२.	२, ३	२०६५/०५/२५	११:२० १२:५०	१२:१५ १२:५५
३.	४	२०६५/०५/२७	१२:०५ २:२५	१२:२५ ८:०५
४.	५	२०६५/०५/२८	८:३५	९:५०
५.	६	२०६५/०५/२९	९:२०	१२:५५
६.	७, ८	२०६५/०६/०३	४:३५ ७:५०	६:४० ८:४०
७.	९	२०६५/०६/०५	१२:१०	६:३०
८.	१०	२०६५/०६/०६	१०:५५	६:४०
९.	११	२०६५/०६/०७	११:००	६:४५
१०.	१२	२०६५/०६/०८	१२:५०	५:१०
११.	१३	२०६५/०६/१०	११:२५ १:३५ ३:४०	१२:१० २:३५ ३:५५
१२.	१४	२०६५/०६/११	१२:४०	१:१०
१३.	१५	२०६५/०६/१२	२:२५	२:३५
१४.	१६	२०६५/०६/१३	१:३० ५:००	१:४० ५:५५
१५.	१७	२०६५/०७/०३	१२:१५	७:४०
१६.	१८	२०६५/०७/०४	२:५०	९:०५
१७.	१९	२०६५/०७/०५	११:५०	६:४०
१८.	२०	२०६५/०७/०६	१२:०५	८:४५
१९.	२१	२०६५/०७/०७	१२:४५	९:०५
२०.	२२	२०६५/०७/२२	११:३५	२:३५
२१.	२३	२०६५/०७/२३	१२:३५	३:४५
२२.	२४	२०६५/०७/२४	२:०५	४:३५
२३.	२५	२०६५/०७/२५	१२:५५	३:३५
२४.	२६	२०६५/०७/२६	४:२०	७:५०

सि.नं.	बैठक संख्या	मिति	शुरु समय	अन्त्य समय
२५.	२७	२०६५/०७/२९	१२:१०	२:१५
२६.	२८	२०६५/०८/०१	१:४०	३:३०
२७.	२९	२०६५/०८/०२	१२:१५	१:४५
२८.	३०	२०६५/०८/१०	१२:१०	१२:१५
२९.	३१	२०६५/०८/१३	५:५०	७:१०
३०.	३२	२०६५/०८/१७	१२:२०	२:२५
३१.	३३	२०६५/०८/१९	११:४०	४:२०
३२.	३४	२०६५/०८/२६	१२:००	३:४०
३३.	३५	२०६५/०८/२९	११:५०	२:४०
३४.	३६	२०६५/०८/३०	७:०५	८:५५
३५.	३७	२०६५/०९/०३	२:३५	३:००
३६.	३८	२०६५/०९/०६	३:०५	५:२०
३७.	३९	२०६५/०९/०९	३:०५	३:३५
३८.	४०	२०६५/०९/११	३:४०	४:३५
३९.	४१	२०६५/०९/१३	६:४५	६:५०
४०.	४२	२०६५/०९/१४	२:५५	३:०५
४१.		२०६५/०९/१७	सुचना प्रकाशित	
४२.		२०६५/०९/२०	सुचना प्रकाशित	
४३.		२०६५/०९/२१	सुचना प्रकाशित	
४४.		२०६५/०९/२२	सुचना प्रकाशित	
४५.	४३	२०६५/०९/२३	६:०५	१०:००
४६.	४४	२०६५/०९/२६	८:००	८:१५
४७.	४५	२०६५/०९/२९	४:३०	६:२०
४८.	४६	२०६५/१०/०५	२:३०	४:२५
४९.	४७	२०६५/१०/०६	४:१५	८:२०

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - १

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल भदौ २० गते शुक्रवार

व्यवस्थापिका-संसदको चौथो अधिवेशनको पहिलो बैठक मा० सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा दिनको ३:१० बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम सम्माननीय सभामुखले राष्ट्रपतिको कार्यालयबाट प्राप्त अधिवेशन आव्हान सम्बन्धी निम्नलिखित पत्रको व्यहोरा पढेर सुनाउनु भयो ।

नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ५१ को उपधारा (१) बमोजिम प्रधानमन्त्रीको सिफारिशमा सम्बत् २०६५ साल भदौ २० गते शुक्रवार दिनको ३.०० बजे अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलन केन्द्र, नयाँ वानेश्वरमा व्यवस्थापिका-संसदको चौथो अधिवेशन आव्हान गरेको छु ।

डा० रामवरण यादव
राष्ट्रपति

मिति :- २०६५/०५/०८

तदुपरान्त लोकतन्त्र र प्रजातन्त्र प्राप्तिका लागि जीवन उत्सर्ग गर्ने ज्ञात अज्ञात शहिदहरु प्रति श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्न सभाले २ मिनेट उठेर मौन धारण गर्‍यो ।

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले चौथो अधिवेशनको पहिलो बैठकमा पाल्नुभएका सबै दलका मा० सदस्यहरुलाई हार्दिक स्वागत गर्नुभयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयबाट प्राप्त निम्नलिखित पत्रहरुको व्यहोरा पढेर सुनाउनु भयो ।

(क) नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ३८ बमोजिम सम्माननीय प्रधानमन्त्री श्री पुष्प कमल दाहाल 'प्रचण्ड' ले आज संवत् २०६५ साल भाद्र ६ गते रोज ६ का दिन उहाँकै अध्यक्षतामा देहाय बमोजिम मन्त्रिपरिषद् गठन गरी कार्यविभाजन गर्नुभएको व्यहोरा जानकारीका लागि अनुरोध गर्दछु ।

क्र.सं.	नाम, थर	पद	कार्यविभाजन
१.	श्री पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड'	प्रधानमन्त्री	उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति, गृह, जलस्रोत, भूमिसुधार तथा व्यवस्था, महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण, वन तथा भू-संरक्षण, वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि, शान्ति तथा पुनर्निर्माण, श्रम तथा यातायात व्यवस्था, सामान्य प्रशासन, संस्कृति पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन, स्थानीय विकास र स्वास्थ्य तथा जनसंख्या ।
२.	डा० वावुराम भट्टराई	मन्त्री	अर्थ ।
३.	श्री उपेन्द्र यादव	मन्त्री	परराष्ट्र ।
४.	श्री रामबहादुर थापा	मन्त्री	रक्षा ।
५.	श्री विजयकुमार गच्छदार	मन्त्री	भौतिक योजना तथा निर्माण ।
६.	श्री कृष्णबहादुर महारा	मन्त्री	सूचना तथा सञ्चार ।
७.	श्री जयप्रकाशप्रसाद गुप्ता	मन्त्री	कृषि तथा सहकारी ।
८.	श्री देवप्रसाद गुरुङ	मन्त्री	कानून, न्याय तथा संसदीय व्यवस्था ।
९.	श्री रेणुकुमारी यादव	मन्त्री	शिक्षा तथा खेलकूद ।

मिति :- २०६५/५/६

(दीपेन्द्रविक्रम थापा)
नि. मुख्य सचिव

(ख) सम्माननीय प्रधानमन्त्री पुष्प कमल दाहाल 'प्रचण्ड' ले संवत् २०६५ साल भदौ ६ गते रोज ६ का दिन उहाँको अध्यक्षतामा गठित मौजुदा मन्त्रिपरिषद्मा नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ३८ तथा धारा ४० बमोजिम देहायबमोजिम थप तथा हेरफेर गरी कार्यविभाजन गर्नुभएको व्यहोरा जानकारीका लागि अनुरोध गर्दछु ।

क्र.सं.	नाम, थर	पद	कार्यविभाजन
१.	श्री पुष्पकमल दाहाल 'प्रचण्ड'	प्रधानमन्त्री	महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण ।
२.	श्री वामदेव गौतम	उपप्रधानमन्त्री	गृह ।
३.	डा० बाबुराम भट्टराई	मन्त्री	अर्थ ।
४.	श्री उपेन्द्र यादव	मन्त्री	परराष्ट्र ।
५.	श्री रामबहादुर थापा	मन्त्री	रक्षा ।
६.	श्री विजयकुमार गच्छदार	मन्त्री	भौतिक योजना तथा निर्माण ।
७.	श्री विष्णुप्रसाद पौडेल	मन्त्री	जलस्रोत ।
८.	श्री कृष्णबहादुर महारा	मन्त्री	सूचना तथा सञ्चार ।
९.	श्री जयप्रकाशप्रसाद गुप्ता	मन्त्री	कृषि तथा सहकारी ।
१०.	श्री अष्टलक्ष्मी शाक्य	मन्त्री	उद्योग ।
११.	श्री देवप्रसाद गुरुङ	मन्त्री	कानून, न्याय तथा संविधानसभा व्यवस्था ।
१२.	श्री राजेन्द्र महतो	मन्त्री	वाणिज्य तथा आपूर्ति ।
१३.	श्री मातृका प्रसाद यादव	मन्त्री	भूमिसुधार तथा व्यवस्था ।
१४.	श्री गोपाल शाक्य	मन्त्री	युवा तथा खेलकूद ।
१५.	श्री पम्फा भुषाल	मन्त्री	सामान्य प्रशासन ।
१६.	श्री हिसिला यामी	मन्त्री	पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन ।
१७.	श्री गिरिराजमणि पोखरेल	मन्त्री	स्वास्थ्य तथा जनसंख्या ।
१८.	श्री रेणुकुमारी यादव	मन्त्री	शिक्षा ।
१९.	श्री किरण गुरुङ	मन्त्री	वन तथा भू-संरक्षण ।
२०.	श्री जनार्दन शर्मा	मन्त्री	शान्ति तथा पुनर्निर्माण ।
२१.	श्री गोपाल किराँती	मन्त्री	संस्कृति तथा राज्य पुनःसंरचना ।
२२.	श्री रामचन्द्र झा	मन्त्री	स्थानीय विकास ।
२३.	श्री लेखराज भट्ट	मन्त्री	श्रम तथा यातायात ।
२४.	श्री गणेश शाह	मन्त्री	वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि ।

(डा० भोजराज घिमिरे)

मुख्य सचिव

मिति :- २०६५/५/१५

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले राष्ट्रपतिको कार्यालयबाट विभिन्न मितिमा प्राप्त निम्नलिखित पत्रहरुको व्यहोरा पढेर सुनाउनु भयो ।

(क) सम्माननीय राष्ट्रपति डा० रामवरण यादवले प्रधानमन्त्री श्री पुष्पकमल दाहाल (प्रचण्ड) चीनको राजधानी बेइजिङमा आयोजना भइरहेको २९ औं ग्रीष्मकालीन ओलम्पिक खेलकूदको समापन समारोहमा भाग लिन यही मिति २०६५ साल भदौ ७ गते त्यस तर्फ प्रस्थान गर्नु भएकोले उहाँको अनुपस्थितिमा प्रधानमन्त्रीले गर्ने दैनिक प्रशासनिक कार्यका साथै उहाँले सम्हाली आएका मन्त्रालयहरुको कार्यभारसमेत प्रधानमन्त्रीको सिफारिशमा मन्त्रिपरिषद्का बरिष्ठ सदस्य माननीय अर्थ मन्त्री डा० बाबुराम भट्टराईले सम्हाल्ने गरी तोक्नु भएको छ ।

डा० रामहरि अर्याल

सचिव

मिति :- २०६५/०५/०७

(ख) सम्माननीय राष्ट्रपति डा० रामवरण यादवबाट नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ५२ बमोजिम सम्वत् २०६५ साल भदौ २५ गते बुधवारका दिन विहान ११:०० बजे व्यवस्थापिका-संसदको अधिवेशनमा आर्थिक वर्ष २०६५/०६६ का लागि नेपाल सरकारको नीति कार्यक्रम प्रस्तुत गरी सम्बोधन गर्नुहुने भएको व्यहोरा अनुरोध छ ।

डा० रामहरि अर्याल
सचिव

मिति :- २०६५/०५/१९

तत्पश्चात निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले समसामयिक विषयमा आ-आफ्नो भनाइ व्यक्त गर्नुभयो :-

१. मा० श्री सावित्री कुमार काफ्ले	२. मा० श्री रामशरण महत
३. मा० श्री भीमप्रसाद आचार्य	४. मा० श्री वृजेशकुमार गुप्त

यसैबीच सम्माननीय सभामुखले सभामुखको आसन र वक्ता मा० सदस्यहरूको बीचबाट नहिडिदिनुहुन सम्पूर्ण मा० सदस्यहरूलाई अनुरोध गर्नुभयो ।

५. मा० श्री पासाङ शेर्पा (ताप्लेजुङ्ग)	६. मा० श्री नन्दनकुमार दत्त
७. मा० श्री लक्ष्मणलाल कर्ण	८. मा० श्री लोकेन्द्रबहादुर चन्द
९. मा० श्री चन्द्रप्रकाश मैनाली	१०. मा० श्री अमिक शेरचन
११. मा० श्री सुनिल प्रजापति	१२. मा० श्री सुनिलबाबु पन्त
१३. मा० श्री चित्रबहादुर के.सी.	१४. मा० श्री कुन्तीकुमारी शाही
१५. मा० श्री प्रकाशचन्द्र लोहनी	१६. मा० श्री परी थापा
१७. मा० श्री सरिता गिरी	१८. मा० श्री राजकुमार लिम्बु (नाल्दो)
१९. मा० श्री विश्वेन्द्र पासवान	२०. मा० श्री लक्ष्मीलाल चौधरी
२१. मा० श्री प्रेमबहादुर सिंह	

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले सम्माननीय राष्ट्रपति डा० रामवरण यादवबाट व्यवस्थापिका-संसदमा २०६५ साल भदौ २५ गते बुधवारका दिन विहान ११:०० बजे आर्थिक वर्ष २०६५/०६६ का लागि नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गरी सम्बोधन गर्ने कार्यक्रम रहेको हुँदा व्यवस्थापिका-संसदका मा० सदस्यहरू ११:०० बजे अगाडि नै उपस्थित हुनुभई आ-आफ्नो आशन ग्रहण गरिसक्नुहुन अनुरोध गर्नुभयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल भदौ २५ गते बुधवार विहान ११:०० बजेसम्मको लागि स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई
व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - २ र ३

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल भदौ २५ गते बुधवार

आजको व्यवस्थापिका-संसदको पहिलो बैठक मा० सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा विहान ११:२० बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम सम्माननीय प्रधानमन्त्री श्री पुष्पकमल दाहाल (प्रचण्ड) ले आ.व. २०६५/६६ को लागि नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रम सम्माननीय राष्ट्रपति समक्ष प्रस्तुत गर्नुभयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय राष्ट्रपति डा० रामवरण यादवले आ.व. २०६५/६६ को लागि नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गरी सम्बोधन गर्नुभयो ।

तदनन्तर बैठक आधा घण्टाको लागि स्थगित भयो ।

आजको व्यवस्थापिका-संसदको दोस्रो बैठक मा० सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा दिनको १२:५० बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम सम्माननीय प्रधानमन्त्री श्री पुष्पकमल दाहाल (प्रचण्ड) ले व्यवस्थापिका-संसदको चौथो अधिवेशनमा सम्माननीय राष्ट्रपतिद्वारा गरिएको सम्बोधनको प्रति सदन समक्ष टेबुल गर्नुभयो ।

तदुपरान्त मा० श्री दिनानाथ शर्माले निम्नलिखित धन्यवादको प्रस्ताव पेश गर्नुभयो ।

“सम्माननीय राष्ट्रपतिद्वारा व्यवस्थापिका-संसदको चौथो अधिवेशनलाई २०६५ साल भाद्र २५ गते बुधवारका दिन गर्नु भएको सम्बोधनको लागि व्यवस्थापिका-संसदको यो बैठक सम्माननीय राष्ट्रपति महोदयमा धन्यवाद ज्ञापन गर्दछ ।”

तत्पश्चात मा० श्री सुरेन्द्र पाण्डे र मा० श्री रामजनम चौधरीले उक्त प्रस्तावको समर्थन गर्नुभयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले धन्यवादको प्रस्तावद्वारा सम्माननीय राष्ट्रपतिबाट गरिएको सम्बोधनमा उल्लिखित आ.व. २०६५/०६६ को लागि नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रममाथि छलफल गर्न र सम्माननीय प्रधानमन्त्रीबाट जवाफ दिनका लागि समेत यही २०६५ साल भदौ २७, २८ र २९ गतेका दिनहरु तोकेको जानकारी गराउनु हुँदै उक्त छलफलमा दलीय प्रतिनिधित्वको आधारमा भाग लिन दलीय पदाधिकारीहरुले आ-आफना दलका वक्ता प्रतिनिधि मा० सदस्यहरुको नाम २०६५ साल भदौ २६ गते विहवार विहान १०:०० बजेदेखि बेलुका ५:०० बजेसम्म कार्यव्यवस्था शाखा, व्यवस्थापिका-संसद सचिवालय, सिंहदरबारमा उपलब्ध गराई दिनुहुन अनुरोध गर्नुभयो ।

साथै धन्यवादको प्रस्तावमाथि संशोधन पेश गर्न चाहनु हुने दलीय प्रतिनिधि मा० सदस्यहरुले सोको सूचना २०६५ साल भदौ २६ गते विहवार विहान १०:०० बजेदेखि बेलुका ५:०० बजेसम्म कार्यव्यवस्था शाखा, व्यवस्थापिका-संसद सचिवालय, सिंहदरबारमा दिन सकिने र संशोधनको सूचना फाराम कार्यव्यवस्था शाखा, व्यवस्थापिका-संसद सचिवालय, सिंहदरबारबाट प्राप्त हुने व्यहोरा मा० सदस्यहरुलाई जानकारी गराउनु भयो ।

साथै सम्माननीय सभामुखले सम्माननीय राष्ट्रपतिको औपचारिक विदाई कार्यक्रम सकिएपछि मात्र मा० सदस्यहरुले आफ्नो स्थान छोड्न हुन आग्रह गर्नुभयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल भदौ २७ गते शुक्रवार विहान ११:०० बजेसम्मको लागि स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई

व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - ४

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल भदौ २७ गते शुक्रवार

आजको व्यवस्थापिका-संसदको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा दिनको १२:०५ बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम मा० श्री नारायण खड्काले हात उठाएर समय माग गर्नुहुँदै देशमा नागरिकहरूको सुरक्षा व्यवस्था कमजोर भइरहेको तर्फ औल्याउँदै उदयपुर स्थायी घर भई हाल ललितपुर इमाडोल गा.वि.स.मा बसोबास गरीरहेका प्रदीप खड्कालाई नेपाल प्रहरीले विना कारण अभद्र व्यवहार गरी सार्वजनिक स्थलमा कुटपिट गरी हतकडी लगाई प्रहरी थानामा लगेर हत्या गर्ने जस्तो जघन्य अपराध गर्दा पनि अपराधमा संलग्न प्रहरीलाई निलम्बन गरी कडा कारवाही गर्नेतर्फ कुनै पहल नगरेको विषयमा सरकारको तर्फबाट सम्बन्धित मन्त्रीले सदनलाई तत्काल जानकारी गराउन माग गर्नु भएपछि मा० जलस्रोत मन्त्री श्री विष्णुप्रसाद पौडेलले उक्त स्थानमा एउटा दुःखद घटना घटेको सम्बन्धमा ध्यानाकर्षण गराउनु भएकोमा मा० सदस्यहरूको सम्मान गर्न चाहन्छु भन्दै सरकारले यस विषयमा चासो लिएको र संविधानको सर्वोच्चता र मानव अधिकारको विषयमा सरकार सजग रहेको छ, नागरिकको जीउधनको सुरक्षा सरकारको प्रमुख कर्तव्य हो भन्ने मान्यता सरकारले लिएको छ, उक्त घटनाको सम्बन्धमा सत्य तथ्य पत्ता लगाई दोषी उपर कडा कारवाही गर्न छानविन समिति गठन गर्ने दृष्टिकोण राखेको जानकारी गराउनु भयो ।

तदुपरान्त नेपाली काँग्रेसका अधिकांश मा० सदस्यहरू मा० मन्त्रीले दिनुभएको जवाफप्रति असन्तुष्टि जनाउँदै सभामुखको डायस अगाडि वेलमा आउनु भई विभिन्न प्रकारका नाराहरू लगाउन शुरु गर्नुभयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले मा० सदस्यहरूलाई बारम्बार आ-आफ्नो आशन ग्रहण गर्नुभई बैठक संचालनमा मद्दत पुऱ्याउन अनुरोध गर्नुहुँदा पनि नारा लगाउने क्रम नरोकिएपछि सम्माननीय सभामुखले बैठक आधा घण्टाको लागि स्थगित गर्नुभयो ।

तदनन्तर बैठक आधा घण्टाको लागि स्थगित भयो ।

व्यवस्थापिका-संसदको आधा घण्टाको लागि स्थगित भएको आजको पहिलो बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा दिनको २:२५ बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम मा० श्री रामकृष्ण चित्रकारले हात उठाएर समय माग गर्नुहुँदै ललितपुरमा भएको हत्याको घटनाको विषयमा विस्तृत जानकारी गराउनु हुँदै मृतकले आफूले गल्ती गरेको भए सजाय भोग्न तयार छु भन्दा पनि प्रहरीको छ सात जनाको जत्थाले कुटपिट गरी हतकडी लगाएर प्रहरी भ्यानमा राखी प्रहरी चौकीमा लगी मृत तुल्याइ अस्पताल लगेर उपचारको क्रममा मृत्यु भएको भनी त्यहाँ रहेका चिकित्सकलाई कागजमा सही गराउन लगाउने सम्मको दुष्प्रयास गरिएको र मृतक व्यक्ति हेल्मेट नलगाई लापरवाही पूर्ण ढंगले मोटरसाइकल चलाउँदा पोलमा ठोक्कइ मृत्यु भएको भन्ने प्रहरीको भनाइमा कुनै सत्यता नरहेको र प्रहरीले भुठा प्रचार मात्र गरेको हो भन्ने कुराको जानकारी गराउनु भयो ।

तदुपरान्त मा० जलस्रोत मन्त्री श्री विष्णुप्रसाद पौडेलले सरकारको तर्फबाट आजको पहिलो बैठकमा स्पष्ट पार्न नसकिएको विषयमा थप जानकारी गराउनु हुँदै मृतक प्रदीप खड्काको शंकास्पद मृत्युका सम्बन्धमा छानविन गरी दोषी उपर कानून बमोजिम कारवाही गर्न १५ दिन भित्र प्रतिवेदन पेश गर्ने गरी न्यायिक छानविन आयोग गठन गरिनेछ साथै यस घटनालाई लिएर उपत्यका बन्द जस्ता कार्यक्रमहरू गर्ने पक्षलाई आफ्ना कार्यक्रमहरू फिर्ता लिन समेत आग्रह गर्दछु भन्नुभयो ।

तत्पश्चात मा० श्री दिनानाथ शर्माले २०६५ साल भदौ २५ गते बुधवारका दिन पेश गरिएको धन्यवादको प्रस्तावद्वारा सम्माननीय राष्ट्रपतिबाट गरिएको सम्बोधनमा उल्लिखित आ.व. २०६५/०६६ को लागि नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रममाथि छलफल प्रारम्भ गरियोस् भनी प्रस्ताव प्रस्तुत गर्नुभयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले उक्त धन्यवादको प्रस्तावमाथि २४ जना मा० सदस्यहरूबाट आ.व. २०६५/०६६ को लागि नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रमको विभिन्न बुँदाहरूमा संशोधनका सूचनाहरू प्राप्त हुन आएको व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

तदुपरान्त निम्नलिखित मूल संशोधनकर्ता र संशोधनकर्ता मा० सदस्यहरुले धन्यवादको प्रस्तावमाथि आ-आफ्नो संशोधन पेश गर्दै छलफलमा भाग लिनुभयो :-

१. मा० श्री रामचन्द्र पौडेल	२. मा० श्री विश्वनाथप्रसाद अग्रवाल
३. मा० श्री सुनिलबाबु पन्तले आफ्नो र मा० श्री राधववीर जोशीको समेत	४. मा० श्री हृदयेश त्रिपाठी
५. मा० श्री रामनारायण सिंह	६. मा० श्री लीला न्याईच्याई
७. मा० श्री केशवप्रसाद मैनाली	८. मा० श्री पासाड शोर्पा (ताप्लेजुङ्ग)
९. मा० श्री एकनाथ ढकाल	१०. मा० श्री चित्रबहादुर के.सी.
११. मा० श्री प्रतिभा राणा	१२. मा० श्री प्रेमबहादुर सिंह
१३. मा० श्री राजकुमार लिम्बु (नाल्वो)	१४. मा० श्री परी थापा
१५. मा० श्री विश्वेन्द्र पासवान	१६. मा० श्री सदरुल मिया हक
१७. मा० श्री गायत्री साह	

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले उक्त धन्यवादको प्रस्ताव र उक्त प्रस्ताव उपर प्राप्त संशोधन माथिको छलफलमा भाग लिन दलीय आधारमा मा० सदस्यहरुको नाम प्राप्त भएको जानकारी गराउनु भयो ।

उक्त छलफलमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरुले भाग लिनुभयो :-

१. मा० श्री चन्द्रप्रसाद गजुरेल	४. मा० श्री शरत सिंह भण्डारी
२. मा० श्री मिनेन्द्रप्रसाद रिजाल	५. मा० श्री निलाम्बर आचार्य
३. मा० श्री प्रदीपकुमार ज्ञवाली	

यसैबीच मा० श्री अर्जुन राईले नियमापत्ति गर्दै सभाको अहिले बसीरहेको बैठकमा गणपुरक संख्या नपुग हुन सक्ने तर्फ संकेत गर्दै कार्यव्यवस्था परामर्श समितिले समेत बेलुकी ७:०० बजे भन्दा पछाडि बैठकको कारवाही अगाडी नबढाउने निर्णय गरेको स्मरण गराउन चाहन्छु भन्नुभयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले कुनै प्रस्ताव निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा मात्र सम्पूर्ण सदस्य संख्याको एक चौथाई मा० सदस्यहरु उपस्थित रहनु पर्ने व्यवस्था नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ५३ ले गरेको जानकारी गराउनु भयो ।

६. मा० श्री लोकेन्द्रबहादुर चन्द	८. मा० श्री भीमप्रसाद गौतम
७. मा० श्री यदुवंश भ्ना मैथिल वाहुन	

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले वक्ता मा० सदस्यहरुको बोल्ने सूची बाँकी नै रहेकोले भोली विहान ८:०० बजेदेखि धन्यवादको प्रस्तावमाथिको छलफलको क्रम अगाडी बढाउने गरी आजको छलफलमा रहेका वक्ता मा० सदस्यहरुलाई भोलीको छलफलमा बोल्न दिने गरी व्यवस्था मिलाइएको व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल भदौ २८ गते शनिवार विहान ८:०० बजेसम्मको लागि स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई
व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - ५

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल भदौ २८ गते शनिवार

आजको व्यवस्थापिका-संसदको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा विहान ८:३५ बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम २०६५ साल भदौ २५ गते बुधवारका दिन पेश गरिएको धन्यवादको प्रस्तावद्वारा सम्माननीय राष्ट्रपतिबाट गरिएको सम्बोधनमा उल्लिखित आ.व. २०६५/०६६ को लागि नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रममाथिको जारी रहेको छलफलमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरुले भाग लिनुभयो :-

१. मा० श्री नवराज कोइराला	३६. मा० श्री हरि रोक्का
२. मा० श्री अर्जुन राई	३७. मा० श्री कमला थापा
३. मा० श्री मालवरसिंह थापा	३८. मा० श्री शान्तिदेवी चमार
४. मा० श्री बुद्धरत्न मानन्धर	३९. मा० श्री सूर्यमान दोड तामाङ्ग
५. मा० श्री वर्षमान पुन मगर	४०. मा० श्री गोपालमान श्रेष्ठ
६. मा० श्री पुरुषोत्तम बस्नेत	४१. मा० श्री विन्दा पाण्डे
७. मा० श्री भुलनाथ खनाल	४२. मा० श्री उमा भुजेल
८. मा० श्री सर्वदेवप्रसाद ओझा	४३. मा० श्री पूर्णकुमार शेर्मा
९. मा० श्री जग्यबहादुर शाही	४४. मा० श्री लक्की शेर्पा
१०. मा० श्री विश्वभक्त दुलाल	४५. मा० श्री जगदिश्वर नरसिंह के.सी.
११. मा० श्री लोकेन्द्र विष्ट मगर	४६. मा० श्री विषमलाल अधिकारी
१२. मा० श्री तीर्थराम डंगोल	४७. मा० श्री चित्रबहादुर श्रेष्ठ
१३. मा० श्री शंकर पोखरेल	४८. मा० श्री सिता गुरुङ्ग
१४. मा० श्री रामानन्द मण्डल	४९. मा० श्री भगवती चौधरी
१५. मा० श्री रेणु चन्द (भट्ट)	५०. मा० श्री पदमलाल विश्वकर्मा
१६. मा० श्री धनराज गुरुङ्ग	५१. मा० श्री विना पौडेल
१७. मा० श्री विष्णु रिमाल	५२. मा० श्री अबुल कलाम आजाद
१८. मा० श्री आत्मारामप्रसाद साह	५३. मा० श्री ईन्द्रमाया गुरुङ्ग
१९. मा० श्री इन्द्रजीत थारु	५४. मा० श्री प्रकाशशरण महत
२०. मा० श्री राधेश्याम अधिकारी	५५. मा० श्री थममाया थापा
२१. मा० श्री रामनाथ ढकाल	५६. मा० श्री ईन्द्रजीत राई
२२. मा० श्री महेन्द्रप्रसाद यादव	५७. मा० श्री रामप्रित पासवान
२३. मा० श्री तिलक परियार	५८. मा० श्री नरेश भण्डारी
२४. मा० श्री छविलाल विश्वकर्मा	५९. मा० श्री हर्कबहादुर सिंह
२५. मा० श्री हेमराज तातेड	६०. मा० श्री विजयकुमार पौडेल
२६. मा० श्री भक्कूप्रसाद सुवेदी	६१. मा० श्री शान्ता चौधरी
२७. मा० श्री ललिता किडरिङ मगर	६२. मा० श्री सोनाम छेजुङ्ग लामा
२८. मा० श्री अग्नीप्रसाद खरेल	६३. मा० श्री मानसिंह राजवंशी
२९. मा० श्री लक्ष्मणप्रसाद मेहता	६४. मा० श्री प्रदीप गिरी
३०. मा० श्री घनश्याम यादव अहिर	६५. मा० श्री अग्निप्रसाद सापकोटा
३१. मा० श्री अजयकुमार चौरसिया	६६. मा० श्री रामजीप्रसाद शर्मा
३२. मा० श्री सपना प्रधान मल्ल	६७. मा० श्री राजेन्द्रकुमार खेतान
३३. मा० श्री रामबहादुर थापा (उदयपुर)	६८. मा० श्री तिलकबहादुर रावल
३४. मा० श्री रत्न शेरचन	६९. मा० श्री मो. अफताब आलम
३५. मा० श्री दलबहादुर राना	७०. मा० श्री जनककुमारी चालिसे

७१. मा० श्री सुनिल प्रजापति
७२. मा० श्री हितमान शाक्य
७३. मा० श्री बालकृष्ण खाँण
७४. मा० श्री लालबाबु पण्डित
७५. मा० श्री चन्द्रिकाप्रसाद यादव
७६. मा० श्री तिलकबहादुर थापा मगर
७७. मा० श्री उमाकान्त चौधरी
७८. मा० श्री भानुभक्त जोशी
७९. मा० श्री शिवनारायण उराव
८०. मा० श्री ओनसरी घर्ति मगर
८१. मा० श्री अम्बिका बस्नेत
८२. मा० श्री हरिनारायण यादव
८३. मा० श्री शुसिला कन्दडवा
८४. मा० श्री मिना पाण्डे
८५. मा० श्री पृथ्वी सुब्बा गुरुङ्ग
८६. मा० श्री सुरिताकुमारी साह
८७. मा० श्री महेन्द्र पासवान
८८. मा० श्री शान्ति जिरेल
८९. मा० श्री राजकाजी महर्जन
९०. मा० श्री उषा गुरुङ्ग
९१. मा० श्री कलावती देवी दूसाध
९२. मा० श्री अमिलाल भागड
९३. मा० श्री प्रकाशमान सिंह
९४. मा० श्री सीताकुमारी पौडेल
९५. मा० श्री संजयकुमार शाह

९६. मा० श्री कल्पना धमला
९७. मा० श्री नविन्द्रराज जोशी
९८. मा० श्री सरला यादव
९९. मा० श्री भूपेन्द्र चौधरी
१००. मा० श्री टेकबहादुर बस्नेत
१०१. मा० श्री नारायण खड्का
१०२. मा० श्री दिपक कार्की
१०३. मा० श्री राधा ज्ञवाली
१०४. मा० श्री डिल्लीमान तामाङ
१०५. मा० श्री नरहरि आचार्य
१०६. मा० श्री रिमाकुमारी नेपाली
१०७. मा० श्री आडदावा शेर्पा
१०८. मा० श्री प्रमिला राई
१०९. मा० श्री पूर्णबहादुर राना
११०. मा० श्री रमा गुरागाई
१११. मा० श्री हितकाजी गुरुङ्ग
११२. मा० श्री आरजु राणा देउवा
११३. मा० श्री पुष्पा भुसाल
११४. मा० श्री लालमणी चौधरी
११५. मा० श्री कमला रोक्का
११६. मा० श्री प्रदुमनप्रसाद चौहान
११७. मा० श्री यशोदा गुरुङ्ग (सुवेदी)
११८. मा० श्री शम्भु हजरा दुसाध
११९. मा० श्री लक्ष्मणप्रसाद घिमिरे

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले धन्यवादको प्रस्तावद्वारा सम्माननीय राष्ट्रपतिबाट गरिएको सम्बोधनमा उल्लिखित आ.व. २०६५/०६६ को लागि नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रममाथिको छलफलमा मा० सदस्यहरुले बोल्ने क्रम समाप्त भएको जानकारी गराउनु भयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल भदौ २९ गते आइतवार विहान ८:०० बजेसम्मको लागि स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई
व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - ६

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल भदौ २९ गते आइतवार

आजको व्यवस्थापिका-संसदको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा विहान ९:२५ बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम सम्माननीय प्रधानमन्त्री श्री पुष्पकमल दाहाल (प्रचण्ड) ले धन्यवादको प्रस्तावद्वारा सम्माननीय राष्ट्रपतिबाट गरिएको सम्बोधनमा उल्लिखित आ.व. २०६५/०६६ को लागि नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रममाथिको छलफलको क्रममा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिनुभयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले सम्माननीय प्रधानमन्त्रीको जवाफका सम्बन्धमा धन्यवादको प्रस्तावद्वारा सम्माननीय राष्ट्रपतिबाट गरिएको सम्बोधनमा उल्लिखित आ.व. २०६५/०६६ को लागि नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रममाथि संशोधन प्रस्तुत गर्दै छलफलमा भाग लिनुभएका र संशोधन प्रस्तुत नगरी छलफलमा मात्र भाग लिनुभएका मा० सदस्यहरूले मात्र आ-आफ्नो स्थानबाट स्पष्टीकरण माग गर्न सक्नुहुने व्यहोरा जानकारी गराउन भयो ।

तत्पश्चात निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले उक्त जवाफका सम्बन्धमा स्पष्टीकरण माग गर्नुभयो :-

१. मा० श्री लक्ष्मणप्रसाद घिमिरे	२८. मा० श्री जग्यबहादुर शाही
२. मा० श्री पुरुषोत्तम बस्नेत	२९. मा० श्री अग्नीप्रसाद खरेल
३. मा० श्री प्रदीप गिरी	३०. मा० श्री लीला न्याईच्याई
४. मा० श्री राधेश्याम अधिकारी	३१. मा० श्री रामजीप्रसाद शर्मा
५. मा० श्री भिनेन्द्रप्रसाद रिजाल	३२. मा० श्री भानुभक्त जोशी
६. मा० श्री बालकृष्ण खाँण	३३. मा० श्री राधा ज्ञवाली
७. मा० श्री रत्न शेरचन	३४. मा० श्री रामप्रित पासवान
८. मा० श्री बुद्धरत्न मानन्धर	३५. मा० श्री अर्जुन राई
९. मा० श्री परी थापा	३६. मा० श्री गायत्री साह
१०. मा० श्री नविन्द्रराज जोशी	३७. मा० श्री प्रेमबहादुर सिंह
११. मा० श्री कमला थापा	३८. मा० श्री केशवप्रसाद मैनाली
१२. मा० श्री प्रकाशमान सिंह	३९. मा० श्री विश्वेन्द्र पासवान
१३. मा० श्री हितकाजी गुरुङ्ग	४०. मा० श्री प्रकाशशरण महत
१४. मा० श्री शम्भु हजरा दुसाध	४१. मा० श्री प्रतिभा राणा
१५. मा० श्री अजयकुमार चौरसिया	४२. मा० श्री पुष्पा भुसाल
१६. मा० श्री नरहरि आचार्य	४३. मा० श्री लक्ष्मण मेहता
१७. मा० श्री विना पौडेल	४४. मा० श्री दिपक कार्की
१८. मा० श्री अम्बिका बस्नेत	४५. मा० श्री शान्ती जिरेल
१९. मा० श्री रमा गुरागाई	४६. मा० श्री हर्कबहादुर सिंह
२०. मा० श्री ललिता किडरिड मगर	४७. मा० श्री विजयकुमार पौडेल
२१. मा० श्री उषा गुरुङ्ग	४८. मा० श्री तिलकबहादुर थापा मगर
२२. मा० श्री विष्णु रिमाल	४९. मा० श्री उमाकान्त चौधरी
२३. मा० श्री लालबाबु पण्डित	५०. मा० श्री जनककुमारी चालिसे
२४. मा० श्री प्रदीपकुमार ज्ञवाली	५१. मा० श्री तीर्थराम डंगोल
२५. मा० श्री सुनिल प्रजापति	५२. मा० श्री यदुवंश भा मैथिल वाहुन
२६. मा० श्री नवराज कोइराला	५३. मा० श्री भगवती चौधरी
२७. मा० श्री विन्दा पाण्डे	५४. मा० श्री मानसिंह राजवंशी

“नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ९३ बमोजिम आर्थिक वर्ष २०६५/०६६ को राजश्व र व्ययको अनुमान (बजेट वक्तव्य) मिति २०६५।०६।०३ गतेका दिन अपरान्ह ४:०० बजे सम्मानित व्यवस्थापिका-संसदको चालू अधिवेशनमा पेश गर्ने कार्यक्रम तय गरिदिनु हुन अनुरोध गर्दछु।”

मिति :- २०६५/०५/२७

(डा० बाबुराम भट्टराई)
अर्थमन्त्री

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले मिति २०६५ साल असोज ३ गते शुक्रवार अपरान्ह ४:०० बजे मा० अर्थमन्त्री डा० बाबुराम भट्टराईले आर्थिक वर्ष २०६५/६६ को राजश्व र व्ययको अनुमान (बजेट वक्तव्य) व्यवस्थापिका-संसदको चालू बैठकमा पेश गर्नुहुने कार्यक्रम रहेकोले मा० सदस्यहरु ३:४५ बजे अगाडि नै बैठकमा उपस्थित हुनुभई आ-आफ्नो आशन ग्रहण गरिसक्नुहुन अनुरोध गर्नुभयो।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल असोज ३ गते शुक्रवार दिनको ४:०० बजेसम्मको लागि स्थगित भयो।

मनोहरप्रसाद भट्टराई
व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - ७ र ८

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल असोज ३ गते शुक्रवार

आजको व्यवस्थापिका-संसदको पहिलो बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा अपरान्ह ४:४० बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम मा० अर्थ मन्त्री डा० बाबुराम भट्टराईले राजश्व र व्ययको अनुमान (बजेट वक्तव्य) सदन समक्ष प्रस्तुत गर्नुभयो ।

तदनन्तर बैठक आधा घण्टाको लागि स्थगित भयो ।

आजको व्यवस्थापिका-संसदको दोस्रो बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा साँझ ७:५० बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम बैठक प्रारम्भ हुनासाथ हात उठाएर निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले सिरहामा मा० भूमिसुधार मन्त्री श्री मातृकाप्रसाद यादवले मानव अधिकार माथिको ठाडो उल्लंघन गर्दै वीरेन्द्र शाह लगायतका सर्वसाधारणको घर जग्गा कब्जा गर्ने, बन्त लागेको घर भत्काउने जस्ता कार्य गरेको सम्बन्धमा, सम्माननीय प्रधानमन्त्री र मा० गृह मन्त्रीलाई समेत अवहेलना गर्ने शब्द प्रयोग गरेको सम्बन्धमा आ-आफ्नो भनाई राख्नुभयो :-

१. मा० श्री रामचन्द्र पौडेल
२. मा० श्री लक्ष्मणप्रसाद घिमिरे
३. मा० श्री ईश्वरदयाल मिश्र
४. मा० श्री वृजेशकुमार गुप्त

तदुपरान्त सम्माननीय प्रधानमन्त्री श्री पुष्पकमल दाहाल (प्रचण्ड) ले मित्रराष्ट्र भारतको ५ दिने सद्भाव भ्रमण सम्पन्न गरि फर्केको सम्बन्धमा र संयुक्त राष्ट्र संघको वार्षिक सम्मेलनमा भाग लिन जाने सम्बन्धमा सदनलाई जानकारी दिनुभयो । साथै भारत भ्रमणबाट भारतीय पक्ष १९५० को सन्धि पुनरावलोकन गर्ने, नेपालमा दिगो शान्ति र स्थिरता कायम गर्ने चाहनामा नयाँ सन्धि सम्झौता गर्ने, कोशी बाढीको सम्बन्धमा तत्काल राहत र पुर्नस्थापना उपलब्ध गराउने र आगामी दिनहरूमा यस्ता घटना दोहोरिन नदिने विषयहरूमा सकारात्मक सहमति भएको जानकारी गराउनु भयो । त्यस्तै जलविद्युत विकासका सम्बन्धमा राम्रो सहमति, दुई देशबीचको सिमा नियमित गर्न दुवै देशले ध्यान दिई समयबद्ध कार्यतालिका बनाई कार्य गर्ने सम्बन्धमा सहमति भएको जानकारी पनि सदनलाई गराउनु भयो । त्यसैगरी राजतन्त्रको क्रमभङ्गतामा गणतन्त्र आएर राम्रो माहोल बनेकोले नेपाल-भारत सम्बन्धमा पनि एउटा नयाँ आयाम थपिएको र नयाँ किसिमबाट अध्ययन गर्न २२ बुँदे सहमति भएको जानकारी सदनलाई गराउनु भयो । साथै सम्माननीय प्रधानमन्त्रीले सिरहाको मिर्चैयामा घटेको घटनाका सम्बन्धमा मा० भूमिसुधार मन्त्री श्री मातृकाप्रसाद यादवलाई तपाईंले गल्ती गर्नुभएको छ र त्यसकारण तपाईंले सार्वजनिक रुपमा आत्मालोचना गर्नुपर्दछ भन्नुहुँदा बरु राजीनामा दिन्छु भनेर राजीनामा सार्वजनिक गर्नुभएको हो भन्दै मा० सदस्यहरूलाई यस्ता घटनालाई सामान्य घटनाका रुपमा लिइदिनुहुन आग्रह गर्नुहुँदै सरकार बहुदलीय प्रतिस्पर्धा, कानूनी राज्य र मानव अधिकारका सम्बन्धमा गम्भीर रहेको र भुठा मुद्दाहरू खारेज गर्नेतर्फ प्रतिवद्ध रहेको कुरा व्यक्त गर्नुभयो ।

तत्पश्चात मा० श्री लक्ष्मणप्रसाद घिमिरेले समय माग गर्दै सम्माननीय प्रधानमन्त्रीले भारत भ्रमणका सम्बन्धमा र संयुक्त राष्ट्र संघको वार्षिक सम्मेलनमा भाग लिन जाने सम्बन्धमा दिनुभएको जानकारी प्रति धन्यवाद दिँदै विरेन्द्र शाहको कब्जा भएको जग्गा कति दिनमा फिर्ता हुने हो सो सम्बन्धमा सम्माननीय प्रधानमन्त्रीको जवाफ माग गर्नुभयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले मा० सदस्यले उठाउनु भएको विषयका सम्बन्धमा सरकारको ध्यानाकर्षण भएकै होला भन्नुभयो ।

तदुपरान्त मा० श्री दीनानाथ शर्माले “व्यवस्थापिका-संसद नियमावली, २०६३ को नियम २६६ बमोजिम उक्त नियमावलीको नियम १४४ को उपनियम (२), (३) र (४) लाई आ.व. २०६५/०६६ को विनियोजन विधेयकका सम्बन्धमा लागू नहुने गरी निलम्बन गरियोस्” भनी प्रस्ताव प्रस्तुत गर्नुभयो ।

तत्पश्चात मा० श्री लक्ष्मणप्रसाद घिमिरे, मा० श्री भीमप्रसाद आचार्य, र मा० श्री रामजनम चौधरीले उक्त प्रस्तावको समर्थन गर्नुभयो ।

त्यसपछि मा० श्री दीनानाथ शर्माले “व्यवस्थापिका-संसद नियमावली, २०६३ को नियम २६६ बमोजिम उक्त नियमावलीको नियम १४४ को उपनियम (२), (३) र (४) लाई आ.व. २०६५/०६६ को विनियोजन विधेयकका सम्बन्धमा लागू नहुने गरी निलम्बन गरियोस्” भनी राख्नुभएको प्रस्तावलाई सम्माननीय सभामुखले निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा बहुमतले स्वीकृत भयो ।

तदुपरान्त मा० अर्थमन्त्री डा० बाबुराम भट्टराईले राजश्व र व्ययको अनुमान (बजेट वक्तव्य) को प्रति टेबुल गर्नुभयो ।

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले राजश्व र व्ययको अनुमान (बजेट वक्तव्य) माथि सामान्य छलफल गर्न र मा० अर्थमन्त्रीले जवाफ दिनको लागि समेत २०६५ साल असोज ५, ६, ७ र ८ गतेका दिनहरू तोकेको जानकारी गराउनु हुँदै उक्त छलफलमा दलीय प्रतिनिधित्वको आधारमा भाग लिन दलीय पदाधिकारीहरूले आफ्ना दलका वक्ता प्रतिनिधि मा० सदस्यहरूको नाम २०६५ साल असोज ४ गते शनिवार विहान ११:०० बजेदेखि दिनको ५:०० बजेसम्म कार्यव्यवस्था शाखा, व्यवस्थापिका-संसद सचिवालय, सिंहदरबारमा उपलब्ध गराई दिनुहुन अनुरोध गर्नुभयो ।

त्यसपछि मा० अर्थमन्त्री डा० बाबुराम भट्टराईले “आर्थिक विधेयक, २०६५” प्रस्तुत गर्नुभयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल असोज ५ गते आइतवार विहान ११:०० बजेसम्मको लागि स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई
व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - ९

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल असोज ५ गते आइतवार

आजको व्यवस्थापिका-संसदको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा दिनको १२:१० बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम बैठक प्रारम्भ हुनासाथ निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले सुदूरपश्चिमाञ्चल क्षेत्रका अधिकांश जिल्लाहरूमा बाढी पहिरोले जनजीवन अस्तव्यस्त भैरहेको, विशेष गरेर कैलाली र कञ्चनपुर जिल्लामा आएको बाढीले कैयौं गाउँहरू डुबानमा परी व्यापक धनजनको क्षति भएको सम्बन्धमा, किर्तिपुरमा एकजना महिलाको हत्यालाई प्रहरीको भ्रुठो बयानमा विश्वास गरी सम्बन्धित मन्त्रिले आत्महत्याको संज्ञा दिएको सम्बन्धमा, गतवर्ष भै मुस्लिम समुदायलाई हज गर्न जाने प्रबन्ध मिलाउनु पर्ने सम्बन्धमा, जमिन छुन घिन मान्नेहरू जमिनको मालिक भएर रहेको सम्बन्धमा र काठमाडौंमा चाड पर्वलाई मितव्ययी तरिकाले मनाउने नाउँमा धर्म परम्परालाई आघात पर्ने गरी सरकारबाट दिइदै आएको रकम कटौती गरेपछि उत्पन्न परिस्थितिका सम्बन्धमा आ-आफ्नो भनाईहरू राख्नुभयो :-

१. मा० श्री रमेश लेखक	२. मा० श्री धर्मशिला चापागाई
३. मा० श्री भीमबहादुर रावल	४. मा० श्री हृदयेश त्रिपाठी
५. मा० श्री प्रकाशमान सिंह	६. मा० श्री बुद्धरत्न मानन्धर
७. मा० श्री मंगलसिद्धि मानन्धर	८. मा० श्री नविन्द्रराज जोशी
९. मा० श्री सदरुल मिया हक	१०. मा० श्री सुनिल प्रजापति
११. मा० श्री उमाकान्त शर्मा	१२. मा० श्री शान्ता चौधरी
१३. मा० श्री जनककुमारी चालिसे	१४. मा० श्री तीर्थराम डंगोल
१५. मा० श्री पुरनसिंह दयाल	१६. मा० श्री रुकमिणी चौधरी
१७. मा० श्री सूर्यबहादुर के.सी.	१८. मा० श्री धिरेन्द्राकुमारी उपाध्याय
१९. मा० श्री चन्द्रदेव जोशी	

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले कैलाली कञ्चनपुर लगायत सुदूरपश्चिमाञ्चलका जिल्लाहरूमा आएको बाढी पहिरोको सम्बन्धमा यथार्थ स्थिती र सरकारले उक्त समस्या समाधानका लागि गरिरहेको प्रयासको सम्बन्धमा अविलम्ब सदनलाई जानकारी गराउन निर्देश गर्नुभयो । साथै धर्म सँस्कृतिको जर्गेना एवं निरन्तरताका लागि जुन कुरा उठेको छ सो विषयमा जवाफ दिन मा० अर्थमन्त्रीलाई समय दिनुभयो ।

तत्पश्चात मा० अर्थमन्त्री डा० बाबुराम भट्टराईले धर्म सँस्कृतिलाई दलगत स्वार्थ र राजनैतिक मुद्दाको रूपमा नलिन आग्रह गर्दै धर्म सँस्कृतिको जर्गेना गर्नुपर्छ भन्ने विषयमा सरकार अत्यन्त संवेदनशील रहेको, अर्थ मन्त्रालयले सम्पूर्ण राष्ट्रको प्रशासनिक खर्च मितव्ययी तरिकाले खर्च गर्न निर्देशन दिने क्रममा देशमा मनाइने चाड पर्वहरू पनि मितव्ययी तरिकाले मनाउने व्यवस्था मिलाउन सँस्कृति तथा पुर्नसंरचना मन्त्रालयलाई पत्राचार गरेको र त्यसबाट सम्बन्धित पक्षहरूलाई केही भ्रम पर्न गई काठमाडौंमा हिजो केही अप्रिय घटनाहरू सृजना हुन गएको हो, धर्म परम्परालाई सरकारले कुनैपनि किसिमले उपेक्षा गर्ने आशय राखेको होइन, उक्त स्थिति सृजना भएपछि सरकारले तत्काल प्रक्रिया तर्फ नगई सम्बन्धित पक्षलाई विगत वर्षहरूमा उपलब्ध गराउँदै आएको सहयोग बराबरको नगद रकम नै हस्तान्तरण गरेका छौं तसर्थ उक्त घटनालाई नलम्ब्याई समाधानतर्फ अग्रसर हुन आग्रह गर्नुभयो ।

त्यसपछि मा० श्री लक्ष्मणप्रसाद घिमिरेले राजश्व र व्ययको वार्षिक अनुमान प्रस्तुत गर्ने क्रममा मा० अर्थ मन्त्रीले सदनमा दिनुभएको बजेट वक्तव्य र मा० सदस्यहरूलाई वितरण गरिएको बजेट विवरणमा करीब तीस वटा दफाहरू फरक पर्न गएको छ भन्नुहुँदै बजेटमाथिको छलफलमा कुन विवरणलाई आधार मानेर छलफल गर्ने

भन्ने विषयमा समेत अन्योल पैदा भएको र सरकारका मन्त्रीले वक्तव्य दिंदा यस्तो किसिमको हेलचेक्रयाइ पूर्ण कार्य गर्नु अत्यन्त संवेदनशील रहेको जानकारी गराउनु भयो ।

तदुपरान्त मा० अर्थमन्त्री डा० बाबुराम भट्टराईले ध्यानाकर्षणको लागि मा० सदस्यलाई धन्यवाद दिनुहुँदै बजेट वक्तव्य प्रस्तुत गर्दा कुनै दुराशयले दफाहरु छुटाएको नभई आधिकारिक रुपमा मा० सदस्यहरुलाई वितरण गरिएको बजेट विवरणमा सम्पूर्ण नीति तथा कार्यक्रमहरु समावेश भएको र सोही विवरणलाई आधार मानेर मा० सदस्यहरुले सरकारलाई सुभावहरु उपलब्ध गराउन आग्रह गर्दछु साथै यस विषयमा सभालाई मैले पूर्व जानकारी गराउन नसकेकोमा दुःख व्यक्त गर्न चाहन्छु भन्नुभयो ।

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले २०६५ साल असोज ३ गते शुक्रवार मा० अर्थमन्त्री डा० बाबुराम भट्टराईले प्रस्तुत गर्नुभएको राजश्व र व्ययको अनुमान (बजेट वक्तव्य) को क्रमसंख्या १३५, १५२, १७१ र २४३ को केही हरफहरु र क्रमसंख्या १६४, १६८, १७५, १७६, १७९, १८३, १८४, १९०, १९१, १९२, १९५, १९७, १९८, २०२, २०४, २०९, २१०, २२१, २२३, २२४, २२९, २३१, २३४, २३८, २३९, २४०, २४६, २४८, २५६ र क्रमसंख्या २७० को (घ), (च) र (ज), क्रमसंख्या २७१ को (ख), (च) र (छ) पूरै वाचन गर्न छुट भएकोमा मा० सदस्यहरुलाई उक्त राजश्व र व्ययको अनुमान (बजेट वक्तव्य) को प्रति उपलब्ध गराइसकेको र सो सम्बन्धमा उल्लेख गरिएका उक्त वाचन गर्न छुट भएका राजश्व र व्ययको अनुमानको क्रमसंख्यामा उल्लेखित विषयहरुमा समेत मा० सदस्यहरुले छलफल गर्न सक्नुहुने व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

त्यसपछि मा० अर्थमन्त्री डा० बाबुराम भट्टराईले “राजश्व र व्ययको अनुमान (बजेट वक्तव्य) माथि सामान्य छलफल प्रारम्भ गरियोस्” भनी प्रस्ताव प्रस्तुत गर्नुभयो ।

तदुपरान्त प्रारम्भ भएको “राजश्व र व्ययको अनुमान (बजेट वक्तव्य) माथिको सामान्य छलफलमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरुले भाग लिनुभयो :-

१. मा० श्री रामचन्द्र पौडेल	१६. मा० श्री गायत्री शाह
२. मा० श्री खड्गबहादुर विश्वकर्मा	१७. मा० श्री परी थापा
३. मा० श्री शंकर पोखरेल	१८. मा० श्री बुद्धरत्न मानन्धर
४. मा० श्री तिलकबहादुर रावल	१९. मा० श्री प्रेमबहादुर सिंह
५. मा० श्री हृदयेश त्रिपाठी	२०. मा० श्री लक्ष्मीलाल चौधरी
६. मा० श्री पासाङ शेर्पा (ताप्लेजुङ्ग)	२१. मा० श्री एकनाथ ढकाल
७. मा० श्री सूर्यबहादुर के.सी.	२२. मा० श्री सदरुल मिया हक
८. मा० श्री अमिक शेरचन	२३. मा० श्री नारायणप्रसाद दाहाल
९. मा० श्री कल्पना राणा	२४. मा० श्री दिपकुमार उपाध्याय (लामिछाने)
१०. मा० श्री लीला न्याईच्याई	२५. मा० श्री विजयकुमार पौडेल
११. मा० श्री चित्रबहादुर के.सी.	२६. मा० श्री सर्वदेवप्रसाद ओझा
१२. मा० श्री अर्जुन राई	२७. मा० श्री विमलकुमार केडिया
१३. मा० श्री मोतीलाल दुगड	२८. मा० श्री दुर्गा जयन्ती राई
१४. मा० श्री रुकमिणी चौधरी	२९. मा० श्री चन्द्रदेव जोशी
१५. मा० श्री मालवरसिंह थापा	३०. मा० श्री जग्यबहादुर शाही

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले राजश्व र व्ययको अनुमानमाथिको छलफलमा बोल्ने मा० सदस्यहरुको आजको सूचीमा रहेका नामहरु भोलीको कार्यक्रममा समावेश गरिने व्यहोरा मा० सदस्यहरुलाई जानकारी गराउनु भयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल असोज ६ गते सोमवार विहान १०:०० बजेसम्मको लागि स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई
व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - १०

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल असोज ६ गते सोमवार

आजको व्यवस्थापिका-संसदको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा विहान १०:५५ बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम सम्माननीय सभामुखले प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयबाट प्राप्त निम्नलिखित पत्रको व्यहोरा पढेर सुनाउनु भयो ।

माननीय भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्री मातृकाप्रसाद यादवले आफ्नो पदबाट मिति २०६५/०६/०३ गते दिनुभएको राजीनामा सोही मितिदेखि लागू हुने गरी सम्माननीय प्रधानमन्त्रीले नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ३८ को उपधारा (८) को खण्ड (क) बमोजिम स्वीकृत गर्नुभएको छ । साथै रिक्त हुन आएको भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालयको कार्यभार अर्को व्यवस्था नभएसम्म सम्माननीय प्रधानमन्त्री स्वयंले सम्हाल्नुभएको व्यहोरा जानकारीका लागि अनुरोध गर्दछु ।

(डा० भोजराज घिमिरे)

मुख्य सचिव

मिति :- २०६५/०६/०४

तदुपरान्त जारी रहेको आर्थिक वर्ष २०६५/०६६ को राजश्व र व्ययको अनुमान (बजेट वक्तव्य) माथिको छलफलमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरुले भाग लिनुभयो :-

१. मा० श्री राजकाजी गुरुङ्ग	२५. मा० श्री शंकर बहादुर खड्का
२. मा० श्री नारायण खड्का	२६. मा० श्री गोपाल ठाकुर
३. मा० श्री रामनाथ ढकाल	२७. मा० श्री लिलाकुमारी बगाले (सोमई)
४. मा० श्री नन्दनकुमार दत्त	२८. मा० श्री जुलीकुमारी महतो
५. मा० श्री धर्मशिला चापागाई	२९. मा० श्री कुलप्रसाद नेपाल
६. मा० श्री प्रकाशशरण महत	३०. मा० श्री खिमलाल देवकोटा
७. मा० श्री अग्नीप्रसाद खरेल	३१. मा० श्री गोविन्द नेपाली
८. मा० श्री हरिनारायण यादव	३२. मा० श्री शिवराम यादव
९. मा० श्री हेमराज भण्डारी	३३. मा० श्री किरणकुमारी राय
१०. मा० श्री मिनेन्द्रप्रसाद रिजाल	३४. मा० श्री रेणु चन्द (भट्ट)
११. मा० श्री यामलाल कंडेल	३५. मा० श्री शारदादेवी कुमाल
१२. मा० श्री लक्ष्मणप्रसाद मेहता	३६. मा० श्री सत्यलाल मुल
१३. मा० श्री सन्तकुमार थारु	३७. मा० श्री तारा घर्ती मगर
१४. मा० श्री डोलबहादुर कार्की	३८. मा० श्री दावा तामाङ
१५. मा० श्री जुनकुमारी रोक्का (ओली)	३९. मा० श्री परशुराम रम्तेल
१६. मा० श्री शान्ति बस्नेत अधिकारी	४०. मा० श्री समिता कार्की
१७. मा० श्री चन्दबहादुर थापा	४१. मा० श्री रामबहादुर बोहोरा
१८. मा० श्री डम्बरसिं सम्बाहाम्फे	४२. मा० श्री बालकृष्ण हुंगेल
१९. मा० श्री एकराज भण्डारी	४३. मा० श्री शुषमा शर्मा घिमिरे
२०. मा० श्री धर्मराज निरौला	४४. मा० श्री गौरी शंकर खड्का
२१. मा० श्री शिवचन्द्र कुशवाह	४५. मा० श्री शोभाकर पराजुली
२२. मा० श्री कृष्णप्रसाद सापकोटा	४६. मा० श्री शेरबहादुर कुँवर
२३. मा० श्री विनोद पहाडी	४७. मा० श्री चन्द्रिकाप्रसाद यादव
२४. मा० श्री उषाकला राई	४८. मा० श्री कविन्द्र ठाकुर

४९. मा० श्री नवराज कोइराला	६३. मा० श्री नारायणीदेवी घिमिरे
५०. मा० श्री प्रतिभा राणा	६४. मा० श्री रत्न शेरचन
५१. मा० श्री यदुवंश भ्ना मैथिल वाहुन	६५. मा० श्री हरि रोक्का
५२. मा० श्री भीमप्रसाद गौतम	६६. मा० श्री धनराज गुरुङ्ग
५३. मा० श्री सुनिल प्रजापति	६७. मा० श्री विनोदकुमार चौधरी
५४. मा० श्री केशवप्रसाद मैनाली	६८. मा० श्री जगदिश्वर नरसिंह के.सी.
५५. मा० श्री प्रभु शाह	६९. मा० श्री पृथ्वी सुब्बा गुरुङ्ग
५६. मा० श्री पूर्णकुमार शेर्मा	७०. मा० श्री अमृतलाल राजवंशी
५७. मा० श्री मो. अकवाल अहमद शाह	७१. मा० श्री लालबाबु पण्डित
५८. मा० श्री भगवती चौधरी	७२. मा० श्री गगन थापा
५९. मा० श्री पार्वती महतो कुमाल	७३. मा० श्री राजबहादुर बुढा क्षेत्री
६०. मा० श्री चन्द्रबहादुर गुरुङ्ग (मुस्ताङ्ग)	७४. मा० श्री विमला के.सी.
६१. मा० श्री हेमराज तातेड	७५. मा० श्री उमाकान्त चौधरी
६२. मा० श्री रामबहादुर थापा मगर (उदयपुर)	७६. मा० श्री नजीर मिया

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले राजश्व र व्ययको अनुमानमाथिको छलफलमा बोल्न चाहनुहुने मा० सदस्यहरुको आजको सूचीमा नाम समावेश भै छलफलमा भाग लिन बाँकी रहेका मा० सदस्यहरुको नाम भोलीको छलफलको सूचीमा राखिने व्यहोरा मा० सदस्यहरुलाई जानकारी गराउनु भयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल असोज ७ गते मंगलवार विहान १०:०० बजेसम्मको लागि स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई
व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - ११

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल असोज ७ गते मंगलवार

आजको व्यवस्थापिका-संसदको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा विहान ११:०० बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम मा० उप-प्रधानमन्त्री एवं गृह मन्त्री श्री वामदेव गौतमले मध्यपश्चिमाञ्चल क्षेत्रका बाँके, वर्दिया लगायत सुदुरपश्चिमाञ्चल क्षेत्रका कैलाली र कञ्चनपुरमा भारी वर्षाको कारण आएको बाढीबाट डुबानमा परेका क्षेत्रहरुमा र सुदुरपश्चिमाञ्चलका पहाडी जिल्लाहरुमा गएको पहिरोबाट २६ जना व्यक्तिको मृत्यु भैसकेको, कैयौं परिवार विस्थापित भएको, केही व्यक्तिहरु हराइरहेको र ठूलो भौतिक सम्पतिको नोक्सान भएको सम्बन्धमा जानकारी दिनुहुँदै सोको उद्धार तथा राहतको लागि अस्थायी शिविर निर्माण, उद्धार सामग्री वितरण एवं अन्य उद्धार कार्यहरु समन्वयात्मक तरिकाबाट स्थानीय स्रोत परिचालन गरी तीव्र रुपमा राहत परिचालन भैरहेको र त्यहाँको स्थलगत निरीक्षण गरी उद्धार गर्न मा० सदस्यहरु रहनु भएको स्थलगत निरीक्षण टोली पनि त्यहाँ पुगीसकेको र गत ५ गतेबाट वर्षा थामीएकोले राहत र उद्धार कार्य तीव्र गतिमा भैरहेको साथै बाढी एवं पहिरो प्रभावित क्षेत्रमा जिल्ला देवी प्रकोप उद्धार समिति मार्फत १ करोड ५५ लाख रुपैयाँ पठाउने निर्णय भैसकेको जानकारी दिनुभयो । साथै उहाँले सो सम्बन्धमा विस्तृत विवरण प्राप्त भएपछि सम्मानित सदन समक्ष जानकारी गराउनेछु भन्नुभयो ।

तदुपरान्त जारी रहेको आर्थिक वर्ष २०६५/०६६ को राजश्व र व्ययको अनुमान (बजेट वक्तव्य) माथिको छलफलमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरुले भाग लिनुभयो :-

१. मा० श्री हितमान शाक्य	९. मा० श्री शिवराज गौतम
२. मा० श्री राधेश्याम अधिकारी	१०. मा० श्री विष्णुमाया विश्वकर्मा
३. मा० श्री नेत्रप्रसाद पन्थी	११. मा० श्री पुरनसिंह दयाल
४. मा० श्री रमेश रिजाल	१२. मा० श्री नारायणप्रसाद शर्मा
५. मा० श्री नन्दकुमार प्रसाई	१३. मा० श्री रत्न गुरुङ्ग
६. मा० श्री कमला शर्मा	१४. मा० श्री आडदावा शेर्पा
७. मा० श्री केशवप्रसाद नेपाल	१५. मा० श्री यशोदा देवी अधिकारी
८. मा० श्री भानुभक्त जोशी	१६. मा० श्री पूर्णकुमारी सुवेदी

यसैबीच सम्माननीय सभामुखले अहिले विस्तृत बजेट वक्तव्यमाथि छलफल भैरहेको समयमा मन्त्रालयगत विषयमा छलफलमा नजान आग्रह गर्नुहुँदै विनियोजन विधेयकको मन्त्रालयगत छलफलको क्रममा मन्त्रालयगत विषयमा कुरा राख्न पाउनु हुनेछ भन्नुभयो ।

१७. मा० श्री मुहमद रिजवान	२७. मा० श्री दिपक के.सी.
१८. मा० श्री पार्वती थापा (श्रेष्ठ)	२८. मा० श्री निरकुमारी कुँवर
१९. मा० श्री गोमा पाठक	२९. मा० श्री विष्णुप्रसाद रिमाल
२०. मा० श्री दिलिप महर्जन	३०. मा० श्री वृजेश कुमार गुप्त
२१. मा० श्री बुधनीदेवी महतो	३१. मा० श्री रणध्वज लिम्बु
२२. मा० श्री छिमी लामा	३२. मा० श्री तिलकबहादुर थापा मगर
२३. मा० श्री चिनक कुर्मी	३३. मा० श्री पुरुषोत्तम बस्नेत
२४. मा० श्री विश्वभक्त दुलाल	३४. मा० श्री मंगलसिद्धि मानन्धर
२५. मा० श्री सरला रेग्मी	३५. मा० श्री अभिषेकप्रताप शाह
२६. मा० श्री तारानारायण श्रेष्ठ	

यसैबीच सम्माननीय सभामुखले रोष्ट्रमबाट वक्ता मा० सदस्य बोलिरहनु भएको समयमा आशनमा बसिरहनु भएका मा० सदस्यहरुलाई एक आपसमा कुराकानी नगर्न निर्देश गर्नुभयो ।

३६. मा० श्री गणेश तिवारी नेपाली	५६. मा० श्री विभाकुमारी कार्की
३७. मा० श्री शिला कतिला	५७. मा० श्री इश्वरीप्रसाद दाहाल
३८. मा० श्री जनककुमारी चालिसे	५८. मा० श्री खड्गबहादुर बस्याल (सार्की)
३९. मा० श्री पदमज्योति	५९. मा० श्री डम्बरबहादुर खड्का
४०. मा० श्री तीर्थराम डंगोल	६०. मा० श्री भरतप्रसाद शाह
४१. मा० श्री शान्तिदेवी चमार	६१. मा० श्री नविन्द्रराज जोशी
४२. मा० श्री जुब्बा सोरेन	६२. मा० श्री दुर्गा लिखा
४३. मा० श्री नरहरी आचार्य	६३. मा० श्री सुप्रभा घिमिरे
४४. मा० श्री हसिना मियाँ	६४. मा० श्री दुर्गा परियार
४५. मा० श्री शरदसिंह भण्डारी (अछाम)	६५. मा० श्री सुन्दरा थारु
४६. मा० श्री अर्जुनप्रसाद जोशी	६६. मा० श्री महालक्ष्मी अर्याल उपाध्याय
४७. मा० श्री देवीलाल थापा	६७. मा० श्री रामचन्द्र प्यासी कुशवाह
४८. मा० श्री भक्तबहादुर शाह	६८. मा० श्री सन्धपाल मादेन
४९. मा० श्री केशवकुमार बुढाथोकी	६९. मा० श्री शम्भु हजरा दुसाध
५०. मा० श्री पद्मा कुमारी अर्याल	७०. मा० श्री विना ज्ञवाली
५१. मा० श्री हरिराज लिम्बु	७१. मा० श्री मंगल विश्वकर्मा
५२. मा० श्री मिना पाण्डे	७२. मा० श्री कुमार राई
५३. मा० श्री जया घिमिरे	७३. मा० श्री चिरञ्जीवि राम थारु
५४. मा० श्री दामा शर्मा	७४. मा० श्री लक्ष्मणप्रसाद घिमिरे
५५. मा० श्री उमा अधिकारी (रेग्मी)	

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले राजश्व र व्ययको अनुमानमाथिको छलफलमा मा० सदस्यहरुद्वारा बोलन क्रम समाप्त भएको जानकारी गराउनु भयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल असोज ८ गते बुधवार विहान ११:०० बजेसम्मको लागि स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई
व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - १२

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल असोज ८ गते बुधवार

आजको व्यवस्थापिका-संसदको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा दिनको १२:५० बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम बैठक प्रारम्भ हुनासाथ निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले हात उठाएर राष्ट्रले पूर्वाञ्चलमा कोशी कटानको पीडा खेप्न नपाउँदै सुदुर पश्चिमान्चलका सम्पूर्ण जिल्ला एवं मध्य पश्चिमान्चलका केही जिल्लाहरूमा वाढी, पहिरो र डुवानले व्यापक जनधनको क्षति गराएको सम्बन्धमा र अन्य समसामयिक विषयमा सरकारको ध्यानाकर्षण गराउनुभयो :-

१. मा० श्री खेमबहादुर बम	२. मा० श्री शेरबहादुर कुँवर
३. मा० श्री रामजनम चौधरी	४. मा० श्री चन्द्रदेव जोशी
५. मा० श्री भीमप्रसाद गौतम	६. मा० श्री गायत्री साह
७. मा० श्री विश्वेन्द्र पासवान	८. मा० श्री प्रदीपकुमार ज्ञवाली
९. मा० श्री जग्यबहादुर शाही	१०. मा० श्री गंगा पराजुली
११. मा० श्री मानबहादुर महतो	१२. मा० श्री चन्द्रराम टमटा
१३. मा० श्री महा नेपाली	१४. मा० श्री रत्न गुरुङ्ग
१५. मा० श्री प्रेमबहादुर सिंह	१६. मा० श्री शारदा नेपाली
१७. मा० श्री शंकर पोखरेल	१८. मा० श्री प्रतिभा राणा
१९. मा० श्री दलबहादुर राना	२०. मा० श्री राजबहादुर बुढा क्षेत्री
२१. मा० श्री दानबहादुर कुर्मि (चौधरी)	२२. मा० श्री थममाया थापा
२३. मा० श्री कृन्तिकुमारी शाही	२४. मा० श्री मिना पुन
२५. मा० श्री कल्पना सोव	२६. मा० श्री घनश्याम यादव अहिर
२७. मा० श्री विनोद पहाडी	२८. मा० श्री सरिता गिरी
२९. मा० श्री शोभाकर पराजुली	३०. मा० श्री अर्जुनप्रसाद जोशी

तदुपरान्त मा० अर्थमन्त्री डा० बाबुराम भट्टराईले आर्थिक वर्ष २०६५/६६ को राजश्व र व्ययको अनुमानमाथिको छलफलमा उठेका प्रश्नहरूको उत्तर दिनुभयो ।

तत्पश्चात मा० अर्थमन्त्रीले दिनु भएको उत्तरको सम्बन्धमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले स्पष्टीकरण माग गर्नुभयो ।

१. मा० श्री लक्ष्मणप्रसाद घिमिरे	१३. मा० श्री अर्जुन राई
२. मा० श्री जगदिश्वर नरसिंह के.सी.	१४. मा० श्री सुनिल प्रजापति
३. मा० श्री तीर्थराम डंगोल	१५. मा० श्री शंकर पोखरेल
४. मा० श्री शम्भु हजरा दुसाध	१६. मा० श्री गायत्री शाह
५. मा० श्री प्रेमबहादुर सिंह	१७. मा० श्री पुरुषोत्तम बस्नेत
६. मा० श्री दिपकुमार उपाध्याय (लामिछाने)	१८. मा० श्री दिपक कार्की
७. मा० श्री वृजेश कुमार गुप्त	१९. मा० श्री हेमराज तातेड
८. मा० श्री डम्बरबहादुर खड्का	२०. मा० श्री बुद्धरत्न मानन्धर
९. मा० श्री रत्न शेरचन	२१. मा० श्री रमेश रिजाल
१०. मा० श्री विष्णुप्रसाद रिमाल	२२. मा० श्री शेरबहादुर कुँवर
११. मा० श्री मिनेन्द्रप्रसाद रिजाल	२३. मा० श्री प्रतिभा राणा
१२. मा० श्री परी थापा	२४. मा० श्री प्रकाशशरण महत

२५. मा० श्री लीला न्याईच्याई	३८. मा० श्री यशोदा देवी अधिकारी
२६. मा० श्री धर्मराज निरौला	३९. मा० श्री गोपाल ठाकुर
२७. मा० श्री सुप्रभा घिमिरे	४०. मा० श्री लालबाबु पण्डित
२८. मा० श्री जग्यबहादुर शाही	४१. मा० श्री नजीर मिया
२९. मा० श्री पासाङ्ग शेर्पा (ताप्लेजुङ्ग)	४२. मा० श्री अमृतलाल राजवंशी
३०. मा० श्री मंगल विश्वकर्मा	४३. मा० श्री कृष्णप्रसाद सापकोटा
३१. मा० श्री नवराज कोइराला	४४. मा० श्री केशवकुमार बुढाथोकी
३२. मा० श्री यामलाल कंडेल	४५. मा० श्री विना ज्वाली
३३. मा० श्री गोविन्द नेपाली	४६. मा० श्री मुहमद रिजवान
३४. मा० श्री नेत्रप्रसाद पन्थी	४७. मा० श्री राजबहादुर बुढा क्षेत्री
३५. मा० श्री पृथ्वी सुब्बा गुरुङ्ग	४८. मा० श्री रामचन्द्र प्यासी कुशवाह
३६. मा० श्री छिमी लामा	४९. मा० श्री हसिना मियाँ
३७. मा० श्री कुलप्रसाद नेपाल	

त्यसपछि मा० अर्थमन्त्री डा० बाबुराम भट्टराईले उक्त स्पष्टीकरणको सम्बन्धमा स्पष्ट पार्नुभयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले आर्थिक वर्ष २०६५/०६६ को राजश्व र व्ययको अनुमानमाथिको सामान्य छलफल समाप्त भएको जानकारी गराउनु भयो ।

तदनन्तर बैठक आधा घण्टाको लागि स्थगित भयो ।

आजको व्यवस्थापिका-संसदको आधा घण्टाको लागि स्थगित भएको आजको पहिलो बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा दिनको ४.४५ बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम मा० अर्थमन्त्री डा० बाबुराम भट्टराईले “विनियोजन विधेयक, २०६५” प्रस्तुत गर्नुभयो ।

तत्पश्चात मा० अर्थमन्त्री डा० बाबुराम भट्टराईले “विनियोजन विधेयक, २०६५ माथि विचार गरियोस्” भनी प्रस्ताव पेश गर्नुभयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले “विनियोजन विधेयक, २०६५ माथि विचार गरियोस्” भन्ने प्रस्तावमाथि अर्थात् विधेयकमाथिको सामान्य छलफलमा विधेयकको सैद्धान्तिक पक्षमा मात्र छलफल हुने व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

तदुपरान्त उक्त छलफलमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो :-

१. मा० श्री दिपकुमार उपाध्याय (लामिछाने)
२. मा० श्री शंकर पोखरेल

तत्पश्चात मा० अर्थमन्त्री डा० बाबुराम भट्टराईले छलफलमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिनुभयो ।

त्यसपछि मा० अर्थमन्त्री डा० बाबुराम भट्टराईले “विनियोजन विधेयक, २०६५ माथि विचार गरियोस्” भनी राख्नुभएको प्रस्तावलाई सम्माननीय सभामुखले निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा बहुमतबाट स्वीकृत भयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले विनियोजन विधेयक, २०६५ को विभिन्न मन्त्रालय एवं सचिवालय अन्तर्गतका शिर्षकहरूमाथि छलफल गर्न र सम्बन्धित मन्त्रीले आफ्नो मन्त्रालय एवं सचिवालयसँग सम्बन्धित प्रश्नहरूको उत्तर दिन समेत यही २०६५ साल असोज १०, ११, १२, १३ र कार्तिक ३, ४ र ५ गतेका दिनहरू तोकेको जानकारी दिनुहुँदै उक्त छलफलमा दलीय प्रतिनिधित्वको आधारमा विभिन्न मन्त्रालय एवं सचिवालय र सो मन्त्रालय एवं सचिवालयसँग सम्बन्धित शिर्षकहरू अन्तर्गत भाग लिनुहुने मा० सदस्यहरूले सोको विवरण सहित आ-आफ्नो दलका वक्ता प्रतिनिधि मा० सदस्यहरूको यही २०६५ साल असोज ९ गते विहान १०:०० बजेदेखि दिनको ५:०० बजेसम्म कार्यव्यवस्था शाखा, व्यवस्थापिका-संसद सचिवालय, सिंहदरबारमा उपलब्ध गराई दिनुहुन अनुरोध गर्नुभयो ।

तत्पश्चात मा० अर्थमन्त्री डा० बाबुराम भट्टराईले “पेशकी खर्च विधेयक, २०६५” प्रस्तुत गर्नुभयो ।

त्यसपछि मा० अर्थमन्त्री डा० बाबुराम भट्टराईले “पेशकी खर्च विधेयक, २०६५ माथि विचार गरियोस्” भनी प्रस्ताव पेश गर्नुभयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले “पेशकी खर्च विधेयक, २०६५ माथि विचार गरियोस्” भन्ने प्रस्तावमाथि अर्थात् विधेयकमाथिको सामान्य छलफलमा विधेयकको सैद्धान्तिक पक्षमा मात्र छलफल हुने व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

तत्पश्चात उक्त छलफलमा कुनैपनि मा० सदस्यहरुले बोल्न नचाहनु भएकोले सम्माननीय सभामुखले “पेशकी खर्च विधेयक, २०६५ माथि विचार गरियोस्” भन्ने प्रस्तावलाई निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा सर्वसम्मतिबाट स्वीकृत भयो ।

त्यसपछि मा० अर्थमन्त्री डा० बाबुराम भट्टराईले “पेशकी खर्च विधेयक, २०६५ माथिको दफावार छलफल सदनमा गरियोस्” भनी राख्नुभएको प्रस्तावलाई सम्माननीय सभामुखले निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा सर्वसम्मतिबाट स्वीकृत भयो ।

तदुपरान्त उक्त छलफलमा छलफलमा कुनैपनि मा० सदस्यहरुले बोल्न नचाहनु भएकोले सम्माननीय सभामुखले विधेयकको दफा २, ३ र सो सँग सम्बन्धीत अनुसूची १ र २ “पेशकी खर्च विधेयक, २०६५” को अंग बनोस् भनी निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा सर्वसम्मतिबाट स्वीकृत भयो ।

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले विधेयकको प्रस्तावना र नाम पढेर सुनाउनु हुँदै “पेशकी खर्च विधेयक, २०६५” को अंग बनोस् भनी निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा सर्वसम्मतिबाट स्वीकृत भयो ।

त्यसपछि मा० अर्थमन्त्री डा० बाबुराम भट्टराईले “पेशकी खर्च विधेयक, २०६५ लाई पारित गरियोस्” भनी राख्नुभएको प्रस्तावलाई सम्माननीय सभामुखले निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा सर्वसम्मतिबाट पारित भयो ।

तदुपरान्त मा० अर्थमन्त्री डा० बाबुराम भट्टराईले “राष्ट्र ऋण उठाउने विधेयक, २०६५” प्रस्तुत गर्न अनुमति माग्ने प्रस्ताव प्रस्तुत गर्नुभयो ।

तत्पश्चात व्यवस्थापिका-संसद नियमावली (संशोधन सहित), २०६३ को नियम ११३ बमोजिम अनुमति माग्ने प्रस्तावको विरोधको सूचना प्राप्त नभएकोले मा० अर्थमन्त्री डा० बाबुराम भट्टराईले “राष्ट्र ऋण उठाउने विधेयक, २०६५” प्रस्तुत गर्नुभयो ।

त्यसपछि मा० अर्थमन्त्री डा० बाबुराम भट्टराईले “ऋण तथा जमानत (सोह्रौँ संशोधन) विधेयक, २०६५” प्रस्तुत गर्न अनुमति माग्ने प्रस्ताव प्रस्तुत गर्नुभयो ।

तदुपरान्त व्यवस्थापिका-संसद नियमावली (संशोधन सहित), २०६३ को नियम ११३ बमोजिम अनुमति माग्ने प्रस्तावको विरोधको सूचना प्राप्त नभएकोले मा० अर्थमन्त्री डा० बाबुराम भट्टराईले “ऋण तथा जमानत (सोह्रौँ संशोधन) विधेयक, २०६५” प्रस्तुत गर्नुभयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल असोज १० गते शुक्रवार विहान ८:०० बजेसम्मको लागि स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई
व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - १३

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल असोज १० गते शुक्रवार

आजको व्यवस्थापिका-संसदको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा विहान ११:२५ बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम बैठक प्रारम्भ हुनासाथ निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले हात उठाएर “संविधान सभा भवन परिसरमा हातहतियारको प्रदर्शन प्रचलित कानून र शान्ति सम्झौताको विपरित भएको, सम्माननीय प्रधानमन्त्रीको दलका कार्यकर्ताहरू संविधान सभा परिसरमा हतियार लिएर प्रवेश गरेको, संविधान सभा हाता भित्र हातहतियार निषेध गरिनु पर्ने, वाइ.सी.एल.को विघटन गर्ने सहमति कार्यान्वयन नभएको भन्दै संविधान सभा परिसरमा भएको हतियार प्रदर्शनको विषयमा सरकारले स्पष्ट धारणा सदन समक्ष प्रस्तुत नगरेसम्म सदनको कारवाही अगाडि नबढाइयोस् भनी नेपाली काँग्रेस, तमलोपा, रा.प्र.पा., रा.प्र.पा. (नेपाल) र दलित जनजाति पार्टीका मा० सदस्यहरू सम्माननीय सभामुखको डायस अगाडिको वेलमा आउनु भई विभिन्न प्रकारका नाराहरू लगाउने क्रम शुरु गर्नुभयो ।

१. मा० श्री विमलेन्द्र निधि
२. मा० श्री अग्नीप्रसाद खरेल
३. मा० श्री वृजेश कुमार गुप्त
४. मा० श्री चित्रबहादुर के.सी.
५. मा० श्री सुनिल प्रजापति

यसैबीच मा० श्री सुनिल प्रजापतिले संविधान सभा सचिवालयको क्यान्टिनको खानामा फलामको किला फेला परेको विषयमा कुरा उठाउनु भएपछि सम्माननीय सभामुखले मा० सदस्यले उठाउनु भएको विषयमा सम्बन्धित समितिमा रहनुहुने मा० सदस्यहरूको गम्भिर ध्यानाकर्षण गराउनु भयो ।

६. मा० श्री यामलाल कंडेल
७. मा० श्री हरिनारायण यादव

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले मा० सदस्यहरूलाई बारम्बार आ-आफ्नो आशान ग्रहण गर्नुभई बैठक संचालनमा मद्दत पुऱ्याउन अनुरोध गर्नुहुँदा पनि नारा लगाउने क्रम नरोकिएपछि सम्माननीय सभामुखले बैठक आधा घण्टाको लागि स्थगित गर्नुभयो ।

तदनन्तर बैठक आधा घण्टाको लागि स्थगित भयो ।

व्यवस्थापिका-संसदको आधा घण्टाको लागि स्थगित भएको आजको पहिलो बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा दिनको १:३५ बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम बैठक प्रारम्भ हुनासाथ मा० श्री विमलेन्द्र निधिले संविधान सभा परिसर हतियार प्रदर्शन मुक्त क्षेत्रको प्रत्याभूति हुने किसिमको ठोस उत्तर प्राप्त नभएसम्म बैठकको कारवाही अगाडी नबढाइयोस् भन्नुभयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले केही दिनदेखिको बैठक र आजको बैठकमा पनि मा० सदस्यहरूले संविधान सभा परिसरमा हातहतियार प्रदर्शनको विषयलाई लिएर गम्भिर ध्यानाकर्षण गराउनु भएको सम्बन्धमा विवाद नभएको, संविधान सभा परिसर हतियार मुक्त क्षेत्र हुनुपर्दछ, प्रतिनिधिमूलक संस्थाको पवित्रता, त्यहाँ काम गर्ने वातावरण सुरक्षित रहनु पर्ने विश्वव्यापी मान्यता अनुरूप सिंहदरबारमा बसेको २५ दलको बैठकमा समेत हतियार प्रवेशको अनुमति हुने छैन भन्ने विषयमा हामी एकमत थियौं, यसै अनुरूप संविधान सभा भवनको पर्खालसम्मको परिसर भित्रको सुरक्षा नेपाल प्रहरीलाई र सभा भवन भित्र मर्यादापालकहरूले विना हात हतियार सुरक्षा व्यवस्था मिलाउने गरिएको छ जस अनुसार सभामुखको अंगरक्षकलाई समेत सभा हलभित्र प्रवेश निषेध गरिएको छ । तसर्थ आज र केही दिन अगाडी देखिको बैठकमा हातहतियार प्रदर्शन र सुरक्षा सम्बन्धमा मा० सदस्यहरूबाट उठाइएका विषयहरूमा सरकारको दृष्टिकोण के रहेको छ सो सम्बन्धमा मा० उपप्रधानमन्त्री एवं गृहमन्त्रीले सदनमा उपस्थित भई सरकारको दृष्टिकोण प्रस्तुत गर्न निर्देश गर्दछु भन्नुभयो ।

त्यसपछि प्रारम्भ भएको शून्य समयमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले विभिन्न समसामयिक विषयहरूमा आ-आफ्नो धारणा प्रस्तुत गर्नुभयो :-

१. मा० श्री शारदादेवी कुमाल
२. मा० श्री शिवचन्द्र मिश्र

३. मा० श्री शिवनारायण उराव	११. मा० श्री सरस्वती चौधरी
४. मा० श्री शिवपुजन राय यादव	१२. मा० श्री सर्वदेवप्रसाद ओझा
५. मा० श्री शिवराज गौतम	१३. मा० श्री सविना बराम
६. मा० श्री शिवराम यादव	१४. मा० श्री सावित्रा गुरुङ्ग दुरा
७. मा० श्री शोभाकर पराजुली	१५. मा० श्री सावित्री सिंह
८. मा० श्री सत्यलाल मुल	१६. मा० श्री सीता पोखरेल
९. मा० श्री सन्तबहादुर नेपाली	१७. मा० श्री सुनिल प्रजापति
१०. मा० श्री सरला यादव	

यसैबीच मा० श्री सुनिल प्रजापतिले भारत सरकारबाट संविधान सभा सचिवालयलाई उपलब्ध गराएको बसहरुमा भारत सरकारको भण्डा भएको र अझै भण्डा भएका गाडीहरु सभाध्यक्ष समेतको लागि उपलब्ध हुँदैछन् भन्ने सुनिन्छ भनेपछि सम्माननीय सभामुखले सभाध्यक्षको लागि त्यसप्रकारको कुनैपनि गाडि उपलब्ध हुने छैन भनी जानकारी गराउनु भयो ।

१८. मा० श्री सुनीलबाबु पन्त	२६. मा० श्री हरिनारायण यादव
१९. मा० श्री सुप्रभा घिमिरे	२७. मा० श्री हसिना मियाँ
२०. मा० श्री सुमित्रादेवी राय यादव	२८. मा० श्री हर्षजित लामा
२१. मा० श्री सुरिताकुमारी साह	२९. मा० श्री हिमकुमारी सुनार
२२. मा० श्री सुशीलचन्द्र अमात्य	३०. मा० श्री हेमबहादुर श्रेष्ठ
२३. मा० श्री सूर्यबहादुर के.सी.	३१. मा० श्री श्रामणेर आनन्द
२४. मा० श्री संघप्रसाद थारु	३२. मा० श्री श्रीराम ढकाल
२५. मा० श्री संजयकुमार साह	३३. मा० श्री ज्ञानेन्द्र कुमाल

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले विनियोजन विधेयक, २०६५ को विभिन्न शीर्षकहरुमाथिको छलफल प्रारम्भ हुन्छ भन्नुहुनासाथ मा० श्री लक्ष्मणप्रसाद घिमिरेले मा० अर्थमन्त्रीले बजेट वक्तव्यमाथिको छलफलमा उठेका प्रश्नहरुको जवाफ दिने क्रममा प्रतिवद्धता व्यक्त गरिएका विषयहरु दस्तावेजको रुपमा विनियोजन विधेयकमा समावेश नगरेसम्म विनियोजन विधेयकमाथिको छलफलको कार्यक्रम अगाडि नबढाइयोस् भन्नुभयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले विनियोजन विधेयकमाथिको छलफलको क्रममा प्रस्तुत गरिएका खर्च कटौतिका प्रस्तावहरु प्रस्तुत गर्ने प्रक्रिया शुरु गर्न आग्रह गर्नुहुनासाथ नेपाली काँग्रेसका सम्पूर्ण मा० सदस्यहरु सम्माननीय सभामुखको डायस अगाडिको वेलमा आउनु भई विभिन्न प्रकारका नाराहरु लगाउने क्रम शुरु गर्नुभयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले मा० सदस्यहरुलाई बारम्बार आ-आफ्नो आशान ग्रहण गर्नुभई बैठक संचालनमा मद्दत पुऱ्याउन अनुरोध गर्नुहुँदा पनि नारा लगाउने क्रम नरोकिएपछि सम्माननीय सभामुखले पुनः बैठक आधा घण्टाको लागि स्थगित गर्नुभयो ।

तदनन्तर बैठक आधा घण्टाको लागि स्थगित भयो ।

व्यवस्थापिका-संसदको दोस्रो पटक आधा घण्टाको लागि स्थगित भएको आजको पहिलो बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा दिनको ३:५० बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम बैठक प्रारम्भ हुनासाथ समय माग गर्दै मा० श्री लक्ष्मणप्रसाद घिमिरेले मा० अर्थमन्त्रीले बजेट वक्तव्यमाथिको छलफलमा उठेका प्रश्नहरुको जवाफ दिने क्रममा प्रतिवद्धता व्यक्त गरिएका विषयहरु दस्तावेजको रुपमा विनियोजन विधेयकमा समावेश नगरेसम्म विनियोजन विधेयकमाथिको छलफलको कार्यक्रम अगाडि बढ्न सक्दैन भन्नुहुँदै उहाँ लगायत नेपाली काँग्रेसका सम्पूर्ण मा० सदस्यहरु सम्माननीय सभामुखको डायस अगाडिको वेलमा आउनु भई विभिन्न प्रकारका नाराहरु लगाउने क्रम शुरु गर्नुभयो ।

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले विनियोजन विधेयक, २०६५ को आजको लागि निर्धारित विभिन्न मन्त्रालयहरुको विभिन्न शीर्षकहरुमाथिको छलफलको कार्यक्रम २०६५ साल कार्तिक ३ गतेको लागि निर्धारण गरिएको व्यहोरा जानकारी गराउनुभयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल असोज ११ गते शनिवार विहान ११:०० बजेसम्मको लागि स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई
व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - १४

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल असोज ११ गते शनिवार

व्यवस्थापिका-संसदको आजको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा दिनको १२:४० बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम सम्माननीय कार्यवाहक प्रधानमन्त्री एवं गृह मन्त्री श्री वामदेव गौतमले व्यवस्थापिका-संसदको हिजोको बैठकमा माननीय सदस्यज्यूले व्यवस्थापिका-संसदको परिसर भित्रको सुरक्षा व्यवस्थाको सम्बन्धमा गम्भिर ध्यानाकर्षण गराउँदै नेपाल सरकारलाई आफ्नो दृष्टिकोण प्रस्तुत गर्न सम्माननीय सभामुखज्यूद्वारा जारी भएको निर्देशनले सरकारको ध्यानाकर्षण मात्रै भएको होइन अपितु सरकार स्वयं पनि गम्भिर बनेको छ । यो सभा भवन र सभा परिसर हतियार मुक्त र पवित्र क्षेत्र हो । यहाँको सुरक्षाको लागि दुई खालका सुरक्षा प्रबन्धहरू रहेका छन् । संविधान सभा भवनको सुरक्षा संविधान सभा आफैले गरेको प्रबन्धबाट भएको छ । यसको बाहिरी घेरा अर्थात् संविधान सभा भवन बाहिरको र कम्पाउण्ड वाल भित्रको सुरक्षा व्यवस्था नेपाल प्रहरीद्वारा गरिएको छ । यसरी संविधान सभाको हाताको सुरक्षा प्रबन्ध मिलाएको हुँदा यस क्षेत्र भित्र कुनैपनि पदाधिकारी वा व्यक्तिले निजी सुरक्षाको नाममा आफ्नो छुट्टै सुरक्षा अधिकारी राख्ने र प्रवेश गर्न दिने कार्य पूर्ण रूपले निषेधित रहेको कुरा यस सम्माननीय सदनमा सुस्पष्ट रूपमा राख्न चाहन्छु । सबै सुरक्षा निकायलाई तदनुरूप नै निर्देशन समेत गरेको कुरा यस सम्मानित सदनलाई जानकारी समेत गराउँछु । साथै यस निर्देशनलाई कडाईकासाथ लागू समेत गरिनेछ भन्नुभयो । साथै सुदुरपश्चिम र मध्यपश्चिममा अविरल वर्षाका कारण आएको बाढी पहिरोबाट ६४ जनाको मृत्यु हुनुको साथै केही हराइरहेका र केही घाइते भएका, उक्त स्थानहरूमा उद्धार र राहत कार्य संचालनका लागि केन्द्रिय दैवी प्रकोप उद्धार कोष मार्फत ७ करोड ७३ लाख थप रकम उपलब्ध गराइसकेको जानकारी गराउनु भयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले राष्ट्रपतिको कार्यालयको मिति २०६५/०६/०९ मा प्राप्त निम्नलिखित पत्रको व्यहोरा पढेर सुनाउनु भयो ।

“सम्माननीय राष्ट्रपति डा० रामवरण यादवबाट संविधानसभा व्यवस्थापिका-संसदको हैसियतमा सम्बत् २०६५ साल असोज ८ गते बसेको बैठकले पारित गरेको “पेशकी खर्च विधेयक, २०६५” नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ८७ बमोजिम सम्बत् २०६५ साल असोज ९ गते प्रमाणीकरण भएकोले प्रमाणीकरण प्रतिहरू यसैसाथ पठाईएको छ ।”

तत्पश्चात निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले हात उठाएर अर्थ मन्त्रीले सभा समक्ष प्रतिवद्धता जाहेर गरेका कुराहरू विनियोजन किताबको अंग बनेर नआएसम्म छलफल अगाडि बढाउनु नहुने सम्बन्धमा, वृद्धि भएको तलब सामुदायिक विद्यालयका शिक्षकहरूले पाउने नपाउने स्पष्ट गरिनु पर्ने भन्ने सम्बन्धमा, कर्णाली अञ्चलको डोल्पा जिल्लामा हालै आएको पहिरोबाट १२२ भन्दा बढी घरहरू क्षतिग्रस्त भएकाले समुचित राहत र उद्धार कार्य अविलम्ब संचालन गरिनु पर्ने भन्ने सम्बन्धमा, संविधान सभा एवं व्यवस्थापिका-संसदको बैठकमा सांकेतिक भाषामा बोल्न पाउनु पर्ने भन्ने सम्बन्धमा आ-आफ्नो धारणा राख्नुभयो :-

१. मा० श्री लक्ष्मणप्रसाद घिमिरे	२. मा० श्री विष्णुप्रसाद रिमाल
३. मा० श्री नवराज कोइराला	४. मा० श्री सत्य पहाडी
५. मा० श्री कल्पना राणा	

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले संविधान सभा नियमावली मस्यौदा समितिले तयार गरिरहेको नियमावलीमा सांकेतिक भाषामा बोल्न पाउने व्यवस्थालाई व्यवस्थित गरिने जानकारी दिनुभयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले विनियोजन विधेयक, २०६५ अन्तर्गत आज निर्धारित शीर्षकहरूमाथिको छलफल प्रारम्भ गर्न खोज्दा नेपाली काँग्रेसका सम्पूर्ण मा० सदस्यहरू र रा.प्र.पा. का केही मा० सदस्यहरू सम्माननीय सभामुखको डायस अगाडिको बेलमा आउनु भई विभिन्न प्रकारका नाराहरू लगाउने क्रम शुरु गर्नुभयो ।

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले विनियोजन विधेयक, २०६५ को आजको लागि निर्धारित विभिन्न मन्त्रालयहरूको विभिन्न शीर्षकहरूमाथिको छलफलको कार्यक्रम २०६५ साल कार्तिक ४ गतेको लागि निर्धारण गरिएको व्यहोरा जानकारी गराउनुभयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल असोज १२ गते आइतवार विहान ११:०० बजेसम्मको लागि स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई
व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - १५

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल असोज १२ गते आइतवार

व्यवस्थापिका-संसदको आजको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा दिनको २:२५ बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम २०६५ साल असोज ३ गते मा० अर्थमन्त्रीबाट प्रस्तुत गरिएको राजश्व र व्ययको अनुमान (बजेट वक्तव्य) को छलफलको क्रममा मा० सदस्यहरुबाट उपलब्ध गराइएको अमूल्य सुभावहरुलाई दृष्टिगत गरी मा० अर्थमन्त्री डा० बाबुराम भट्टराईले आर्थिक वर्ष २०६५/०६६ को वार्षिक कार्यक्रममा थप गरिएका विषयहरुको सम्बन्धमा मा० सदस्यहरुलाई जानकारी गराउनु भयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले मा० अर्थमन्त्री डा० बाबुराम भट्टराईले प्रस्तुत गर्नुभएको आर्थिक वर्ष २०६५/०६६ को वार्षिक कार्यक्रममा थप हुने विषयहरुको विवरण मा० सदस्यहरुको पिजन होलमा राख्ने व्यवस्था मिलाएको जानकारी गराउनु हुँदै उक्त विवरण मा० सदस्यहरुले अध्ययन गरी विनियोजन विधेयकमाथिको छलफलमा भाग लिन समय प्राप्त होस् भन्ने आशयले विनियोजन विधेयक, २०६५ को विभिन्न शीर्षकहरुमाथिको छलफल अन्तर्गत आजको लागि निर्धारित मन्त्रालयहरुको विनियोजन शीर्षकहरुमाथिको छलफल २०६५ साल कार्तिक ५ गते मंगलवारको लागि तोकेको छु र भोली २०६५ असोज १३ गतेको लागि तोकिएको परराष्ट्र मन्त्रालय, प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, राष्ट्रिय योजना आयोग, महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय र भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय अन्तर्गत विभिन्न शीर्षकहरुमाथिको छलफल २०६५ कार्तिक ६ गतेको दिन तोकेको र बाँकी अर्थ मन्त्रालय र गृह मन्त्रालयको विनियोजन शीर्षकहरुमाथिको छलफल कार्यक्रम भोलीको लागि यथावत राखेको जानकारी गराउनु भयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल असोज १३ गते सोमवार विहान ११:०० बजेसम्मको लागि स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई

व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - १६

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल असोज १३ गते सोमवार

व्यवस्थापिका-संसदको आजको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा दिनको १:३० बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम हात उठाएर समय माग गर्दै मा० श्री हृदयेश त्रिपाठीले नेपालको सिमावर्ती क्षेत्रका निकटवर्ती बजारसम्म छिमेकी मुलुकको नम्बर प्लेट भएका यातायातका साधनहरु नेपाल भित्र प्रवेश गरी सोही दिन आफ्नो मुलुक फर्केमा कुनै दस्तुर नलाग्ने साविकको व्यवस्था रहेकोमा चालू आ.व. २०६५/०६६ को आर्थिक विधेयकले प्रति दिन रु ४००।- शुल्क लगाउने व्यवस्था गरेको कारण सिमावर्ती क्षेत्रमा आवतजावत गर्न निकै असुविधा पर्न गएकोले उक्त शुल्क लगाउने व्यवस्था खारेज नगरेसम्म सदनको कारवाही अगाडी नबढाउन आग्रह गर्नुभयो ।

त्यसपछि तराई मधेश लोकतान्त्रिक पार्टीका सम्पूर्ण मा० सदस्यहरु र नेपाली जनता दलका मा० सदस्यहरु सम्माननीय सभामुखको डायस अगाडिको वेलमा आउनु भई विभिन्न प्रकारका नाराहरु लगाउने क्रम शुरु गर्नुभयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले मा० सदस्यहरुलाई बारम्बार आ-आफ्नो आशन ग्रहण गर्नुहुन आग्रह गर्दै अन्य मा० सदस्यहरुले बोल्ल खोज्नु भएको र अन्य मा० सदस्यहरुको बोल्ल पाउने अधिकारको हनन् नगरी बैठक संचालनमा मद्दत पुऱ्याउन अनुरोध गर्नुहुँदा पनि नारा लगाउने क्रम नरोकिएपछि सम्माननीय सभामुखले बैठक आधा घण्टाको लागि स्थगित गर्नुभयो ।

तदनन्तर बैठक आधा घण्टाको लागि स्थगित भयो ।

व्यवस्थापिका-संसदको आधा घण्टाको लागि स्थगित भएको आजको पहिलो बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा दिनको ५:३५ बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम मा० अर्थमन्त्री डा० बाबुराम भट्टराईले नेपालको सिमावर्ती क्षेत्रका निकटवर्ती बजारसम्म छिमेकी मुलुकको नम्बर प्लेट भएका यातायातका साधनहरु नेपाल भित्र प्रवेश गरी सोही दिन आफ्नो मुलुक फर्केमा कुनै दस्तुर नलाग्ने साविकको व्यवस्था रहेकोमा चालू आ.व. २०६५/०६६ बाट प्रति दिन रु ४००।- शुल्क लगाउने व्यवस्था गरिएकोमा मा० सदस्यहरुको विशेष आग्रहलाई मनन गरी उक्त व्यवस्था आजैबाट खारेज गरेको जानकारी गराउनु भयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले आजको शून्य समय र विशेष समयको कार्यक्रम हटाइएको व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

तत्पश्चात विनियोजन विधेयक, २०६५ को विभिन्न शीर्षकहरुमाथि प्रारम्भ हुने छलफल अन्तर्गत अर्थ मन्त्रालय र गृह मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफलमा मा० श्री शोभाकर पराजुली र मा० श्री राजकुमार राईले भाग लिनुभयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले विनियोजन विधेयक, २०६५ अन्तर्गत अर्थ मन्त्रालय र गृह मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकहरुमाथिको छलफलमा मा० सदस्यहरुले बोल्ने क्रम बाँकी नै रहेकोले उक्त अर्थ मन्त्रालय र गृह मन्त्रालयको छलफलमा भाग लिन बाँकी मा० सदस्यहरुको लागि यही २०६५ कार्तिक ३ गतेको दिन निर्धारण गरेको जानकारी दिनुहुँदै विनियोजन विधेयक, २०६५ को विभिन्न शीर्षकहरुमाथि हुने छलफल सम्बन्धी संशोधित कार्यक्रम अनुसार विनियोजन विधेयक, २०६५ को विभिन्न शीर्षकहरुमाथि छलफल गर्न २०६५ कार्तिक ४, ५, ६ र ७ गतेका दिनहरु तोकेको र सो सम्बन्धमा उठेका प्रश्नहरुको सम्बन्धित मन्त्रीले जवाफ दिने दिन पछि निर्धारण गरिने व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो । साथै विनियोजन विधेयक, २०६५ को विभिन्न शीर्षकहरुमाथि हुने छलफल सम्बन्धी संशोधित कार्यक्रम मा० सदस्यहरुले संविधान सभाको वितरण कक्षबाट प्राप्त गर्न सक्नुहुने जानकारी पनि दिनुभयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल कार्तिक ३ गते आइतवार विहान ११:०० बजेसम्मको लागि स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई

व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - १७

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल कार्तिक ३ गते आइतवार

व्यवस्थापिका-संसदको आजको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा दिनको १२:१५ बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम बैठक प्रारम्भ हुनासाथ मा० सदस्यहरूले हात उठाएर समय माग गर्नुहुँदा सम्माननीय सभामुखले विशेष समयको कार्यक्रममा बोल्न मा० सदस्यहरूलाई अनुमति दिनुभएपछि निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले समसामयिक एवं विविध विषयहरूमा सरकारको ध्यानाकर्षण गराउनु भयो ।

१. मा० श्री रामचन्द्र पौडेल	२. मा० श्री भक्कुप्रसाद सुवेदी
३. मा० श्री शेरबहादुर कुँवर	४. मा० श्री जितेन्द्रप्रसाद सोनार
५. मा० श्री रामशरण महत	६. मा० श्री लक्ष्मणलाल कर्ण
७. मा० श्री चन्द्रबहादुर गुरुङ्ग	८. मा० श्री परी थापा
९. मा० श्री नारदमुनि राना	१०. मा० श्री देवी खड्का
११. मा० श्री हृदयेश त्रिपाठी	१२. मा० श्री अर्जुन राई
१३. मा० श्री मोहम्मद रिजवान	१४. मा० श्री वृजेशकुमार गुप्त

यसैबीच तमलोपाका मा० श्री वृजेशकुमार गुप्तले आफ्ना ३ जना कार्यकर्ताहरूको हत्या गरिएको तर हत्यारालाई आजसम्म पनि सरकारले पक्राउ गर्ने प्रयास नगरेकोले आजको बैठकको बाँकी कारवाही आफ्नो दलले वहिष्कार गर्ने घोषणा गर्दै तमलोपाका उपस्थित मा० सदस्यहरूले सदन वहिष्कार गर्नुभयो ।

१५. मा० श्री ओनसरी घर्तीमगर	१६. मा० श्री शान्तिमाया तामाङ्ग
१७. मा० श्री करिमा वेगम	१८. मा० श्री मोहमद सफिक मिया
१९. मा० श्री आरजु राणा देउवा	२०. मा० श्री मो. अकवाल अहमद शाह

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले आजको शून्य समयको कार्यक्रम हटाइएको व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

तत्पश्चात विनियोजन विधेयक, २०६५ को विभिन्न शीर्षकहरूमाथि जारी छलफल अन्तर्गत अर्थ मन्त्रालय र गृह मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफलमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो :-

१. मा० श्री शिवराज गौतम	१५. मा० श्री उमाकान्त चौधरी
२. मा० श्री मिनेन्द्रप्रसाद रिजाल	१६. मा० श्री रविन्द्र प्रसाद अधिकारी
३. मा० श्री प्रदीपकुमार ज्ञवाली	१७. मा० श्री जिपछिरिङ लामा शेर्पा
४. मा० श्री प्रतिभा राणा	१८. मा० श्री रामजीप्रसाद शर्मा
५. मा० श्री सुनिलबाबु पन्त	१९. मा० श्री लक्ष्मी गुरुङ्ग
६. मा० श्री नवराज कोइराला	२०. मा० श्री ध्यानगोविन्द रञ्जित
७. मा० श्री परी थापा	२१. मा० श्री थममाया थापामगर
८. मा० श्री गायत्री साह	२२. मा० श्री पदमलाल विश्वकर्मा
९. मा० श्री लक्ष्मीलाल चौधरी	२३. मा० श्री शम्भु हजरा दुसाध
१०. मा० श्री सूर्यबहादुर सेन	२४. मा० श्री यामलाल कंडेल
११. मा० श्री रुपा वि.क.	२५. मा० श्री निर्मला प्रसाई
१२. मा० श्री प्रकाशशरण महत	२६. मा० श्री नविन्द्रराज जोशी
१३. मा० श्री शंकर पोखरेल	२७. मा० श्री महेन्द्रध्वज जि.सी.
१४. मा० श्री सावित्रा गुरुङ्ग दुरा	

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले विनियोजन विधेयक, २०६५ को अर्थ मन्त्रालय र गृह मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकहरूमाथिको छलफलमा मा० सदस्यहरूले बोल्ने क्रम समाप्त भएको जानकारी गराउनु भयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल कार्तिक ४ गते सोमवार दिनको २:०० बजेसम्मको लागि स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई

व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - १८

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल कार्तिक ४ गते सोमवार

व्यवस्थापिका-संसदको आजको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा दिनको २:५० बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम बैठक प्रारम्भ हुनासाथ निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले हात उठाएर समसामयिक एवं विविध विषयहरूमा सरकारको ध्यानाकर्षण गराउनु भयो ।

१. मा० श्री दानबहादुर कुर्मि (चौधरी)

यसैबीच तराई मधेश लोकतान्त्रिक पार्टीका मा० श्री दानबहादुर कुर्मि (चौधरी) ले कपिलवस्तुमा आफ्ना ३ जना कार्यकर्ताहरूको हत्याको सम्बन्धमा सम्माननीय प्रधानमन्त्रीले सदनमा आइ जवाफ नदिएसम्म बैठकको बाँकी कारवाही आफ्नो दलले वहिष्कार गर्ने घोषणा गर्नुभएपछि तराई मधेश लोकतान्त्रिक पार्टीका उपस्थित मा० सदस्यहरूले सदन वहिष्कार गर्नुभयो ।

२. मा० श्री पुष्पविक्रम मल्ल

३. मा० श्री रमेश लेखक

४. मा० श्री विजयकुमार पौडेल

५. मा० श्री मोहम्मद इस्तियाक राई

तत्पश्चात विनियोजन विधेयक, २०६५ को विभिन्न शीर्षकहरूमाथि जारी छलफल अन्तर्गत वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय, स्थानीय विकास मन्त्रालय, संस्कृति तथा राज्य पुनः संरचना मन्त्रालय, शान्ति तथा पुनर्निर्माण मन्त्रालय र वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकहरूमाथिको छलफल प्रारम्भ भएको जानकारी गराउनु भयो ।

तदुपरान्त मा० श्री मिनेन्द्रप्रसाद रिजालले व्यवस्थापिका-संसद नियमावली, २०६३ को नियम १४५ को उप-नियम (१) को खण्ड (क) बमोजिम संस्कृति तथा राज्य पुनःसंरचना मन्त्रालय शीर्षकमा आफ्नो खर्च कटौतीको प्रस्ताव प्रस्तुत गर्दै विनियोजन शीर्षकहरूमाथिको छलफलमा भाग लिनुभयो ।

त्यसपछि मा० श्री प्रकाशशरण महतले व्यवस्थापिका-संसद नियमावली, २०६३ को नियम १४५ को उप-नियम (१) को खण्ड (ग) बमोजिम शान्ति तथा पुनर्निर्माण मन्त्रालय शीर्षकमा आफ्नो खर्च कटौतीको प्रस्ताव प्रस्तुत गर्दै विनियोजन शीर्षकहरूमाथिको छलफलमा भाग लिनुभयो ।

तदुपरान्त विनियोजन विधेयक, २०६५ को विभिन्न शीर्षकहरूमाथि प्रारम्भ भएको छलफल अन्तर्गत वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय, स्थानीय विकास मन्त्रालय, संस्कृति तथा राज्य पुनः संरचना मन्त्रालय, शान्ति तथा पुनर्निर्माण मन्त्रालय र वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकहरूमाथिको छलफलमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो :-

१. मा० श्री पार्वती रसाईली

१३. मा० श्री आरजु राणा देउवा

२. मा० श्री रामशरण महत

१४. मा० श्री विष्णुप्रसाद रिमाल

३. मा० श्री भिमप्रसाद आचार्य

१५. मा० श्री पुरुषोत्तम बस्नेत

४. मा० श्री अनिलकुमार भ्वा

१६. मा० श्री सपना प्रधान मल्ल

५. मा० श्री नवोदिता चौधरी

१७. मा० श्री सावित्रा गुरुङ्ग दुरा

६. मा० श्री रामकुमार यादव

१८. मा० श्री कमला थापा

७. मा० श्री सुनिल प्रजापति

१९. मा० श्री कमला रोक्का

८. मा० श्री कुन्तीकुमारी शाही

२०. मा० श्री कुमार राई

९. मा० श्री अर्जुन राई

२१. मा० श्री जोगीलाल यादव

१०. मा० श्री राधादेवी तिमल्सेना

२२. मा० श्री विमला के.सी.

११. मा० श्री गायत्री साह

२३. मा० श्री ध्यानगोविन्द रञ्जित

१२. मा० श्री एकराज भण्डारी

२४. मा० श्री डम्बरध्वज तुम्बाहाम्फे

२५. मा० श्री इन्द्रमायाँ गुरुङ्ग	३४. मा० श्री हिरा गुरुङ्ग
२६. मा० श्री नविन्द्रराज जोशी	३५. मा० श्री दलबहादुर राना
२७. मा० श्री कुलप्रसाद नेपाल	३६. मा० श्री विना ज्ञवाली
२८. मा० श्री ज्ञानेन्द्र कुमाल	३७. मा० श्री हर्षजित लामा
२९. मा० श्री रमा गुरागाई	३८. मा० श्री शान्तिदेवी चमार
३०. मा० श्री गोपाल ठाकुर	३९. मा० श्री दुर्गा लिंखा
३१. मा० श्री ललिता किङ्गिरिङ्ग मगर	४०. मा० श्री गोविन्द नेपाली
३२. मा० श्री महेन्द्रध्वज जि.सी.	४१. मा० श्री डम्बरसिंह सम्बाहाम्फे
३३. मा० श्री शान्ति जिरेल	

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले विनियोजन विधेयक, २०६५ को वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय, श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय, स्थानीय विकास मन्त्रालय, संस्कृति तथा राज्य पुनः संरचना मन्त्रालय, शान्ति तथा पुनर्निर्माण मन्त्रालय र वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकहरुमाथिको छलफलमा मा० सदस्यहरुले बोले क्रम समाप्त भएको जानकारी गराउनु भयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल कार्तिक ५ गते मंगलवार विहान ११:०० बजेसम्मको लागि स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई
व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - १९

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल कार्तिक ५ गते मंगलवार

व्यवस्थापिका-संसदको आजको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा दिनको ११:५० बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम बैठक प्रारम्भ हुनासाथ निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले हात उठाएर समसामयिक एवं विविध विषयहरूमा सरकारको ध्यानाकर्षण गराउनु भयो ।

१. मा० श्री हृदयेश त्रिपाठी

यसैबीच तराई मधेश लोकतान्त्रिक पार्टीका मा० श्री हृदयेश त्रिपाठीले कपिलवस्तुमा आफ्ना ३ जना कार्यकर्ताहरूको हत्याको सम्बन्धमा सम्माननीय प्रधानमन्त्री र मा० गृह मन्त्रीले सदनमा आइ जवाफ नदिएसम्म बैठकको बाँकी कारवाही आफ्नो दलले वहिष्कार गर्ने र भोलीसम्ममा पनि उहाँहरूबाट जवाफ नआएमा सदन अवरुद्ध गरिने घोषणा गर्नुभएपछि तराई मधेश लोकतान्त्रिक पार्टीका उपस्थित मा० सदस्यहरूले आजको बैठक वहिष्कार गर्नुभयो ।

२. मा० श्री दालकुमारी सुनुवार

३. मा० श्री पुष्पा भुसाल

४. मा० श्री अर्जुनप्रसाद जोशी

५. मा० श्री प्रदिपकुमार ज्ञवाली

तदुपरान्त विनियोजन विधेयक, २०६५ को विभिन्न शीर्षकहरूमाथि प्रारम्भ भएको छलफल अन्तर्गत शिक्षा मन्त्रालय, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय, सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, युवा तथा खेलकूद मन्त्रालय र वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकहरूमाथिको छलफलमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो :-

१. मा० श्री रामजीप्रसाद शर्मा
२. मा० श्री अनिलकुमार भ्ना
३. मा० श्री यदुवंश भ्ना मैथिल वाहुन
४. मा० श्री सूर्यबहादुर के.सी.
५. मा० श्री कल्पना राणा
६. मा० श्री सीता पोखरेल
७. मा० श्री नवराज कोइराला
८. मा० श्री कुन्तीकुमारी शाही
९. मा० श्री अर्जुन राई
१०. मा० श्री गायत्री साह
११. मा० श्री मालवरसिंह थापा
१२. मा० श्री परी थापा
१३. मा० श्री पूर्णबहादुर राना
१४. मा० श्री शिवचन्द्र मिश्र
१५. मा० श्री नारदमुनि राना
१६. मा० श्री राधेश्याम अधिकारी
१७. मा० श्री प्रकाशशरण महत
१८. मा० श्री शान्तिमाया तामाङ
१९. मा० श्री कमला पन्त (आचार्य)
२०. मा० श्री पासाङ शेर्पा (ताप्लेजुङ)
२१. मा० श्री नारायणीदेवी घिमिरे अर्याल
२२. मा० श्री अग्नीप्रसाद सापकोटा
२३. मा० श्री विना पौडेल

२४. मा० श्री उषाकला राई
२५. मा० श्री सावित्रीकुमार काफ्ले
२६. मा० श्री उमाकान्त चौधरी
२७. मा० श्री शेरबहादुर कुंवर
२८. मा० श्री महेन्द्रध्वज जि.सी.
२९. मा० श्री शान्ति बस्नेत (अधिकारी)
३०. मा० श्री सविना बराम
३१. मा० श्री नरबहादुर पुन
३२. मा० श्री यामलाल कंडेल
३३. मा० श्री रेणुका चौलागाई
३४. मा० श्री कविताकुमारी सरदार
३५. मा० श्री धर्मराज निरौला
३६. मा० श्री नविन्द्रराज जोशी
३७. मा० श्री राजकुमार राई
३८. मा० श्री कुमार राई
३९. मा० श्री चन्द्रबहादुर गुरुङ (मुस्ताङ)
४०. मा० श्री गोमा पाठक
४१. मा० श्री कमला थापा
४२. मा० श्री मंगलसिद्धि मानन्धर
४३. मा० श्री हेमराज भण्डारी
४४. मा० श्री हरिलाल थापा
४५. मा० श्री पुष्पविक्रम मल्ल
४६. मा० श्री प्रेमबहादुर तामाङ

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले विनियोजन विधेयक, २०६५ को शिक्षा मन्त्रालय, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय, सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, युवा तथा खेलकूद मन्त्रालय र वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकहरूमाथिको छलफलमा मा० सदस्यहरूले बोल्ने क्रम समाप्त भएको जानकारी गराउनु भयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल कार्तिक ६ गते बुधवार विहान ११:०० बजेसम्मको लागि स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई

व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - २०

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल कार्तिक ६ गते बुधवार

व्यवस्थापिका-संसदको आजको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा दिनको १२:०५ बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम तराई मधेश लोकतान्त्रिक पार्टीका मा० श्री जितेन्द्रप्रसाद सोनारले कपिलवस्तुमा आफ्ना ३ जना कार्यकर्ताहरूको हत्याको सम्बन्धमा सम्माननीय प्रधानमन्त्री र मा० गृह मन्त्रीले सदनमा आइ जवाफ नदिएसम्म आजको बैठक १५ मिनेटसम्म अवरुद्ध गरी आजको बैठकको बाँकी कारवाही वहिष्कार गर्ने र भोलीसम्ममा पनि उहाँहरूबाट जवाफ नआएमा थप कडा कदम चालिने घोषणा गर्नुभएपछि तराई मधेश लोकतान्त्रिक पार्टीका उपस्थित मा० सदस्यहरू सम्माननीय सभामुखको आशान अगाडि वेलमा आई १५ मिनेटसम्म नाराबाजी गरी सदन अवरुद्ध गरेपछि बैठकको बाँकी कारवाही वहिष्कार गर्नुभयो ।

तत्पश्चात निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले हात उठाएर समसामयिक एवं विविध विषयहरूमा सरकारको ध्यानाकर्षण गराउनु भयो ।

१. मा० श्री प्रकाशशरण महत

२. मा० श्री अकलबहादुर थिङ

३. मा० श्री शीला कतिला

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले आजको शून्य समय र विशेष समयको कार्यक्रम हटाइएको व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

तदुपरान्त व्यवस्थापिका-संसद नियमावली, २०६३ को नियम ९७ बमोजिम संकल्प प्रस्तावका प्रस्तावका मा० श्री रमेश लेखकले “सुदुरपश्चिमाञ्चलका कैलाली, कञ्चनपुर, डडेल्धुरा, बाजुरा, डोटी लगायतका सबै जिल्लाहरूमा अवरिल वर्षाका कारण सुदुरपश्चिमाञ्चलका नागरिकलाई राहत दिन वाञ्छनिय भएको हुँदा नेपाल सरकारलाई तत्काल राहत उपलब्ध गर्न निर्देशन गर्दै व्यवस्थापिका-संसद यो संकल्प गर्दछ” भन्ने विषयको संकल्पको प्रस्ताव प्रस्तुत गर्दै आफ्नो भनाई राख्नुभयो ।

त्यसपछि उक्त प्रस्तावमाथिको छलफलमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो :-

१. मा० श्री वीरमान चौधरी

२. मा० श्री आरजु राणा देउवा

३. मा० श्री भीमबहादुर रावल

४. मा० श्री भीमप्रसाद गौतम

५. मा० श्री डबलबहादुर शाह

६. मा० श्री देवराज जोशी

७. मा० श्री नारदमुनि राना

८. मा० श्री ईश्वरी न्यौपाने

९. मा० श्री राजबहादुर बुढा क्षेत्री

१०. मा० श्री मानबहादुर महतो

११. मा० श्री हर्कबहादुर सिंह

१२. मा० श्री कल्पना सोव

१३. मा० श्री शेरबहादुर कुंवर

१४. मा० श्री प्रतिभा राणा

१५. मा० श्री चन्द्रदेव जोशी

१६. मा० श्री सुनिल प्रजापति

१७. मा० श्री सन्तबहादुर नेपाली

तदुपरान्त मा० उप-प्रधानमन्त्री एवं गृह मन्त्री श्री वामदेव गौतमले उक्त प्रस्तावको सम्बन्धमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिनुभयो ।

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले उक्त प्रस्तावलाई निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा सर्वसम्मतिबाट पारित भयो ।

तदुपरान्त विनियोजन विधेयक, २०६५ को विभिन्न शीर्षकहरूमाथि प्रारम्भ भएको छलफल अन्तर्गत कानून, न्याय तथा संविधानसभा व्यवस्था मन्त्रालय, उद्योग मन्त्रालय, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, सूचना तथा संचार मन्त्रालय, जलस्रोत मन्त्रालय, भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय र रक्षा मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकहरूमाथिको छलफलमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो :-

१. मा० श्री जोखबहादुर महरा

२. मा० श्री रामशरण महत

३.	मा० श्री भीमबहादुर रावल	३५.	मा० श्री मोहनबहादुर खत्री
४.	मा० श्री लक्ष्मणलाल कर्ण	३६.	मा० श्री विना पौडेल
५.	मा० श्री जनककुमारी चालिसे	३७.	मा० श्री महेन्द्रध्वज जि.सी.
६.	मा० श्री अलाउदीन अन्सारी	३८.	मा० श्री दलबहादुर राना
७.	मा० श्री भीमप्रसाद गौतम	३९.	मा० श्री पूर्णबहादुर राना
८.	मा० श्री चन्द्रदेव जोशी	४०.	मा० श्री अजयकुमार चौरसिया
९.	मा० श्री सुनिल प्रजापति	४१.	मा० श्री मुहमद रिजवान
१०.	मा० श्री चन्द्रबहादुर गुरुङ्ग (स्याङ्जा)	४२.	मा० श्री सावित्रा गुरुङ्ग दुरा
११.	मा० श्री अर्जुन राई	४३.	मा० श्री जगदिश्वर नरसिंह के.सी.
१२.	मा० श्री रुकमिणी चौधरी	४४.	मा० श्री पुरनसिंह दयाल
१३.	मा० श्री परी थापा	४५.	मा० श्री मोहनप्रसाद पाण्डे
१४.	मा० श्री लक्ष्मीलाल चौधरी	४६.	मा० श्री दलबहादुर सुनार
१५.	मा० श्री मिनेन्द्रप्रसाद रिजाल	४७.	मा० श्री धर्मराज वि.क.
१६.	मा० श्री विनोदकुमार चौधरी	४८.	मा० श्री चक्रबहादुर ठकुरी
१७.	मा० श्री दामोदर चौधरी	४९.	मा० श्री विजयकुमार पौडेल
१८.	मा० श्री तिलक परियार	५०.	मा० श्री गणेशबहादुर खड्का
१९.	मा० श्री चलनबहादुर तामाङ	५१.	मा० श्री रोशन गाहा थापा
२०.	मा० श्री उमा अधिकारी रेग्मी	५२.	मा० श्री दिपक कार्की
२१.	मा० श्री लालबाबु पण्डित	५३.	मा० श्री राजबहादुर बुढा क्षेत्री
२२.	मा० श्री जिपछिरिङ्ग लामा शेर्पा	५४.	मा० श्री कल्याणी रिजाल
२३.	मा० श्री रणध्वज लिम्बु	५५.	मा० श्री डम्बरबहादुर खड्का
२४.	मा० श्री जया घिमिरे	५६.	मा० श्री विमला नेपाली
२५.	मा० श्री प्रेमबहादुर तामाङ्ग	५७.	मा० श्री गोपालसिंह बोहरा
२६.	मा० श्री शिवचन्द्र मिश्र	५८.	मा० श्री महा नेपाली
२७.	मा० श्री विभाकुमारी कार्की	५९.	मा० श्री कृष्णकुमारी परियार
२८.	मा० श्री हिमकुमारी सुनार	६०.	मा० श्री रामेश्वर रौनियार
२९.	मा० श्री दुर्गा परियार	६१.	मा० श्री कुमार राई
३०.	मा० श्री लक्ष्मी गुरुङ्ग	६२.	मा० श्री बादशाह कुर्मि
३१.	मा० श्री सरला यादव	६३.	मा० श्री हर्षजीत लामा
३२.	मा० श्री भैरे कामी	६४.	मा० श्री विष्णुप्रसाद चौधरी थारु
३३.	मा० श्री पुष्पा भुसाल		
३४.	मा० श्री धर्मराज निरौला		

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले विनियोजन विधेयक, २०६५ अन्तर्गत कानून, न्याय तथा संविधानसभा व्यवस्था मन्त्रालय, उद्योग मन्त्रालय, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, सूचना तथा संचार मन्त्रालय, जलस्रोत मन्त्रालय, भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय र रक्षा मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकहरुमाथिको छलफलमा मा० सदस्यहरुले बोल्ने क्रम समाप्त भएको जानकारी गराउनु भयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल कार्तिक ७ गते विहिवार विहान ११:०० बजेसम्मको लागि स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई
व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - २१

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल कार्तिक ७ गते विहिवार

व्यवस्थापिका-संसदको आजको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा दिनको १२:४५ बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम मा० उपप्रधानमन्त्री एवं गृहमन्त्री श्री वामदेव गौतमले कपिलवस्तु जिल्लामा त.म.लो.पा.का कार्यकर्ताको हत्याको घटनाको सम्बन्धमा सदनलाई जानकारी दिनुभयो ।

तदुपरान्त मा० श्री वृजेशकुमार गुप्तले कपिलवस्तु घटनाको सम्बन्धमा सरकारको तर्फबाट मा० उपप्रधानमन्त्री एवं गृह मन्त्रीले जवाफ दिनुभएकोमा सो को स्वागत गर्दै तत्कालको लागि विरोधका कार्यक्रमहरु फिर्ता लिएको जानकारी गराउनु भयो ।

तत्पश्चात निम्नलिखित मा० सदस्यहरुले हात उठाएर समसामयिक एवं विविध विषयहरुमा सरकारको ध्यानाकर्षण गराउनु भयो ।

१. मा० श्री शोभाकर पराजुली
२. मा० श्री राजबहादुर बुढा क्षेत्री
३. मा० श्री अलाउद्दीन अन्सारी

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले आजको शून्य समय र विशेष समयको कार्यक्रम हटाइएको व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

तदुपरान्त विनियोजन विधेयक, २०६५ को विभिन्न शीर्षकहरुमाथि प्रारम्भ भएको छलफल अन्तर्गत परराष्ट्र मन्त्रालय, प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय, महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय र भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकहरुमाथिको छलफलमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरुले भाग लिनुभयो :-

१. मा० श्री शेरबहादुर देउवा	९. मा० श्री अमिक शेरचन
२. मा० श्री नारायणप्रसाद पौडेल	१०. मा० श्री सुनिल प्रजापति
३. मा० श्री भीमबहादुर रावल	११. मा० श्री चन्द्रबहादुर गुरुङ (स्याङजा)
४. मा० श्री चन्दन साह	१२. मा० श्री गायत्री साह
५. मा० श्री भगवती चौधरी	१३. मा० श्री राधादेवी तिमल्सेना
६. मा० श्री अनिलकुमार भ्ना	१४. मा० श्री रुकमिणी चौधरी
७. मा० श्री तिलकबहादुर थापामगर	१५. मा० श्री विश्वेन्द्र पासवान
८. मा० श्री प्रतिभा राणा	१६. मा० श्री प्रदिप गिरी

तत्पश्चात मा० श्री शोभाकर पराजुली एवं प्रतिपक्षका अधिकांश मा० सदस्यहरुले सदनमा सरकारको तर्फबाट प्रतिनिधित्व नरहेको भनी नियमापत्ति गर्नुभएपछि तत्काल बैठकको अध्यक्षता गरिरहनुभएकी मा० श्री कल्पना राणाले बैठक आधा घण्टाको लागि स्थगित गर्नुभयो ।

तदनन्तर बैठक आधा घण्टाको लागि स्थगित भयो ।

व्यवस्थापिका-संसदको आधा घण्टाको लागि स्थगित भएको आजको पहिलो बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा अपरान्ह ४:४० बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम पुनः प्रारम्भ भएको विनियोजन विधेयक, २०६५ को विभिन्न शीर्षकहरुमाथिको छलफलमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरुले भाग लिनुभयो :-

१७. मा० श्री हरिराज लिम्बु	२१. मा० श्री मिनेन्द्रप्रसाद रिजाल
१८. मा० श्री शंकर पोखरेल	२२. मा० श्री प्रदिपकुमार ज्ञवाली
१९. मा० श्री जयप्रकाश यादव	२३. मा० श्री अरविन्द साह
२०. मा० श्री पार्वती महतो (कुमाल)	२४. मा० श्री उमा अधिकारी रेग्मी

२५.	मा० श्री शुष्मा शर्मा घिमिरे	४२.	मा० श्री शिवराज गौतम
२६.	मा० श्री छविलाल विश्वकर्मा	४३.	मा० श्री रत्न गुरुङ्ग
२७.	मा० श्री सुप्रभा घिमिरे	४४.	मा० श्री नविन्द्रराज जोशी
२८.	मा० श्री थममाया थापामगर	४५.	मा० श्री शान्ता चौधरी
२९.	मा० श्री आरजु राणा देउवा	४६.	मा० श्री सरस्वती चौधरी
३०.	मा० श्री इन्द्रजित राई	४७.	मा० श्री रविन्द्र प्रसाद अधिकारी
३१.	मा० श्री शारदादेवी कुमाल	४८.	मा० श्री दुधकुमारी हमाल
३२.	मा० श्री गणेशबहादुर खड्का	४९.	मा० श्री सावित्रा भुसाल
३३.	मा० श्री इन्द्रमायाँ गुरुङ्ग	५०.	मा० श्री अजयकुमार चौरसिया
३४.	मा० श्री लक्की शेरपा	५१.	मा० श्री डोल्मा तामाङ
३५.	मा० श्री देवराज जोशी	५२.	मा० श्री कल्पना राणा
३६.	मा० श्री नन्दकुमार प्रसाई	५३.	मा० श्री अजयकुमार द्विवेदी
३७.	मा० श्री कुलप्रसाद नेपाल	५४.	मा० श्री हसिना मियाँ
३८.	मा० श्री इश्वरी न्यौपाने	५५.	मा० श्री रामरती राम
३९.	मा० श्री तेजबहादुर मिजार	५६.	मा० श्री नेत्रप्रसाद पन्थी
४०.	मा० श्री सिताकुमारी पौडेल	५७.	मा० श्री रामचन्द्र प्यासी कुशवाह
४१.	मा० श्री लक्ष्मी परियार		

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले विनियोजन विधेयक, २०६५ अन्तर्गत परराष्ट्र मन्त्रालय, प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय, महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय र भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकहरुमाथिको छलफलमा मा० सदस्यहरुले बोल्ने क्रम समाप्त भएको जानकारी गराउनु भयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले विनियोजन विधेयक, २०६५ को विभिन्न मन्त्रालय एवं सचिवालय अन्तर्गतका शीर्षकहरुमाथिको छलफलको क्रममा उठेका प्रश्नहरुको उत्तर सम्बन्धित मन्त्रीले दिनको लागि यही २०६५ साल कार्तिक २२, २३, २४ र २५ गतेका दिनहरु तोकेको व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल कार्तिक २२ गते शुक्रवार विहान ११:०० बजेसम्मको लागि स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई
व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - २२

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल कार्तिक २२ गते शुक्रवार

व्यवस्थापिका-संसदको आजको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा विहान ११:३५ बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम बैठक प्रारम्भ हुनासाथ निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले हात उठाएर विविध विषयमा आ-आफ्नो भनाई राख्नुभयो :-

१. मा० श्री हृदयेश त्रिपाठी	२. मा० श्री रामशरण महत
३. मा० श्री खड्गबहादुर विश्वकर्मा	४. मा० श्री रविन्द्रप्रसाद अधिकारी
५. मा० श्री प्रकाशचन्द्र लोहनी	६. मा० श्री कृन्तीकुमारी शाही
७. मा० श्री सुनिल प्रजापति	८. मा० श्री चित्रबहादुर के.सी.
९. मा० श्री केशवप्रसाद मैनाली	१०. मा० श्री बुद्धरत्न मानन्धर

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले आजको शून्य समय र विशेष समयको कार्यक्रम हटाइएको व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

तदुपरान्त प्रारम्भ भएको विनियोजन विधेयक, २०६५ अन्तर्गत विभिन्न मन्त्रालयहरूसँग सम्बन्धित विभिन्न शीर्षकहरूमाथिको छलफलमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिने क्रममा मा० स्थानीय विकास मन्त्री श्री रामचन्द्र भाले स्थानीय विकास मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफलमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिनुभयो ।

तत्पश्चात उक्त जवाफका सम्बन्धमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले स्पष्टीकरण माग गर्नुभयो :-

१. मा० श्री रामशरण महत	२. मा० श्री महेन्द्रध्वज जि.सी.
३. मा० श्री सुनिल प्रजापति	

त्यसपछि मा० स्थानीय विकास मन्त्री श्री रामचन्द्र भाले उक्त स्पष्टीकरणको सम्बन्धमा स्पष्ट पार्नु भयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले स्थानीय विकास मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफल समाप्त भएको जानकारी गराउनु भयो ।

तत्पश्चात वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयको समेत कार्यभार सम्हाल्नु भएका मा० स्थानीय विकास मन्त्री श्री रामचन्द्र भाले वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफलमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिनुभयो ।

त्यसपछि उक्त जवाफका सम्बन्धमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले स्पष्टीकरण माग गर्नुभयो :-

१. मा० श्री रामशरण महत	२. मा० श्री महेन्द्रध्वज जि.सी.

तदुपरान्त वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालयको समेत कार्यभार सम्हाल्नु भएका मा० स्थानीय विकास मन्त्री श्री रामचन्द्र भाले उक्त स्पष्टीकरणको सम्बन्धमा स्पष्ट पार्नु भयो ।

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले वातावरण, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफल समाप्त भएको जानकारी गराउनु भयो ।

त्यसपछि मा० शान्ति तथा पुननिर्माण मन्त्री श्री जनार्दन शर्माले शान्ति तथा पुननिर्माण मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफलमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिनुभयो ।

तदुपरान्त उक्त जवाफका सम्बन्धमा मा० श्री रामशरण महतले स्पष्टीकरण माग गर्नुभयो ।

तत्पश्चात मा० शान्ति तथा पुननिर्माण मन्त्री श्री जनार्दन शर्माले उक्त स्पष्टीकरणको सम्बन्धमा स्पष्ट पार्नु भयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले शान्ति तथा पुननिर्माण मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफल समाप्त भएको जानकारी गराउनु भयो ।

तदुपरान्त मा० संस्कृति तथा राज्य पुनः संरचना मन्त्री श्री गोपाल किराँतीले संस्कृति तथा राज्य पुनः संरचना मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफलमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिनुभयो ।

त्यसपछि उक्त जवाफका सम्बन्धमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले स्पष्टीकरण माग गर्नुभयो :-

१. मा० श्री सुनिल प्रजापति	२. मा० श्री ज्ञानेन्द्र कुमार
३. मा० श्री हर्षजित लामा	४. मा० श्री गोकर्ण राई

तत्पश्चात मा० संस्कृति तथा राज्य पुनः संरचना मन्त्री श्री गोपाल किराँतीले उक्त स्पष्टीकरणको सम्बन्धमा स्पष्ट पार्नु भयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले संस्कृति तथा राज्य पुनः संरचना मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफल समाप्त भएको जानकारी गराउनु भयो ।

त्यसपछि श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालयको समेत कार्यभार सम्हाल्नु भएका मा० संस्कृति तथा राज्य पुनः संरचना मन्त्री श्री गोपाल किराँतीले श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफलमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिनुभयो ।

तदुपरान्त उक्त जवाफका सम्बन्धमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले स्पष्टीकरण माग गर्नुभयो :-

१. मा० श्री महेन्द्रध्वज जि.सी.	२. मा० श्री सुनिल प्रजापति
३. मा० श्री हर्षजित लामा	४. मा० श्री कुमार राई

तत्पश्चात श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालयको समेत कार्यभार सम्हाल्नु भएका मा० संस्कृति तथा राज्य पुनः संरचना मन्त्री श्री गोपाल किराँतीले उक्त स्पष्टीकरणको सम्बन्धमा स्पष्ट पार्नु भयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफल समाप्त भएको जानकारी गराउनु भयो ।

तदुपरान्त मा० वन तथा भू-संरक्षण मन्त्री श्री किरण गुरुङ्गले वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफलमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिनुभयो ।

तत्पश्चात उक्त जवाफका सम्बन्धमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले स्पष्टीकरण माग गर्नुभयो :-

१. मा० श्री महेन्द्रध्वज जि.सी.	२. मा० श्री सुनिल प्रजापति

त्यसपछि मा० वन तथा भू-संरक्षण मन्त्री श्री किरण गुरुङ्गले उक्त स्पष्टीकरणको सम्बन्धमा स्पष्ट पार्नु भयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले वन तथा भू-संरक्षण मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफल समाप्त भएको जानकारी गराउनु भयो ।

तत्पश्चात मा० कानून, न्याय तथा संविधान सभा व्यवस्था मन्त्री श्री देवप्रसाद गुरुङ्गले “केही सार्वजनिक लिखत प्रमाणीकरण (कार्यविधि) (पहिलो संशोधन) विधेयक, २०६५” प्रस्तुत गर्न अनुमति माग्ने प्रस्ताव प्रस्तुत गर्नुभयो ।

त्यसपछि व्यवस्थापिका-संसद नियमावली (संशोधन सहित), २०६३ को नियम ११३ बमोजिम अनुमति माग्ने प्रस्तावको विरोधको सूचना प्राप्त नभएकोले मा० कानून, न्याय तथा संविधान सभा व्यवस्था मन्त्री श्री देवप्रसाद गुरुङ्गले “केही सार्वजनिक लिखत प्रमाणीकरण (कार्यविधि) (पहिलो संशोधन) विधेयक, २०६५” प्रस्तुत गर्नुभयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल कार्तिक २३ गते शनिवार विहान ११:०० बजेसम्मको लागि स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई
व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - २३

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल कार्तिक २३ गते शनिवार

व्यवस्थापिका-संसदको आजको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा दिनको १२:४५ बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम बैठक प्रारम्भ हुनासाथ मा० श्री हृदयेश त्रिपाठीले संयुक्त लोकतान्त्रिक मधेशी मोर्चासँग सरकारले गरेको सम्झौता अनुरूप राज्यको प्रत्येक अंगमा नियुक्ति र मनोनयन गर्दा मधेशी, जनजाति, महिला, आदिवासीलाई समानुपातिक रूपमा हुनुपर्ने र सो अनुरूप बनेका समितिहरूमा पनि मधेशवादी दलहरूको प्रतिनिधित्व अनिवार्य रूपमा हुनुपर्ने औल्याउँदै सेना समायोजन विशेष समितिमा पनि हाम्रो दलको प्रतिनिधित्व रहने प्रतिवद्धता सरकारबाट नआएसम्म सदन चल्न सक्दैन भन्नुभयो ।

त्यसपछि मा० अर्थमन्त्री डा० बाबुराम भट्टराईले नेपाली जनताले चाहेको शान्ति प्रक्रियालाई तार्किक निष्कर्षमा पुऱ्याउन कहिँ कतैबाट व्यवधान खडा नहोस् भन्ने विषयमा सरकार सजग रहेको छ, सेना समायोजनको विषय पनि छ महिना भित्र टुंगो लगाई सक्नुपर्ने भएकोले हामीले यस किसिमको समझदारी बनाएका हौँ प्रमुख दलको सेना समायोजन सम्बन्धमा गरिएको व्याख्या सर्वसम्मत रूपले गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको भनाई रहेको, समावेशी किसिमको समिति बनोस् भन्ने चाहना सरकारको पनि रहेको र आवश्यकता परेमा सहमति अनुरूप आयोगमा पनि थपघट हुनसक्छ, कपिलवस्तु घटनाका सम्बन्धमा प्रक्रिया पुऱ्याएर मुद्दा फिर्ता लिने र सबैलाई रिहाइ गर्नेतर्फ सरकारको सोचाई रहेको जानकारी दिनुभयो ।

तत्पश्चात मा० श्री हृदयेश त्रिपाठीले सरकारद्वारा गरिएको प्रतिवद्धता कुन आधारमा कार्यान्वयन हुन्छ सोही अनुरूप हाम्रा कार्यक्रमहरू अघि बढ्दै जानेछ र आजको बैठक संचालनमा हाम्रो पार्टीको सहयोग रहनेछ भन्नुभयो ।

तदुपरान्त मा० श्री उमा अधिकारी रेग्मीले रामहरी श्रेष्ठको हत्याकाण्डको विषयमा दोषी पत्ता लागि सक्दा पनि सरकारले कारवाही अगाडी नबढाएको विषयलाई उठाएर दोषीलाई कारवाही नहुने र विगतमा भएका सम्झौताहरू लागू नगर्ने हो भने हामी पनि सदन अवरुद्ध गर्न बाध्य हुनेछौँ भन्नुभयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले हिजो र आजका बैठकहरूमा रामहरी श्रेष्ठ हत्याकाण्डको विषयमा मा० सदस्यहरूले कुरा उठाउनु भएकोले भोलीको बैठकमा मा० गृह र मा० रक्षा मन्त्रीलाई सदनमा उपस्थित भएर सो विषयमा जानकारी गराउन निर्देश गर्नुभयो ।

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले आजको विशेष समयको कार्यक्रम हटाइएको व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

तदुपरान्त प्रारम्भ भएको विनियोजन विधेयक, २०६५ अन्तर्गत विभिन्न मन्त्रालयहरूसँग सम्बन्धित विभिन्न शीर्षकहरूमाथिको छलफलमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिने क्रममा मा० वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्री श्री राजेन्द्र महतोले वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफलमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिनुभयो ।

तत्पश्चात उक्त जवाफका सम्बन्धमा कुनैपनि मा० सदस्यहरूले स्पष्टीकरण सोध्न नचाहनु भएकोले सम्माननीय सभामुखले वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफल समाप्त भएको जानकारी गराउनु भयो ।

त्यसपछि मा० शिक्षा मन्त्री श्री रेणुकुमारी यादवले शिक्षा मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफलमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिनुभयो ।

तत्पश्चात उक्त जवाफका सम्बन्धमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले स्पष्टीकरण माग गर्नुभयो :-

१. मा० श्री मालवरसिंह थापा	२. मा० श्री सूर्यबहादुर के.सी.
३. मा० श्री अर्जुन राई	४. मा० श्री अनिलकुमार भ्रा
५. मा० श्री धर्मराज निरौला	६. मा० श्री प्रधुमनप्रसाद चौहान
७. मा० श्री कल्पना राणा	८. मा० श्री उषाकला राई
९. मा० श्री सुन्दरा थारु	१०. मा० श्री चन्द्रबहादुर गुरुङ (मुस्ताङ)

त्यसपछि मा० शिक्षा मन्त्री श्री रेणुकुमारी यादवले उक्त स्पष्टीकरणको सम्बन्धमा स्पष्ट पार्नु भयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले शिक्षा मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफल समाप्त भएको जानकारी गराउनु भयो ।

तत्पश्चात मा० स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्री श्री गिरिराजमणि पोखरेलले स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफलमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिनुभयो ।

त्यसपछि उक्त जवाफका सम्बन्धमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरुले स्पष्टीकरण माग गर्नुभयो :-

१. मा० श्री उषाकला राई
२. मा० श्री सूर्यबहादुर के.सी.
३. मा० श्री कल्पना राणा

तदुपरान्त स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्री श्री गिरिराजमणि पोखरेलले उक्त स्पष्टीकरणको सम्बन्धमा स्पष्ट पार्नु भयो ।

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफल समाप्त भएको जानकारी गराउनु भयो ।

त्यसपछि मा० पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्री श्री हिसिला यमीले पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफलमा उठेका प्रश्नहरुको जवाफ दिनुभयो ।

तदुपरान्त उक्त जवाफका सम्बन्धमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरुले स्पष्टीकरण माग गर्नुभयो :-

१. मा० श्री सूर्यबहादुर के.सी.
२. मा० श्री उषाकला राई
३. मा० श्री कुमार राई
४. मा० श्री धर्मराज निरौला
५. मा० श्री कल्पना राणा
६. मा० श्री परी थापा
७. मा० श्री नारदमुनि राना

तत्पश्चात मा० पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्री श्री हिसिला यमीले उक्त स्पष्टीकरणको सम्बन्धमा स्पष्ट पार्नु भयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफल समाप्त भएको जानकारी गराउनु भयो ।

तदुपरान्त मा० सामान्य प्रशासन मन्त्री श्री पम्फा भुषालले सामान्य प्रशासन मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफलमा उठेका प्रश्नहरुको जवाफ दिनुभयो ।

तत्पश्चात उक्त जवाफका सम्बन्धमा कुनैपनि मा० सदस्यहरुले स्पष्टीकरण सोध्न नचाहनु भएकोले सम्माननीय सभामुखले सामान्य प्रशासन मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफल समाप्त भएको जानकारी गराउनु भयो ।

त्यसपछि युवा तथा खेलकूद मन्त्री श्री गोपाल शाक्यले सामान्य प्रशासन मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफलमा उठेका प्रश्नहरुको जवाफ दिनुभयो ।

तदुपरान्त उक्त जवाफका सम्बन्धमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरुले स्पष्टीकरण माग गर्नुभयो :-

१. मा० श्री सूर्यबहादुर के.सी.
२. मा० श्री अर्जुन राई
३. मा० श्री सीता पोखरेल
४. मा० श्री उषाकला राई

तत्पश्चात सामान्य प्रशासन मन्त्री श्री गोपाल शाक्यले उक्त स्पष्टीकरणको सम्बन्धमा स्पष्ट पार्नु भयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले सामान्य प्रशासन मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफल समाप्त भएको जानकारी गराउनु भयो ।

तत्पश्चात मा० कानून, न्याय तथा संविधान सभा व्यवस्था मन्त्री श्री देवप्रसाद गुरुङ्गले “केही सार्वजनिक लिखत प्रमाणीकरण (कार्यविधि) (पहिलो संशोधन) विधेयक, २०६५” माथि विचार गरियोस् भनी प्रस्ताव प्रस्तुत गर्नुभयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले “केही सार्वजनिक लिखत प्रमाणीकरण (कार्यविधि) (पहिलो संशोधन) विधेयक, २०६५ माथि विचार गरियोस्” भन्ने प्रस्तावमाथिको सामान्य छलफलमा विधेयकको सैद्धान्तिक पक्षमा मात्र छलफल हुने व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

तदुपरान्त उक्त छलफलमा कुनैपनि मा० सदस्यहरुले बोल्न नचाहनु भएकोले सम्माननीय सभामुखले “केही सार्वजनिक लिखत प्रमाणीकरण (कार्यविधि) (पहिलो संशोधन) विधेयक, २०६५ माथि विचार गरियोस्” भन्ने प्रस्तावलाई निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा सर्वसम्मतिबाट स्वीकृत भयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल कार्तिक २४ गते आइतवार दिनको १:०० बजेसम्मको लागि स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई
व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - २४

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल कार्तिक २४ गते आइतवार

व्यवस्थापिका-संसदको आजको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा दिनको २:०५ बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम बैठक प्रारम्भ हुनासाथ हात उठाएर आफ्नो बनाई राख्दै मा० श्री रामचन्द्र पौडेलले प्रमुख प्रतिपक्षी दलको हैसियतले हामीले सदनमा उठाउँदै आएका सवालहरु समाधानका उपाय सहित सम्माननीय प्रधानमन्त्री समक्ष विधिवत रुपमा आज ज्ञापन पत्र बुझाएर आएका छौं । लडाकु व्यवस्थापन, कब्जा गरिएका सम्पत्ति फिर्ता, हातहतियार प्रदर्शन जस्ता विषयहरुमा भएका सम्झौताहरु समयमै कार्यान्वयन गर्नु सरकारको प्रमुख कर्तव्य भएको तर्फ हामीले विशेष जोड दिएका छौं । सम्झौताहरु कार्यान्वयन गर्ने समय सीमा नाघीसकेको तर्फ इंगित गरेपछि सम्माननीय प्रधानमन्त्रीबाट भोलीसम्ममा आफ्नो दृष्टिकोण प्रस्तुत गर्नसक्ने आश्वासन पाए बमोजिम भोलीसम्ममा ठोस उत्तर नआएमा हाम्रो संसदीय दल आवश्यक कदम चाल्न बाध्य हुनेछ भन्नुभयो ।

त्यसपछि मा० श्री कृष्णप्रसाद सापकोटाले काभ्रे जिल्लामा विभिन्न रोगले कृषि उपज नष्ट हुँदै गैरहेको, मलखादको समस्या रहेको र सिंचाईको अभाव रहेकाले उक्त समस्या समाधानको लागि सरकारको ध्यानाकर्षण गराउनु भयो त्यसैगरी मा० श्री लक्ष्मण महतोले सिरहा जिल्लामा भैरहेको श्रृंखलावद्ध चोरी, डकैती र हत्या जस्ता क्रियाकलापको क्रममा केही दिन अघि वेचैन यादव र हिजो मात्र जितेन्द्रकुमार सिंह भन्ने व्यक्तिको अपहरण गरी हत्या गर्ने हत्यारालाई कडा भन्दा कडा कारवाही गरियोस् भनी सरकारको ध्यानाकर्षण गराउनु भयो र मा० श्री लीला न्याईच्याईले विशेष समय रहने नरहने विषयमा स्पष्ट गर्नुपर्ने माग गर्नुभयो ।

तत्पश्चात मा० रक्षा मन्त्री श्री रामबहादुर थापाले रामहरि श्रेष्ठको हत्याकाण्डमा संलग्न रहेको भनिएका शक्तिखोर शिविरका कालीबहादुर खाँम (विविध) लाई पार्टीले निलम्बन गरिसकेको अवस्था रहेको र म जस्तो जिम्मेवार व्यक्तिले निलम्बनमा परेका व्यक्तिलाई संरक्षण दिएको र भेट गरेको भन्ने कुरा अत्यन्त निराधार रहेको, त्यसमा कुनै सत्यता नरहेको भन्ने व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो । साथै वहाँले आफू कार्यालयको कामले मात्र चितवन गएको जानकारी गराउन चाहन्छु भन्नुभयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले आजको बैठकमा मा० गृह मन्त्रीलाई समेत बैठकमा उपस्थित हुन निर्देश गरिएकोमा वहाँ हाल उपत्यका बाहिर रहनु भएको कारण भोलीको बैठकमा उहाँ उपस्थित हुनुहुने जानकारी व्यवस्थापिका-संसद सचिवालयलाई दिनु भएको व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले आजको शून्य र विशेष समयको कार्यक्रम हटाइएको व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

तदुपरान्त प्रारम्भ भएको विनियोजन विधेयक, २०६५ अन्तर्गत विभिन्न मन्त्रालयहरूसँग सम्बन्धित विभिन्न शीर्षकहरुमाथिको छलफलमा उठेका प्रश्नहरुको जवाफ दिने क्रममा मा० कानून, न्याय तथा संविधानसभा व्यवस्था मन्त्री श्री देवप्रसाद गुरुङ्गले कानून, न्याय तथा संविधानसभा व्यवस्था मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफलमा उठेका प्रश्नहरुको जवाफ दिनुभयो ।

तत्पश्चात उक्त जवाफका सम्बन्धमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरुले स्पष्टीकरण माग गर्नुभयो :-

१. मा० श्री रामशरण महत
२. मा० श्री सुनिल प्रजापति
३. मा० श्री उमा अधिकारी रेग्मी

त्यसपछि मा० कानून, न्याय तथा संविधानसभा व्यवस्था मन्त्री श्री देवप्रसाद गुरुङ्गले उक्त स्पष्टीकरणको सम्बन्धमा स्पष्ट पार्नु भयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले कानून, न्याय तथा संविधानसभा व्यवस्था मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफल समाप्त भएको जानकारी गराउनु भयो ।

त्यसपछि मा० उद्योग मन्त्री श्री अष्टलक्ष्मी शाक्यले उद्योग मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफलमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिनुभयो ।

तत्पश्चात उक्त जवाफका सम्बन्धमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले स्पष्टीकरण माग गर्नुभयो :-

१. मा० श्री उमा अधिकारी रेग्मी
२. मा० श्री सुनिल प्रजापति
३. मा० श्री रामशरण महत

त्यसपछि मा० उद्योग मन्त्री श्री अष्टलक्ष्मी शाक्यले उक्त स्पष्टीकरणको सम्बन्धमा स्पष्ट पार्नु भयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले उद्योग मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफल समाप्त भएको जानकारी गराउनु भयो ।

तत्पश्चात मा० कृषि तथा सहकारी मन्त्री श्री जयप्रकाशप्रसाद गुप्ताले स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफलमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिनुभयो ।

त्यसपछि उक्त जवाफका सम्बन्धमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले स्पष्टीकरण माग गर्नुभयो :-

१. मा० श्री उमा अधिकारी रेग्मी
२. मा० श्री सुनिल प्रजापति
३. मा० श्री रोशन गाहा थापा

तदुपरान्त कृषि तथा सहकारी मन्त्री श्री जयप्रकाशप्रसाद गुप्ताले उक्त स्पष्टीकरणको सम्बन्धमा स्पष्ट पार्नु भयो ।

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफल समाप्त भएको जानकारी गराउनु भयो ।

त्यसपछि मा० सूचना तथा सञ्चार मन्त्री श्री कृष्णबहादुर महाराले सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफलमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिनुभयो ।

तदुपरान्त उक्त जवाफका सम्बन्धमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले स्पष्टीकरण माग गर्नुभयो :-

१. मा० श्री जनककुमारी चालिसे
२. मा० श्री सुनिल प्रजापति
३. मा० श्री उमा अधिकारी रेग्मी

तत्पश्चात मा० सूचना तथा सञ्चार मन्त्री श्री कृष्णबहादुर महाराले उक्त स्पष्टीकरणको सम्बन्धमा स्पष्ट पार्नु भयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफल समाप्त भएको जानकारी गराउनु भयो ।

तदुपरान्त मा० जलस्रोत मन्त्री श्री विष्णुप्रसाद पौडेलले जलस्रोत मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफलमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिनुभयो ।

तत्पश्चात उक्त जवाफका सम्बन्धमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले स्पष्टीकरण माग गर्नुभयो :-

१. मा० श्री उमा अधिकारी रेग्मी
२. मा० श्री सुनिल प्रजापति
३. मा० श्री महेन्द्रध्वज जी.सी.
४. मा० श्री जनककुमारी चालिसे
५. मा० श्री गणेशबहादुर खड्का
६. मा० श्री मोहनप्रसाद पाण्डे
७. मा० श्री हर्षजित लामा

तत्पश्चात मा० जलस्रोत मन्त्री श्री विष्णुप्रसाद पौडेलले उक्त स्पष्टीकरणको सम्बन्धमा स्पष्ट पार्नु भयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले जलस्रोत मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफल समाप्त भएको जानकारी गराउनु भयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल कार्तिक २५ गते सोमवार विहान ११:०० बजेसम्मको लागि स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई
व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - २५

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल कार्तिक २५ गते सोमवार

व्यवस्थापिका-संसदको आजको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा दिनको १२:५५ बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम बैठक प्रारम्भ हुनासाथ हात उठाएर निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले विभिन्न समसामयिक विषयहरूमा आ-आफ्नो भनाई राख्नुभयो :-

१. मा० श्री रामशरण महत	२. मा० श्री हरिलाल थापा मगर
३. मा० श्री महेश चौधरी	४. मा० श्री रामसहायप्रसाद यादव
५. मा० श्री हृदयेश त्रिपाठी	६. मा० श्री प्रतिभा राणा
७. मा० श्री बालकृष्ण ढुंगल	८. मा० श्री विविना मोक्तान तामाङ
९. मा० श्री सुनिल प्रजापति	१०. मा० श्री प्रकाशचन्द्र लोहनी
११. मा० श्री सरिता गिरी	१२. मा० श्री शुष्मा शर्मा घिमिरे
१३. मा० श्री गगन थापा	

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले आजको शून्य र विशेष समयको कार्यक्रम हटाइएको व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

तत्पश्चात मा० उपप्रधानमन्त्री एवं गृह मन्त्री श्री वामदेव गौतमले सरकारले शान्ति सुरक्षा सम्बन्धमा गरेका काम कारवाही सर्वसाधारणबाट नलुकेको, शान्ति सुरक्षाको स्थिति सुध्दिदै गएको, रामहरि श्रेष्ठको हत्याकाण्डमा संलग्न रहेको भनिएका शक्तिखोर शिविरका कालीबहादुर खाँम (विविध) लगायतका व्यक्तिहरूको नाममा अदालतमा मुद्दा दायर गरिएकोमा ती मध्ये गोविन्दबहादुर बटालाले आफू उक्त घटनामा कुनै न कुनै किसिमले संलग्न रहेको स्वीकार गरिसकेको र घटनामा संलग्न अन्य व्यक्तिहरूको खोजी नेपाल प्रहरीबाट तदारुकताका साथ भैरहेको, राजनितिक आस्थाका बन्दीहरूको मुद्दा फिर्ता लिई फुकुवा गर्ने कारवाही अदालतसम्म पुगी सकेको र मुद्दा फिर्ता लिन वांकीका हकमा आवश्यक कानूनी प्रक्रिया पूरा गरी कैद फुकुवा गर्ने कार्य भैरहेको, साउदी अरेवियाको मक्कामा हज गर्न जाने हज यात्रीहरूको बसोबास शुल्क र हवाई भाडा गत वर्षभन्दा केही वृद्धि हुन गएको कारण हजयात्रीको यात्राशुल्कमा वृद्धि हुन गएको हो । ती हजयात्रीहरूको बसोबास शुल्क आधा सरकारले व्यहोर्ने व्यवस्था गरेको जानकारी गराउनु भयो ।

तदुपरान्त प्रारम्भ भएको विनियोजन विधेयक, २०६५ अन्तर्गत विभिन्न मन्त्रालयहरूसँग सम्बन्धित विभिन्न शीर्षकहरूमाथिको छलफलमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिने क्रममा मा० भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्री श्री विजयकुमार गच्छदारले भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफलमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिनुभयो ।

तत्पश्चात उक्त जवाफका सम्बन्धमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले स्पष्टीकरण माग गर्नुभयो :-

१. मा० श्री पुष्पा भुसाल	२. मा० श्री अर्जुन राई
३. मा० श्री गोपालसिंह बोहोरा	४. मा० श्री दलबहादुर राना
५. मा० श्री बादशाह कुर्मि	

त्यसपछि मा० भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्री श्री विजयकुमार गच्छदारले उक्त स्पष्टीकरणको सम्बन्धमा स्पष्ट पार्नु भयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफल समाप्त भएको जानकारी गराउनु भयो ।

त्यसपछि मा० रक्षा मन्त्री श्री रामबहादुर थापा मगरले रक्षा मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफलमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिनुभयो ।

तत्पश्चात उक्त जवाफका सम्बन्धमा मा० श्री परी थापाले स्पष्टीकरण माग गर्नुभयो ।

त्यसपछि मा० रक्षा मन्त्री श्री रामबहादुर थापा मगरले उक्त स्पष्टीकरणको सम्बन्धमा स्पष्ट पार्नु भयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले रक्षा मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफल समाप्त भएको जानकारी गराउनु भयो ।

तत्पश्चात मा० अर्थ मन्त्री श्री बाबुराम भट्टराईले अर्थ मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफलमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिनुभयो ।

त्यसपछि उक्त जवाफका सम्बन्धमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले स्पष्टीकरण माग गर्नुभयो :-

१. मा० श्री रविन्द्रप्रसाद अधिकारी
२. मा० श्री शंकर पोखरेल
३. मा० श्री थममाया थापामगर

तदुपरान्त अर्थ मन्त्री श्री बाबुराम भट्टराईले उक्त स्पष्टीकरणको सम्बन्धमा स्पष्ट पार्नु भयो ।

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले अर्थ मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफल समाप्त भएको जानकारी गराउनु भयो ।

त्यसपछि मा० उपप्रधानमन्त्री एवं गृह मन्त्री श्री वामदेव गौतमले गृह मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफलमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिनुभयो ।

तदुपरान्त उक्त जवाफका सम्बन्धमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले स्पष्टीकरण माग गर्नुभयो :-

१. मा० श्री महेन्द्रध्वज जि.सी.
२. मा० श्री रविन्द्रप्रसाद अधिकारी
३. मा० श्री थममाया थापामगर
४. मा० श्री प्रतिभा राणा
५. मा० श्री शंकर पोखरेल

तत्पश्चात मा० उपप्रधानमन्त्री एवं गृह मन्त्री श्री वामदेव गौतमले उक्त स्पष्टीकरणको सम्बन्धमा स्पष्ट पार्नु भयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले गृह मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफल समाप्त भएको जानकारी गराउनु भयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले विनियोजन विधेयक, २०६५ को विभिन्न मन्त्रालय एवं सचिवालय अन्तर्गतका विभिन्न शीर्षकहरूमाथिको छलफलको क्रममा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिन २०६५ साल कार्तिक २२, २३, २४ र २५ गतेका दिनहरू तोकिएकोमा परराष्ट्र मन्त्रालय, प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय, महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय र भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय अन्तर्गतका विभिन्न शीर्षकहरूमाथिको छलफलको क्रममा उठेका प्रश्नहरूको सम्बन्धित मन्त्रीहरूले जवाफ दिने क्रम बाँकी नै रहेकोले उक्त प्रयोजनको लागि यही २०६५ साल कार्तिक २६ गते मंगलवारको दिन तोकेको व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो । साथै संविधान सभा बैठकको अन्तरिम कार्यविधि, २०६५ को दफा ३ बमोजिम मिति २०६५ साउन १२ गते अर्को सूचना नभएसम्मको लागि स्थगित भएको संविधान सभाको एघारौँ बैठक आजै दिनको ५:०० बजे यसै स्थानमा बस्ने गरी निर्धारण गरेको कुरा माननीय सदस्यहरूलाई जानकारी गराउनु भयो ।

तदनन्तर व्यवस्थापिका-संसदको अर्को बैठक २०६५ साल कार्तिक २६ गते मंगलवार विहान ११:०० बजे बस्नेगरी स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई
व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - २६

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल कार्तिक २६ गते मंगलवार

व्यवस्थापिका-संसदको आजको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा दिनको ४:२० बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम बैठक प्रारम्भ हुनासाथ हात उठाएर निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले विभिन्न समसामयिक विषयहरूमा आ-आफ्नो भनाई राख्नुभयो :-

१. मा० श्री रामशरण महत	२. मा० श्री अग्निप्रसाद खरेल
३. मा० श्री रामकुमार शर्मा	४. मा० श्री विश्वेन्द्र पासवान
५. मा० श्री इसलाममिया धोवी	६. मा० श्री सरिता गिरी
७. मा० श्री यदुवंश भ्ना मैथिल बाहुन	८. मा० श्री हरिनारायण यादव
९. मा० श्री लीला न्याईच्याई	१०. मा० श्री प्रकाशचन्द्र लोहनी
११. मा० श्री खिमलाल देवकोटा	

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले मा० रक्षा मन्त्री र उपप्रधानमन्त्री एवं गृह मन्त्रीले रामहरी श्रेष्ठ हत्या प्रकरणको सम्बन्धमा सदनलाई गराउनु भएको जानकारीका सम्बन्धमा र अन्य विषय पनि संसदमा केही दिनदेखि र आज पनि गम्भिर रूपमा मा० सदस्यहरूले विभिन्न विषयहरूमा कुरा उठाइरहनु भएकोले सो सम्बन्धमा आगामी व्यवस्थापिका-संसदको बैठकमा जानकारी गराउन सरकारलाई निर्देश गर्नुभयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय प्रधानमन्त्री श्री पुष्पकमल दाहाल (प्रचण्ड) ले नेपाली इतिहास असाध्य सांगिन मोडमा पुगेको, संविधान निर्माण जस्तो विश्वको चासो रहेको एउटा महान कार्यलाई एकातिर पन्छाएर अरु मुद्दाहरूमा अल्मलिनै समय नरहेको, पार्टीहरूले आफूलाई इमान्दार देखाउन एक अर्काप्रति हिलो छ्याप्ने काम नगरी अहिलेको सरकारलाई सहयोग गरेर समय भित्रै संविधान निर्माण गर्नेतर्फ हामी लागौं, नेपाली काँग्रेसद्वारा प्रस्तुत ९ बुँदे ज्ञापनपत्रको विषयको मुद्दाहरूलाई समेटने गरेर पुनःमुल्याङ्कन एवं पुनःप्रतिवद्धता व्यक्त गरिएको र रामहरी श्रेष्ठ हत्या प्रकरणमा दोषी देखिएका व्यक्तिलाई कारवाही गरी दण्डहिन्ताको अन्त्य गरी दोषीलाई कानूनको दायराभित्र ल्याउने सम्बन्धमा प्रतिवद्धता जाहेर गर्नुभयो ।

तत्पश्चात मा० श्री रामचन्द्र पौडेलले सत्तापक्ष र प्रतिपक्षी बीच कतिपय कुरामा दुरी रहेता पनि मानव अधिकारको पालना, दण्डहिन्ताको अन्त्य, शान्ति प्रक्रिया कार्यान्वयन जस्ता गम्भिर विषयमा समझदारी बढेको र सम्माननीय प्रधानमन्त्रीले रोष्ट्रमबाट समेत प्रतिवद्धता दोहोर्याउनु भएकोले नेपाली काँग्रेस पार्टीले यसलाई सम्झौताको रूपमा लिएको र यस अनुरूप सरकारलाई अप्ठेरो पार्ने खालका कुनैपनि कार्य नगरिने जानकारी गराउनु भयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले आजको शून्य र विशेष समयको कार्यक्रम हटाइएको व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

तदुपरान्त प्रारम्भ भएको विनियोजन विधेयक, २०६५ अन्तर्गत विभिन्न मन्त्रालयहरूसँग सम्बन्धित विभिन्न शीर्षकहरूमाथिको छलफलमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिने क्रममा परराष्ट्र मन्त्रालयको समेत कार्यभार सम्हाल्नु भएका मा० भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्री श्री विजयकुमार गच्छदारले परराष्ट्र मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफलमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिनुभयो ।

तत्पश्चात उक्त जवाफका सम्बन्धमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले स्पष्टीकरण माग गर्नुभयो :-

१. मा० श्री छत्रिलाल विश्वकर्मा	२. मा० श्री सुनिल प्रजापति
३. मा० श्री रत्न गुरुङ्ग	४. मा० श्री सावित्रा भुसाल
५. मा० श्री अरविन्द साह	मा० श्री शुषमा शर्मा घिमिरे

त्यसपछि परराष्ट्र मन्त्रालयको समेत कार्यभार सम्हाल्नु भएका मा० भौतिक योजना तथा निर्माण मन्त्री श्री विजयकुमार गच्छदारले उक्त स्पष्टिकरणको सम्बन्धमा स्पष्ट पार्नु भयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले परराष्ट्र मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफल समाप्त भएको जानकारी गराउँदै सरकार प्रमुखले सदनमा उपस्थित भएर जवाफ दिने पुर्व निर्धारित कार्यक्रम रहँदा पनि सरकारका मन्त्रीहरूको न्यून उपस्थितिप्रति सरकारको ध्यानाकर्षण गराउनु भयो ।

तत्पश्चात सम्माननीय प्रधानमन्त्री श्री पुष्पकमल दाहाल (प्रचण्ड) ले प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय, महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय र भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफलमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिनुभयो ।

त्यसपछि उक्त जवाफका सम्बन्धमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले स्पष्टीकरण माग गर्नुभयो :-

१. मा० श्री मिनेन्द्रप्रसाद रिजाल	२. मा० श्री रविन्द्रप्रसाद अधिकारी
३. मा० श्री छत्रिलाल विश्वकर्मा	४. मा० श्री शान्ता चौधरी
५. मा० श्री सावित्रा भुसाल	६. मा० श्री सुनिल प्रजापति
७. मा० श्री शंकर पोखरेल	८. मा० श्री लक्की शोर्पा
९. मा० श्री चन्दन साह	१०. मा० श्री इन्द्रमायाँ गुरुङ्ग
११. मा० श्री रत्न गुरुङ्ग	१२. मा० श्री नेत्रप्रसाद पन्थी
१३. माण श्री इश्वरी न्यौपाने	

तदुपरान्त सम्माननीय प्रधानमन्त्री श्री पुष्पकमल दाहाल (प्रचण्ड) ले उक्त स्पष्टिकरणको सम्बन्धमा स्पष्ट पार्नु भयो ।

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय, राष्ट्रिय योजना आयोगको सचिवालय, महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रालय र भूमिसुधार तथा व्यवस्था मन्त्रालय सम्बन्धी विनियोजन शीर्षकमाथिको छलफल समाप्त भएको र विनियोजन विधेयक, २०६५ माथिको विभिन्न शीर्षकहरूमाथिको दफावार छलफल पनि यहीं समाप्त भएको जानकारी गराउनु भयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले मा० श्री मिनेन्द्रप्रसाद रिजाल र मा० श्री प्रकाशशरण महतद्वारा प्रस्तुत व्यवस्थापिका-संसद नियमावली, २०६३ को नियम १४५ को उप-नियम (१) को खण्ड (क) र खण्ड (ग) बमोजिमको खर्च कटौतीका प्रस्तावहरू पढेर सुनाउनु हुँदै उक्त प्रस्तावहरूलाई क्रमशः निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा बहुमतबाट अस्वीकृत भयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले “विनियोजन विधेयक, २०६४” को दफा २ देखि ४ सम्म र सो सँग सम्बन्धित अनुसूची १ र २ “विनियोजन विधेयक, २०६५” को अंग बनोस् भनी निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा बहुमतबाट स्वीकृत भयो ।

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले विधेयकको प्रस्तावना र नाम पढेर सुनाउनु हुँदै “विनियोजन विधेयक, २०६४” को अंग बनोस् भनी निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा बहुमतबाट स्वीकृत भयो ।

त्यसपछि मा० अर्थमन्त्री श्री बाबुराम भट्टराईले “विनियोजन विधेयक, २०६५ लाई पारित गरियोस्” भनी राख्नुभएको प्रस्तावलाई सम्माननीय सभामुखले निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा बहुमतबाट पारित भयो ।

तदुपरान्त मा० अर्थ मन्त्री श्री बाबुराम भट्टराईले “आर्थिक विधेयक, २०६५ माथि विचार गरियोस्” भनी प्रस्ताव पेश गर्नुभयो ।

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले “आर्थिक विधेयक, २०६५ माथि विचार गरियोस्” भन्ने प्रस्तावमाथि अर्थात् विधेयकमाथिको सामान्य छलफल प्रारम्भ भएको जानकारी गराउनु हुँदै यस छलफलमा विधेयकको सैद्धान्तिक पक्षमा मात्र छलफल हुने व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

त्यसपछि “आर्थिक विधेयक, २०६५ माथि विचार गरियोस्” भन्ने प्रस्तावमाथिको छलफलमा बोल्नको लागि कुनैपनि मा० सदस्यको नाम प्राप्त हुन नआएकोले सम्माननीय सभामुखले “आर्थिक विधेयक, २०६५ माथि विचार गरियोस्” भन्ने प्रस्तावलाई निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा सर्वसम्मतिबाट स्वीकृत भयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले व्यवस्थापिका-संसद नियमावली, २०६३ को नियम १५१ को उपनियम (३) बमोजिम “आर्थिक विधेयक, २०६५” माथिको दफावार छलफलको लागि यही २०६५ साल कार्तिक २९ गते शुक्रवार व्यवस्थापन कार्य प्रारम्भ भएपछिको समय तोकेको व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

तत्पश्चात मा० अर्थ मन्त्री श्री बाबुराम भट्टराईले “राष्ट्र ऋण उठाउने विधेयक, २०६५ माथि विचार गरियोस्” भन्ने प्रस्ताव पेश गर्नुभयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले “राष्ट्र ऋण उठाउने विधेयक, २०६५ माथि विचार गरियोस्” भन्ने प्रस्तावमाथि अर्थात् विधेयकमाथिको सामान्य छलफल प्रारम्भ भएको जानकारी गराउनु हुँदा यस छलफलमा विधेयकको सैद्धान्तिक पक्षमा मात्र छलफल हुने व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

तदुपरान्त “राष्ट्र ऋण उठाउने विधेयक, २०६५ माथि विचार गरियोस्” भन्ने प्रस्तावमाथिको छलफलमा बोल्नको लागि कुनैपनि मा० सदस्यको नाम प्राप्त हुन नआएकोले सम्माननीय सभामुखले “राष्ट्र ऋण उठाउने विधेयक, २०६५ माथि विचार गरियोस्” भन्ने प्रस्तावलाई निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा सर्वसम्मतिबाट स्वीकृत भयो ।

तत्पश्चात मा० अर्थ मन्त्री श्री बाबुराम भट्टराईले “ऋण तथा जमानत (सोह्रौँ संशोधन) विधेयक, २०६५ माथि विचार गरियोस्” भन्ने प्रस्ताव पेश गर्नुभयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले “ऋण तथा जमानत (सोह्रौँ संशोधन) विधेयक, २०६५ माथि विचार गरियोस्” भन्ने प्रस्तावमाथि अर्थात् विधेयकमाथिको सामान्य छलफल प्रारम्भ भएको जानकारी गराउनु हुँदा यस छलफलमा विधेयकको सैद्धान्तिक पक्षमा मात्र छलफल हुने व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

तदुपरान्त “ऋण तथा जमानत (सोह्रौँ संशोधन) विधेयक, २०६५ माथि विचार गरियोस्” भन्ने प्रस्तावमाथिको छलफलमा बोल्नको लागि कुनैपनि मा० सदस्यको नाम प्राप्त हुन नआएकोले सम्माननीय सभामुखले “ऋण तथा जमानत (सोह्रौँ संशोधन) विधेयक, २०६५ माथि विचार गरियोस्” भन्ने प्रस्तावलाई निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा सर्वसम्मतिबाट स्वीकृत भयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले आजको कार्यसूचीमा रहेको “नेपालको अन्तरिम संविधान (छैठौँ संशोधन) विधेयक, २०६५” प्रस्तुत गर्ने कार्यक्रम आजको कार्यसूचीबाट हटाइएको व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले संविधानसभाको बाह्रौँ बैठक पुर्व निर्धारण भए अनुरूप व्यवस्थापिका-संसदको यो बैठक स्थगित भएको आधा घण्टा पछि यही स्थानमा बस्ने व्यहोरा पुनः जानकारी गराउनु भयो ।

तदनन्तर व्यवस्थापिका-संसदको अर्को बैठक २०६५ साल कार्तिक २९ गते शुक्रवार विहान ११:०० बजे बस्नेगरी स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई
व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - २७

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल कार्तिक २९ गते शुक्रवार

व्यवस्थापिका-संसदको आजको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा दिनको १२:१० बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम सम्माननीय सभामुखले आजको शून्य समयको कार्यक्रम हटाइएको व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

तदुपरान्त प्रारम्भ भएको विशेष समयमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले विभिन्न समसामयिक विषयहरूमा आ-आफ्नो भनाई राख्नुभयो :-

१. मा० श्री शेरबहादुर देउवा	२. मा० श्री मंगल विश्वकर्मा
३. मा० श्री डोलबहादुर कार्की	४. मा० श्री चन्द्रदेव जोशी
५. मा० श्री बबिना मोक्तान तामाङ्ग	६. मा० श्री अर्जुन राई
७. मा० श्री राजकुमार लिम्बु (नाल्बो)	८. मा० श्री अरविन्द साह
९. मा० श्री सरिता गिरी	१०. मा० श्री मालवर सिंह थापा
११. मा० श्री गायत्री साह	१२. मा० श्री बुद्धरत्न मानन्धर
१३. मा० श्री प्रेमबहादुर सिंह	१४. मा० श्री केशवप्रसाद मैनाली
१५. मा० श्री लक्ष्मणप्रसाद घिमिरे	१६. मा० श्री सुशिलचन्द्र अमात्य
१७. मा० श्री रविन्द्रप्रसाद अधिकारी	१८. मा० श्री दिपक कार्की

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले आर्थिक विधेयक, २०६५ माथि छलफल गर्न आज कार्तिक २९ गतेको दिन तोकिएकोमा उक्त विधेयकमाथिको छलफल प्रारम्भ भएको जानकारी गराउनु हुँदै उक्त विधेयकमाथि छलफल गर्दा व्यवस्थापिका-संसद नियमावली, २०६३ को नियम १५१ को उप-नियम (४) बमोजिम नेपाल सरकारको जवाफदेही भित्रको प्रशासनिक कार्य, स्थानीय समस्या वा नेपाल सरकारको मौद्रिक एवं आर्थिक नीतिसँग सम्बन्धित विषयहरूमाथि मात्र छलफल गर्न सकिने व्यहोरा मा० सदस्यहरूलाई जानकारी गराउनु भयो ।

तदुपरान्त उक्त छलफलमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो :-

१. मा० श्री रामशरण महत	२. मा० श्री लीला न्याईच्याई
३. मा० श्री विजयकुमार पौडेल	

तत्पश्चात मा० अर्थमन्त्री श्री बाबुराम भट्टराईले छलफलमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिनुभयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले “आर्थिक विधेयक, २०६५” को दफा २ देखि ४० सम्म र सोसँग सम्बन्धित अनुसूची १ देखि ६ सम्म विधेयकको अंग बनोस् भनी निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा बहुमतबाट स्वीकृत भयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले विधेयकको प्रस्तावना र नाम पढेर सुनाउनु हुँदै “आर्थिक विधेयक, २०६५” को अंग बनोस् भनी निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा सर्वसम्मतिबाट स्वीकृत भयो ।

तत्पश्चात मा० अर्थमन्त्री श्री बाबुराम भट्टराईले “आर्थिक विधेयक, २०६५ लाई पारित गरियोस्” भनी राख्नुभएको प्रस्तावलाई सम्माननीय सभामुखले निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा बहुमतबाट पारित भयो ।

त्यसपछि मा० कानून, न्याय तथा संविधानसभा व्यवस्था मन्त्री श्री देवप्रसाद गुरुङले “नेपालको अन्तरिम संविधान (छैठौँ संशोधन) विधेयक, २०६५” प्रस्तुत गर्न अनुमति माग्ने प्रस्ताव प्रस्तुत गर्नुभयो ।

तदुपरान्त व्यवस्थापिका-संसद नियमावली (संशोधन सहित), २०६३ को नियम ११३ बमोजिम विरोधको सूचना प्राप्त नभएकोले मा० कानून, न्याय तथा संविधानसभा व्यवस्था मन्त्री श्री देवप्रसाद गुरुङले “नेपालको अन्तरिम संविधान (छैठौँ संशोधन) विधेयक, २०६५” प्रस्तुत गर्नुभयो ।

तत्पश्चात मा० कानून, न्याय तथा संविधान सभा व्यवस्था मन्त्री श्री देवप्रसाद गुरुङ्गले “केही सार्वजनिक लिखत प्रमाणीकरण (कार्यविधि) (पहिलो संशोधन) विधेयक, २०६५ माथिको दफावार छलफल सदनमा गरियोस्” भनी प्रस्ताव प्रस्तुत गर्नुभयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले उक्त विधेयकमाथि कुनैपनि मा० सदस्यहरुको संशोधन प्राप्त हुन नआएकोले दफावार छलफल गरिरहनु नपर्ने जानकारी गराउनु भयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले विधेयकको दफा २ देखि ९ सम्म “केही सार्वजनिक लिखत प्रमाणीकरण (कार्यविधि) (पहिलो संशोधन) विधेयक, २०६५” को अंग बनोस् भनी निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा सर्वसम्मतिबाट स्वीकृत भयो ।

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले विधेयकको प्रस्तावना र नाम पढेर सुनाउनु हुँदै “केही सार्वजनिक लिखत प्रमाणीकरण (कार्यविधि) (पहिलो संशोधन) विधेयक, २०६५” को अंग बनोस् भनी निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा सर्वसम्मतिबाट स्वीकृत भयो ।

त्यसपछि मा० कानून, न्याय तथा संविधान सभा व्यवस्था मन्त्री श्री देवप्रसाद गुरुङ्गले “केही सार्वजनिक लिखत प्रमाणीकरण (कार्यविधि) (पहिलो संशोधन) विधेयक, २०६५ लाई पारित गरियोस्” भनी राख्नुभएको प्रस्तावलाई सम्माननीय सभामुखले निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा सर्वसम्मतिबाट पारित भयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल मंसिर १ गते आइतवार दिनको १:०० बजे बस्ने गरी स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई
व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - २८

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल मंसिर १ गते आइतवार

व्यवस्थापिका-संसदको आजको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा दिनको १:४० बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम सम्माननीय सभामुखले आजको शून्य समयको कार्यक्रम हटाइएको व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

तदुपरान्त प्रारम्भ भएको विशेष समयमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले विभिन्न समसामयिक विषयहरूमा आ-आफ्नो भनाई राख्नुभयो :-

१. मा० श्री लक्ष्मणप्रसाद घिमिरे	२. मा० श्री शंकर पोखरेल
३. मा० श्री भीमप्रसाद गौतम	४. मा० श्री सुकदैया चौधरी थारु
५. मा० श्री तिलकबहादुर रावल	६. मा० श्री इश्वर दयाल मिश्र
७. मा० श्री चित्रबहादुर के.सी.	८. मा० श्री प्रकाशचन्द्र लोहनी
९. मा० श्री लीला न्याईच्याई	१०. मा० श्री नरेन्द्रबहादुर कुँवर
११. मा० श्री रामकृष्ण यादव	१२. मा० श्री पदमाकुमारी अर्याल
१३. मा० श्री कृष्णकुमार चौधरी	१४. मा० श्री केशवप्रसाद मैनाली
१५. मा० श्री लक्ष्मणलाल कर्ण	१६. मा० श्री गगन थापा
१७. मा० श्री जुलीकुमारी महतो	१८. मा० श्री तिलक परियार
१९. मा० श्री मिनेन्द्रप्रसाद रिजाल	२०. मा० श्री बविना मोक्तान तामाङ
२१. मा० श्री सदरुल मिया हक	

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले व्यवस्थापिका-संसदको बैठक चलिरहेको वेलामा सरकारको तर्फबाट भएका महत्वपूर्ण निर्णयहरू सदनलाई जानकारी दिनुपर्दछ, हालै सम्पन्न विमस्टेक सम्मेलनमा भए गरेका निर्णय, सम्झौता सदनलाई अविलम्ब जानकारी गराउन सरकारलाई निर्देश गर्दै यसभन्दा अगाडि र आजको बैठकमा समेत मा० सदस्यहरूले उठाउनु भएको गम्भिर एवं महत्वपूर्ण विषयहरूमा सम्बन्धित मन्त्रीले यथाशिघ्र जवाफ दिन सरकारको ध्यानाकर्षण गराउँछु भन्नुभयो ।

तत्पश्चात मा० अर्थ मन्त्रीको तर्फबाट मा० कानून, न्याय तथा संविधानसभा व्यवस्था मन्त्री श्री देवप्रसाद गुरुङले “राष्ट्र ऋण उठाउने विधेयक, २०६५ माथिको दफावार छलफल सदनमा गरियोस्” भनी राख्नुभएको प्रस्तावलाई सम्माननीय सभामुखले निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा बहुमतबाट स्वीकृत भयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले उक्त विधेयकमाथि कुनैपनि मा० सदस्यहरूको संशोधन प्राप्त हुन नआएकोले दफावार छलफल गरिरहनु नपर्ने जानकारी गराउनु हुँदै विधेयकको दफा २ “राष्ट्र ऋण उठाउने विधेयक, २०६५” को अंग बनोस् भनी निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा सर्वसम्मतिबाट स्वीकृत भयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले विधेयकको प्रस्तावना र नाम पढेर सुनाउनु हुँदै “राष्ट्र ऋण उठाउने विधेयक, २०६५” को अंग बनोस् भनी निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा सर्वसम्मतिबाट स्वीकृत भयो ।

तत्पश्चात मा० अर्थ मन्त्रीको तर्फबाट मा० कानून, न्याय तथा संविधानसभा व्यवस्था मन्त्री श्री देवप्रसाद गुरुङले “राष्ट्र ऋण उठाउने विधेयक, २०६५ लाई पारित गरियोस्” भनी राख्नुभएको प्रस्तावलाई सम्माननीय सभामुखले निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा सर्वसम्मतिबाट पारित भयो ।

त्यसपछि मा० अर्थ मन्त्रीको तर्फबाट मा० कानून, न्याय तथा संविधानसभा व्यवस्था मन्त्री श्री देवप्रसाद गुरुङले “ऋण तथा जमानत (सोही संशोधन) विधेयक, २०६५ माथिको दफावार छलफल सदनमा गरियोस्” भनी राख्नुभएको प्रस्तावलाई सम्माननीय सभामुखले निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा सर्वसम्मतिबाट स्वीकृत भयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले उक्त विधेयकमाथि कुनैपनि मा० सदस्यहरुको संशोधन प्राप्त हुन नआएकोले दफावार छलफल गरिरहनु नपर्ने जानकारी गराउनु हुँदै विधेयकको दफा २ “ऋण तथा जमानत (सोह्रौं संशोधन) विधेयक, २०६५” को अंग बनोस् भनी निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा बहुमतबाट स्वीकृत भयो ।

तत्पश्चात विधेयकको प्रस्तावना र नाम पढेर सुनाउनु हुँदै “ऋण तथा जमानत (सोह्रौं संशोधन) विधेयक, २०६५” को अंग बनोस् भनी निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा बहुमतबाट स्वीकृत भयो ।

त्यसपछि मा० अर्थ मन्त्रीको तर्फबाट मा० कानून, न्याय तथा संविधानसभा व्यवस्था मन्त्री श्री देवप्रसाद गुरुङले “ऋण तथा जमानत (सोह्रौं संशोधन) विधेयक, २०६५ लाई पारित गरियोस्” भनी राख्नुभएको प्रस्तावलाई सम्माननीय सभामुखले निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा बहुमतबाट पारित भयो ।

तदुपरान्त मा० कानून, न्याय तथा संविधानसभा व्यवस्था मन्त्री श्री देवप्रसाद गुरुङले “नेपालको अन्तरिम संविधान (छैठौं संशोधन) विधेयक, २०६५ माथि विचार गरियोस्” भन्ने प्रस्ताव पेश गर्नुभयो ।

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले “नेपालको अन्तरिम संविधान (छैठौं संशोधन) विधेयक, २०६५ माथि विचार गरियोस्” भन्ने प्रस्तावमाथि अर्थात् विधेयकमाथिको सामान्य छलफल प्रारम्भ भएको जानकारी गराउनु हुँदै छलफलमा विधेयकको सैद्धान्तिक पक्षमा मात्र छलफल हुने व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

त्यसपछि “नेपालको अन्तरिम संविधान (छैठौं संशोधन) विधेयक, २०६५ माथि विचार गरियोस्” भन्ने प्रस्तावमाथिको छलफलमा बोल्नको लागि कुनैपनि मा० सदस्यको नाम प्राप्त नभएकोले सम्माननीय सभामुखले “नेपालको अन्तरिम संविधान (छैठौं संशोधन) विधेयक, २०६५ माथि विचार गरियोस्” भन्ने प्रस्तावलाई निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा सर्वसम्मतिबाट स्वीकृत भयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले संविधान सभा बैठकको अन्तरिम कार्यविधि, २०६५ को दफा ३ बमोजिम मिति २०६५ कार्तिक २९ गते अर्को सूचना नभएसम्मको लागि स्थगित भएको संविधान सभाको चौधौं बैठक संविधान सभा नियमावली, २०६५ को नियम ३ को उपनियम (१) बमोजिम आजै आधा घण्टा पछि बस्ने जानकारी गराउनु भयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल मंसिर २ गते सोमवार विहान ११:०० बजे बस्ने गरी स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई
व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - २९

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल मंसिर २ गते सोमवार

व्यवस्थापिका-संसदको आजको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा दिनको १२:१५ बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम सम्माननीय प्रधानमन्त्री श्री पुष्पकमल दाहाल (प्रचण्ड) ले २०६५ कार्तिक २८ गते भारतको राजधानी नयाँ दिल्लीमा सम्पन्न बिस्टेकको दोस्रो शिखर सम्मेलन मूल रूपमा बिस्टेक अन्तर्गतका सहयोगका १३ क्षेत्रहरूमा छलफल केन्द्रित रहेको थियो भन्नुहुँदै नेपालको बदलिँदो राजनितिक परिप्रेक्ष्यमा बिस्टेक जस्ता क्षेत्रीय संस्थाहरूका माध्यमबाट गरीने आर्थिक तथा प्राविधिक सहयोगका प्रयासहरूसँग प्रत्यक्ष रूपमा आवद्ध रहेको, बिस्टेक क्षेत्रमा जनस्तरमा रहेको आपसी सम्पर्कलाई अभूँ अभिवृद्धि गर्न नेपालमा बिस्टेक पर्यटन केन्द्रको स्थापना गर्न गरेको प्रस्तावलाई सदस्य राष्ट्रका नेताहरूले सकारात्मक रूपमा लिनु भएको, बैठकको अन्त्यमा जारी गरिएको घोषणा पत्रले नेपालको चासोका विषयहरूलाई प्रत्यक्ष रूपमा सम्बोधन गरेको, विश्वव्यापी आर्थिक संकट तथा खाद्य र उर्जा संकटलाई सामना गर्न आपसी अनुभवहरूको आदान प्रदान गर्ने र समाजका कमजोर वर्गका जनतालाई पर्ने प्रभावका बारेमा विशेष ध्यान दिइने तर्फ घोषणा पत्र प्रतिवद्ध रहेको, अन्तर्राष्ट्रिय आतंकवाद, संगठित बहुराष्ट्रिय अपराध तथा लागू पदार्थको अवैध ओसारपसार सम्बन्धी क्षेत्रीय अभिसन्धिमा हस्ताक्षर गर्ने सम्बन्धमा र बिस्टेक सचिवालयको स्थापना, उर्जा, मौसम तथा हावापानी र साँस्कृतिक उद्योग क्षेत्रीय केन्द्रहरूको स्थापना गर्ने विषयमा छलफल भएको जानकारी दिनुभयो । साथै भारतीय प्रधानमन्त्री, श्रीलंकाका राष्ट्रपति, थाईल्याण्डका प्रधानमन्त्री, म्यान्मारका प्रधानमन्त्री तथा बंगलादेशका सरकार प्रमुखसँगको भेटघाटमा द्विपक्षीय र क्षेत्रीय हितका विषयहरूमा छलफल भएको जानकारी दिनुभयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले आजको शून्य समयको कार्यक्रम हटाइएको व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

तदुपरान्त प्रारम्भ भएको विशेष समयमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले विभिन्न समसामयिक विषयहरूमा आ-आफ्नो भनाई राख्नुभयो :-

१. मा० श्री रमेश लेखक	२. मा० श्री भीमप्रसाद गौतम
३. मा० श्री परी थापा	४. मा० श्री अनिलकुमार भ्ना
५. मा० श्री लोकेन्द्रबहादुर चन्द	६. मा० श्री हृदयेश त्रिपाठी
७. मा० श्री लीला न्याईच्याई	८. मा० श्री मिना पुन
९. मा० श्री प्रकाशचन्द्र लोहनी	१०. मा० श्री पट्टु थारु
११. मा० श्री रामशरण महत	१२. मा० श्री विनोदकुमार चौधरी
१३. मा० श्री सावित्रा गुरुङ्ग दुरा	१४. मा० श्री धनराज गुरुङ्ग
१५. मा० श्री सावित्रा भुसाल	१६. मा० श्री भोटनीदेवी खवास
१७. मा० श्री शान्ता चौधरी	१८. मा० श्री निर्मला प्रसाई

तत्पश्चात मा० अर्थ मन्त्रीको तर्फबाट मा० कानून, न्याय तथा संविधानसभा व्यवस्था मन्त्री श्री देवप्रसाद गुरुङ्गले “महालेखा परीक्षकको पैतालिासौँ वार्षिक प्रतिवेदन, २०६५” प्रस्तुत गर्नुभयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले उक्त प्रतिवेदनको आवश्यक प्रतिहरू महालेखा परीक्षकको कार्यालयबाट यथाशिघ्र प्राप्त गरी मा० सदस्यहरूलाई वितरण गरिने व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल मंसिर १० गते मंगलवार विहान ११:०० बजे बस्ने गरी स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई
व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - ३०

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल मंसिर १० गते मंगलवार

व्यवस्थापिका-संसदको आजको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा दिनको १२:१० बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम सम्माननीय सभामुखले आजको शून्य समयको कार्यक्रम हटाइएको व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

तदुपरान्त मा० कानून, न्याय तथा संविधान सभा व्यवस्था मन्त्री श्री देवप्रसाद गुरुङ्गले “गणतन्त्र सुदृढिकरण सम्बन्धी केही नेपाल कानूनलाई संशोधन गर्ने विधेयक, २०६५” प्रस्तुत गर्न अनुमति माग्ने प्रस्ताव प्रस्तुत गर्नुभयो ।

तत्पश्चात उक्त प्रस्ताव माथि संविधानसभा (व्यवस्थापिका-संसदको कार्य संचालन) नियमावली, २०६५ को नियम ६० बमोजिम विरोधको सूचना प्राप्त नभएकोले मा० कानून, न्याय तथा संविधान सभा व्यवस्था मन्त्री श्री देवप्रसाद गुरुङ्गले “गणतन्त्र सुदृढिकरण सम्बन्धी केही नेपाल कानूनलाई संशोधन गर्ने विधेयक, २०६५” प्रस्तुत गर्नुभयो ।

त्यसपछि मा० स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्री श्री गिरिराजमणी पोखरेलले “स्वास्थ्यकर्मी तथा स्वास्थ्य संस्थाको सुरक्षा सम्बन्धी विधेयक, २०६५” प्रस्तुत गर्न अनुमति माग्ने प्रस्ताव प्रस्तुत गर्नुभयो ।

तदुपरान्त उक्त प्रस्ताव माथि संविधानसभा (व्यवस्थापिका-संसदको कार्य संचालन) नियमावली, २०६५ को नियम ६० बमोजिम विरोधको सूचना प्राप्त नभएकोले मा० स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्री श्री गिरिराजमणी पोखरेलले “स्वास्थ्यकर्मी तथा स्वास्थ्य संस्थाको सुरक्षा सम्बन्धी विधेयक, २०६५” प्रस्तुत गर्नुभयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल मंसिर १३ गते शुक्रवार दिनको २:०० बजे बस्ने गरी स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई

व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - ३१

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल मंसिर १३ गते शुक्रवार

व्यवस्थापिका-संसदको आजको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा साँझ ५:५० बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम सम्माननीय सभामुखले आजको शून्य समयको कार्यक्रम हटाइएको व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

तदुपरान्त प्रारम्भ भएको विशेष समयमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले मित्र राष्ट्र भारतको मुम्बई स्थित होटल ताज, होटल ओवराय र नरिमान हाउस लगायतका स्थानमा २०६५ साल मंसिर ११ गते बेलुकी देखि आतंककारीको श्रृंखलावद्ध विष्फोटका कारण सयौं भारतीय जनता र केही विदेशीको मृत्यु भएकोमा उनीहरूप्रति श्रद्धाञ्जली र घाइतेहरूको शिघ्र स्वास्थ्य लाभको कामना गर्नुभयो साथै यस घटनाबाट पाठ सिक्ने नेपालले पनि सतर्कता अपनाउनु जरुरी भएको छ भन्ने लगायत विभिन्न समसामयिक विषयहरूमा आ-आफ्नो भनाई राख्नुभयो :-

१. मा० श्री लक्ष्मणप्रसाद घिमिरे	२. मा० श्री प्रदीपकुमार ज्ञवाली
३. मा० श्री प्रमोदप्रसाद गुप्ता	४. मा० श्री खिमलाल देवकोटा
५. मा० श्री यदुवंश भ्ना मैथिल वाहुन	६. मा० श्री अमिक शेरचन
७. मा० श्री सुनिलबाबु पन्त	८. मा० श्री जग्यबहादुर शाही
९. मा० श्री सन्तबहादुर नेपाली	१०. मा० श्री ध्यानगोविन्द रञ्जित
११. मा० श्री रत्न गुरुङ्ग	१२. मा० श्री नविन्द्रराज जोशी
१३. मा० श्री सपना प्रधान मल्ल	१४. मा० श्री रामकृष्ण चित्रकार

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले निम्नलिखित प्रस्तावलाई बैठकको सहमतिको लागि प्रस्तुत गर्नुहुँदा सर्वसम्मतिबाट पारित भयो ।

“व्यवस्थापिका-संसदको आजको यो बैठक मित्र राष्ट्र भारतको मुम्बई शहरका विभिन्न स्थानहरूमा गत मंसिर ११ गते (तदनुसार नोभेम्बर २६, २००८) बुधवार बेलुका देखि आतंककारीहरूबाट ठूलो संख्यामा सामान्य नागरिकहरू लगायत धेरैको ज्यान लिने र घाइते तुल्याउने गरी भएको कायरतापूर्ण आक्रमणको कडा शब्दमा निन्दा एवं भर्त्सना गर्दछ । साथै ठूलो जनधनको क्षति भएको दुःखको यस घडीमा मित्रराष्ट्र भारत, भारतीय जनता र उक्त आक्रमणमा परी जीवन गुमाएका व्यक्तिहरूका परिवारजन प्रति गहिरो सहानुभूति प्रकट गर्दछ ।”

तदुपरान्त मा० कानून, न्याय तथा संविधानसभा व्यवस्था मन्त्री श्री देवप्रसाद गुरुङ्गले “गणतन्त्र सुदृढिकरण सम्बन्धी केही नेपाल कानूनलाई संशोधन गर्ने विधेयक, २०६५ माथि विचार गरियोस्” भन्ने प्रस्ताव पेश गर्नुभयो ।

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले “गणतन्त्र सुदृढिकरण सम्बन्धी केही नेपाल कानूनलाई संशोधन गर्ने विधेयक, २०६५ माथि विचार गरियोस्” भन्ने प्रस्तावमाथि अर्थात् विधेयकमाथिको सामान्य छलफल प्रारम्भ भएको जानकारी गराउनुहुँदै छलफलमा विधेयकको सैद्धान्तिक पक्षमा मात्र छलफल हुने व्यहोरा समेत अनुरोध गर्नुभयो ।

त्यसपछि उक्त छलफलमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो :-

१. मा० श्री रमेश लेखक	२. मा० श्री खिमलाल देवकोटा
३. मा० श्री भीमबहादुर रावल	४. मा० श्री सपना प्रधान मल्ल

तदुपरान्त मा० कानून, न्याय तथा संविधानसभा व्यवस्था मन्त्री श्री देवप्रसाद गुरुङ्गले छलफलमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिनुभयो ।

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले “गणतन्त्र सुदृढिकरण सम्बन्धी केही नेपाल कानूनलाई संशोधन गर्ने विधेयक, २०६५ माथि विचार गरियोस्” भन्ने प्रस्तावलाई निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा बहुमतबाट स्वीकृत भयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल मंसिर १७ गते मंगलवार विहान ११:३० बजे बस्ने गरी स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई

व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - ३२

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल मंसिर १७ गते मंगलवार

व्यवस्थापिका-संसदको आजको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा दिनको १२:१० बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम प्रारम्भ भएको शून्य समयमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले विभिन्न समसामयिक विषयहरूमा आ-आफ्नो भनाई राख्नुभयो :-

१. मा० श्री दुर्गादेवी महतो	१९. मा० श्री पट्टु थारु
२. मा० श्री दुधकुमारी हमाल	२०. मा० श्री पदमबहादुर राई
३. मा० श्री देवराज जोशी	२१. मा० श्री परशुराम रम्तेल
४. मा० श्री देवीलाल चौधरी	२२. मा० श्री पार्वती रसाइली
५. मा० श्री धनराज गुरुङ	२३. मा० श्री पासाङ्ग शेर्पा (संखुवासभा)
६. मा० श्री धर्मप्रसाद घिमिरे	२४. मा० श्री पुजा खनाल
७. मा० श्री धर्मराज निरौला	२५. मा० श्री पुरनसिंह दयाल
८. मा० श्री धर्मराज वि.क.	२६. मा० श्री पुरुषोत्तम बस्नेत
९. मा० श्री ध्यानगोविन्द रञ्जित	२७. मा० श्री पुष्पविक्रम मल्ल
१०. मा० श्री नन्दकुमार प्रसाई	२८. मा० श्री प्रतिभा राणा
११. मा० श्री नन्दनकुमार दत्त	२९. मा० श्री प्रभु साह तेली
१२. मा० श्री नरेन्द्रबहादुर कुँवर	३०. मा० श्री प्रमिला राई
१३. मा० श्री नरेश भण्डारी	३१. मा० श्री प्रमोदप्रसाद गुप्ता
१४. मा० श्री नवराज धामी	३२. मा० श्री प्रल्हाद लामिछाने
१५. मा० श्री नारदमुनी राना	३३. मा० श्री प्रेमबहादुर तामाङ
१६. मा० श्री निलम वर्मा	३४. मा० श्री फूलमतीदेवी चौधरी
१७. मा० श्री नीलाम्बर आचार्य	३५. मा० श्री बवन सिंह
१८. मा० श्री नेत्रप्रसाद पन्थी	

तदुपरान्त प्रारम्भ भएको विशेष समयमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले विभिन्न समसामयिक विषयहरूमा आ-आफ्नो भनाई राख्नुभयो :-

१. मा० श्री लीलाकुमारी भण्डारी	२. मा० श्री रामशरण महत
३. मा० श्री डम्बरबहादुर खड्का	४. मा० श्री संजयकुमार साह
५. मा० श्री अरविन्द साह	६. मा० श्री अनिलकुमार भ्ना
७. मा० श्री चन्द्रप्रकाश मैनाली	८. मा० श्री भीमप्रसाद गौतम

यसैबीच सम्माननीय सभामुखले मा० श्री राधववीर जोशीलाई संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम १५२ को उपनियम (२) बमोजिम सांकेतिक भाषामा आफ्नो विचार प्रकट गर्न र उक्त सांकेतिक विचारलाई निजको सहयोगीबाट अनुवाद गरी बैठकमा सुनाउन अनुमति दिनुभयो ।

९. मा० श्री राधववीर जोशी	१०. मा० श्री लीला न्याईच्याई
११. मा० श्री सन्तबहादुर नेपाली	१२. मा० श्री प्रकाशचन्द्र लोहनी
१३. मा० श्री बुद्धरत्न मानन्धर	१४. मा० श्री लक्ष्मीलाल चौधरी
१५. मा० श्री सदरुल मिया हक	१६. मा० श्री इन्द्रमायाँ गुरुङ्ग
१७. मा० श्री जिपछिरिङ लामा शेर्पा	१८. मा० श्री मानसिंह राजवंशी
१९. मा० श्री सपना प्रधान मल्ल	

तदुपरान्त मा० स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्री श्री गिरिराजमणी पोखरेलले “स्वास्थ्यकर्मी तथा स्वास्थ्य संस्थाको सुरक्षा सम्बन्धी विधेयक, २०६५ माथि विचार गरियोस्” भन्ने प्रस्ताव पेश गर्नुभयो ।

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले “स्वास्थ्यकर्मी तथा स्वास्थ्य संस्थाको सुरक्षा सम्बन्धी विधेयक, २०६५ माथि विचार गरियोस्” भन्ने प्रस्तावमाथि अर्थात् विधेयकमाथिको सामान्य छलफल प्रारम्भ भएको जानकारी गराउनुहुँदै छलफलमा विधेयकको सैद्धान्तिक पक्षमा मात्र छलफल हुने व्यहोरा समेत अनुरोध गर्नुभयो ।

तत्पश्चात उक्त प्रस्तावमाथिको छलफलमा बोल्नको लागि कुनैपनि मा० सदस्यको नाम प्राप्त हुन नआएकोले सम्माननीय सभामुखले “स्वास्थ्यकर्मी तथा स्वास्थ्य संस्थाको सुरक्षा सम्बन्धी विधेयक, २०६५ माथि विचार गरियोस्” भन्ने प्रस्तावलाई निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा सर्वसम्मतिबाट स्वीकृत भयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल मंसिर १९ गते विहिवार विहान ११:०० बजे बस्ने गरी स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई
व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - ३३

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल मंसिर १९ गते विहवार

व्यवस्थापिका-संसदको आजको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा विहान ११:४० बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम प्रारम्भ भएको शून्य समयमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले विभिन्न समसामयिक विषयहरूमा आ-आफ्नो भनाई राख्नुभयो :-

१. मा० श्री राघववीर जोशी	२०. मा० श्री लक्ष्मी परियार
२. मा० श्री राधेश्याम अधिकारी	२१. मा० श्री लक्ष्मीलाल चौधरी
३. मा० श्री रामकुमार यादव	२२. मा० श्री लालबहादुर सुस्लिङ्ग मगर
४. मा० श्री रामकुमार राई	२३. मा० श्री लालमणी चौधरी
५. मा० श्री रामकुमार शर्मा	२४. मा० श्री लिला सुब्बा
६. मा० श्री रामचन्द्र राय अमात	२५. मा० श्री लिलाकुमारी भण्डारी
७. मा० श्री रामचन्द्र प्यासी कुसवाह	२६. मा० श्री लीला न्याईच्याँई
८. मा० श्री रामबहादुर बोहोरा	२७. मा० श्री विजयकुमार पौडेल
९. मा० श्री रामरती राम	२८. मा० श्री विभाकुमारी कार्की
१०. मा० श्री रामवती चौधरी	२९. मा० श्री विमला नेपाली
११. मा० श्री रामशिला ठाकुर	३०. मा० श्री विश्वदिप लिडदेन लिम्बु
१२. मा० श्री राम सहायप्रसाद यादव	३१. मा० श्री विश्वनाथ प्रसाद अग्रवाल
१३. मा० श्री रामानन्द मण्डल	३२. मा० श्री विश्वभक्त दुलाल
१४. मा० श्री रामशरण महत	३३. मा० श्री शरदसिंह भण्डारी (अछाम)
१५. मा० श्री रीमाकुमारी नेपाली	३४. मा० श्री शान्ता चौधरी
१६. मा० श्री रुकमिणी चौधरी	३५. मा० श्री शान्ति जिरेल
१७. मा० श्री रेनु चन्द (भट्ट)	३६. मा० श्री शान्ति बस्नेत (अधिकारी)
१८. मा० श्री रोशन गाहा थापा	३७. मा० श्री शान्तिदेवी चमार
१९. मा० श्री लक्ष्मण दत्त जोशी	

तदुपरान्त प्रारम्भ भएको विशेष समयमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले विभिन्न समसामयिक विषयहरूमा आ-आफ्नो भनाई राख्नुभयो :-

१. मा० श्री मायाप्रसाद शर्मा	२. मा० श्री जीवनप्रेम श्रेष्ठ
३. मा० श्री भीमबहादुर रावल	४. मा० श्री मृगेन्द्रकुमार सिंह यादव
५. मा० श्री गणेश तिवारी नेपाली	६. मा० श्री मालामति देवी राना
७. मा० श्री सीता पोखरेल	८. मा० श्री जग्यबहादुर शाही
९. मा० श्री चन्द्रबहादुर गुरुङ्ग (स्याङ्जा)	१०. मा० श्री सन्तबहादुर नेपाली
११. मा० श्री तिलक परियार	१२. मा० श्री बोधनारायण सरदार
१३. मा० श्री विना ज्ञवाली	१४. मा० श्री ललिता साह
१५. मा० श्री सरस्वती चौधरी	

तत्पश्चात सविधानसभा (व्यवस्थापिका-संसदको कार्य सञ्चालन) नियमावली, २०६५ को नियम २७ बमोजिम जरुरी सार्वजनिक महत्वको प्रस्तावका प्रस्तावक मा० श्री विनोदकुमार चौधरीले “अमेरिकी वित्तिय बजारमा कमसल कर्जा संकटले विश्व बजार आर्थिक मन्दीको चपेटामा परेको अवस्थामा अन्य देशहरूले आर्थिक मन्दीको प्रभाव न्यून गराउन राहतका विभिन्न कार्यक्रम सार्वजनिक गर्दै आएका र आर्थिक मन्दीकै कारण नेपालका उद्योगहरू, बैकिङ्ग क्षेत्र, शेयर बजार र घर जग्गा किनबेच क्षेत्रमा समेत असर गर्ने कुरा निश्चित भएकोले व्यवस्थापिका-संसदको यो बैठक विश्वव्यापी मन्दी र त्यसबाट नेपालको अर्थतन्त्रमा पर्ने प्रभावलाई न्यून

गराउन संरक्षणात्मक उपायहरू तत्काल अवलम्बन गर्न नेपाल सरकारलाई निर्देश गर्दछ” भन्ने सम्बन्धी सार्वजनिक महत्वको प्रस्तावमाथि छलफल प्रारम्भ गर्नुभयो ।

त्यसपछि उक्त प्रस्तावलाई मा० श्री शंकर पोखरेल र मा० श्री रामशरण महतले समर्थन गर्नुहुँदै छलफलमा भाग लिनुभयो ।

तदुपरान्त उक्त प्रस्तावमाथि प्रारम्भ भएको छलफलमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो :-

१. मा० श्री विश्वभक्त दुलाल	२. मा० श्री चन्द्रबहादुर गुरुङ्ग (स्याङ्जा)
३. मा० श्री मिनेन्द्रप्रसाद रिजाल	४. मा० श्री दिपकुमार उपाध्याय (लामिछाने)
५. मा० श्री तिलकबहादुर रावल	६. मा० श्री सुनिल प्रजापति
७. मा० श्री हरि रोक्का	८. मा० श्री खिमलाल देवकोटा
९. मा० श्री परि थापा	१०. मा० श्री अभिषेकप्रताप शाह
११. मा० श्री विजयकुमार पौडेल	१२. मा० श्री भगवती चौधरी
१३. मा० श्री सपना प्रधान मल्ल	१४. मा० श्री दिवाकर गोल्छा
१५. मा० श्री चन्द्रप्रकाश मैनाली	१६. मा० श्री सरिता गिरी

तत्पश्चात मा० अर्थ मन्त्री श्री बाबुराम भट्टराईले उक्त प्रस्तावमाथिको छलफलमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिनुभयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले आजको कार्यसूचीमा निर्धारित गरिएको व्यवस्थापन कार्यलाई सूचीबाट हटाइएको व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल मंसिर २६ गते विहिवार विहान ११:०० बजे बस्ने गरी स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई
व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - ३४

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल मंसिर २६ गते विहवार

व्यवस्थापिका-संसदको आजको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा दिनको १२:०० बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम प्रारम्भ भएको शून्य समयमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले विभिन्न समसामयिक विषयहरूमा आ-आफ्नो भनाई राख्नुभयो :-

१. मा० श्री राघववीर जोशी	२३. मा० श्री लिलाकुमारी बगाले (सोमई)
२. मा० श्री रामकुमार यादव	२४. मा० श्री लिलादेवी मेहता
३. मा० श्री रामकुमार राई	२५. मा० श्री लोकेन्द्रबहादुर चन्द
४. मा० श्री रामकृष्ण चित्रकार	२६. मा० श्री वविता देवी धोवी
५. मा० श्री रामचन्द्र राय अमात	२७. मा० श्री विजयकुमार पौडेल
६. मा० श्री रामबहादुर थापा मगर (उदयपुर)	२८. मा० श्री विभाकुमारी कार्की
७. मा० श्री रामशिला ठाकुर	२९. मा० श्री विमला नेपाली
८. मा० श्री राम सहायप्रसाद यादव	३०. मा० श्री विमला सुवेदी
९. मा० श्री रामानन्द मण्डल	३१. मा० श्री विश्वदिप लिङ्देन लिम्बु
१०. मा० श्री रीमाकुमारी नेपाली	३२. मा० श्री विश्वनाथप्रसाद यादव
११. मा० श्री रेणु दाहाल	३३. मा० श्री विषमलाल अधिकारी
१२. मा० श्री रेणुका चौलागाईं	३४. मा० श्री विष्णुप्रसाद चौधरी थारु
१३. मा० श्री रेनु चन्द (भट्ट)	३५. मा० श्री वीरमान चौधरी
१४. मा० श्री रोशन गाहा थापा	३६. मा० श्री शम्भु हजरा दुसाध
१५. मा० श्री ललिता किडरीङ मगर	३७. मा० श्री शरदसिंह भण्डारी (अछाम)
१६. मा० श्री ललिताकुमारी साह	३८. मा० श्री शान्ता न्यौपाने
१७. मा० श्री लक्ष्मी गुरुङ्ग	३९. मा० श्री शान्ति जिरेल
१८. मा० श्री लक्ष्मी कुमारी चौधरी	४०. मा० श्री शान्ति बस्नेत (अधिकारी)
१९. मा० श्री लक्ष्मीलाल चौधरी	४१. मा० श्री शान्तिदेवी चमार
२०. मा० श्री लालबहादुर सुस्लिङ्ग मगर	४२. मा० श्री शान्तिमाया तामाङ्ग
२१. मा० श्री लालमणी चौधरी	४३. मा० श्री शान्तीदेवी राजवंशी
२२. मा० श्री लिला सुब्बा	

तदुपरान्त प्रारम्भ भएको विशेष समयमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले विभिन्न समसामयिक विषयहरूमा आ-आफ्नो भनाई राख्नुभयो :-

१. मा० श्री खिमलाल देवकोटा	२. मा० श्री पुष्पा भुसाल
३. मा० श्री लालबाबु पण्डित	४. मा० श्री हेमराज तातेड
५. मा० श्री बसन्ती भ्वा	६. मा० श्री तिलकबहादुर थापा मगर
७. मा० श्री अमिक शेरचन	८. मा० श्री सुनिलबाबु पन्त
९. मा० श्री सुनिल प्रजापति	१०. मा० श्री गौरी महतो कोइरी
११. मा० श्री बबिना मोक्तान लावती	१२. मा० श्री रश्मीराज नेपाली
१३. मा० श्री बुद्धरत्न मानन्धर	१४. मा० श्री बबन सिंह
१५. मा० श्री पदमलाल विश्वकर्मा	१६. मा० श्री तुलसी सुब्बा
१७. मा० श्री प्रदिपकुमार ज्ञवाली	१८. मा० श्री यशोदादेवी अधिकारी
१९. मा० श्री करिमा बेगम	२०. मा० श्री चन्दन साह
२१. मा० श्री शुषमा शर्मा घिमिरे	२२. मा० श्री लक्ष्मी परियार
२३. मा० श्री रविन्द्रप्रसाद अधिकारी	२४. मा० श्री सत्य पहाडी

त्यसपछि मा० कानून, न्याय तथा संविधान सभा व्यवस्था मन्त्री श्री देवप्रसाद गुरुङ्गले “नेपालको अन्तरिम संविधान (छैठौं संशोधन) विधेयक, २०६५ माथिको दफावार छलफल सदनमा गरियोस्” भन्ने प्रस्ताव प्रस्तुत गर्नुभयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले “नेपालको अन्तरिम संविधान (छैठौँ संशोधन) विधेयक, २०६५” माथिको दफावार छलफल सदनमा गरियोस् भन्ने प्रस्तावलाई निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा सर्वसम्मतिबाट स्वीकृत भयो ।

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले “नेपालको अन्तरिम संविधान (छैठौँ संशोधन) विधेयक, २०६५” माथि कुनैपनि मा० सदस्यहरुको संशोधन प्राप्त हुन नआएकोले दफावार छलफल गरिरहनु नपर्ने जानकारी गराउनु हुँदै विधेयकको दफा २ अर्थात् नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ५१ माथिको संशोधन “नेपालको अन्तरिम संविधान (छैठौँ संशोधन) विधेयक, २०६५” को अंग बनोस् भनी निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा सर्वसम्मतिबाट स्वीकृत भयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले विधेयकको दफा ३ अर्थात् नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ५९ माथिको संशोधन “नेपालको अन्तरिम संविधान (छैठौँ संशोधन) विधेयक, २०६५” को अंग बनोस् भनी निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा सर्वसम्मतिबाट स्वीकृत भयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले विधेयकको दफा ४ अर्थात् नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ६३ माथिको संशोधन “नेपालको अन्तरिम संविधान (छैठौँ संशोधन) विधेयक, २०६५” को अंग बनोस् भनी निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा सर्वसम्मतिबाट स्वीकृत भयो ।

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले विधेयकको प्रस्तावना र नाम पढेर सुनाउनु हुँदै “नेपालको अन्तरिम संविधान (छैठौँ संशोधन) विधेयक, २०६५” को अंग बनोस् भनी निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा सर्वसम्मतिबाट स्वीकृत भयो ।

तदुपरान्त मा० कानून, न्याय तथा संविधान सभा व्यवस्था मन्त्री श्री देवप्रसाद गुरुङ्गले “नेपालको अन्तरिम संविधान (छैठौँ संशोधन) विधेयक, २०६५ लाई पारित गरियोस्” भनी प्रस्ताव प्रस्तुत गर्नुभयो ।

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले “नेपालको अन्तरिम संविधान (छैठौँ संशोधन) विधेयक, २०६५ लाई पारित गरियोस्” भन्ने प्रस्तावलाई संविधानसभा (व्यवस्थापिका-संसदको कार्य सञ्चालन) नियमावली, २०६५ को नियम ८४ को उपनियम (५) र (६) को प्रावधान बमोजिम संविधान सभामा तत्काल कायम रहेको सम्पूर्ण सदस्य संख्याको दुई तिहाई बहुमत आवश्यक भएकोले उक्त प्रस्तावलाई निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्दा विभाजन गरी मत संकलन गरिने व्यहोरा जानकारी गराउनु हुँदै विभाजन गर्दा अपनाइने प्रक्रियाका सम्बन्धमा मा० सदस्यहरुलाई जानकारी गराउनु भयो ।

त्यसपछि मा० कानून, न्याय तथा संविधान सभा व्यवस्था मन्त्री श्री देवप्रसाद गुरुङ्गले “नेपालको अन्तरिम संविधान (छैठौँ संशोधन) विधेयक, २०६५ लाई पारित गरियोस्” भनी राख्नुभएको प्रस्तावमा मत विभाजन गरी मत संकलन गर्दा व्यवस्थापिका-संसदमा तत्काल उपस्थित भै मतदान गर्ने मा० सदस्यहरुको संख्या जम्मा ४२४ रहेकोमा “नेपालको अन्तरिम संविधान (छैठौँ संशोधन) विधेयक, २०६५ लाई पारित गरियोस्” भन्ने प्रस्तावको पक्षमा अर्थात् “हुन्छ” भन्ने पक्षमा जम्मा ४२४ (चारसय चौबीस) मत, यस प्रस्तावको विपक्षमा अर्थात् “हुन्न” भन्ने पक्षमा “शून्य” मत र यस प्रस्तावको पक्ष अर्थात् “हुन्छ” वा विपक्ष अर्थात् “हुन्न” भन्ने पक्षमा मत प्रकट नगरी तटस्थ रहनुहुने अर्थात् “मत दिन्न” भन्ने पक्षमा जम्मा “शून्य” मत परेकोले सम्माननीय सभामुखले “नेपालको अन्तरिम संविधान (छैठौँ संशोधन) विधेयक, २०६५ लाई पारित गरियोस्” भन्ने प्रस्ताव व्यवस्थापिका-संसदमा तत्काल कायम रहेका सम्पूर्ण सदस्य संख्या ५९४ (पाँचसय चौरान्बे) को दुई तिहाई अर्थात् ३९६ (तीनसय छयान्बे) भन्दा बढी मत भएकोले “नेपालको अन्तरिम संविधान (छैठौँ संशोधन), २०६५” दुई तिहाई बहुमतबाट पारित भएको घोषणा गर्नुभयो ।

“नेपालको अन्तरिम संविधान (छैठौँ संशोधन) विधेयक, २०६५ लाई पारित गरियोस्” भन्ने प्रस्तावको पक्षमा अर्थात् “हुन्छ” भन्ने पक्षमा मतदान गर्नुहुने मा० सदस्यहरु :-

१. मा० श्री अकलबहादुर थिङ	१६. मा० श्री इन्द्रजित राई
२. मा० श्री अग्निप्रसाद सापकोटा	१७. मा० श्री इन्द्रजीत थारु
३. मा० श्री अग्नीप्रसाद खरेल	१८. मा० श्री इन्द्रबहादुर गुरुङ
४. मा० श्री अजयकुमार द्विवेदी	१९. मा० श्री इन्द्रमती यादव
५. मा० श्री अनिलकुमार भा	२०. मा० श्री इन्द्रमायाँ गुरुङ
६. मा० श्री अभिषेकप्रताप शाह	२१. मा० श्री इन्द्रावती अधिकारी (दनुवार)
७. मा० श्री अमरबहादुर गुरुङ तमु	२२. मा० श्री इश्वरी न्यौपाने
८. मा० श्री अमिक शेरचन	२३. मा० श्री इसलाममिया धोवी
९. मा० श्री अम्बिका बस्नेत	२४. मा० श्री ईश्वर दयाल मिश्र
१०. मा० श्री अमिलाल भागड	२५. मा० श्री उपेन्द्र यादव
११. मा० श्री अमृतलाल राजवंशी	२६. मा० श्री उमा कार्की विष्ट
१२. मा० श्री अमृता थापा मगर	२७. मा० श्री उमाकान्त शर्मा
१३. मा० श्री अरविन्द साह	२८. मा० श्री उमा गोठे (कपाली)
१४. मा० श्री अशोककुमार रोकायाक्षेत्री	२९. मा० श्री उमा भुजेल
१५. मा० श्री आडदावा शेर्पा	३०. मा० श्री उर्मिला महतो कोईरी

३१.	मा० श्री उर्मिला देवी साह	८२.	मा० श्री गोमा पाठक
३२.	मा० श्री उषाकला राई	८३.	मा० श्री गोविन्द नेपाली
३३.	मा० श्री एकराज भण्डारी	८४.	मा० श्री गोविन्द पौडेल
३४.	मा० श्री ओनसरी घर्ति मगर	८५.	मा० श्री गोविन्दराम प्रजा
३५.	मा० श्री ओमप्रकाश शर्मा	८६.	मा० श्री गौरी महतो कोइरी
३६.	मा० श्री कमला थापा	८७.	मा० श्री गौरी शंकर खड्का
३७.	मा० श्री कमला पन्त	८८.	मा० श्री गंगा पराजुली
३८.	मा० श्री कमला रोक्का	८९.	मा० श्री चक्रबहादुर ठकुरी
३९.	मा० श्री कमला शर्मा	९०.	मा० श्री चन्दन साह
४०.	मा० श्री करिमा वेगम	९१.	मा० श्री चन्दा देवी
४१.	मा० श्री कल्पनादेवी सुवेदी	९२.	मा० श्री चन्द्रदेव जोशी
४२.	मा० श्री कल्पना धमला	९३.	मा० श्री चन्द्रप्रकाश मैनाली
४३.	मा० श्री कल्याणी रिजाल	९४.	मा० श्री चन्द्रप्रसाद गजुरेल
४४.	मा० श्री कलावती देवी दूसाध	९५.	मा० श्री चन्द्रबहादुर गुरुङ्ग (मुस्ताङ)
४५.	मा० श्री कविता कुमारी सरदार	९६.	मा० श्री चन्द्रबहादुर थापा
४६.	मा० श्री कालीबहादुर मल्ल	९७.	मा० श्री चन्द्रलाल मेचे
४७.	मा० श्री काशीदेवी भ्ना	९८.	मा० श्री चन्द्रीराम टमटा
४८.	मा० श्री किरणकुमार राई	९९.	मा० श्री चलनबहादुर तामाङ्ग
४९.	मा० श्री किरणकुमारी (राय)	१००.	मा० श्री चिनक कुर्मी
५०.	मा० श्री किरण गुरुङ	१०१.	मा० श्री चिरञ्जीवि राम थारु
५१.	मा० श्री किरण यादव	१०२.	मा० श्री चुनबहादुर थामी
५२.	मा० श्री कुमारी मुक्तान	१०३.	मा० श्री छविलाल विश्वकर्मा
५३.	मा० श्री कुलप्रसाद नेपाल	१०४.	मा० श्री छिमी लामा
५४.	मा० श्री कुलबहादुर गुरुङ	१०५.	मा० श्री ज्वालाकुमारी साह
५५.	मा० श्री केशवकुमार बुढाथोकी	१०६.	मा० श्री जगत प्रसाद यादव
५६.	मा० श्री केशवप्रसाद नेपाल	१०७.	मा० श्री जगतबहादुर ताजपुरिया
५७.	मा० श्री केशवप्रसाद मैनाली	१०८.	मा० श्री जनार्दन शर्मा
५८.	मा० श्री केशव राई	१०९.	मा० श्री जयपुरी घर्ती
५९.	मा० श्री कृष्णकुमारी परियार	११०.	मा० श्री जयराम दाहाल
६०.	मा० श्री कृष्णप्रसाद यादव	१११.	मा० श्री जया घिमिरे
६१.	मा० श्री कृष्णप्रसाद सापकोटा	११२.	मा० श्री जितेन्द्रप्रसाद सोनार
६२.	मा० श्री कृष्णबहादुर महरा	११३.	मा० श्री जिपछिरिड लामा शेर्पा
६३.	मा० श्री कृष्णा अमात्य	११४.	मा० श्री जिवनप्रेम श्रेष्ठ
६४.	मा० श्री कृष्णा ठाकुर	११५.	मा० श्री जुनकुमारी रोका (ओली)
६५.	मा० श्री खड्गबहादुर बस्याल (सार्की)	११६.	मा० श्री जुब्बा सोरेन
६६.	मा० श्री खड्गबहादुर विश्वकर्मा	११७.	मा० श्री जुलीकुमारी महतो
६७.	मा० श्री खिमलाल देवकोटा	११८.	मा० श्री जोखबहादुर महरा
६८.	मा० श्री खुमा सुवेदी	११९.	मा० श्री जोगीलाल यादव
६९.	मा० श्री खुसिराम पाखीन	१२०.	मा० श्री भक्कुप्रसाद सुवेदी
७०.	मा० श्री खेमबहादुर बम	१२१.	मा० श्री भुलनाथ खनाल
७१.	मा० श्री गणेश तिवारी नेपाली	१२२.	मा० श्री टसी स्हाङमो गुरुङसेनी
७२.	मा० श्री गणेशबहादुर खड्का	१२३.	मा० श्री टिकाराम सुब्बा लेप्चा
७३.	मा० श्री गमबहादुर श्रीस मगर	१२४.	मा० श्री टेकबहादुर बस्नेत
७४.	मा० श्री गायत्री साह	१२५.	मा० श्री टेकेन्द्रप्रसाद भट्ट
७५.	मा० श्री गिरीराजमणी पोखेल	१२६.	मा० श्री टोपवहादुर रायमाभी
७६.	मा० श्री गीता ठगुन्ना	१२७.	मा० श्री डबलबहादुर शाह
७७.	मा० श्री गुणाखर बस्याल	१२८.	मा० श्री डम्बरबहादुर खड्का
७८.	मा० श्री गोकर्ण राई	१२९.	मा० श्री डम्बरध्वज तुम्बाहाम्फे
७९.	मा० श्री गोपाल किराँती	१३०.	मा० श्री डम्बर सिं सम्बाहाम्फे
८०.	मा० श्री गोपाल ठाकुर	१३१.	मा० श्री डिल्लीमान तामाङ
८१.	मा० श्री गोपीवहादुर सार्की (अछामी)	१३२.	मा० श्री डोल्मा तामाङ

१३३. मा० श्री ताराकुमारी घर्ती
 १३४. मा० श्री तारानारायण श्रेष्ठ
 १३५. मा० श्री तिलक परियार
 १३६. मा० श्री तिलकबहादुर रावल
 १३७. मा० श्री तिर्थराम डंगोल
 १३८. मा० श्री तुलबहादुर माभी
 १३९. मा० श्री तेजबहादुर मिजार
 १४०. मा० श्री थममाया थापामगर
 १४१. मा० श्री दलबहादुर राना
 १४२. मा० श्री दामाकुमारी शर्मा
 १४३. मा० श्री दामोदर चौधरी
 १४४. मा० श्री दालकुमारी सुनवार
 १४५. मा० श्री दावा तामाङ
 १४६. मा० श्री दिनानाथ शर्मा
 १४७. मा० श्री दिपकबहादुर के.सी.
 १४८. मा० श्री दिलबहादुर घिसिङ
 १४९. मा० श्री दिलिप महर्जन
 १५०. मा० श्री दुर्गाजयन्ती राई
 १५१. मा० श्री दुर्गादेवी महतो
 १५२. मा० श्री दुर्गा लिंखा
 १५३. मा० श्री दुर्गादेवी (पासवान)
 १५४. मा० श्री दुधकुमारी हमाल
 १५५. मा० श्री देवप्रसाद गुरुङ्ग
 १५६. मा० श्री देवराज जोशी
 १५७. मा० श्री देवीलाल चौधरी
 १५८. मा० श्री देवेन्द्रप्रसाद पटेल
 १५९. मा० श्री धर्मप्रसाद घिमिरे
 १६०. मा० श्री धर्मराज निरौला
 १६१. मा० श्री धर्मराज वि.क.
 १६२. मा० श्री धर्मशिला चापागाई
 १६३. मा० श्री ध्यानगोविन्द रञ्जित
 १६४. मा० श्री धिरेन्द्रबहादुर श्रेष्ठ
 १६५. मा० श्री धिरेन्द्राकुमारी उपाध्याय
 १६६. मा० श्री ध्रुव आडदम्बे
 १६७. मा० श्री नगेन्द्रबहादुर धिमाल
 १६८. मा० श्री नजिर मिया
 १६९. मा० श्री नन्दकुमार प्रसाई
 १७०. मा० श्री नन्दनकुमार दत्त
 १७१. मा० श्री नरबहादुर विष्ट
 १७२. मा० श्री नरेन्द्रबहादुर कुँवर
 १७३. मा० श्री नवराज धामी
 १७४. मा० श्री नविन्द्रराज जोशी
 १७५. मा० श्री नवोदिता चौधरी
 १७६. मा० श्री नारायणकाजी श्रेष्ठ
 १७७. मा० श्री नारायणप्रसाद अधिकारी
 १७८. मा० श्री नारायणप्रसाद दाहाल
 १७९. मा० श्री नारायणप्रसाद पौडेल
 १८०. मा० श्री नारायणी देवी घिमिरे अर्याल
 १८१. मा० श्री निमा लामा
 १८२. मा० श्री निलम के.सी. (खड्का)
 १८३. मा० श्री निलम वर्मा

१८४. मा० श्री नीरकुमारी कुँवर
 १८५. मा० श्री पट्टु थारु
 १८६. मा० श्री पदमबहादुर राई
 १८७. मा० श्री पदमलाल विश्वकर्मा
 १८८. मा० श्री पद्मा कुमारी अर्याल
 १८९. मा० श्री परशुराम रम्टेल
 १९०. मा० श्री परि थापा
 १९१. मा० श्री पार्वती थापा (श्रेष्ठ)
 १९२. मा० श्री पार्वती रसाइली
 १९३. मा० श्री पासाङ्ग शेर्पा (ताप्लेजुङ्ग)
 १९४. मा० श्री पासाङ्ग शेर्पा (संखुवासभा)
 १९५. मा० श्री पुजा खनाल
 १९६. मा० श्री पुरन राना थारु
 १९७. मा० श्री पुरनसिंह दयाल
 १९८. मा० श्री पुरुषोत्तम बस्नेत
 १९९. मा० श्री पुष्पकमल दाहाल (प्रचण्ड)
 २००. मा० श्री पुष्पविक्रम मल्ल
 २०१. मा० श्री पुष्पा भुसाल
 २०२. मा० श्री पूर्णप्रसाद राई
 २०३. मा० श्री पूर्णप्रसाद राजवंशी
 २०४. मा० श्री पूर्णबहादुर राना
 २०५. मा० श्री पोष्टबहादुर बोगटी
 २०६. मा० श्री पृथ्वी सुब्बा गुरुङ्ग
 २०७. मा० श्री प्रकाश पाख्रिन
 २०८. मा० श्री प्रकाशमान सिंह
 २०९. मा० श्री प्रतिभा राणा
 २१०. मा० श्री प्रदीपकुमार ज्ञवाली
 २११. मा० श्री प्रदुमनप्रसाद चौहान
 २१२. मा० श्री प्रमिलादेवी यादव
 २१३. मा० श्री प्रमोदप्रसाद गुप्ता
 २१४. मा० श्री प्रल्हाद लामिछाने
 २१५. मा० श्री प्रेमबहादुर तामाङ
 २१६. मा० श्री प्रेमबहादुर पुलामी
 २१७. मा० श्री फुलमतीदेवी चौधरी
 २१८. मा० श्री बलदेव शर्मा मजगैयां
 २१९. मा० श्री बवन सिंह
 २२०. मा० श्री वर्षमान पुन मगर
 २२१. मा० श्री बसन्ती भ्वा
 २२२. मा० श्री बाबुलाल पासवान
 २२३. मा० श्री बालकृष्ण खाण
 २२४. मा० श्री बिन्दा पाण्डे
 २२५. मा० श्री बिना पौडेल
 २२६. मा० श्री बिना ज्ञवाली
 २२७. मा० श्री बिनोद पहाडी
 २२८. मा० श्री बिमला के.सी.
 २२९. मा० श्री बिमला मिजार
 २३०. मा० श्री बिरबहादुर तामाङ्ग
 २३१. मा० श्री बिरेन्द्र जुहारचन
 २३२. मा० श्री बिष्णुप्रसाद रिमाल
 २३३. मा० श्री बुद्धरत्न मानन्धर
 २३४. मा० श्री बुद्धिराम गुरुङ

२३५.	मा० श्री बोधनारायण सरदार	२८६.	मा० श्री रामकृष्ण चित्रकार
२३६.	मा० श्री भगतबहादुर वढुवाल	२८७.	मा० श्री रामचन्द्र भ्ना
२३७.	मा० श्री भक्तबहादुर शाह	२८८.	मा० श्री रामचन्द्र राय अमात
२३८.	मा० श्री भरतकुमारी रेग्मी शर्मा	२८९.	मा० श्री रामचन्द्र प्यासी कुसवाह
२३९.	मा० श्री भरत प्रसाद शाह	२९०.	मा० श्री रामचरण चौधरी (थारु)
२४०.	मा० श्री भिमप्रसाद आचार्य	२९१.	मा० श्री रामजनम चौधरी
२४१.	मा० श्री भिमप्रसाद गौतम	२९२.	मा० श्री रामजीप्रसाद शर्मा
२४२.	मा० श्री भिष्म धिमाल	२९३.	मा० श्री रामबहादुर थापा मगर (चितवन)
२४३.	मा० श्री भीमराज चौधरी राजवंशी	२९४.	मा० श्री रामबहादुर थापा मगर (उदयपुर)
२४४.	मा० श्री भूपेन्द्र चौधरी	२९५.	मा० श्री रामबहादुर बोहोरा
२४५.	मा० श्री मधुसूदन अग्रवाल	२९६.	मा० श्री रामरती राम
२४६.	मा० श्री महा नेपाली	२९७.	मा० श्री रामशिला ठाकुर
२४७.	मा० श्री महालक्ष्मी श्रेष्ठ	२९८.	मा० श्री राम सहायप्रसाद यादव
२४८.	मा० श्री महेन्द्रध्वज जि.सी.	२९९.	मा० श्री रामानन्द मण्डल
२४९.	मा० श्री महेन्द्र पासवान	३००.	मा० श्री रामेश्वरप्रसाद रौनियार
२५०.	मा० श्री महेश चौधरी	३०१.	मा० श्री रीमाकुमारी नेपाली
२५१.	मा० श्री महेशप्रसाद यादव	३०२.	मा० श्री रुकमिणी चौधरी
२५२.	मा० श्री मातृकाप्रसाद यादव	३०३.	मा० श्री रुपा वि.क.
२५३.	मा० श्री मानबहादुर महतो	३०४.	मा० श्री रुपा सो.सी. चौधरी
२५४.	मा० श्री मानसिङ्ग राजवंशी	३०५.	मा० श्री रेणु दाहाल
२५५.	मा० श्री माया चेपाङ	३०६.	मा० श्री रेणुका चौलागाईं
२५६.	मा० श्री मायाप्रसाद शर्मा	३०७.	मा० श्री रेणुकुमारी यादव
२५७.	मा० श्री मिना पाण्डे	३०८.	मा० श्री रेनु चन्द (भट्ट)
२५८.	मा० श्री मिनाक्षी भ्ना	३०९.	मा० श्री रोशन गाहा थापा
२५९.	मा० श्री मुगालाल महतो	३१०.	मा० श्री ल्हारक्याल लामा
२६०.	मा० श्री मुन्नीकुमारी गुप्ता	३११.	मा० श्री लक्की शेरपा
२६१.	मा० श्री मोहनबहादुर खत्री	३१२.	मा० श्री ललिता किडरीड मगर
२६२.	मा० श्री मोहमद सफिक मिया	३१३.	मा० श्री ललिताकुमारी साह
२६३.	मा० श्री मोहमदि सिद्दिकी	३१४.	मा० श्री ललिता साह
२६४.	मा० श्री मंगल वि.क.	३१५.	मा० श्री लक्ष्मण दत्त जोशी
२६५.	मा० श्री मंगलसिद्धि मानन्धर	३१६.	मा० श्री लक्ष्मणलाल कर्ण
२६६.	मा० श्री यशोदा गुरुङ्ग (सुवेदी)	३१७.	मा० श्री लक्ष्मी गुरुङ्ग
२६७.	मा० श्री यशोदादेवी अधिकारी	३१८.	मा० श्री लक्ष्मी कुमारी चौधरी
२६८.	मा० श्री यामलाल कंडेल	३१९.	मा० श्री लक्ष्मीलाल चौधरी
२६९.	मा० श्री युवराज कार्की	३२०.	मा० श्री लालबहादुर सुस्लिङ्ग मगर
२७०.	मा० श्री रणध्वज लिम्बु	३२१.	मा० श्री लालबाबु पण्डित
२७१.	मा० श्री रत्न गुरुङ्ग	३२२.	मा० श्री लालमणी चौधरी
२७२.	मा० श्री रत्न शेरचन	३२३.	मा० श्री लिला सुब्बा
२७३.	मा० श्री रम्भा देवी	३२४.	मा० श्री लिलाकुमारी बगाले (सोमई)
२७४.	मा० श्री रविन्द्र प्रसाद अधिकारी	३२५.	मा० श्री लिलाकुमारी भण्डारी
२७५.	मा० श्री रश्मिराज नेपाली	३२६.	मा० श्री लिलादेवी मेहता
२७६.	मा० श्री राजकाजी महर्जन	३२७.	मा० श्री लेखराज भट्ट
२७७.	मा० श्री राजकुमार राई	३२८.	मा० श्री लोकेन्द्र विष्ट मगर
२७८.	मा० श्री राजकुमार श्रेष्ठ	३२९.	मा० श्री वविता देवी धोवी
२७९.	मा० श्री राजबहादुर बुढा क्षेत्री	३३०.	मा० श्री वालकृष्ण ढुंगेल
२८०.	मा० श्री राधववीर जोशी	३३१.	मा० श्री विजयकुमार पौडेल
२८१.	मा० श्री राधा ज्ञवाली	३३२.	मा० श्री विमलकुमार केडिया
२८२.	मा० श्री राधादेवी तिमल्सेना	३३३.	मा० श्री विभाकुमारी कार्की
२८३.	मा० श्री राधेश्याम अधिकारी	३३४.	मा० श्री विमला नेपाली
२८४.	मा० श्री रामकुमार यादव	३३५.	मा० श्री विमला सुवेदी
२८५.	मा० श्री रामकुमार राई	३३६.	मा० श्री विमलेन्द्र निधि

३३७.	मा० श्री विश्वदिप लिङ्गदेन लिम्बु	३८१.	मा० श्री सरिता गिरी
३३८.	मा० श्री विषमलाल अधिकारी	३८२.	मा० श्री सलमा खातुन मिकरानी
३३९.	मा० श्री विष्णुकुमारी राई	३८३.	मा० श्री सवितादेवी यादव
३४०.	मा० श्री विष्णुप्रसाद चौधरी थारु	३८४.	मा० श्री सर्वदेवप्रसाद ओझा
३४१.	मा० श्री विष्णुप्रसाद पौडेल	३८५.	मा० श्री सविना बराम
३४२.	मा० श्री वीरमान चौधरी	३८६.	मा० श्री सावित्रा गुरुङ्ग दुरा
३४३.	मा० श्री शम्भु हजरा दुसाध (महोत्तरी)	३८७.	मा० श्री सावित्रा भुसाल
३४४.	मा० श्री शरत सिंह भण्डारी (अछाम)	३८८.	मा० श्री सावित्री सिंह
३४५.	मा० श्री शरदसिंह भण्डारी	३८९.	मा० श्री सावित्रीकुमार काफ्ले
३४६.	मा० श्री शान्ता न्यौपाने	३९०.	मा० श्री सिताकुमारी पौडेल
३४७.	मा० श्री शान्ति जिरेल	३९१.	मा० श्री सिद्धार्थ कुमार सोमानी
३४८.	मा० श्री शान्ति बस्नेत (अधिकारी)	३९२.	मा० श्री सीता पोखरेल
३४९.	मा० श्री शान्तिदेवी चमार	३९३.	मा० श्री सुकदैया चौधरी (थारु)
३५०.	मा० श्री शान्तीदेवी राजवंशी	३९४.	मा० श्री सुदन राई
३५१.	मा० श्री शारदा घिमिरे	३९५.	मा० श्री सुदर्शन बराल
३५२.	मा० श्री शारदा भ्ना	३९६.	मा० श्री सुन्दरा थारु
३५३.	मा० श्री शारदा नेपाली	३९७.	मा० श्री सुनदेवी जोशी
३५४.	मा० श्री शारदादेवी कुमाल	३९८.	मा० श्री सुनिल प्रजापति
३५५.	मा० श्री शालिकराम जम्कटेल	३९९.	मा० श्री सुनीलबाबु पन्त
३५६.	मा० श्री शिवचन्द्र प्रसाद कुशवाहा	४००.	मा० श्री सुरेशकुमार आलेमगर
३५७.	मा० श्री शिवनारायण उराव	४०१.	मा० श्री सुरेन्द्र पाण्डे
३५८.	मा० श्री शिवपुजन राय यादव	४०२.	मा० श्री सुशीलचन्द्र अमात्य
३५९.	मा० श्री शिवराज गौतम	४०३.	मा० श्री सूर्यबहादुर सेन
३६०.	मा० श्री शिवराम यादव	४०४.	मा० श्री सूर्यमान दोड तामाङ्ग
३६१.	मा० श्री शीला कतिला	४०५.	मा० श्री सोनाम छेजुङ्ग लामा
३६२.	मा० श्री शुषमा शर्मा घिमिरे	४०६.	मा० श्री संघप्रसाद थारु
३६३.	मा० श्री शेरबहादुर पहरी	४०७.	मा० श्री हरीराम सिपाइली
३६४.	मा० श्री शोभाकर पराजुली	४०८.	मा० श्री हरिराज लिम्बु
३६५.	मा० श्री शंकर पोखरेल	४०९.	मा० श्री हरि रोकका
३६६.	मा० श्री शंकरबहादुर खड्का	४१०.	मा० श्री हरिलाल थापा मगर
३६७.	मा० श्री सकुन्तला लेप्चा	४११.	मा० श्री हलिना खातुन सोखिन
३६८.	मा० श्री सत्य पहाडी	४१२.	मा० श्री हसिना मियाँ
३६९.	मा० श्री सत्यलाल मुल	४१३.	मा० श्री हर्षजित लामा
३७०.	मा० श्री सन्धपाल मादेन	४१४.	मा० श्री हितमान शाक्य
३७१.	मा० श्री सन्तकुमार थारु	४१५.	मा० श्री हिमकुमारी सुनार
३७२.	मा० श्री सन्तबहादुर नेपाली	४१६.	मा० श्री हिसिला यमी (भट्टराई)
३७३.	मा० श्री सन्तमाया तामाङ	४१७.	मा० श्री हीरा गुरुङ
३७४.	मा० श्री सन्तोष थारु	४१८.	मा० श्री हेमबहादुर श्रेष्ठ
३७५.	मा० श्री सन्तोषी वि.क.	४१९.	मा० श्री हेमराज भण्डारी
३७६.	मा० श्री सन्ध्या देवी	४२०.	मा० श्री हेमराज तातेड
३७७.	मा० श्री सपना प्रधान मल्ल	४२१.	मा० श्री श्रवणकुमार अग्रवाल
३७८.	मा० श्री सरला यादव	४२२.	मा० श्री श्रामणेर आनन्द
३७९.	मा० श्री सरला रेग्मी	४२३.	मा० श्री श्रीराम ढकाल
३८०.	मा० श्री सरस्वती चौधरी	४२४.	मा० श्री ज्ञानेन्द्र कुमाल

तदनन्तर बैठक २०६५ साल मंसिर २९ गते आइतवार विहान ११:०० बजे बस्ने गरी स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई
व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - ३५

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल मंसिर २९ गते आइतवार

व्यवस्थापिका-संसदको आजको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा विहान ११:५० बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम प्रारम्भ भएको शून्य समयमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले विभिन्न समसामयिक विषयहरूमा आ-आफ्नो भनाई राख्नुभयो :-

१. मा० श्री अकलबहादुर थिङ	२१. मा० श्री कल्याणी रिजाल
२. मा० श्री अग्निप्रसाद सापकोटा	२२. मा० श्री कलावती देवी दूसाध
३. मा० श्री अभिषेकप्रताप शाह	२३. मा० श्री कविन्द्रनाथ ठाकुर
४. मा० श्री अमिक शेरचन	२४. मा० श्री कालीबहादुर मल्ल
५. मा० श्री अम्बिका बस्नेत	२५. मा० श्री काशीदेवी भ्ना
६. मा० श्री अमिलाल भ्नागड	२६. मा० श्री किरणकुमारी (राय)
७. मा० श्री अमृतलाल राजवंशी	२७. मा० श्री कुलप्रसाद नेपाल
८. मा० श्री अलाउदीन अन्सारी	२८. मा० श्री केशवप्रसाद नेपाल
९. मा० श्री अशोककुमार रोकायाक्षेत्री	२९. मा० श्री कृष्णकुमार चौधरी
१०. मा० श्री इन्द्रजित राई	३०. मा० श्री कृष्णकुमारी परियार
११. मा० श्री ईश्वरीप्रसाद दाहाल	३१. मा० श्री कृष्णप्रसाद यादव
१२. मा० श्री उमा कार्की विष्ट	३२. मा० श्री कृष्णा ठाकुर
१३. मा० श्री उषाकला राई	३३. मा० श्री खड्गबहादुर विश्वकर्मा
१४. मा० श्री उषा गुरुङ्ग	३४. मा० श्री खिमलाल देवकोटा
१५. मा० श्री कर्णजीत बुढाथोकी	३५. मा० श्री खुमा सुवेदी
१६. मा० श्री कमला थापा	३६. मा० श्री खुसिराम पाखीन
१७. मा० श्री कमला रोक्का	३७. मा० श्री खेमबहादुर बम
१८. मा० श्री कमला शर्मा	३८. मा० श्री गगन थापा
१९. मा० श्री कल्पनादेवी सुवेदी	३९. मा० श्री गणेश तिवारी नेपाली
२०. मा० श्री कल्पना सोव	

तदुपरान्त प्रारम्भ भएको विशेष समयमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले विभिन्न समसामयिक विषयहरूमा आ-आफ्नो भनाई राख्नुभयो :-

१. मा० श्री राधेश्याम अधिकारी	२. मा० श्री सावित्री देवी यादव
३. मा० श्री जीतेन्द्रप्रसाद सोनार	४. मा० श्री भीमबहादुर रावल
५. मा० श्री अनिलकुमार भ्ना	६. मा० श्री तीलकबहादुर थापा मगर
७. मा० श्री लोकेन्द्रबहादुर चन्द	८. मा० श्री दुर्गाजयन्ती राई
९. मा० श्री सुनिलबाबु पन्त	१०. मा० श्री सुनिल प्रजापति
११. मा० श्री चन्द्रबहादुर गुरुङ्ग	१२. मा० श्री सन्तबहादुर नेपाली
१३. मा० श्री रुकमिणी चौधरी	१४. मा० श्री बुद्धरत्न मानन्धर
१५. मा० श्री लक्ष्मीलाल चौधरी	१६. मा० श्री बबन सिंह
१७. मा० श्री यशोदा गुरुङ्ग (सुवेदी)	१८. मा० श्री जीपछिरिङ लामा शेर्पा
१९. मा० श्री सावित्रा भुसाल	२०. मा० श्री मुगालाल महतो
२१. मा० श्री हेमराज भण्डारी	२२. मा० श्री रामकृष्ण यादव
२३. मा० श्री सीताकुमारी पौडेल	२४. मा० श्री भरतप्रसाद साह
२५. मा० श्री विश्वेन्द्र पासवान	

तत्पश्चात मा० शिक्षा मन्त्री श्री रेणुकुमारी यादवले बनभोजको लागि गएका हिलवर्ड आवासिय मा.वि. चितवनका शिक्षक र विद्यार्थीहरुको नवलपरासीमा वस दुर्घटनामा परि निधन भएकोमा सरकारको तर्फबाट गहिरो दुःख व्यक्त गर्नुभयो साथै घाइतेको शिघ्र स्वास्थ्यलाभको कामना गर्दै “छात्रवृत्ति सम्बन्धी (तेस्रो संशोधन) विधेयक, २०६५” प्रस्तुत गर्न अनुमति माग्ने प्रस्ताव प्रस्तुत गर्नुभयो ।

त्यसपछि उक्त प्रस्ताव माथि संविधानसभा (व्यवस्थापिका-संसदको कार्यसञ्चालन) नियमावली, २०६५ को नियम ६० बमोजिम विरोधको सूचना प्राप्त नभएकोले मा० शिक्षा मन्त्री श्री रेणुकुमारी यादवले “छात्रवृत्ति सम्बन्धी (तेस्रो संशोधन) विधेयक, २०६५” प्रस्तुत गर्नुभयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल मंसिर ३० गते सोमवार दिनको ४:०० बजे बस्ने गरी स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई
व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - ३६

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल मंसिर ३० गते सोमवार

व्यवस्थापिका-संसदको आजको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा साँभ ७:०५ बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम सम्माननीय सभामुखले आजको शून्य समयको कार्यक्रम हटाईएको व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

तत्पश्चात प्रारम्भ भएको विशेष समयमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले विभिन्न समसामयिक विषयहरूमा आ-आफ्नो भनाई राख्नुभयो :-

१. मा० श्री रामशरण महत	२. मा० श्री सूर्यबहादुर सेन
३. मा० श्री अग्नीप्रसाद खरेल	४. मा० श्री हृदयेश त्रिपाठी
५. मा० श्री प्रतिभा राणा	६. मा० श्री प्रकाशचन्द्र लोहनी
७. मा० श्री लक्ष्मणलाल कर्ण	८. मा० श्री विश्वेन्द्र पासवान
९. मा० श्री करिमा वेगम	१०. मा० श्री लीला न्याईच्याई
११. मा० श्री सदरुल मिया हक	१२. मा० श्री शोभाकर पराजुली
१३. मा० श्री वर्षमान पुन मगर	१४. मा० श्री सुरेन्द्र पाण्डे

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले संविधानसभा (व्यवस्थापिका-संसदको कार्यसंचालन) नियमावली, २०६५ को नियम १०८ बमोजिम व्यवस्थापिका-संसदको नियमित कार्यमा सहयोग पुऱ्याउन विधायन समिति, विषयगत समितिहरू र विशेष समितिहरूमा रहनुहुने मा० सदस्यहरूको नाम क्रमशः सहमतिको लागि प्रस्तुत गरिने व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले संविधानसभा (व्यवस्थापिका-संसदको कार्यसञ्चालन) नियमावली, २०६५ को नियम १०९ बमोजिम विधायन समितिमा रहनुहुने निम्नलिखित मा० सदस्यहरूको नाम वाचन गर्नु भएपछि उक्त नामहरू सभा समक्ष सहमतिको लागि प्रस्तुत गर्नुहुँदा सभाले सहमति जनायो ।

विधायन समिति

१. मा० श्री अग्नीप्रसाद खरेल	२२. मा० श्री चुनबहादुर थामी
२. मा० श्री अमरबहादुर गुरुङ्ग तमु	२३. मा० श्री तिलक परियार
३. मा० श्री अमिक शेरचन	२४. मा० श्री दलबहादुर सुनार
४. मा० श्री आडदावा शेर्पा	२५. मा० श्री दिपकबहादुर के.सी.
५. मा० श्री इन्द्रावती अधिकारी (दनुवार)	२६. मा० श्री दुर्गीदेवी (पासवान)
६. मा० श्री उर्मिला देवी साह	२७. मा० श्री धर्मप्रसाद घिमिरे
७. मा० श्री उषाकला राई	२८. मा० श्री धर्मराज निरौला
८. मा० श्री एकनाथ ढकाल	२९. मा० श्री धिरेन्द्रबहादुर श्रेष्ठ
९. मा० श्री एकराज भण्डारी	३०. मा० श्री नरेन्द्रबहादुर कुँवर
१०. मा० श्री ओमप्रकाश यादव (रुपन्देही - २)	३१. मा० श्री नारायणप्रसाद पौडेल
११. मा० श्री कविन्द्रनाथ ठाकुर	३२. मा० श्री निमा लामा
१२. मा० श्री कुन्ती कुमारी शाही	३३. मा० श्री नीलाम्बर आचार्य
१३. मा० श्री केशवप्रसाद मैनाली	३४. मा० श्री पुजा खनाल
१४. मा० श्री केशव राई	३५. मा० श्री पुष्पा भुसाल
१५. मा० श्री कृष्णा ठाकुर	३६. मा० श्री प्रभु साह तेली
१६. मा० श्री खिमलाल देवकोटा	३७. मा० श्री प्रेमबहादुर सिंह
१७. मा० श्री गोपाल ठाकुर	३८. मा० श्री फुलमतीदेवी चौधरी
१८. मा० श्री चन्द्रदेव जोशी	३९. मा० श्री बवन सिंह
१९. मा० श्री चन्द्रबहादुर गुरुङ्ग (मुस्ताङ)	४०. मा० श्री बिरबहादुर तामाङ्ग
२०. मा० श्री चन्द्रीराम टमटा	४१. मा० श्री बुद्धरत्न मानन्धर
२१. मा० श्री चित्रबहादुर श्रेष्ठ	४२. मा० श्री बुद्धिराम गुरुङ

४३. मा० श्री मायाप्रसाद शर्मा
४४. मा० श्री मालवर सिंह थापा
४५. मा० श्री मिना पाण्डे
४६. मा० श्री यदुवंश भ्ना मैथिल वाहुन
४७. मा० श्री रत्न शेरचन
४८. मा० श्री रम्भा देवी
४९. मा० श्री रमेश लेखक
५०. मा० श्री राजकुमार लिम्बु (नाल्बो)
५१. मा० श्री राधादेवी तिमल्सेना
५२. मा० श्री राधेश्याम अधिकारी
५३. मा० श्री रामकृष्ण चित्रकार
५४. मा० श्री लक्ष्मणलाल कर्ण
५५. मा० श्री लक्ष्मीलाल चौधरी
५६. मा० श्री वविता देवी धोवी

५७. मा० श्री विभाकुमारी कार्की
५८. मा० श्री विश्वदिप लिडदेन लिम्बु
५९. मा० श्री विश्वेन्द्र पासवान
६०. मा० श्री शिवचन्द्र मिश्र
६१. मा० श्री शिवराज गौतम
६२. मा० श्री शोभाकर पराजुली
६३. मा० श्री सदरुल मिया हक
६४. मा० श्री सपना प्रधान मल्ल
६५. मा० श्री सलमा खालुन मिकरानी
६६. मा० श्री सुनदेवी जोशी
६७. मा० श्री सुनिल प्रजापति
६८. मा० श्री सुमित्रादेवी राय यादव
६९. मा० श्री सेवकीदेवी दास तत्मा
७०. मा० श्री हरिनारायण यादव

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले संविधानसभा (व्यवस्थापिका-संसदको कार्यसञ्चालन) नियमावली, २०६५ को नियम ११० बमोजिमका विषयगत समितिहरूमा रहनुहुने निम्नलिखित मा० सदस्यहरूको नाम वाचन गर्नु भएपछि उक्त नामहरू सभा समक्ष सहमतिको लागि प्रस्तुत गर्नुहुँदा सभाले सहमति जनायो ।

अर्थ र श्रम सम्बन्ध समिति

१. मा० श्री अकलबहादुर थिङ
२. मा० श्री अर्जुन राई
३. मा० श्री अरविन्द साह
४. मा० श्री आत्मारामप्रसाद साह
५. मा० श्री आशाकुमारी सरदार
६. मा० श्री ओनसरी घर्ति मगर
७. मा० श्री कल्पना राणा
८. मा० श्री खुमा सुवेदी
९. मा० श्री गोकर्ण राई
१०. मा० श्री घनश्याम यादव अहिर
११. मा० श्री चक्रबहादुर ठकुरी
१२. मा० श्री जग्यबहादुर शाही
१३. मा० श्री जिपछिरिङ लामा शेर्पा
१४. मा० श्री टेकेन्द्रप्रसाद भट्ट
१५. मा० श्री तिलकबहादुर थापा मगर
१६. मा० श्री तिलकबहादुर रावल
१७. मा० श्री दिवाकर गोल्छा
१८. मा० श्री दुर्गाकुमारी वि.क.
१९. मा० श्री दुर्गा परियार
२०. मा० श्री दुधकुमारी हमाल
२१. मा० श्री देवीलाल चौधरी
२२. मा० श्री नरबहादुर विष्ट
२३. मा० श्री नारायण खड्का
२४. मा० श्री निर्मला प्रसाई
२५. मा० श्री पदमज्योति
२६. मा० श्री प्रकाश पाखिन
२७. मा० श्री बादशाह कुर्मी
२८. मा० श्री बिनोदकुमार चौधरी

२९. मा० श्री बिरिन्द्र जुहारचन
३०. मा० श्री बिष्णुप्रसाद रिमाल
३१. मा० श्री भगवति चौधरी
३२. मा० श्री भरतकुमारी रेग्मी शर्मा
३३. मा० श्री महेन्द्र पासवान
३४. मा० श्री महेश चौधरी
३५. मा० श्री मिनेन्द्रप्रसाद रिजाल
३६. मा० श्री मोतिलाल दुगड
३७. मा० श्री रामकुमार राई
३८. मा० श्री रामशरण महत
३९. मा० श्री लक्ष्मी परियार
४०. मा० श्री लिलादेवी मेहता
४१. मा० श्री विजयकुमार पौडेल
४२. मा० श्री विमलकुमार केडिया
४३. मा० श्री विष्णुप्रसाद चौधरी थारु
४४. मा० श्री शरदसिंह भण्डारी (अछाम)
४५. मा० श्री शान्ति बस्नेत (अधिकारी)
४६. मा० श्री शारदा भ्ना
४७. मा० श्री शालिकराम जम्कटेल
४८. मा० श्री शिसिला कन्दडवा
४९. मा० श्री शेरबहादुर कुवर
५०. मा० श्री शंकर पोखरेल
५१. मा० श्री सूर्यबहादुर के.सी.
५२. मा० श्री हरि रोक्का
५३. मा० श्री हितमान शाक्य
५४. मा० श्री हेमराज तातेड
५५. मा० श्री श्रवणकुमार अग्रवाल
५६. मा० श्री श्रीराम ढकाल

अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध र मानव अधिकार समिति

१. मा० श्री आरजू राणा देउवा
२. मा० श्री इन्द्रमती यादव
३. मा० श्री ईश्वरीप्रसाद दाहाल
४. मा० श्री उमा कार्की विष्ट
५. मा० श्री कमला थापा
६. मा० श्री किरण यादव
७. मा० श्री कुमार राई
८. मा० श्री कृष्णा अमात्य
९. मा० श्री खड्गबहादुर विश्वकर्मा

१०. मा० श्री गौरी महतो कोइरी
११. मा० श्री चन्द्रप्रसाद गजुरेल
१२. मा० श्री चन्द्रिकाप्रसाद यादव
१३. मा० श्री जोखबहादुर महारा
१४. मा० श्री तेजबहादुर मिजार
१५. मा० श्री धर्मशिला चापागाई
१६. मा० श्री ध्रुव आडदम्बे
१७. मा० श्री नगोन्द्रबहादुर धिमाल
१८. मा० श्री नजिर मिया

१९.	मा० श्री नरहरि आचार्य	३८.	मा० श्री रीमाकुमारी नेपाली
२०.	मा० श्री नविन्द्रराज जोशी	३९.	मा० श्री रुपा वि.क.
२१.	मा० श्री नारायणकाजी श्रेष्ठ	४०.	मा० श्री रेनु चन्द (भट्ट)
२२.	मा० श्री नारायणमान विजुकुंछें	४१.	मा० श्री लहारक्याल लामा
२३.	मा० श्री पदमलाल विश्वकर्मा	४२.	मा० श्री लक्की शेर्पा
२४.	मा० श्री पार्वती महतो (कुमाल)	४३.	मा० श्री ललिताकुमारी साह
२५.	मा० श्री पार्वती रसाइली	४४.	मा० श्री लोकेन्द्रबहादुर चन्द
२६.	मा० श्री पुरन राना थारु	४५.	मा० श्री विषमलाल अधिकारी
२७.	मा० श्री प्रदीप गिरी	४६.	मा० श्री शशांक कोइराला
२८.	मा० श्री बिन्दा पाण्डे	४७.	मा० श्री शिवराम यादव
२९.	मा० श्री भरत प्रसाद शाह	४८.	मा० श्री सन्तबहादुर नेपाली
३०.	मा० श्री भीमबहादुर रावल	४९.	मा० श्री सन्तोष थारु
३१.	मा० श्री भीमराज चौधरी राजवंशी	५०.	मा० श्री सलाहुद्दीन मुसलमान
३२.	मा० श्री महन्थ ठाकुर	५१.	मा० श्री सावित्रा गुरुङ्ग दुरा
३३.	मा० श्री मोहमदि सिद्दिकी	५२.	मा० श्री सावित्रीकुमार काफ्ले
३४.	मा० श्री राधा ज्वाली	५३.	मा० श्री सिता गुरुङ्ग
३५.	मा० श्री रामप्रित पासवान	५४.	मा० श्री सुनीलबाबु पन्त
३६.	मा० श्री राम सहायप्रसाद यादव	५५.	मा० श्री सुरेशकुमार आलेमगर
३७.	मा० श्री रामानन्द मण्डल	५६.	मा० श्री सुशीलचन्द्र अमात्य

प्राकृतिक स्रोत र साधन समिति

१.	मा० श्री अभिषेकप्रताप शाह	२९.	मा० श्री प्रमिला राई
२.	मा० श्री अमृतलाल राजवंशी	३०.	मा० श्री बिना पौडेल
३.	मा० श्री इन्द्रजीत थारु	३१.	मा० श्री विमला मिजार
४.	मा० श्री कल्पना धमला	३२.	मा० श्री बुधनीदेवि महतो
५.	मा० श्री किरणकुमार राई	३३.	मा० श्री भैरे कामी
६.	मा० श्री कुलप्रसाद नेपाल	३४.	मा० श्री महालक्ष्मी अर्याल उपाध्याय
७.	मा० श्री कृष्णप्रसाद यादव	३५.	मा० श्री मातृकाप्रसाद यादव
८.	मा० श्री गगन थापा	३६.	मा० श्री मोहनबहादुर खत्री
९.	मा० श्री चन्द्रदेव जोशी	३७.	मा० श्री मोहम्मद इस्तियाक राई
१०.	मा० श्री चन्द्रबहादुर गुरुङ्ग (स्याङ्जा)	३८.	मा० श्री यशोदा गुरुङ्ग (सुवेदी)
११.	मा० श्री छिमी लामा	३९.	मा० श्री यशोदादेवी अधिकारी
१२.	मा० श्री ज्वालाकुमारी साह	४०.	मा० श्री रणध्वज लिम्बु
१३.	मा० श्री जनककुमारी चालिसे	४१.	मा० श्री रत्न गुरुङ्ग
१४.	मा० श्री जुलीकुमारी महतो	४२.	मा० श्री रमेश रिजाल
१५.	मा० श्री भ्रूलनाथ खनाल	४३.	मा० श्री रामकुमार शर्मा
१६.	मा० श्री दानबहादुर कुर्मि (चौधरी)	४४.	मा० श्री रामनरेश राय
१७.	मा० श्री दावा तामाङ्ग	४५.	मा० श्री रामबहादुर बोहोरा
१८.	मा० श्री दिलिप महर्जन	४६.	मा० श्री ललिता साह
१९.	मा० श्री दुर्गाजयन्ती राई	४७.	मा० श्री लक्ष्मणप्रसाद धिमिरे
२०.	मा० श्री धर्मराज वि.क.	४८.	मा० श्री लक्ष्मी कुमारी चौधरी
२१.	मा० श्री ध्यानगोविन्द रञ्जित	४९.	मा० श्री लोकेन्द्र विष्ट मगर
२२.	मा० श्री नन्दनकुमार दत्त	५०.	मा० श्री विमला सुवेदी
२३.	मा० श्री नवोदिता चौधरी	५१.	मा० श्री शान्ता चौधरी
२४.	मा० श्री नेत्रप्रसाद पन्थी	५२.	मा० श्री शारदा धिमिरे
२५.	मा० श्री पट्टु थारु	५३.	मा० श्री सत्य पहाडी
२६.	मा० श्री पदमबहादुर राई	५४.	मा० श्री सन्धपाल मादेन
२७.	मा० श्री पासाङ्ग शेर्पा (संखुवासभा)	५५.	मा० श्री सरस्वती चौधरी
२८.	मा० श्री पृथ्वी सुब्बा गुरुङ्ग	५६.	मा० श्री संजयकुमार साह

बिकास समिति

१.	मा० श्री कर्णजीत बुढाथोकी	६.	मा० श्री कृष्णप्रसाद सापकोटा
२.	मा० श्री कल्पना सोव	७.	मा० श्री गमबहादुर श्रीस मगर
३.	मा० श्री केशवकुमार बुढाथोकी	८.	मा० श्री गोविन्दराम प्रजा
४.	मा० श्री कौशलकुमार राय यादव	९.	मा० श्री चन्दा देवी
५.	मा० श्री कृष्णकुमार चौधरी	१०.	मा० श्री चन्द्रलाल मेचे

११. मा० श्री चलनबहादुर तामाङ्ग
१२. मा० श्री जयप्रकाश यादव
१३. मा० श्री जितेन्द्रप्रसाद सोनार
१४. मा० श्री जिवनप्रेम श्रेष्ठ
१५. मा० श्री टोपबहादुर रायमाभी
१६. मा० श्री डबलबहादुर शाह
१७. मा० श्री डम्बरबहादुर खड्का
१८. मा० श्री तारानारायण श्रेष्ठ
१९. मा० श्री दामोदर चौधरी
२०. मा० श्री दिपक कार्की
२१. मा० श्री दुर्गा लिंखा
२२. मा० श्री देवराज जोशी
२३. मा० श्री नन्दकुमार प्रसाई
२४. मा० श्री नारदमुनी राना
२५. मा० श्री पद्मा कुमारी अर्याल
२६. मा० श्री पूर्णकुमार शेर्मा
२७. मा० श्री पूर्णप्रसाद राई
२८. मा० श्री प्रकाशमान सिंह
२९. मा० श्री प्रदुमनप्रसाद चौहान
३०. मा० श्री बोधनारायण सरदार
३१. मा० श्री महेन्द्र यादव
३२. मा० श्री मानबहादुर महतो
३३. मा० श्री मुगालाल महतो
३४. मा० श्री युवराज कार्की

३५. मा० श्री रमा गुरागाई
३६. मा० श्री रश्मिराज नेपाली
३७. मा० श्री राजकिशोर यादव
३८. मा० श्री राधववीर जोशी
३९. मा० श्री रामकुमार यादव
४०. मा० श्री रामचन्द्र राय अमात
४१. मा० श्री रामचरण चौधरी (थारु)
४२. मा० श्री रामबहादुर थापा मगर (उदयपुर)
४३. मा० श्री रामरती राम
४४. मा० श्री ललिता किडरीड मगर
४५. मा० श्री विश्वनाथप्रसाद यादव
४६. मा० श्री विष्णुकुमारी राई
४७. मा० श्री सन्तमाया तामाङ
४८. मा० श्री सन्तोषी वि.क.
४९. मा० श्री सभिता कार्की
५०. मा० श्री सरिता गिरी
५१. मा० श्री सरोजकुमार यादव
५२. मा० श्री सुनीता कुमारी महतो
५३. मा० श्री सोनाम छेजुङ्ग लामा
५४. मा० श्री हरिलाल थापा मगर
५५. मा० श्री हलिना खातुन सोखिन
५६. मा० श्री श्रामणेर आनन्द
५७. मा० श्री ज्ञानेन्द्र कुमाल

महिला, बालबालिका र समाज कल्याण समिति

१. मा० श्री अबुल कलाम आजाद
२. मा० श्री अमिलाल भ्नागड
३. मा० श्री इसलाममिया धोवी
४. मा० श्री उमा अधिकारी (रेग्मी)
५. मा० श्री उमा गोठे (कपाली)
६. मा० श्री उर्मिला महतो कोईरी
७. मा० श्री कमला शर्मा
८. मा० श्री करिमा वेगम
९. मा० श्री कलावती देवी दूसाध
१०. मा० श्री कविता कुमारी सरदार
११. मा० श्री काशीदेवी भ्ना
१२. मा० श्री किरणकुमारी (राय)
१३. मा० श्री खेमबहादुर बम
१४. मा० श्री गोविन्द नेपाली
१५. मा० श्री जगतबहादुर ताजपुरिया
१६. मा० श्री जयपुरी घर्ती
१७. मा० श्री जुब्बा सोरेन
१८. मा० श्री डोलबहादुर कार्की
१९. मा० श्री तुलबहादुर माभी
२०. मा० श्री दालकुमारी सुनवार
२१. मा० श्री धिरेन्द्राकुमारी उपाध्याय
२२. मा० श्री नवराज कोइराला
२३. मा० श्री पार्वती थापा (श्रेष्ठ)
२४. मा० श्री पासाङ्ग शेर्पा (ताप्लेजुङ्ग)
२५. मा० श्री पुरनसिंह दयाल
२६. मा० श्री फुलमतीदेवी चौधरी
२७. मा० श्री बबीना मोक्तान लावती
२८. मा० श्री बलदेव शर्मा मजगैयां
२९. मा० श्री बसन्ती भ्ना
३०. मा० श्री बाबुलाल पासवान

३१. मा० श्री बिनोद पहाडी
३२. मा० श्री मणि (खम्बु) किराती
३३. मा० श्री मालामती देवी राना
३४. मा० श्री मीना पुन
३५. मा० श्री मो. अकवाल अहमद शाह
३६. मा० श्री मोहनप्रसाद पाण्डेय
३७. मा० श्री मंगल वि.क.
३८. मा० श्री रामशिला ठाकुर
३९. मा० श्री रुपा सो.सी. चौधरी
४०. मा० श्री लिला सुब्बा
४१. मा० श्री लिलाकुमारी बगाले (सोमई)
४२. मा० श्री लिलाकुमारी भण्डारी
४३. मा० श्री विमला नेपाली
४४. मा० श्री शान्तीदेवी राजवंशी
४५. मा० श्री शारदा नेपाली
४६. मा० श्री शारदादेवी कुमाल
४७. मा० श्री शीला कतिला
४८. मा० श्री शेरबहादुर पहरी
४९. मा० श्री सन्ध्या देवी
५०. मा० श्री सरला रेग्मी
५१. मा० श्री सवितादेवी यादव
५२. मा० श्री सावित्री सिंह
५३. मा० श्री सिताकुमारी पौडेल
५४. मा० श्री सीता पोखरेल
५५. मा० श्री सुकदेवा चौधरी (थारु)
५६. मा० श्री सुप्रभा धिमिरे
५७. मा० श्री हरीराम सिपाइली
५८. मा० श्री हर्षजित लामा
५९. मा० श्री हिमकुमारी सुनार
६०. मा० श्री हीरा गुरुड

राज्य व्यवस्था समिति

१. मा० श्री अर्जुनप्रसाद जोशी

२. मा० श्री अमृता थापा मगर

३. मा० श्री उमाकान्त चौधरी
४. मा० श्री ओमप्रकाश शर्मा
५. मा० श्री कल्याणी रिजाल
६. मा० श्री कालीबहादुर मल्ल
७. मा० श्री कृष्णकुमारी परियार
८. मा० श्री खड्गबहादुर बस्याल (सार्की)
९. मा० श्री खुसिराम पाखीन
१०. मा० श्री गणेश तिवारी नेपाली
११. मा० श्री गोविन्द पौडेल
१२. मा० श्री चिनक कुर्मी
१३. मा० श्री चित्रबहादुर के.सी.
१४. मा० श्री छियामा राई
१५. मा० श्री जगदिश्वर नरसिंह के.सी.
१६. मा० श्री डम्बर सिं सम्वाहाम्फे
१७. मा० श्री डिल्लीमान तामाङ
१८. मा० श्री ताराकुमारी घर्ती
१९. मा० श्री थममाया थापामगर
२०. मा० श्री दिनानाथ शर्मा
२१. मा० श्री नरबहादुर पुन
२२. मा० श्री नारायणप्रसाद अधिकारी
२३. मा० श्री निलम वर्मा
२४. मा० श्री नीरकुमारी कुंवर
२५. मा० श्री परशुराम रम्तेल
२६. मा० श्री पूर्णबहादुर खड्का
२७. मा० श्री प्रकाशशरण महत
२८. मा० श्री प्रतिभा राणा
२९. मा० श्री प्रदीपकुमार ज्ञवाली
३०. मा० श्री बिमला के.सी.
३१. मा० श्री बिष्णुमाया विश्वकर्मा

३२. मा० श्री भगतबहादुर बहुवाल
३३. मा० श्री भिमप्रसाद गौतम
३४. मा० श्री महेन्द्रप्रसाद यादव
३५. मा० श्री महेशप्रसाद यादव
३६. मा० श्री मुहम्मद वकील मुसलमान
३७. मा० श्री मृगेन्द्रकुमार सिंह यादव
३८. मा० श्री यामलाल कंडेल
३९. मा० श्री राजकुमार राई
४०. मा० श्री राजबहादुर बुढा क्षेत्री
४१. मा० श्री राजेन्द्रकुमार खेतान
४२. मा० श्री राधादेवी तिमल्सेना
४३. मा० श्री रामकुमारी देवी यादव
४४. मा० श्री रामजनम चौधरी
४५. मा० श्री रामनाथ ढकाल
४६. मा० श्री रामसरोज यादव
४७. मा० श्री लीला न्याईच्याई
४८. मा० श्री विश्वनाथ प्रसाद अग्रवाल
४९. मा० श्री वीरमान चौधरी
५०. मा० श्री शरत सिंह भण्डारी (महोत्तरी)
५१. मा० श्री शत्रुघ्न महतो
५२. मा० श्री शुषमा शर्मा घिमिरे
५३. मा० श्री सरला यादव
५४. मा० श्री सविना बराम
५५. मा० श्री सावित्रा भुसाल
५६. मा० श्री सुदन राई
५७. मा० श्री सुदर्शन बराल
५८. मा० श्री सुन्दरा थारु
५९. मा० श्री हरिराज लिम्बु

सार्वजनिक लेखा समिति

१. मा० श्री अजयकुमार चौरसिया
२. मा० श्री अनिलकुमार भ्ना
३. मा० श्री अलाउद्दीन अन्सारी
४. मा० श्री अशोककुमार रोकायाक्षेत्री
५. मा० श्री उषा गुरुङ्ग
६. मा० श्री कमला पन्त
७. मा० श्री कल्पनादेवी सुवेदी
८. मा० श्री केशवप्रसाद नेपाल
९. मा० श्री केशवप्रसाद मैनाली
१०. मा० श्री गायत्री साह
११. मा० श्री गुणाखर बस्याल
१२. मा० श्री गोपीबहादुर सार्की (अछामी)
१३. मा० श्री गोमा पाठक
१४. मा० श्री गोविन्द चौधरी
१५. मा० श्री गौरी शंकर खड्का
१६. मा० श्री गंगा पराजुली
१७. मा० श्री जया घिमिरे
१८. मा० श्री जुनकुमारी रोका (ओली)
१९. मा० श्री टिकाराम सुब्बा लेप्चा
२०. मा० श्री टेकबहादुर बस्नेत
२१. मा० श्री तुलसी सुब्बा
२२. मा० श्री दीपकुमार उपाध्याय (लामिछाने)
२३. मा० श्री देवेन्द्रप्रसाद पटेल
२४. मा० श्री धनराज गुरुङ
२५. मा० श्री नरेश भण्डारी
२६. मा० श्री नवराज धामी
२७. मा० श्री नारायणप्रसाद दाहाल
२८. मा० श्री नारायणी देवी घिमिरे अर्याल
२९. मा० श्री परि थापा

३०. मा० श्री पोष्टबहादुर वोगटी
३१. मा० श्री प्रकाशचन्द्र लोहनी
३२. मा० श्री प्रमोदप्रसाद गुप्ता
३३. मा० श्री प्रल्हाद लामिछाने
३४. मा० श्री प्रेमबहादुर पुलामी
३५. मा० श्री प्रेमबहादुर सिंह
३६. मा० श्री भानुभक्त जोशी
३७. मा० श्री महेन्द्रध्वज जि.सी.
३८. मा० श्री मानसिङ्ग राजवंशी
३९. मा० श्री मालवर सिंह थापा
४०. मा० श्री रविन्द्र प्रसाद अधिकारी
४१. मा० श्री राजकाजी महर्जन
४२. मा० श्री राजकुमार श्रेष्ठ
४३. मा० श्री राजलाल यादव
४४. मा० श्री रामकृष्ण यादव
४५. मा० श्री रामजीप्रसाद शर्मा
४६. मा० श्री रामनारायण सिंह
४७. मा० श्री रोशन गाहा थापा
४८. मा० श्री लक्ष्मण दत्त जोशी
४९. मा० श्री लक्ष्मीलाल चौधरी
५०. मा० श्री लालबाबु पण्डित
५१. मा० श्री लालमणी चौधरी
५२. मा० श्री विमलेन्द्र निधि
५३. मा० श्री विश्वभक्त दुलाल
५४. मा० श्री शान्तिदेवी चमार
५५. मा० श्री शिवनारायण उराव
५६. मा० श्री सन्तकुमार थारु
५७. मा० श्री सर्वदेवप्रसाद ओझा
५८. मा० श्री सुरिताकुमारी साह

५९. मा० श्री सुरेन्द्र पाण्डे
६०. मा० श्री सूर्यमान गुरुङ

६१. मा० श्री संघप्रसाद थारु
६२. मा० श्री हृदयेश त्रिपाठी

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले संविधानसभा (व्यवस्थापिका-संसदको कार्यसञ्चालन) नियमावली, २०६५ को नियम ११७ बमोजिम सुरक्षा विशेष समितिमा रहनुहुने निम्नलिखित मा० सदस्यहरुको नाम वाचन गर्नु भएपछि उक्त नामहरु सभा समक्ष सहमतिको लागि प्रस्तुत गर्नुहुँदा सभाले सहमति जनायो ।

सुरक्षा विशेष समिति

१. मा० श्री आमोदप्रसाद उपाध्याय	३३. मा० श्री प्रेमबहादुर सिंह
२. मा० श्री इन्द्रजित राई	३४. मा० श्री बबन सिंह
३. मा० श्री इन्द्रबहादुर गुरुङ	३५. मा० श्री वर्षमान पुन मगर
४. मा० श्री ईश्वर दयाल मिश्र	३६. मा० श्री बिना ज्ञवाली
५. मा० श्री उमा भुजेल	३७. मा० श्री भूपेन्द्र चौधरी
६. मा० श्री एकनाथ ढकाल	३८. मा० श्री मधुसूदन अग्रवाल
७. मा० श्री कुमारी मुक्तान	३९. मा० श्री महा नेपाली
८. मा० श्री कुलबहादुर गुरुङ	४०. मा० श्री मालवर सिंह थापा
९. मा० श्री गणेशबहादुर खड्का	४१. मा० श्री मोहमद सफिक मिया
१०. मा० श्री गिरिजाप्रसाद कोइराला	४२. मा० श्री राजकाजी गुरुङ
११. मा० श्री गीता ठगुन्ना	४३. मा० श्री रामचन्द्र पौडेल
१२. मा० श्री गोपालमान श्रेष्ठ	४४. मा० श्री रामचन्द्र प्यासी कुसवाह
१३. मा० श्री गोपालसिंह बोहरा	४५. मा० श्री राम बच्चन अहिर (यादव)
१४. मा० श्री चन्दन साह	४६. मा० श्री रामवती चौधरी
१५. मा० श्री चन्द्रप्रकाश मैनाली	४७. मा० श्री रामेश्वरप्रसाद रौनियार
१६. मा० श्री चन्द्रबहादुर गुरुङ (स्याङ्जा)	४८. मा० श्री लक्ष्मीलाल चौधरी
१७. मा० श्री चन्द्रबहादुर थापा	४९. मा० श्री लालबहादुर सुस्लिङ्ग मगर
१८. मा० श्री छुविलाल विश्वकर्मा	५०. मा० श्री लोकेन्द्रबहादुर चन्द
१९. मा० श्री जोगीलाल यादव	५१. मा० श्री वालकृष्ण ढुंगेल
२०. मा० श्री डम्बरध्वज तुम्बाहाम्फे	५२. मा० श्री विजयकुमार यादव
२१. मा० श्री डोल्मा तामाङ	५३. मा० श्री शम्भु हजरा दुसाध
२२. मा० श्री दलबहादुर राना	५४. मा० श्री शिवचन्द्र प्रसाद कुशावाहा
२३. मा० श्री दामाकुमारी शर्मा	५५. मा० श्री शेरबहादुर देउवा
२४. मा० श्री दिलबहादुर घिसिङ	५६. मा० श्री सकुन्तला लेप्चा
२५. मा० श्री देविलाल थापा	५७. मा० श्री सत्यलाल मुल
२६. मा० श्री देवी खड्का	५८. मा० श्री सदरुल मिया हक
२७. मा० श्री परि थापा	५९. मा० श्री सन्तबहादुर नेपाली
२८. मा० श्री पुष्पविक्रम मल्ल	६०. मा० श्री सिद्धार्थ कुमार सोमानी
२९. मा० श्री पूर्णबहादुर राना	६१. मा० श्री सीतादेवी बौडेल
३०. मा० श्री प्रकाशचन्द्र लोहनी	६२. मा० श्री सुनिल प्रजापति
३१. मा० श्री प्रमिलादेवी यादव	६३. मा० श्री हेमराज भण्डारी
३२. मा० श्री प्रेमबहादुर तामाङ	

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले संविधानसभा (व्यवस्थापिका-संसदको कार्यसञ्चालन) नियमावली, २०६५ को नियम ११८ बमोजिम संसदीय सुनवाई विशेष समितिमा रहनुहुने निम्नलिखित मा० सदस्यहरुको नाम वाचन गर्नु भएपछि उक्त नामहरु सभा समक्ष सहमतिको लागि प्रस्तुत गर्नुहुँदा सभाले सहमति जनायो ।

संसदीय सुनवाई विशेष समिति

१. मा० श्री अग्निप्रसाद सापकोटा	१४. मा० श्री जगत प्रसाद यादव
२. मा० श्री अजयकुमार द्विवेदी	१५. मा० श्री जयराम दाहाल
३. मा० श्री अर्जुन राई	१६. मा० श्री भक्कुप्रसाद सुवेदी
४. मा० श्री अम्बिका बस्नेत	१७. मा० श्री टीसी स्हाङमो गुरुङसेनी
५. मा० श्री इन्द्रमायाँ गुरुङ्ग	१८. मा० श्री तिर्थराम डंगोल
६. मा० श्री इश्वरी न्यौपाने	१९. मा० श्री दुर्गादेवी महतो
७. मा० श्री उमाकान्त शर्मा	२०. मा० श्री नारायणमान विजुक्छे
८. मा० श्री उर्मिला थापा	२१. मा० श्री निलम के.सी. (खड्का)
९. मा० श्री एकनाथ ढकाल	२२. मा० श्री परि थापा
१०. मा० श्री ओमप्रकाश यादव (रुपन्देही - ६)	२३. मा० श्री पुरुषोत्तम बस्नेत
११. मा० श्री कमला रोक्का	२४. मा० श्री प्रतिभा राणा
१२. मा० श्री कुबेर बहादुर वली	२५. मा० श्री प्रेमबहादुर सिंह
१३. मा० श्री चिरञ्जीवि राम थारु	२६. मा० श्री बबन सिंह

२७. मा० श्री बालकृष्ण खाण
२८. मा० श्री भक्तबहादुर शाह
२९. मा० श्री भिमप्रसाद आचार्य
३०. मा० श्री भिष्म धिमाल
३१. मा० श्री भोटनीदेवी खवास
३२. मा० श्री महालक्ष्मी श्रेष्ठ
३३. मा० श्री माया चेपाङ
३४. मा० श्री मालवर सिंह थापा
३५. मा० श्री मिनाक्षी भ्ना
३६. मा० श्री मुन्नीकुमारी गुप्ता
३७. मा० श्री मुहमद रिजवान
३८. मा० श्री मो. अफताब आलम
३९. मा० श्री मंगलसिद्धि मानन्धर
४०. मा० श्री रमणी राम
४१. मा० श्री रश्मिराज नेपाली
४२. मा० श्री रामनारायण सिंह
४३. मा० श्री रुकमिणी चौधरी
४४. मा० श्री रेणु दाहाल

४५. मा० श्री रेणुका चौलागाईं
४६. मा० श्री लक्ष्मण महतो
४७. मा० श्री लक्ष्मी गुरुङ्ग
४८. मा० श्री लक्ष्मीलाल चौधरी
४९. मा० श्री वृजेशकुमार गुप्त
५०. मा० श्री शत्रुघनप्रसाद सिंह कोइरी
५१. मा० श्री शान्ता न्यौपाने
५२. मा० श्री शान्ति जिरेल
५३. मा० श्री शान्तिमाया तामाङ्ग
५४. मा० श्री शंकरबहादुर खड्का
५५. मा० श्री सदरुल मिया हक
५६. मा० श्री सूर्यबहादुर सेन
५७. मा० श्री सूर्यमान दोड तामाङ्ग
५८. मा० श्री हर्कबहादुर सिंह
५९. मा० श्री हसिना मियाँ
६०. मा० श्री हितकाजी गुरुङ्ग
६१. मा० श्री हेमबहादुर श्रेष्ठ

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले व्यवस्थापिका-संसदका विभिन्न समितिहरूमा रहनुहुने मा० सदस्यहरूको नामावली सहितको विवरण यथाशक्य चाँडो दलको पिजन होल मार्फत् मा० सदस्यहरूलाई उपलब्ध गराउने व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले आजको कार्यसूचीमा रहेको व्यवस्थापन कार्य सूचीबाट हटाईएको व्यहोरा मा० सदस्यहरूलाई जानकारी गराउनु भयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल पुस ३ गते विहिवार दिनको १:०० बजे बस्ने गरी स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई
व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - ३७

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल पुस ३ गते विहवार

व्यवस्थापिका-संसदको आजको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा दिनको २:३५ बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम बैठक प्रारम्भ हुनासाथ हात उठाएर मा० श्री लक्ष्मणप्रसाद घिमिरेले नेपाली काँग्रेसको तर्फबाट आफ्नो भनाई राख्नुहुँदै विगतमा नेपाली काँग्रेसले पेश गरेको ९ बुँदै मागपत्रको सम्बन्धमा सम्माननीय प्रधानमन्त्रीले २०६५ साल मंसिर मसान्त भित्र कार्यान्वयन गर्ने प्रतिवद्धता यहि सदनबाट जाहेर गर्नुभएको तर आज २०६५ पुस ३ गते वित्तिसक्दा पनि उक्त मागपत्रमा उल्लेखित कब्जा गरिएका घर जग्गा फिर्ता नभएको, वाइ.सि.एल.का अर्ध सैनिक गतिविधि अन्त्य नगरिएको, नेता तथा सरकारमा रहेका व्यक्तिहरुको दोहोरो सुरक्षा व्यवस्था हटाई सरकारी सुरक्षा मात्र कायम नगरिएको, अपराधिक क्रियाकलापमा परेका व्यक्तिहरुको समेत मुद्दाहरु फिर्ता लिएको, अधिराज्य भरि हुने गरेको ठेक्कापट्टामा वाइ.सि.एल.लाई कमिसन नबुझाई कार्य सम्पन्न हुन नसक्ने अवस्था विद्यमान रहेको जस्ता विभिन्न विषयहरुका सम्बन्धमा सम्माननीय प्रधानमन्त्रीले सदन समक्ष उपस्थित भई जवाफ नदिएसम्म नेपाली काँग्रेस सदनको कारवाहीमा संलग्न हुन नसक्ने व्यहोरा जानकारी गराउँदै आजको बैठक वहिष्कार गर्दछौं भन्नुभएपछि नेपाली काँग्रेसका उपस्थित सम्पूर्ण मा० सदस्यहरु सदनको कारवाही वहिष्कार गरी सभाकक्षबाट बाहिर निस्कनुभयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले आजको कार्यसूचीमा रहेका सबै निर्धारित कार्यक्रम सूचीबाट हटाईएको व्यहोरा मा० सदस्यहरुलाई जानकारी गराउनु भयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल पुस ६ गते आइतवार दिनको २:०० बजे बस्ने गरी स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई

व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - ३८

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल पुस ६ गते आइतवार

व्यवस्थापिका-संसदको आजको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा दिनको ३:०५ बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम बैठक प्रारम्भ हुनासाथ हात उठाएर निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले विभिन्न समसामयिक विषयहरूमा आ-आफ्नो भनाई राख्नुभयो :-

१. मा० श्री प्रदिपकुमार ज्ञवाली
२. मा० श्री हृदयेश त्रिपाठी
३. मा० श्री प्रतिभा राणा

यसैबीच मा० श्री प्रतिभा राणाले विशेष समयमा आफ्नो भनाई राख्नुहुँदै सम्माननीय प्रधानमन्त्रीले सदनबाट घरजग्गा र सम्पति फिर्ता लगायतका सम्बन्धमा गर्नुभएको प्रतिवद्धता पुरा नगरेसम्म हाम्रो पार्टीले सदन वहिष्कार गर्दछ भन्दै रा.प्र.पा. का उपस्थित मा० सदस्यहरू सदनबाट बाहिर निस्कनु भयो ।

४. मा० श्री लक्ष्मणलाल कर्ण
५. मा० श्री शालिकराम जम्कटेल

यसैबीच मा० श्री कमला पन्तले नियमापत्ति गर्दै आफ्नो आशनबाट उठ्नासाथ सम्माननीय सभामुखले मा० सदस्यलाई पछि समय दिइनेछ भन्नु भएपछि उहाँले आफ्नो आशन ग्रहण गर्नुभयो ।

६. मा० श्री हरिनारायण यादव
७. मा० श्री यदुवंश भ्ना मैथिल बाहुन
८. मा० श्री प्रकाशचन्द्र लोहनी

यसैबीच मा० श्री प्रकाशचन्द्र लोहनीले विशेष समयमा आफ्नो भनाई राख्नुहुँदै सम्माननीय प्रधानमन्त्रीले सदनबाट घरजग्गा र सम्पति फिर्ता लगायतका सम्बन्धमा गर्नुभएको प्रतिवद्धता पुरा नगरेसम्म हाम्रो पार्टीले सदन वहिष्कार गर्दछौं भन्दै राष्ट्रिय जनशक्ति पार्टीका उपस्थित मा० सदस्यहरू सदनबाट बाहिर निस्कनु भयो ।

९. मा० श्री जगबहादुर शाही
१०. मा० श्री कमला पन्त
११. मा० श्री कुन्तीकुमारी शाही
१२. मा० श्री प्रेमबहादुर सिंह
१३. मा० श्री केशवप्रसाद मैनाली
१४. मा० श्री विश्वेन्द्र पासवान

तत्पश्चात दलित जनजाति पार्टीका मा० श्री विश्वेन्द्र पासवानले विशेष समयमा आफ्नो भनाई राखिसकेपछि मुस्लिम र अल्पसंख्यकलाई संविधानसभाका समितिहरूमा समानुपातिक रूपमा प्रतिनिधित्व नगराएको भन्नुहुँदै स्वतन्त्र उम्मेदवार मा० श्री सदरुल मिया हक समेत सम्माननीय सभामुखको डायस अगाडिको वेलमा आउनु भई विभिन्न प्रकारका नाराहरू लगाउने क्रम शुरु गर्नुभयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले मा० सदस्यले आफ्नो कुरा राखिसक्नु भएकोले आ-आफ्नो आशन ग्रहण गर्नुभई बैठक संचालनमा मद्दत पुऱ्याउन बारम्बार अनुरोध गर्नुहुँदा पनि नारा लगाउने क्रम नरोकिएपछि सम्माननीय सभामुखले बैठक दश मिनेटको लागि स्थगित गर्नुभयो ।

तदनन्तर बैठक १० मिनेटको लागि स्थगित भयो ।

व्यवस्थापिका-संसदको आजको दश मिनेटको लागि स्थगित भएको पहिलो बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा अपरान्ह ५:०० बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम मा० श्री लक्ष्मणप्रसाद घिमिरेले नेपाली काँग्रेसको तर्फबाट आफ्नो भनाई राख्नुहुँदै विगतमा नेपाली काँग्रेसले पेश गरेको ९ बुँदे मागपत्र कार्यान्वयनको सम्बन्धमा सम्माननीय प्रधानमन्त्रीले प्रतिवद्धता नगरेसम्म नेपाली काँग्रेस सदनको कारवाहीमा संलग्न हुन नसक्ने व्यहोरा जानकारी गराउँदै आजको बैठक वहिष्कार गर्दछौं भन्नुभएपछि नेपाली काँग्रेसका उपस्थित सम्पूर्ण मा० सदस्यहरू सदनको कारवाही वहिष्कार गरी सभाकक्षबाट बाहिर निस्कनुभयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले आजको कार्यसूचीमा रहेका सबै निर्धारित कार्यक्रम सूचीबाट हटाईएको व्यहोरा मा० सदस्यहरूलाई जानकारी गराउनु भयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल पुस ९ गते बुधवार दिनको २:०० बजे बस्ने गरी स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई
व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - ३९

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल पुस ९ गते बुधवार

व्यवस्थापिका-संसदको आजको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा दिनको ३:०५ बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम बैठक प्रारम्भ हुनासाथ हात उठाएर बोल्नुहुँदै मा० श्री विश्वेन्द्र पासवानले आदिवासी, जनजाति, मधेशी, मुस्लिम र अल्पसंख्यक समुदायहरूलाई छात्रवृत्तिमा कोटा निर्धारण गरी उचित तवरले गरियोस्, लोकतान्त्रिक पद्धति अनुसार सरकार संचालन गरियोस्, चन्दा असुली, हत्या आतंक जस्ता कार्यहरू बन्द गरियोस् भन्नुहुँदै संविधानसभाका समितिहरूमा समानुपातिक रूपमा प्रतिनिधित्व नगराएकोले आफ्नो पार्टी, स्वतन्त्र सदस्य मा० श्री सदरुल मिया हक र मा० श्री बबन सिंह समेतले सदनको आजको कारवाही वहिष्कार गर्दछौं भन्नुहुँदै उहाँहरू सभाकक्षबाट बाहिर निस्कनुभयो ।

तदुपरान्त मा० श्री शंकर पोखरेलले हस्पिटल, मिडिया क्षेत्र, सार्वजनिक क्षेत्र, कलेज आदिमा आक्रमण गर्न मजदुर उक्साउने कार्य भैरहेको सुन्नमा आएको छ यसबाट हामी अत्यन्त दुखित भएका छौं, केही घटनामा युथ फोर्सको नाम विना आधार जोडिने गरिएको छ यसमा छानविन होस्, प्रधानमन्त्रीले व्यक्त गरेका प्रतिवद्धताहरू पूरा हुनुपर्ने धारणा राख्नुभयो ।

तत्पश्चात मा० श्री लक्ष्मणप्रसाद घिमिरेले नेपाली काँग्रेसको तर्फबाट देशका विभिन्न भागमा हालसालै घटेका विभिन्न समसामयिक घटनाहरूका सम्बन्धमा आफ्नो भनाई राख्नुहुँदै विगतमा नेपाली काँग्रेसले पेश गरेको ९ बुँदे मागपत्र कार्यान्वयनको सम्बन्धमा सम्माननीय प्रधानमन्त्रीले सदन समक्ष राख्नुभएको प्रतिवद्धताको प्रगति विवरण पेश नगरेसम्म नेपाली काँग्रेस सदनको कारवाहीमा संलग्न हुन नसक्ने व्यहोरा जानकारी गराउँदै आजको बैठक नेपाली काँग्रेसले वहिष्कार गर्दछ भन्नुभएपछि नेपाली काँग्रेसका उपस्थित सम्पूर्ण मा० सदस्यहरू सदनको कारवाही वहिष्कार गरी सभाकक्षबाट बाहिर निस्कनुभयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले आजको कार्यसूचीमा रहेका सबै निर्धारित कार्यक्रम सूचीबाट हटाईएको व्यहोरा मा० सदस्यहरूलाई जानकारी गराउनु भयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल पुस ११ गते शुक्रवार दिनको २:०० बजे बस्ने गरी स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई

व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - ४०

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल पुस ११ गते शुक्रवार

व्यवस्थापिका-संसदको आजको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा दिनको ३:४० बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम सम्माननीय सभामुखले बैठक प्रारम्भ गर्नुहुनासाथ मधेशी जनअधिकार फोरम, नेपाल र सद्भावना पार्टीका सभामा उपस्थित मा० सदस्यहरु सम्माननीय सभामुखको डायस अगाडिको वेलमा आउनु भई छत्रवृत्ति सम्बन्धी तेस्रो संशोधन विधेयक पारित गरियोस् भन्ने लगायतका विभिन्न नाराहरु लगाउनु भयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले नारा लगाउने मा० सदस्यहरुलाई बारम्बार आशन ग्रहण गर्न अनुरोध गर्नुभयो र मा० सदस्यहरुले उठाउनु भएको विषयमा ध्यानाकर्षण भएको छ, कोही मा० सदस्य यस विषयमा बोल्न चाहनु हुन्छ भने आफ्नो आशनमा गई बोल्न सक्नुहुनेछ भन्नुहुनासाथ उहाँहरु आफ्नो आशनतर्फ जानुहुँदा नेपाली काँग्रेसका अधिकांश मा० सदस्यहरु आ-आफ्नो आशन अगाडि उठी बोल्न खोज्नुहुँदा मधेशी जनअधिकार फोरम, नेपाल र सद्भावना पार्टीका सभामा उपस्थित मा० सदस्यहरु सम्माननीय सभामुखको डायस अगाडिको वेलमा आउनु भई विभिन्न प्रकारका नाराहरु लगाउने क्रम पुनः शुरु गर्नुभयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले मा० सदस्यहरुलाई आ-आफ्नो आशन ग्रहण गर्नुभई बैठक संचालनमा मद्दत पुऱ्याउन बारम्बार अनुरोध गर्नुहुँदा मा० सदस्यहरुले नारा लगाउने क्रम रोक्री आ-आफ्नो स्थानमा गई आशन ग्रहण गर्नुभयो ।

तत्पश्चात हात उठाएर मा० श्री शोभाकर पराजुलीले नेपाली काँग्रेसको तर्फबाट आफ्नो दृष्टिकोण राख्न सम्माननीय सभामुखबाट अनुमति लिनुभएपछि आफ्नो भनाई राख्नुहुँदै हामी छत्रवृत्ति विधेयक र आरक्षणको विरोधी होइना, प्रेश माथिको आक्रमणले लोकतन्त्र स्वतन्त्र रुपमा अधि बढ्न सक्दैन, विरगंजमा भएको व्यवसायीको हत्या लगायत देशका अन्य भागमा दिनानुदिन भैरहेको हत्याका हत्याराहरुलाई किन गिरफ्तार गरी कारवाही गरिदैन भन्ने लगायतका समसामयिक घटनाहरुका सम्बन्धमा सरकारको ध्यानाकर्षण गराउनु भयो । उहाँले २१ औं शताब्दि स्वतन्त्रता र लोकतन्त्रको शताब्दि हो, बन्दुकले विचारलाई रोक्न सक्दैन भन्नुभयो । विगतमा नेपाली काँग्रेसले पेश गरेको ९ बुँदे मागपत्र कार्यान्वयनको लागि अनुरोध गर्दागर्दै पनि उक्त मागका सम्बन्धमा सरकारले वेवास्ता गरेकोले नेपाली काँग्रेसले आजको बैठकको कारवाही वहिष्कार गर्दछ भन्नुभएपछि नेपाली काँग्रेसका उपस्थित सम्पूर्ण मा० सदस्यहरु सदनको कारवाही वहिष्कार गरी सभाकक्षबाट बाहिर निस्कनुभयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले आजको कार्यसूचीमा रहेका सबै निर्धारित कार्यक्रमहरु सूचीबाट हटाईएको व्यहोरा मा० सदस्यहरुलाई जानकारी गराउनु भयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल पुस १३ गते आइतवार दिनको २:०० बजे बस्ने गरी स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई

व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - ४१

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल पुस १३ गते आइतवार

व्यवस्थापिका-संसदको आजको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा साँझ ६:४५ बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम बैठक प्रारम्भ हुनासाथ हात उठाएर आफ्नो दृष्टिकोण प्रस्तुत गर्नुहुँदै मा० श्री लक्ष्मणप्रसाद घिमिरेले प्रेश स्वतन्त्रताको लागि विभिन्न संस्थाबाट संचालित कार्यक्रममा हाम्रो ऐक्यवद्धता रहेको छ भन्नुहुँदै नेपाली काँग्रेसका पाल्पा जिल्ला सभापति राजनप्रसाद पन्तलाई कुटपिट गरी वाइ.सी.एल.ले उदण्डता प्रदर्शन कायम राखेको छ भन्नुभयो । साथै गत कार्तिक २६ गते नेपाली काँग्रेसले पेश गरेको ९ बुँदे मागपत्र कार्यान्वयनको लागि अझ धेरै बुँदाहरुमा सहमति हुन नसकेको र उक्त मागका सम्बन्धमा सरकारले उचित ध्यान नदिएकोले नेपाली काँग्रेसले आजको बैठकको कारवाही वहिष्कार गर्दछ भन्नुभएपछि नेपाली काँग्रेसका उपस्थित सम्पूर्ण मा० सदस्यहरु सदनको कारवाही वहिष्कार गरी सभाकक्षबाट बाहिर निस्कनुभयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले आजको कार्यसूचीमा रहेका सबै निर्धारित कार्यक्रमहरु सूचीबाट हटाईएको व्यहोरा मा० सदस्यहरुलाई जानकारी गराउनु भयो ।

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले संविधान सभा नियमावली, २०६५ को नियम ३ को उपनियम (१) बमोजिम मिति २०६५ मंसिर ३० गते अर्को सूचना नभएसम्मको लागि बैठक स्थगित भएकोमा संविधान सभाको अठारौँ बैठक मिति २०६५ पुस १४ गते दिनको १:०० बजे यसै स्थानमा बस्ने गरी निर्धारण गरेको कुरा माननीय सदस्यहरुलाई जानकारी गराउनु भयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल पुस १४ गते सोमवार दिनको १:३० बजे बस्ने गरी स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई

व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - ४२

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल पुस १४ गते सोमवार

व्यवस्थापिका-संसदको आजको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा दिनको २:५० बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम बैठक प्रारम्भ हुनासाथ हात उठाएर आफ्नो भनाई राख्नुहुँदै मा० श्री हृदयेश त्रिपाठीले संसदीय पदाधिकारीको निर्णय मन्त्रिपरिषदले गर्ने कुनै नियममा नरहेको औल्याउँदै संविधानसभामा हुँदै नभएको पदाधिकारीलाई सुविधा दिने निर्णय गरेर सरकारले सदनको अपमान गरेको र संविधानसभामा २५ दलको प्रतिनिधित्व रहेकोमा छ वटा संसदीय दलका पदाधिकारीहरूलाई मात्र सो सरहको सुविधा उपलब्ध गराउनुको आधार के हो भन्नुभयो ।

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले संविधानसभा र व्यवस्थापिका-संसदको छुट्टाछुट्टै नियमावली छन्, व्यवस्थापिका-संसदमा जस्तो संविधानसभामा प्रमुख सचेतक, सचेतक र सचिव पद छैनन् यस स्थितितर्फ सबैको गम्भिर ध्यानाकर्षण गराउँछु भन्नुभयो ।

त्यसपछि मा० श्री लक्ष्मणप्रसाद घिमिरेले दिन प्रतिदिन वाइ.सी.एल.को संलग्नतामा कुनै न कुनै घटना घटिरहेको समाचार विभिन्न संचार माध्यमहरूमा आईरहेको, पशुपतिका भद्र पुजारीलाई हटाउने प्रक्रिया गलत भएको भन्नुहुँदै गत कार्तिक २६ गते नेपाली काँग्रेसले पेश गरेको ९ बुँदे मागपत्र कार्यान्वयनका बुँदाहरूमा सहमति हुन नसकेको र उक्त मागका सम्बन्धमा सरकारले उचित ध्यान नदिएकोले नेपाली काँग्रेसले आजको बैठकको कारवाही वहिष्कार गर्दछ भन्नुभएपछि नेपाली काँग्रेसका उपस्थित सम्पूर्ण मा० सदस्यहरू सदनको कारवाही वहिष्कार गरी सभाकक्षबाट बाहिर निस्कनुभयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले आजको कार्यसूचीमा रहेका सबै निर्धारित कार्यक्रमहरू सूचीबाट हटाईएको व्यहोरा मा० सदस्यहरूलाई जानकारी गराउनु भयो ।

तत्पश्चात संविधानसभा (व्यवस्थापिका-संसदको कार्य सञ्चालन) नियमावली, २०६५ को नियम ११३ को उपनियम (१) बमोजिम व्यवस्थापिका-संसद अर्न्तगतका विभिन्न समितिहरूका सभापतिको निर्वाचनको लागि मिति २०६५ साल पुस २५ गते शुक्रवार दिनको ३:०० बजेको समय तोकेको व्यहोरा जानकारी गराउनु हुँदै उक्त सभापतिको निर्वाचनको प्रयोजनको लागि निर्वाचन सम्बन्धी आवश्यक प्रक्रिया मिलाउन व्यवस्थापिका-संसदका कार्यवाहक महासचिव श्री मनोहरप्रसाद भट्टराईलाई निर्देशन समेत दिनुभयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल पुस १७ गते विहिवार दिनको २:०० बजे बस्ने गरी स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई

व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

सूचनापत्र-१

२०६५ साल पुस १७ गते

विहिवार

आज मिति २०६५ साल पुस १७ गते विहिवार दिनको २:०० बजे बस्नेगरी तोकिएको व्यवस्थापिका-संसदको बैठक विशेष कारणवश संविधानसभा (व्यवस्थापिका-संसदको कार्य सञ्चालन) नियमावली, २०६५ को नियम ६ को उपनियम (३) बमोजिम सम्माननीय सभामुखले मिति २०६५ पुस २० गते आइतवार दिनको २:०० बजे बस्नेगरी तोकिएको व्यहोरा मा० सदस्यहरूको जानकारीको लागि यो सूचना गरिएको छ ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई

व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

सूचनापत्र-१

२०६५ साल पुस २० गते

आइतवार

आज मिति २०६५ साल पुस २० गते आइतवार दिनको २:०० बजे बस्नेगरी तोकिएको व्यवस्थापिका-संसदको बैठक विशेष कारणवश संविधानसभा (व्यवस्थापिका-संसदको कार्य सञ्चालन) नियमावली, २०६५ को नियम ६ को उपनियम (३) बमोजिम सतमाननीय सभामुखले मिति २०६५ पुस २१ गते सोमवार विहान ११:०० बजे बस्नेगरी तोकनुभएको व्यहोरा मा० सदस्यहरूको जानकारीको लागि यो सूचना गरिएको छ ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई

व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

सूचनापत्र-१

२०६५ साल पुस २१ गते

सोमवार

आज मिति २०६५ साल पुस २१ गते सोमवार विहान ११:०० बजे बस्नेगरी तोकिइको व्यवस्थापिका-संसदको बैठक विशेष कारणवश संविधानसभा (व्यवस्थापिका-संसदको कार्य सञ्चालन) नियमावली, २०६५ को नियम ६ को उपनियम (३) बमोजिम सत्माननीय सभामुखले मिति २०६५ पुस २२ गते मंगलवार दिनको ३:३० बजे बस्नेगरी तोवनुभाइको व्यहोरा मा० सदस्यहरूको जानकारीको लागि यो सूचना गरिइको छ ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई

व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

सूचनापत्र-१

२०६५ साल पुस २२ गते

मंगलवार

आज मिति २०६५ साल पुस २२ गते मंगलवार दिनको ३:३० बजे बस्नेगरी तोकिएको व्यवस्थापिका-संसदको बैठक विशेष कारणवश संविधानसभा (व्यवस्थापिका-संसदको कार्य सञ्चालन) नियमावली, २०६५ को नियम ६ को उपनियम (३) बमोजिम सत्माननीय सभामुखले मिति २०६५ पुस २३ गते बुधवार दिनको ३:०० बजे बस्नेगरी तोकिएको व्यहोरा मा० सदस्यहरूको जानकारीको लागि यो सूचना गरिएको छ ।

साथै संविधानसभा (व्यवस्थापिका-संसदको कार्यसञ्चालन) नियमावली, २०६५ को नियम ११३ को उपनियम (१) बमोजिम व्यवस्थापिका-संसद अर्न्तगतका विभिन्न समितिहरूका सभापतिको निर्वाचनको लागि मिति २०६५ साल पुस २५ गते शुक्रवार दिनको ३:०० बजेको समय सत्माननीय सभामुखले तोकनु भएकोमा आज मिति २०६५।०९।२२ गते बसेको कार्यव्यवस्था परामर्श समितिको बैठकको परामर्शमा उक्त सभापतिको निर्वाचनको मिति २०६५ साल पुस २९ गते मंगलवार विहान १०:०० बजे गर्ने गरी सत्माननीय सभामुखले तोकनुभएको छ र उक्त सभापतिको निर्वाचनको प्रयोजनको लागि निर्वाचन सम्बन्धी आवश्यक प्रक्रिया मिलाउन संविधानसभाका कार्यवाहक महासचिवलाई निर्देशन दिनुभएको व्यहोरा समेत सूचित गरिन्छ ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई

व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - ४३

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल पुस २३ गते बुधवार

व्यवस्थापिका-संसदको आजको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा साँझ ६:१० बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम बैठक प्रारम्भ हुनासाथ मा० श्री लक्ष्मणप्रसाद घिमिरेले आफ्नो भनाई राख्नुहुँदै २०६५ कार्तिक २६ गते सम्माननीय प्रधानमन्त्रीले यस सदनमार्फत गर्नुभएको प्रतिवद्धताको प्रगति विवरण उक्त समयभित्र प्राप्त हुन नसकेको कारण सदन अगाडि बढ्न नसकेको जानकारी गराउनु भयो । साथै उहाँले स्थानीय निकाय गठनमा सबै पार्टीको प्रतिनिधित्व हुनुपर्दछ भनी आफ्नो भनाई राख्नु भयो ।

यसैगरी मा० श्री रविन्द्रप्रसाद अधिकारीले ने.क.पा. एमालेका जिम्मेवार कार्यकर्ता विनोद देवकोटामाथि वाइ.सी.एल.का कार्यकर्ताले लडाएर अमानविय किसिमले खुट्टा काटियो । त्यस्ता ज्यानमार्ने उद्योगमा संलग्न अपराधिलाई कडा भन्दा कडा कारवाही गरियोस् । यस्ता घटना पुनः दोहोरिने हो भने यसप्रति हामी गम्भिर रूपले सोच्न बाध्य हुनेछौं भन्नुभयो ।

यसैगरी मा० श्री सरिता गिरीले सत्तापक्षबाट रोष्ट्रम घेरियो आगामी दिनहरूमा यस्तो घटना नदोहोरियोस् र साना दल ठूला दलका काम कारवाहीबाट बदनाम भएका छन् भन्नुभयो ।

त्यस्तै मा० श्री विश्वेन्द्र पासवानले समावेशीको आधारमा कानून निर्माण गरिनुपर्दछ, गरिबको लागि कोटा निर्धारण गरिनुपर्छ र नयाँ नेपाल बनाउने हो भने दलित, आदिवासी, अल्पसंख्यक र गरिबको लागि कोटा निर्धारण गरिनुपर्छ भन्नुभयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले आजको शून्य समयको कार्यक्रम हटाइएको व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

तत्पश्चात सम्माननीय प्रधानमन्त्री श्री पुष्पकमल दाहाल (प्रचण्ड) ले नेपाली काँग्रेसद्वारा प्रस्तुत ९ बुँदे मागका सम्बन्धमा मिति २०६५/०७/२६ मा प्रधानमन्त्रीमार्फत व्यवस्थापिका-संसद समक्ष व्यक्त भएको नेपाल सरकारको प्रतिवद्धता पूर्ण रूपमा कार्यान्वयन गर्न सम्बन्धित मन्त्रालयहरूलाई निर्देशन दिने, द्वन्द्वकाल र तत्पश्चात नेकपा (माओवादी) वा त्यसका भातृ संगठन वा अन्य कसैले कुनै किसिमले कब्जा वा नियन्त्रणमा लिएका सबै किसिमका घरजग्गा फिर्ता गर्न गराउन सबै जिल्ला प्रसासनलाई निर्देशन दिने र २०६५ मंसिर महिनाभित्र फिर्ता नभएका घरजग्गा तथा सम्पत्तिको मुल्याङ्कन गरी क्षतिपूर्ति र राहतको लागि अनुगमन गर्ने व्यवस्थाका लागि व्यवस्थापिका-संसदमा विशेष समिति गठन हुन सम्माननीय सभामुखलाई अनुरोध गर्ने, वाई.सी.एल. को अर्धसैनिक संरचना र क्रियाकलाप तत्काल अन्त्य गर्ने, शान्ति समितिको कार्यक्षेत्रगत शर्त दलिय आधारमा सात दिनभित्र परिमार्जन गरी स्थानीय शान्ति समिति विघटन गरी नयाँ समितिहरू गठन गर्ने, पशुपतिनाथ मन्दिरमा मूल पुजारीको राजीनामा स्वीकृत गरी पुरानै पुजारीबाट पुजापाठ शुरु गराइसकिएको सम्बन्धमा, हिमाल खबर पत्रिकाको घटनामा संलग्न दोषीलाई कारवाही प्रक्रिया शुरु भैसकेको र भविष्यमा त्यस्ता घटना दोहोरिन नदिन सरकार सचेत रहेको भन्ने सम्बन्धमा, छात्रवृत्ति विधेयक निजामति सेवा ऐनलाई आधार बनाएर ल्याइएको र दलितहरूले पाउने कोटा १५ प्रतिशतमा नघटने गरी विधेयकमा संशोधन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ भन्ने सम्बन्धमा, नुवाकोटमा भएको घटनामा संलग्न दोषीहरूलाई कडा कारवाही गरिने सम्बन्धमा, संसदमा प्रतिनिधित्व गर्ने २५ वटै राजनैतिक दलहरूसँग छलफल गरी स्थानिय निकाय गठन गरिने सम्बन्ध लगायतका अन्य सदनमा उठेका विविध विषयमा सदनलाई जानकारी गराउनु भयो ।

तदुपरान्त प्रारम्भ भएको विशेष समयमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले विभिन्न समसामयिक विषयमा आ-आफ्नो भनाई राख्नुभयो :-

१. मा० श्री रामचन्द्र पौडेल	२. मा० श्री प्रदिपकुमार ज्ञवाली
३. मा० श्री हृदयेश त्रिपाठी	४. मा० श्री लक्ष्मणलाल कर्ण
५. मा० श्री चन्द्रप्रकाश मैनाली	६. मा० श्री प्रतिभा राणा
७. मा० श्री चन्द्रदेव जोशी	८. मा० श्री नवराज कोइराला
९. मा० श्री चन्द्रबहादुर गुरुङ्ग (स्याङ्जा)	१०. मा० श्री चित्रबहादुर के.सी.
११. मा० श्री प्रकाशचन्द्र लोहनी	१२. मा० श्री रुकमिणी चौधरी

१३. मा० श्री गायत्री साह
१५. मा० श्री प्रेमबहादुर सिंह
१७. मा० श्री सुप्रभा घिमिरे

१४. मा० श्री परि थापा
१६. मा० श्री बबन सिंह
१८. मा० श्री जोगीलाल यादव

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले राष्ट्रपतिको कार्यालयबाट विधेयक प्रमाणिकरण सम्बन्धी प्राप्त निम्नलिखित पत्रको व्यहोरा पढेर सुनाउनु भयो ।

सम्माननीय राष्ट्रपति डा० रामवरण यादवबाट नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ८७ बमोजिम देहायका विधेयकहरु प्रमाणिकरण भएकोले प्रमाणिकरण प्रतिहरु यसैसाथ संलग्न गरी पठाईएको व्यहोरा अनुरोध छ ।

सि.नं.	ऐन नं.	विवरण	प्रमाणिकरण मिति
१.		नेपालको अन्तरिम संविधान (छैठौँ संशोधन), २०६५	२०६५/०८/३०/०२
२.	४	विनियोजन विधेयक, २०६५	२०६५/०९/०२/०४
३.	५	आर्थिक विधेयक, २०६५	२०६५/०९/०२/०४
४.	६	केही सार्वजनिक लिखत प्रमाणिकरण (कार्यविधि) (पहिलो संशोधन) विधेयक, २०६५	२०६५/०९/०२/०४
५.	७	राष्ट्र ऋण उठाउने विधेयक, २०६५	२०६५/०९/०२/०४
६.	८	ऋण तथा जमानत (सोह्रौँ संशोधन) विधेयक, २०६५	२०६५/०९/०२/०४

मिति :- २०६५/०९/०२

त्यसपछि मा० सामान्य प्रशासन मन्त्री श्री पम्फा भुषालले “लोक सेवा आयोग विधेयक, २०६५” प्रस्तुत गर्न अनुमति माग्ने प्रस्ताव प्रस्तुत गर्नुभयो ।

तदुपरान्त उक्त प्रस्ताव माथि संविधानसभा (व्यवस्थापिका-संसदको कार्य सञ्चालन) नियमावली, २०६३ को नियम ६० बमोजिम विरोधको सूचना प्राप्त नभएकोले मा० सामान्य प्रशासन मन्त्री श्री पम्फा भुषालले “लोक सेवा आयोग विधेयक, २०६५” प्रस्तुत गर्नुभयो ।

तत्पश्चात मा० शिक्षा मन्त्री श्री रेणुकुमारी यादवले “छात्रवृत्ति सम्बन्धी (तेस्रो संशोधन) विधेयक, २०६५ माथि विचार गरियोस्” भन्ने प्रस्ताव पेश गर्नुभयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले “छात्रवृत्ति सम्बन्धी (तेस्रो संशोधन) विधेयक, २०६५ माथि विचार गरियोस्” भन्ने प्रस्तावमाथि अर्थात् विधेयकमाथिको सामान्य छलफलमा विधेयकको सैद्धान्तिक पक्षमा मात्र छलफल हुने व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

तदुपरान्त उक्त छलफलमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरुले भाग लिनुभयो :-

१. मा० श्री सुनिल प्रजापति	२. मा० श्री सपना प्रधान मल्ल
३. मा० श्री छविलाल विश्वकर्मा	४. मा० श्री प्रेमबहादुर सिंह
५. मा० श्री नजिर मिया	६. मा० श्री सन्तबहादुर नेपाली
७. मा० श्री पदमलाल विश्वकर्मा	८. मा० श्री सरिता गिरी
९. मा० श्री गोपाल ठाकुर	१०. मा० श्री विश्वेन्द्र पासवान
११. मा० श्री गायत्री साह	१२. मा० श्री रुमिमिणी चौधरी

तत्पश्चात मा० शिक्षा मन्त्री श्री रेणुकुमारी यादवले छलफलमा उठेका प्रश्नहरुको जवाफ दिनुभयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले “छात्रवृत्ति सम्बन्धी (तेस्रो संशोधन) विधेयक, २०६५ माथि विचार गरियोस्” भन्ने प्रस्तावलाई निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा सर्वसम्मतिले स्वीकृत भयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय प्रधानमन्त्री एवं महिला, बालबालिका तथा समाज कल्याण मन्त्रीको तर्फबाट मा० सामान्य प्रशासन मन्त्री श्री पम्फा भुषालले “घरेलु हिंसा (कसुर र सजाय) विधेयक, २०६५ लाई दफावार छलफलको लागि विधायन समितिमा पठाइयोस्” भनी राख्नुभएको प्रस्तावलाई सम्माननीय सभामुखले निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा सर्वसम्मतिबाट स्वीकृत भयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल पुस २६ गते शनिवार दिनको ४:०० बजे बस्ने गरी स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई
व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - ४४

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल पुस २६ गते शनिवार

व्यवस्थापिका-संसदको आजको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा साँझ ८:०० बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम बैठक प्रारम्भ हुनासाथ हात उठाएर आफ्नो भनाई राख्नुहुँदै मा० श्री हृदयेश त्रिपाठीले कुनैपनि समितिका सभापतिलाई कुनै किसिमको सुविधा दिएमा अन्तर्राष्ट्रिय र संसदीय मूल्य र मान्यता विपरित हुने हुनाले समितिका सभापतिलाई सभापतिको दर्जा मात्र दिई सुविधा दिन नमिल्ने कुरा व्यक्त गर्नुभयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले सम्माननीय प्रधानमन्त्री श्री पुष्पकमल दाहालले यस सदनमा मिति २०६५।७।२६ मा गर्नु भएको संबोधनको बुँदा नं. ७, ८, र ९ मा उल्लेख भएका विषय र कार्यहरूको अनुगमन व्यवस्थापिका-संसदको अर्थ र श्रम सम्बन्ध समितिबाट हुने गरी व्यवस्था हुन सम्माननीय प्रधानमन्त्रीज्यूले मिति २०६५।९।२३ को बैठकमा संबोधन गर्ने क्रममा अनुरोध गर्नु भएकोमा संविधानसभा, व्यवस्थापिका-संसदको कार्य सञ्चालन) नियमावली २०६५ को नियम ११० बमोजिम गठित अर्थ र श्रम सम्बन्ध समितिको कार्यक्षेत्रमा सोही नियमावलीको नियम १११ बमोजिम देहायका विषयहरू थप गरेको व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

१. विगत देखि सञ्चालनमा रहेका क्रमागत आयोजनाहरूको चालु आर्थिक वर्षमा निरन्तरताको लागि सरकारबाट भएको बजेटको व्यवस्था र सोको कार्यान्वयन स्थितिको अनुगमन गर्ने,
२. व्यवस्थापिका-संसदका सदस्यहरूको सिफारिसमा खर्च व्यवस्था भई सञ्चालन हुने निर्वाचन क्षेत्र विकास कार्यक्रमको चालु आर्थिक वर्षमा निरन्तरता, सोको लागि बजेट व्यवस्था र यस कार्यक्रम अन्तर्गत कार्यान्वयन हुने आयोजनाहरूको प्रभावकारिताको अनुगमन गर्ने,
३. आ.व. २०६५/०६६ को बजेटमा घोषणा गरिएका तर राजनीतिक प्रकृतिका साक्षरता अभियान, विकास अभियान र सहकारी अभियानसंग सम्बन्धित कार्यक्रमहरूको कार्यान्वयन स्थितिको अनुगमन गर्ने ।

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले संविधानसभा (व्यवस्थापिका-संसदको कार्य सञ्चालन) नियमावली, २०६५ को नियम १०९ को उपनियम (३) बमोजिम विधायन समितिमा सोही नियमावलीको नियम १०९ को उपनियम (४) बमोजिम निम्नलिखित मा० सदस्यहरूको नाम सभाको सहमतिका लागि प्रस्ताव गर्नुहुँदा सभाले सहमति जनायो ।

१. मा० श्री चित्रबहादुर के.सी.
२. मा० श्री सरिता गिरी
३. मा० श्री गायत्री साह
४. मा० श्री श्यामसुन्दर गुप्ता

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले संविधानसभा (व्यवस्थापिका-संसदको कार्य सञ्चालन) नियमावली, २०६५ को नियम १०९, ११०, ११७ र ११८ बमोजिमका विभिन्न समितिहरूमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूलाई निम्नलिखित समितिहरूमा हेरफेर वा थपघट गरी उक्त नामहरू सभाको सहमतिका लागि प्रस्ताव गर्नुहुँदा सभाले सहमति जनायो ।

१)	मा० श्री खोभारी राय	अर्थ र श्रम सम्बन्ध समिति
२)	मा० श्री शिवपुजन राय यादव	अर्थ र श्रम सम्बन्ध समिति
३)	मा० श्री पूर्णप्रसाद राजवंशी	प्राकृतिक स्रोत र साधन समिति
४)	मा० श्री श्यामसुन्दर गुप्ता	प्राकृतिक स्रोत र साधन समिति
५)	मा० श्री उमा गोठे कपाली	महिला, बालबालिका र समाज कल्याण समितिबाट विधायन समितिमा
६)	मा० श्री रुपा सोसी चौधरी	महिला, बालबालिका र समाज कल्याण समितिबाट विधायन समितिमा
७)	मा० श्री नरेश भण्डारी	सार्वजनिक लेखा समितिबाट विधायन समितिमा
८)	मा० श्री यसोदा सुवेदी गुरङ्ग	प्राकृतिक स्रोत र साधन समितिबाट विधायन समितिमा
९)	मा० श्री मातृकाप्रसाद यादव	प्राकृतिक स्रोत र साधन समितिबाट विधायन समितिमा

१०)	मा० श्री शान्ता न्यौपाने	संसदीय सुनुवाई विशेष समितिबाट अर्थ र श्रम सम्बन्ध समिति
११)	मा० श्री विमला सुवेदी	प्राकृतिक स्रोत र साधन समितिबाट अर्थ र श्रम सम्बन्ध समितिमा
१२)	मा० श्री मो. अकवाल अहमद शाह	महिला, बालबालिका र समाज कल्याण समितिबाट अर्थ र श्रम सम्बन्ध समितिमा
१३)	मा० श्री चित्रबहादुर श्रेष्ठ	विधायन समितिबाट महिला, बालबालिका र समाज कल्याण समितिमा
१४)	मा० श्री दिपक बहादुर के.सी.	विधायन समितिबाट महिला, बालबालिका र समाज कल्याण समितिमा
१५)	मा० श्री गुणाखर बस्याल	सार्वजनिक लेखा समितिबाट महिला, बालबालिका र समाज कल्याण समितिमा
१६)	मा० श्री आशाकुमारी सरदार	अर्थ र श्रम सम्बन्ध समितिबाट महिला, बालबालिका र समाज कल्याण समितिमा
१७)	मा० श्री निमा लामा	विधायन समितिबाट सार्वजनिक लेखा समितिमा
१८)	मा० श्री धर्मशीला चापागाई	अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध र मानव अधिकार समितिबाट सार्वजनिक लेखा समितिमा
१९)	मा० श्री सरला रेग्मी	महिला, बालबालिका र समाज कल्याण समितिबाट सार्वजनिक लेखा समितिमा
२०)	मा० श्री समिता कार्की	विकास समितिबाट सार्वजनिक लेखा समितिमा
२१)	मा० श्री डबलबहादुर शाह	विकास समितिबाट प्राकृतिक स्रोत र साधन समितिमा
२२)	मा० श्री शिवराज गौतम	विधायन समितिबाट प्राकृतिक स्रोत र साधन समितिमा
२३)	मा० श्री प्रभु शाह तेली	विधायन समितिबाट प्राकृतिक स्रोत र साधन समितिमा
२४)	मा० श्री प्रेम बहादुर तामाङ	सुरक्षा विशेष समितिबाट प्राकृतिक स्रोत र साधन समितिमा
२५)	मा० श्री गौरीशंकर खड्का	सार्वजनिक लेखा समितिबाट अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध र मानव अधिकार समितिमा
२६)	मा० श्री देवीलाल चौधरी	अर्थ र श्रम सम्बन्ध समितिबाट विकास समितिमा
२७)	मा० श्री यामलाल कंडेल	राज्य व्यवस्था समितिबाट विकास समितिमा
२८)	मा० श्री नारायणप्रसाद अधिकारी	राज्य व्यवस्था समितिबाट विकास समितिमा
२९)	मा० श्री रेणु दाहाल	संसदीय सुनुवाई विशेष समितिबाट विकास समितिमा
३०)	मा० श्री डम्बरबहादुर खड्का	विकास समितिबाट राज्य व्यवस्था समितिमा
३१)	मा० श्री टोपबहादुर रायमाझि	विकास समितिबाट राज्य व्यवस्था समितिमा
३२)	मा० श्री ज्वाला कुमारी शाह	प्राकृतिक स्रोत र साधन समितिबाट सुरक्षा विशेष समितिमा
३३)	मा० श्री लक्ष्मणदत्त जोशी	सार्वजनिक लेखा समितिबाट संसदीय सुनुवाई विशेष समितिमा
३४)	मा० श्री ओनसरी घर्ती मगर	अर्थ र श्रम सम्बन्ध समितिबाट संसदीय सुनुवाई विशेष समितिमा

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले संविधानसभा (व्यवस्थापिका-संसदको कार्य सञ्चालन) नियमावली, २०६५ को नियम ११७ को उपनियम (२) बमोजिम सुरक्षा विशेष समितिमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरुको नाम सभाको सहमतिका लागि प्रस्ताव गर्नुहुँदा सभाले सहमति जनायो ।

१. मा० श्री अनिलकुमार भ्वा	२. मा० श्री भिमप्रसाद गौतम
३. मा० श्री कल्पना राणा	४. मा० श्री सरिता गिरी
५. मा० श्री रुकमिणी चौधरी	६. मा० श्री गायत्री साह
७. मा० श्री विश्वेन्द्र पासवान	८. मा० श्री बुद्धरत्न मानन्धर
९. मा० श्री केशवप्रसाद मैनाली	

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले संविधानसभा (व्यवस्थापिका-संसदको कार्य सञ्चालन) नियमावली, २०६५ को नियम ११८ को उपनियम (२) बमोजिम संसदीय सुनवाई विशेष समितिमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरुको नाम सभाको सहमतिका लागि प्रस्ताव गर्नुहुँदा सभाले सहमति जनायो ।

१. मा० श्री कुलबहादुर गुरुङ्ग	२. मा० श्री लक्ष्मणलाल कर्ण
३. मा० श्री अमिक शेरचन	४. मा० श्री चन्द्रदेव जोशी
५. मा० श्री सरिता गिरी	६. मा० श्री गायत्री साह
७. मा० श्री विश्वेन्द्र पासवान	८. मा० श्री बुद्धरत्न मानन्धर
९. मा० श्री केशवप्रसाद मैनाली	

त्यसपछि मा० स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रीको तर्फबाट मा० कानून, न्याय तथा संविधानसभा व्यवस्था मन्त्री श्री देवप्रसाद गुरुङ्गले “स्वास्थ्यकर्मी तथा स्वास्थ्य संस्थाको सुरक्षा सम्बन्धी विधेयक, २०६५ लाई दफावार छलफलको लागि विधायन समितिमा पठाइयोस्” भनी राख्नुभएको प्रस्तावलाई सम्माननीय सभामुखले निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा सर्वसम्मतिबाट स्वीकृत भयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले संविधान सभा नियमावली, २०६५ को नियम ३ को उपनियम (१) बमोजिम मिति २०६५ पुस २२ गते बसेको बीसौं बैठकबाट अर्को सूचना नभएसम्मको लागि स्थगित गरिएको संविधान सभाको एक्काइसौं बैठक आजै मिति २०६५ पुस २६ गते साँझ ८:२० बजे यसै स्थानमा बस्ने गरी निर्धारण गरिएको व्यहोरा माननीय सदस्यहरुलाई जानकारी गराउनु भयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल पुस २९ गते मंगलवार दिनको २:०० बजे बस्ने गरी स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई
व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन

बैठक संख्या - ४५

सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल पुस २९ गते मंगलवार

व्यवस्थापिका-संसदको आजको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा दिनको ४:३० बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम बैठक प्रारम्भ हुनासाथ हात उठाएर आफ्नो भनाई राख्नुहुँदै मा० श्री हृदयेश त्रिपाठीले पत्रकार उमा सिंहको बर्बर हत्याको भर्त्सना गर्नुहुँदै प्रमुख राजनैतिक दलहरूको संवैधानिक व्याख्या नभएको लगायतका विषयहरू उठाएर पन्ध्र मिनेटको लागि सदन अवरुद्ध गर्ने जानकारी गर्नु भएपछि तराई मधेश लोकतान्त्रिक पार्टीका सभामा उपस्थित मा० सदस्यहरू सम्माननीय सभामुखको डायस अगाडिको वेलमा आउनु भई पन्ध्र मिनेटसम्म विभिन्न प्रकारका नाराहरू लगाउनु भई सदनको बाँकी कारवाही बहिष्कार गरी सभाकक्षबाट बाहिर निस्कनुभयो ।

तदुपरान्त हात उठाएर निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले पत्रकार उमा सिंहको हत्या प्रकरणको निन्दा एवं भर्त्सना गर्नुको साथै अन्य विविध समसामयिक विषयहरूमा आ-आफ्नो भनाई राख्नुभयो :-

१. मा० श्री सरिता गिरी	२. मा० श्री विश्वेन्द्र पासवान
३. मा० श्री पदमलाल विश्वकर्मा	४. मा० श्री गायत्री साह
५. मा० श्री कल्पना राणा	६. मा० श्री बबन सिंह
७. मा० श्री मीना पाण्डे	८. मा० श्री राधेश्याम अधिकारी
९. मा० श्री राधा ज्ञवाली	१०. मा० श्री अलाउद्दीन अन्सारी
११. मा० श्री सुरिताकुमारी शाह	१२. मा० श्री प्रकाशचन्द्र लोहनी
१३. मा० श्री चन्द्रप्रकाश मैनाली	१४. मा० श्री रश्मीराज नेपाली
१५. मा० श्री जुलीकुमारी महतो	१६. मा० श्री दिलिप महर्जन
१७. मा० श्री शारदा भ्वा	१८. मा० श्री गौरी महतो कोइरी
१९. मा० श्री पुरनसिंह दयाल	२०. मा० श्री रामचन्द्र प्यासी कुशवाह
२१. मा० श्री शत्रुघन महतो	

तत्पश्चात उपप्रधानमन्त्री एवं गृहमन्त्री मा० श्री वामदेव गौतमले पत्रकार उमा सिंहको हत्या २०६५ साल पुस २७ गते साँझ केही हतियारधारी समूहबाट भएको, प्रहरी प्रशासनद्वारा हत्यारा समूहको खोज तलाश जारी रहेको, अपराधी पत्ता लागेपछि कडा कारवाही गरिने, मृतक पत्रकारलाई शहिद घोषणा गर्ने प्रक्रिया शुरु भएको, मृतकको परिवारलाई क्षतिपूर्ति दिने तयारी भैरहेको र मुलुकको शान्ति सुरक्षालाई चुनौती दिने यस्ता समूहलाई खोज तलाश गरी कडा कारवाही गर्न सरकारले गम्भीरतापूर्वक कदम चालेको व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले आजको शून्य समय र विशेष समयको कार्यक्रम हटाइएको व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

तदुपरान्त मा० उपप्रधानमन्त्री एवं गृह मन्त्री श्री वामदेव गौतमले “मतदाता नामावली सम्बन्धी (पहिलो संशोधन) विधेयक, २०६५” प्रस्तुत गर्न अनुमति माग्ने प्रस्ताव प्रस्तुत गर्नुभयो ।

तत्पश्चात उक्त प्रस्ताव माथि संविधानसभा (व्यवस्थापिका-संसदको कार्य सञ्चालन) नियमावली, २०६३ को नियम ६० बमोजिम विरोधको सूचना प्राप्त नभएकोले मा० उपप्रधानमन्त्री एवं गृह मन्त्री श्री वामदेव गौतमले “मतदाता नामावली सम्बन्धी (पहिलो संशोधन) विधेयक, २०६५” प्रस्तुत गर्नुभयो ।

त्यसपछि मा० शिक्षा मन्त्री श्री रेणुकुमारी यादवले “छात्रवृत्ति सम्बन्धी (तेस्रो संशोधन) विधेयक, २०६५ लाई दफावार छलफलको लागि विधायन समितिमा पठाइयोस्” भनी राख्नुभएको प्रस्तावलाई सम्माननीय सभामुखले निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा बहुमतबाट स्वीकृत भयो ।

तदुपरान्त मा० कानून, न्याय तथा संविधान सभा व्यवस्था मन्त्री श्री देवप्रसाद गुरुङ्गले “गणतन्त्र सुदृढीकरण सम्बन्धी केही नेपाल कानूनलाई संशोधन गर्ने विधेयक, २०६५ लाई दफावार छलफलको लागि विधायन समितिमा पठाइयोस्” भनी राख्नुभएको प्रस्तावलाई सम्माननीय सभामुखले निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा सर्वसम्मतिबाट स्वीकृत भयो ।

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले संविधान सभा नियमावली, २०६५ को नियम ३ को उपनियम (१) बमोजिम मिति २०६५ पुस २६ गते बसेको तेइसौं बैठकबाट अर्को सूचना नभएसम्मको लागि स्थगित गरिएको संविधान सभाको चौबीसौं बैठक मिति २०६५ पुस २९ गते साँझ ६:३० बजे यसै स्थानमा बस्ने गरी निर्धारण गरेको व्यहोरा माननीय सदस्यहरूलाई जानकारी गराउनु भयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल माघ ५ गते आइतवार विहान ११:०० बजे बस्ने गरी स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई

व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन
बैठक संख्या - ४६
सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल माघ ५ गते आइतवार

व्यवस्थापिका-संसदको आजको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा दिनको १२:३० बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम प्रारम्भ भएको शून्य समयमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले विभिन्न समसामयिक विषयहरूमा आ-आफ्नो धारणा राख्नुभयो ।

१. मा० श्री अम्बिका बस्नेत	११. मा० श्री कल्पना धमला
२. मा० श्री अमृता थापा मगर	१२. मा० श्री कल्पना सोव
३. मा० श्री अरविन्द साह	१३. मा० श्री कुबेर बहादुर वली
४. मा० श्री इन्द्रावती अधिकारी (दनुवार)	१४. मा० श्री कुमार राई
५. मा० श्री इश्वरी न्यौपाने	१५. मा० श्री कृष्णकुमारी परियार
६. मा० श्री उमा कार्की विष्ट	१६. मा० श्री खड्गबहादुर बस्याल (सार्की)
७. मा० श्री उर्मिला थापा	१७. मा० श्री खुमा सुवेदी
८. मा० श्री एकराज भण्डारी	१८. मा० श्री गगन थापा
९. मा० श्री कर्णजीत बुढाथोकी	१९. मा० श्री गणेश तिवारी नेपाली
१०. मा० श्री कल्पनादेवी सुवेदी	

तदुपरान्त प्रारम्भ भएको विशेष समयमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले समसामयिक विषयहरूमा आ-आफ्नो भनाई राख्नुभयो :-

१. मा० श्री रामचन्द्र पौडेल	२. मा० श्री धर्मशिला चापागाई
३. मा० श्री कुलप्रसाद नेपाल	४. मा० श्री तिलकबहादुर थापा मगर
५. मा० श्री दालकुमारी सुनवार	६. मा० श्री सुनिलबाबु पन्त
७. मा० श्री जग्यबहादुर शाही	८. मा० श्री कुन्तीकुमारी शाही
९. मा० श्री चित्रबहादुर के.सी.	१०. मा० श्री सरिता गिरी
११. मा० श्री गायत्री साह	१२. मा० श्री परी थापा
१३. मा० श्री बुद्धरत्न मानन्धर	१४. मा० श्री केशवप्रसाद मैनाली
१५. मा० श्री राजकाजी महर्जन	१६. मा० श्री सदरुल मिया हक
१७. मा० श्री जिपछिरिङ लामा शेर्पा	१८. मा० श्री मुहमद रिजवान
१९. मा० श्री विनोद पहाडी	२०. मा० श्री डोलबहादुर कार्की
२१. मा० श्री लक्ष्मणलाल कर्ण	

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ५६ को उपधारा (५) र धारा ७७ को उपधारा (५) को प्रतिबन्धात्मक वाक्यांश र संविधानसभा नियमावली, २०६५ को नियम १६० को उपनियम (१) र संविधानसभा (व्यवस्थापिका-संसदको कार्यसञ्चालन) नियमावली, २०६५ को नियम १६३ बमोजिम संविधानसभा सदस्य मा० श्री बबन सिंह पक्राउ पर्नु भएको सम्बन्धमा गृह मन्त्रालयबाट प्राप्त निम्नलिखित पत्रको व्यहोरा मा० सदस्यहरूलाई जानकारी गराउनु भयो ।

पर्सा जिल्ला विरगञ्ज उपमहानगरपालिका वडा नं. ८ बस्ने पवन कुमार क्यालको जाहेरीले वादी नेपाल सरकार प्रतिवादी फुलहंसन अन्सारी समेत भएको मिति २०६५ पौष ७ गते जाहेरवालाको भाई ऐ.ऐ. वडा नं. १३ बस्ने वर्ष ३२ को राजेश क्याललाई गोली हानी घाइते बनाएकोमा उपचारको लागि लैजादै गर्दा निजको मृत्यु भएको सम्बन्धमा कर्तव्यज्यान अन्तरगत मुद्दा अनुसन्धानका क्रममा रहेको ।

सो कर्तव्य ज्यान मुद्दामा पक्राउ परेका प्रतिवादी फुलहंसन अन्सारी उर्फ विवेक सिंहले अधिकार प्राप्त अधिकारी समक्ष बयान गर्दा मिति २०६५ कार्तिक १२ गते जिल्ला पर्सा वि.उ.म.न.पा.

वडा नं. १३ निवासी जटाशंकर साह कानुलाई गोली हानी घाइते भएको र निजको उपचारको क्रममा मृत्यु भएको, सो घटनामा रौतहट जिल्लाको क्षेत्र नं. १ बाट निर्वाचित संविधानसभाका सभासद श्री बबन सिंह समेतको संलग्नता रहेको भनी बयानमा उल्लेख गरेको हुँदा सो वारदात सम्बन्धमा जिल्ला प्रहरी कार्यालय, पर्सामा मुद्दा दर्ता भई अनुसन्धान कार्य भैरहेकोले सो मुद्दाको अनुसन्धानको सिलसिलामा माननीय सभासद श्री बबन सिंहलाई मिति २०६५ माघ ४ गते अनुसन्धानका लागि हिरासतमा लिइ जिल्ला प्रहरी कार्यालय, पर्सामा राखिएको हुँदा नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ५६ को उपधारा (५) र धारा ७७ को उपधारा (५) बमोजिम सम्माननीय संविधानसभा अध्यक्षज्यूमा जानकारी गराइ दिन पक्राउ गर्ने अधिकारीबाट अनुरोध भइ आएको हुँदा सादर अनुरोध गर्दछु ।

मिति :- २०६५/१०/०५

तदुपरान्त संकल्प प्रस्तावका प्रस्तावक मा० श्री रमेश लेखकले “सञ्चारकर्मी विरुद्ध श्रृंखलावद्ध रुपले हत्या, अपहरण, कुटपिट र धम्कीका कारणले चौथो अंग सञ्चार जगत र पत्रकारिता पेशा नै गम्भीर संकटमा परेको छ । नेपाल सरकारबाट पटक पटक व्यक्त प्रतिवद्धताका बाबजुद पनि पत्रकारिता क्षेत्र हिंसामुक्त हुन नसकेको र दोषीमाथि कारवाही हुन नसकेको कारण विधिको शासनको उपहास भएको छ । तसर्थ व्यवस्थापिका-संसदको यो बैठक पत्रकारिता क्षेत्रलाई हत्या, हिंसा र आतंकबाट जोगाई भयरहित वातावरण श्रृजना गर्दै स्वतन्त्र तथा निष्पक्ष पत्रकारिताको प्रत्याभूति गर्न र संसदीय अनुगमनको उपयुक्त व्यवस्था गर्ने संकल्प गर्दै नेपाल सरकारलाई निर्देश गर्दछ ।” भन्ने विषयको संकल्पको प्रस्तावमाथि छलफल प्रारम्भ गर्नुभयो ।

त्यसपछि उक्त संकल्प प्रस्तावको समर्थन गर्नुहुँदै निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो :-

१. मा० श्री अग्निप्रसाद खरेल
२. मा० श्री नविन्द्रराज जोशी
३. मा० श्री शोभाकर पराजुली

तदुपरान्त उक्त प्रस्तावमाथिको छलफलमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो :-

१. मा० श्री चन्द्रदेव जोशी
२. मा० श्री खिमलाल देवकोटा
३. मा० श्री सरिता गिरी
४. मा० श्री जनककुमारी चालिसे
५. मा० श्री सुनिल प्रजापति
६. मा० श्री सन्तबहादुर नेपाली
७. मा० श्री सपना प्रधान मल्ल
८. मा० श्री गगन थापा

तत्पश्चात मा० सूचना तथा सञ्चार मन्त्री श्री कृष्णबहादुर महाराले उक्त प्रस्तावको सम्बन्धमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिनुभयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले उक्त संकल्प प्रस्तावलाई निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा सर्वसम्मतिबाट पारित भयो ।

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले आजको कार्यसूचीको क्रमसंख्या ३ र ४ मा निर्धारित व्यवस्थापन कार्य आजको सूचीबाट हटाइएको व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

तदनन्तर बैठक २०६५ साल माघ ६ गते सोमवार दिनको १:०० बजे बस्ने गरी स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई
व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव

व्यवस्थापिका-संसद

चौथो अधिवेशन
बैठक संख्या - ४७
सूचनापत्र-२

(बैठकको कारवाहीको संक्षिप्त विवरण)

२०६५ साल माघ ६ गते सोमवार

व्यवस्थापिका-संसदको आजको बैठक सम्माननीय सभामुख श्री सुवासचन्द्र नेम्वाङको अध्यक्षतामा दिनको ४:१५ बजे प्रारम्भ भयो ।

सर्वप्रथम सम्माननीय सभामुखले आजको शून्य समयको कार्यक्रम हटाइएको व्यहोरा जानकारी गराउनु भयो ।

तदुपरान्त प्रारम्भ भएको विशेष समयमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले समसामयिक विषयहरूमा आ-आफ्नो भनाई राख्नुभयो :-

१. मा० श्री भक्कप्रसाद सुवेदी	२. मा० श्री रामशरण महत
३. मा० श्री पदमाकुमारी अर्याल	४. मा० श्री जितेन्द्रप्रसाद सोनार
५. मा० श्री चन्द्रप्रकाश मैनाली	६. मा० श्री रश्मीराज नेपाली
७. मा० श्री नवराज कोइराला	८. मा० श्री लोकेन्द्र विष्ट मगर

तत्पश्चात संसदीय सुनवाई विशेष समितिका मा० सभापति श्री कुलबहादुर गुरुङ्गले न्याय परिषद्बाट सर्वोच्च अदालतका स्थायी न्यायाधीश पद दुई र अस्थायी न्यायाधीश पद आठमा सिफारिश भई आएका नामहरूको सम्बन्धमा समितिबाट भएको निर्णय सहितको प्रतिवेदन पेश गर्नुभयो ।

त्यसपछि मा० श्रम तथा यातायात व्यवस्था मन्त्रीको तर्फबाट मा० कानून, न्याय तथा संविधानसभा व्यवस्था मन्त्री श्री देवप्रसाद गुरुङ्गले “अन्तर्राष्ट्रिय श्रम सम्मेलनबाट पारित अभिसन्धिहरू तथा सुझावहरू (१९९५-२००६)” पेश गर्नुभयो ।

तदुपरान्त मा० श्री जगदिश्वर नरसिंह के.सी. ले “देशका विभिन्न नदीहरू दर्ता गरी निजिरूपमा गरिने विद्युत उत्पादनको विशेष लाभ उत्पादनकर्ता केन्द्रित हुने हुँदा स्थानिय प्राकृतिक स्रोत र सम्पदाको परिचालनमा स्थानीय समुदायलाई प्राथमिकता दिइने र उपलब्ध आर्थिक स्रोत साधनलाई व्यक्ति केन्द्रित हुन नदिई न्यायोचित वितरण गर्न यथाशिघ्र उपयुक्त एवं प्रभावकारी कानूनी व्यवस्था गरियोस्” भन्ने सम्बन्धमा मा० जलस्रोत मन्त्रीको ध्यानाकर्षण गर्नुभयो ।

तत्पश्चात मा० जलस्रोत मन्त्री श्री विष्णुप्रसाद पौडेलले उक्त ध्यानाकर्षणको सम्बन्धमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिनुभयो ।

त्यसपछि उल्लेखित विषयमा मा० जलस्रोत मन्त्रीले दिनुभएको जवाफका सम्बन्धमा मा० श्री गगन थापाले स्पष्टीकरण सोध्नुभयो ।

तदुपरान्त मा० जलस्रोत मन्त्री श्री विष्णुप्रसाद पौडेलले उक्त स्पष्टीकरणका सम्बन्धमा स्पष्ट पार्नुभयो ।

तत्पश्चात संविधानसभा (व्यवस्थापिका-संसदको कार्य सञ्चालन) नियमावली, २०६५ को नियम २७ बमोजिम जरुरी सार्वजनिक महत्वको प्रस्तावका प्रस्तावक मा० श्री प्रकाशचन्द्र लोहनीले “देशमा देखापरेको अभूतपूर्व उर्जा संकटले देशको अर्थतन्त्र धरासायी हुने संभावना बढेको, शान्ति प्रक्रियामा समेत नकारात्मक पर्न सक्ने कुरालाई दृष्टिगत गर्दै यो बैठक देशको उर्जा संकट र यसको समाधानका उपायबारे छलफल गर्ने निर्णय गर्दछ” भन्ने सम्बन्धी सार्वजनिक महत्वको प्रस्तावमाथि छलफल प्रारम्भ गर्नुभयो ।

त्यसपछि उक्त प्रस्तावका समर्थक मा० श्री चन्द्रबहादुर गुरुङ्ग (स्याङ्जा) र मा० श्री मालवरसिंह थापाले प्रस्तावको समर्थन गर्नुहुँदै छलफलमा भाग लिनुभयो ।

तदुपरान्त उक्त प्रस्तावमाथिको छलफलमा निम्नलिखित मा० सदस्यहरूले भाग लिनुभयो :-

१. मा० श्री तिलकबहादुर थापा मगर	२. मा० श्री सीताकुमारी पौडेल
३. मा० श्री गगन थापा	४. मा० श्री सुनिल प्रजापति
५. मा० श्री अरविन्द साह	६. मा० श्री लोकेन्द्र विष्ट मगर
७. मा० श्री केशवप्रसाद मैनाली	८. मा० श्री नवोदिता चौधरी

तत्पश्चात मा० जलस्रोत मन्त्री श्री विष्णुप्रसाद पौडेलले उक्त प्रस्तावमाथिको छलफलमा उठेका प्रश्नहरूको जवाफ दिनुभयो ।

त्यसपछि संविधानसभा (व्यवस्थापिका-संसदको कार्य सञ्चालन) नियमावली, २०६५ को नियम ११६ को उपनियम (१) बमोजिम मा० श्री पोष्टबहादुर बोगटीले समितिमा रहनुहुने निम्नलिखित मा० सदस्यहरूको नामावली सहितको प्रतिवद्धता कार्यान्वयन अनुगमन विशेष समिति गठन गरियोस् भनी प्रस्ताव प्रस्तुत गर्नुभयो ।

१. मा० श्री जगदिश्वर नरसिंह के.सी	सदस्य	७. मा० श्री लीला न्याईच्याई	"
२. मा० श्री जितेन्द्रप्रसाद सोनार	"	८. मा० श्री शंकर पोखरेल	"
३. मा० श्री प्रतिभा राणा	"	९. मा० श्री विष्णुप्रसाद चौधरी थारु	"
४. मा० श्री वर्षमान पुन मगर	"	१०. मा० श्री सर्वदेवप्रसाद ओझा	"
५. मा० श्री बालकृष्ण खाँण	"	११. मा० श्री हर्कबहादुर सिंह	"
६. मा० श्री भीमराज चौधरी राजवंशी	"		

तदुपरान्त मा० श्री लक्ष्मणप्रसाद घिमिरे र मा० श्री थममाया थापा मगरले उक्त प्रस्तावको समर्थन गर्नुभयो ।

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले उक्त मा० सदस्यहरूको नामावली सहितको प्रतिवद्धता कार्यान्वयन अनुगमन विशेष समिति गठन गरियोस् भन्ने प्रस्तावलाई निर्णयार्थ प्रस्तुत गर्नुहुँदा सर्वसम्मतिबाट स्वीकृत भयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले संविधानसभा (व्यवस्थापिका-संसदको कार्य सञ्चालन) नियमावली, २०६५ को नियम ११० बमोजिम अन्तर्राष्ट्रिय सम्बन्ध तथा मानव अधिकार समितिमा मा० श्री माधवकुमार नेपालको नाम सभाको सहमतिका लागि प्रस्ताव गर्नुहुँदा सभाले सहमति जनायो ।

तदुपरान्त संविधानसभा (व्यवस्थापिका-संसदको कार्य सञ्चालन) नियमावली, २०६५ को नियम ११८ को उपनियम (२) बमोजिम संसदीय सुनवाई विशेष समितिमा मा० श्री अच्युतराज पाण्डेको नाम सभाको सहमतिका लागि प्रस्ताव गर्नुहुँदा सभाले सहमति जनायो ।

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले संविधानसभा (व्यवस्थापिका-संसदको कार्य सञ्चालन) नियमावली, २०६५ को नियम १६३ बमोजिम निम्नलिखित मा० सदस्यहरूको अनुपस्थितिको सूचना स्वीकृतिको लागि प्रस्तुत गर्नुहुँदा सभाले सहमति जनायो ।

क्र.सं.	नाम	अवधि	कारण
१)	मा० श्री गिरिजाप्रसाद कोइराला	२०६५ पुस ९ गतेदेखि पुस २९ गतेसम्म	अस्वस्थता
२)	मा० श्री शेरबहादुर देउवा	२०६५ पुस ३ गतेदेखि पुस २९ गतेसम्म	विशेष कारण
३)	मा० श्री आमोदप्रसाद उपाध्याय	२०६५ असोज १ गतेदेखि पुस १३ गतेसम्म	अस्वस्थता
४)	मा० श्री प्रकाशचन्द्र लोहनी	२०६५ भदौ २४ गतेदेखि कार्तिक २१ गतेसम्म	विदेश भ्रमण
५)	मा० श्री रामनाथ ढकाल	२०६५ कार्तिक १० गतेदेखि मंसिर १२ गतेसम्म र मंसिर १४ गतेदेखि पुस २३ गतेसम्म	जिल्ला भ्रमण
६)	मा० श्री विनोदकुमार चौधरी	२०६५ पुस ७ गतेदेखि पुस २९ गतेसम्म	विदेश भ्रमण
७)	मा० श्री उमा गोठे कपाली	२०६५ भदौ १३ गतेदेखि कार्तिक २९ गतेसम्म	प्रसूति विदा
८)	मा० श्री रुपा सो.सी चौधरी	२०६५ असोज २१ गतेदेखि पुस १२ गतेसम्म	प्रसूति विदा

त्यसपछि मा० उपप्रधानमन्त्री एवं गृह मन्त्रीको तर्फबाट मा० जलस्रोत मन्त्री श्री विष्णुप्रसाद पौडेलले संविधानसभा (व्यवस्थापिका-संसदको कार्यसञ्चालन) नियमावली, २०६५ को नियम ७७ बमोजिम व्यवस्थापिका-संसदमा प्रस्तुत “मतदाता नामावली सम्बन्धी (पहिलो संशोधन) विधेयक, २०६५” लाई फिर्ता लिन अनुमति माग्ने प्रस्ताव प्रस्तुत गर्नुभयो ।

यसैबीच मा० श्री लक्ष्मणप्रसाद घिमिरेले उक्त “मतदाता नामावली सम्बन्धी (पहिलो संशोधन) विधेयक, २०६५” फिर्ता लिने कार्य सरकारले आवश्यक भएर संसदमा विधेयक प्रस्तुत गरिसकेपछि त्यसको प्रक्रियामा नगर्दै फिर्ता लिनु उचित नहुने र आइन्दा यस किसिमको विधेयक फिर्ता लिने कार्य नहोस् भन्नुभयो ।

तदुपरान्त संविधानसभा (व्यवस्थापिका-संसदको कार्यसञ्चालन) नियमावली, २०६५ को नियम ७७ बमोजिम व्यवस्थापिका-संसदमा प्रस्तुत “मतदाता नामावली सम्बन्धी (पहिलो संशोधन) विधेयक, २०६५” माथि मा० सदस्यहरूबाट विरोध नभएकोले मा० उपप्रधानमन्त्री एवं गृह मन्त्रीको तर्फबाट मा० जलस्रोत मन्त्री श्री विष्णुप्रसाद पौडेलले उक्त विधेयक फिर्ता लिनुभयो ।

तत्पश्चात सम्माननीय सभामुखले व्यवस्थापिका-संसदको चौथो अधिवेशनमा भए गरेका काम कारवाहीको जानकारी गराउनु भयो ।

- (१) व्यवस्थापिका-संसदको चौथो अधिवेशन २०६५ साल भदौ २० गते शुक्रबार प्रारम्भ भई आज २०६५ साल माघ ६ गते सोमवारसम्म जम्मा १३७ दिन चालु रह्यो । जसमध्ये ४५ दिनहरूमा ४७ पटक बैठक बसी जम्मा १५० घण्टा ५० मिनेट खास कार्यमा व्यतित गर्‍यो ।
- (२) २०६५ साल भदौ २५ गतेको बैठकमा सम्माननीय राष्ट्रपतिबाट आ.व. २०६५/६६ को लागि नेपाल सरकारको नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गरी सम्बोधन गर्नुभएकोमा सोही दिनको दोस्रो बैठकमा मा० श्री दीनानाथ शर्मा प्रस्तावक र मा० श्री सुरेन्द्र पाण्डे सहित मा० श्री रामजनम चौधरी समर्थक भई सम्माननीय राष्ट्रपतिबाट भएको सम्बोधनको लागि धन्यवादको प्रस्ताव प्रस्तुत गरिएकोमा उक्त प्रस्तावमाथि छलफल भई २०६५ साल भदौ २९ गते आइतवारको बैठकले उक्त धन्यवादको प्रस्ताव बहुमतले पारित गर्‍यो ।
- (३) २०६५ साल असोज ३ गते मा० अर्थमन्त्री डा० बाबुराम भट्टराईले आ.व. ०६५/६६ को राजश्व र व्ययको वार्षिक अनुमान प्रस्तुत गर्नुभयो । उक्त राजस्व र व्ययको वार्षिक अनुमानमाथिको सैद्धान्तिक छलफलमा मा० सदस्यहरूले २०६५ साल असोज ५, ६, ७ र ८ गते भाग लिनु भई २०६५ साल असोज ८ गतेको बैठकमा मा० अर्थमन्त्रीबाट जवाफ दिने कार्य सम्पन्न भयो ।
- (४) त्यसैगरी यस अधिवेशन अवधिभर जम्मा १२ वटा सरकारी विधेयक दर्ता हुन आएकोमा ७ वटा विधेयकलाई सभाले विभिन्न मितिमा पारित गर्‍यो भने व्यवस्थापिका-संसदको हैसियतमा बसेको संविधानसभाको बैठकमा दर्ता भएका २ वटा विधेयक र यस अधिवेशनको जम्मा २ वटा विधेयक गरी जम्मा ४ वटा विधेयक विधायन समितिमा विचाराधीन रहेको छ भने एउटा विधेयक प्रस्तुत मात्र भयो भने “मतदाता नामावली सम्बन्धी (पहिलो संशोधन) विधेयक, २०६५” मिति २०६५ माघ ६ गतेको बैठकबाट मा० उपप्रधानमन्त्री एवं गृह मन्त्रीको तर्फबाट मा० जलस्रोत मन्त्री श्री विष्णुप्रसाद पौडेलले फिर्ता लिन अनुमति माग्ने प्रस्ताव प्रस्तुत गर्नु भई उक्त विधेयक फिर्ता लिनुभयो ।
- (५) यसै अधिवेशनमा मा० श्री दीनानाथ शर्माले “व्यवस्थापिका-संसद नियमावली, २०६३ को नियम २६६ बमोजिम उक्त नियमावलीको नियम १४४ को उपनियम (२), (३) र (४) लाई आ.व. २०६५/०६६ को विनियोजन विधेयकका सम्बन्धमा लागू नहुने गरी निलम्बन गरियोस्” भनी राख्नुभएको प्रस्तावलाई सभाले बहुमतबाट स्वीकृत गर्‍यो ।
- (६) २०६५ असोज ८ गतेको बैठकमा विनियोजन विधेयक प्रस्तुत भएकोमा उक्त विधेयकका विभिन्न शीर्षकहरूमाथि २०६५ साल असोज १३ गते र २०६५ कार्तिक ३ गतेदेखि ७ गतेसम्म वृहत छलफल गरियो र सम्बन्धित मन्त्रीबाट २०६५ साल कार्तिक २२ गतेदेखि २६ गतेसम्म जवाफ दिने कार्य भई २०६५ कार्तिक २६ गतेको बैठकमा उक्त विनियोजन विधेयक बहुमतबाट पारित भयो । साथै मा० श्री मिनेन्द्रप्रसाद रिजालको संस्कृति तथा राज्य पुनःसंरचना मन्त्रालयमा र मा० श्री प्रकाशशरण महतको शान्ति तथा पुर्ननिर्माण मन्त्रालयमा खर्च कटौतीको प्रस्तावहरू प्राप्त भएकोमा २०६५ साल कार्तिक २६ गतेको बैठकमा उक्त दुवै प्रस्तावलाई सभाले बहुमतबाट अस्वीकृत गर्‍यो ।
- (७) २०६५ मंसिर ३० गतेको बैठकमा संविधानसभा (व्यवस्थापिका-संसदको कार्यसञ्चालन) नियमावली, २०६५ को नियम १०८ बमोजिम व्यवस्थापिका-संसदको नियमित कार्यमा सहयोग पुऱ्याउन विधायन समिति, सातवटा विषयगत समितिहरू र दुईवटा विशेष समितिहरूको गठन गर्ने कार्य सम्पन्न भयो । साथै २०६५ पुस २६ र माघ ६ गतेको बैठकले उक्त समितिहरूमा मा० सदस्यहरूको नाम मनोनयन, हेरफेर वा थपघट समेत गर्‍यो ।
- (८) यसै अधिवेशनमा मा० श्री रमेश लेखकद्वारा प्रस्तुत “सुदूरपश्चिमाञ्चलका कैलाली, कञ्चनपुर, डडेल्धुरा, बाजुरा, डोटी लगायतका सबै जिल्लाहरूमा अवरिल वर्षाका कारण सुदूरपश्चिमाञ्चलका नागरिकलाई राहत दिन वाञ्छनिय भएको हुँदा नेपाल सरकारलाई तत्काल राहत उपलब्ध गर्न निर्देशन गर्दै व्यवस्थापिका-संसद यो संकल्प गर्दछ” भन्ने विषयको र “सञ्चारकर्मी विरुद्ध श्रृंखलावद्ध रुपले हत्या, अपहरण, कुटापिट र धम्कीका कारणले चौथो अंग सञ्चार जगत र पत्रकारिता पेशा नै गम्भीर संकटमा परेको छ । नेपाल सरकारबाट पटक पटक व्यक्त प्रतिवद्धताका बाबजुद पनि पत्रकारिता क्षेत्र हिंसामुक्त हुन नसकेको र दोषीमाथि कारवाही हुन नसकेको कारण विधिको शासनको उपहास भएकोले व्यवस्थापिका-संसदको यो बैठक पत्रकारिता क्षेत्रलाई हत्या, हिंसा र आतंकबाट जोगाई भयरहित वातावरण श्रृजना गर्दै स्वतन्त्र तथा निष्पक्ष पत्रकारिताको प्रत्याभूति गर्न र संसदीय अनुगमनको उपयुक्त व्यवस्था गर्ने संकल्प गर्दै नेपाल सरकारलाई निर्देश गर्दछ” भन्ने विषयको संकल्प प्रस्तावहरूमाथि व्यापक छलफल भई सर्वसम्मतिले पारित भयो ।

- (९) २०६५ मंसिर १३ गतेको बैठकले मित्रराष्ट्र भारतको मुम्बई शहरका विभिन्न स्थानहरूमा आतंककारीबाट भएको कायरतापूर्ण आक्रमणको भर्त्सना गर्दै विशेष प्रस्ताव पारित गर्‍यो ।
- (१०) यसैगरी २०६५ मंसिर १९ गतेको बैठकमा मा० श्री विनोदकुमार चौधरीद्वारा प्रस्तुत “अमेरिकी वित्तीय बजारमा देखिएको कमसल कर्जाको संकटले देखा परेको आर्थिक मन्दीको असरलाई न्यून पार्न व्यवस्थापिका-संसदको यो बैठक विश्वव्यापी मन्दी र त्यसबाट नेपालको अर्थतन्त्रमा पर्ने प्रभावको सम्बन्धमा अध्ययन गरी नेपालको अर्थतन्त्रलाई बचाउन आवश्यक र उपयुक्त संरक्षणात्मक उपायहरू तत्काल अवलम्बन गर्न नेपाल सरकारलाई निर्देश गर्दछ” भन्ने सम्बन्धी जरुरी सार्वजनिक महत्वको प्रस्तावमाथि व्यापक रूपमा छलफल भयो । त्यसैगरी २०६५ माघ ६ गतेको बैठकमा मा० श्री प्रकाशचन्द्र लोहनीद्वारा प्रस्तुत “देशमा देखापरेको अभूतपूर्व उर्जा संकटले देशको अर्थतन्त्र धरासायी हुने संभावना बढेको, शान्ति प्रक्रियामा समेत नकारात्मक पर्न सक्ने कुरालाई दृष्टिगत गर्दै यो बैठक देशको उर्जा संकट र यसको समाधानका उपायबारे छलफल गर्ने निर्णय गर्दछ” भन्ने सम्बन्धी जरुरी सार्वजनिक महत्वको प्रस्तावमाथि व्यापक रूपमा छलफल भयो ।
- (११) यसै अधिवेशनमा मा० श्री जगदिश्वर नरसिंह के.सी.द्वारा “देशमा साना जल विद्युत योजनामा निजी लगानीकर्ता आकर्षित हुँदै गैरहेको परिप्रेक्ष्यमा देशको प्राकृतिक स्रोत र सम्पत्ति परिचालन गर्दा स्थानीय क्षेत्रका जनता, लगानीकर्ता र राष्ट्रले समेत समुचित समानुपातिक लाभ लिन सक्ने प्रभावकारी कानूनको अभाव रहेको” भन्ने सम्बन्धमा मा० जलस्रोत मन्त्रीको ध्यानाकर्षण गरियो ।
- (१२) २०६५ मंसिर २ गतेको बैठकमा “महालेखा परिक्षकको पैतालिसौं वार्षिक प्रतिवेदन, २०६५”, २०६५ माघ ६ गतेको बैठकमा “अन्तर्राष्ट्रिय श्रम सम्मेलनबाट पारित अभिसन्धिहरू तथा सुभावहरू (१९९५-२००६)” र सोही बैठकमा संसदीय सुनवाई विशेष समितिको प्रतिवेदन पेश भयो ।
- (१३) यसैगरी २०६५ माघ ६ गतेको बैठकमा संविधानसभा (व्यवस्थापिका-संसदको कार्य सञ्चालन) नियमावली, २०६५ को नियम १६३ बमोजिम मा० सदस्यहरूको अनुपस्थितिको सूचना सभाको स्वीकृतिको लागि प्रस्तुत भएकोमा सर्वसम्मतिले स्वीकृत भयो ।
- (१४) यसैगरी २०६५ माघ ६ गतेको बैठकले संविधानसभा (व्यवस्थापिका-संसदको कार्य सञ्चालन) नियमावली, २०६५ को नियम ११६ को उपनियम (१) बमोजिम प्रतिवद्धता कार्यान्वयन अनुगमन विशेष समिति गठन गर्‍यो ।
- (१५) यसै अधिवेशनमा सम्माननीय प्रधानमन्त्री, मा० उपप्रधानमन्त्री एवं गृहमन्त्री, मा० अर्थ मन्त्री, मा० जलस्रोत मन्त्री, मा० रक्षा मन्त्रीले विभिन्न मितिमा सार्वजनिक महत्वका विषयहरूमा वक्तव्य दिनुभयो ।

त्यसपछि सम्माननीय सभामुखले सम्माननीय राष्ट्रपतिको कार्यालयबाट प्राप्त निम्नलिखित पत्रको व्यहोरा पढेर सुनाउनु भयो ।

“नेपालको अन्तरिम संविधान, २०६३ को धारा ५१ को उपधारा (२) बमोजिम सम्माननीय प्रधानमन्त्रीको सिफारिशमा व्यवस्थापिका-संसदको चालू चौथो अधिवेशन सम्बन्ध २०६५ साल माघ ६ गते सोमवारका दिन बेलुकी २१:०० बजेदेखि अन्त गरेको छु ।”

मिति :- सम्बन्ध २०६५ माघ ६

(डा० रामवरण यादव)

राष्ट्रपति

तदुपरान्त सम्माननीय सभामुखले संविधान सभा नियमावली, २०६५ को नियम ३ को उपनियम (१) बमोजिम मिति २०६५ पुस २९ गते बसेको चौबिसौं बैठकबाट अर्को सूचना नभएसम्मको लागि स्थगित गरिएको संविधान सभाको पच्चीसौं बैठक आजै व्यवस्थापिका-संसदको बैठक स्थगित भएको दश मिनेट पछि यसै स्थानमा बस्ने गरी निर्धारण गरेको व्यहोरा माननीय सदस्यहरूलाई जानकारी गराउनु भयो ।

तदनन्तर व्यवस्थापिका-संसदको चौथो अधिवेशन आजै बेलुकी ९:०० बजेबाट स्वतः अन्त्य हुने गरी स्थगित भयो ।

मनोहरप्रसाद भट्टराई

व्यवस्थापिका-संसदको कार्यवाहक महासचिव